verificati-vă cunostintele

ATRACŢIA UNIVERSALĂ ŞI SEISMELE

Intre toate planetele sistemului solar cit şi intre ele şi Soare există atracţii gravitaţionale reciproce care se exercită permanent, cu o anumită intensitate. Dar ce se intîmplă dacă la un anumit moment, mai multe planete se înşiruiesc una după alta, aproximativ în linie dreaptă ? Concluzia este că forţele de atracţie ale lor se vor acumula. Un astfel de fenomen a avut loc în 1982, cînd s-au aliniat faţă de Terra mai multe planete, dintre care şi una din cele mai mari ale sistemului nostru solar, planeta Jupiter, a cărei masă este de 318,35 ori mai mare decît aceea a Terrei.

Asemenea fenomene se repetă la intervale de 179—180 ani şi astronomii, fizicienii, seismologii, meteorologii etc. se aşteaptau ca datorită creşterii intensităţii atracţiei gravitaţionale asupra Terrei în aceste condiţii, să aibă loc aici diverse perturbaţii asupra scoarţei terestre, a climei, cu creşterea temperaturii medii anuale pînă la plus două grade Celsius, etc. De stadiul acestor fenomene, cît şi de cel al unor diverse planete şi a sateliţilor acestora, s-au ocupat mulţi astronomi, printre care şi unii români, precum prof. Gheorghe Petrescu (1905—1965), acad. dr. Gheorghe Demetrescu, dr Cornelia Cristescu şi alţii.

In legătură cu subiectul nostru, vă propunem acum cîteva întrebări :

1. In perioada din 1982, întrucît planeta cea mai mare din alinierea planetelor era Jupiter, cum au mai fost supranumitele efectele care se aşteptau asupra Terrei ?

2. De ce se poate presupune că această aliniere nu a produs efecte distructive asupra planetei noastre ?

3. Ce probleme a studiat prof. dr. Gheorghe Petrescu în legătură cu planeta Jupiter, cînd şi unde ?

Ing. LIVIU MACOVEANU

(Răspunsul în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Ritmurile naturii (I)

1. In afară de bioritmurile cunoscute, precum ciclul de la starea de veghe la cea de somn şi cel menstrual, după unii autori ar mai exista încă alte două cicluri, iar după alţii trei, fiind legate şi de data naşterii.

2. Bioritmurile au diverse aspecte asupra vieţii noastre precum stări de sănătate şi creativitate excelente, sau dimpotrivă, posibilităţi de accidentare sau de evitare a accidentelor, perioade posibile de accidente vasculare sau decese mai probabile în anumite perioade din zi sau luni, legate de data naşterii, orele optime de preluare a unor anumite medicamente sau efectuarea unor intervenţii chirurgicale etc. S-ar părea că unele din aceste aspecte ar avea contingenţe cu previziunile astrologilor, dar faptele experimentale au demonstrat că nu este chiar aşa, fiind vorba de fenomene reale, multe din ele fiind legate de activităţile şi radiaţiile solare, cunoscute mai bine de abia în secolul nostru.

3. Unul dintre promotorii studiilor privind bioritmurile a fost medicul austriac Sigmund Freud (1856—1939), creatorul psihanalizei, căruia i-au urmat mulţi alţii, printre care pot fi menţionaţi : medicul berlinez Wilhelm Fliess, în colaborare cu Swoboda, sovietica T. Saposnikova, italianul Giorgio Picardi, P. Masaero, S. Itoh, Cijevski, hematologul sovietic N. Schultz, medicul bulgar P. Velinov, etc., etc.

4. Şi în ţara noastră s-au ocupat şi se ocupă de problema bioritmurilor diverşi specialişti, precum : medicii Nicolae Barabaş, astronomul Victor Nadolski, Alexandru Vilan, biochimistul Cornel Tatu şi colegii săi M. Şerban, D. Negoiţă şi Gh. Popescu, colonelul medic dr. Ioan Năstoiu, dr. Irina Predeanu şi alţii.

Test

PĂTRATE GEMENE

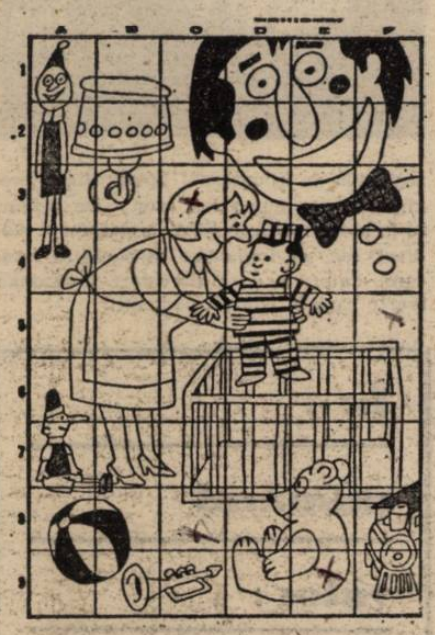

Există în acest desen cîteva pătrate care sînt „gemene", avînd acelaşi desen. Sînteţi capabili să identificaţi cele patru pătrate gemene?

(Soluţia în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

UN PARCURS DIFICIL

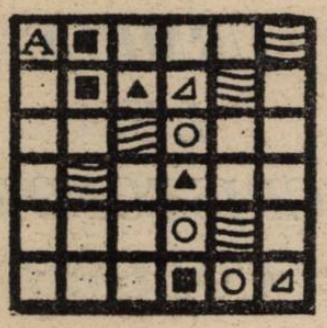

● *Toţi mă învinuiesc, zice o tînără unei prietene, pentru că m-am măritat cu un milionar... Dar eu sînt aceea care l-am făcut milionar...*

— Dar ce era soţul tău înainte de a te căsători cu tine ?...

— Era miliardar !...

● *Un părinte examinează cu stupoare carnetul de note al fiu-*

cînd ati rîs ultima oară

lui şi, foarte afectat, îi spune :

— Ce scuze poţi să invoci pentru asemenea note mici ?

— Nu sînt încă sigur tată, răspunde elevul. Să invoc ereditatea sau ambianţa în care locuiesc...

● *Un funcţionar de bancă atrage atenţia unei femei :*

— Semnătura aceasta nu este identică cu a soţului dumneavoastră.

— Normal explică femeia.

Soţul meu se schimbă ori de cîte ori îmi semnează un „cec".

● *Şeful către subaltern :*

— Imposibil să-ţi aprobăm decontul de cheltuieli, sîntem însă gata să-ţi plătim drepturi de autor pentru el...

● *Ce faci, Mike ?*

— Bine, John, mă însor. Nu mă feliciţi ?

— Mă pui într-o situaţie dificilă : pe ea nu o cunosc deci nu pot să te felicit pentru alegere. Pe tine te cunosc, prin urmare n-o pot felicita pe viitoarea ta soţie.

● *De două ore aştept trenul de azi !*

— Trenul de azi a trecut ieri. Dacă vreţi să plecaţi acum, luaţi trenul de mîine — spune şeful staţiei.

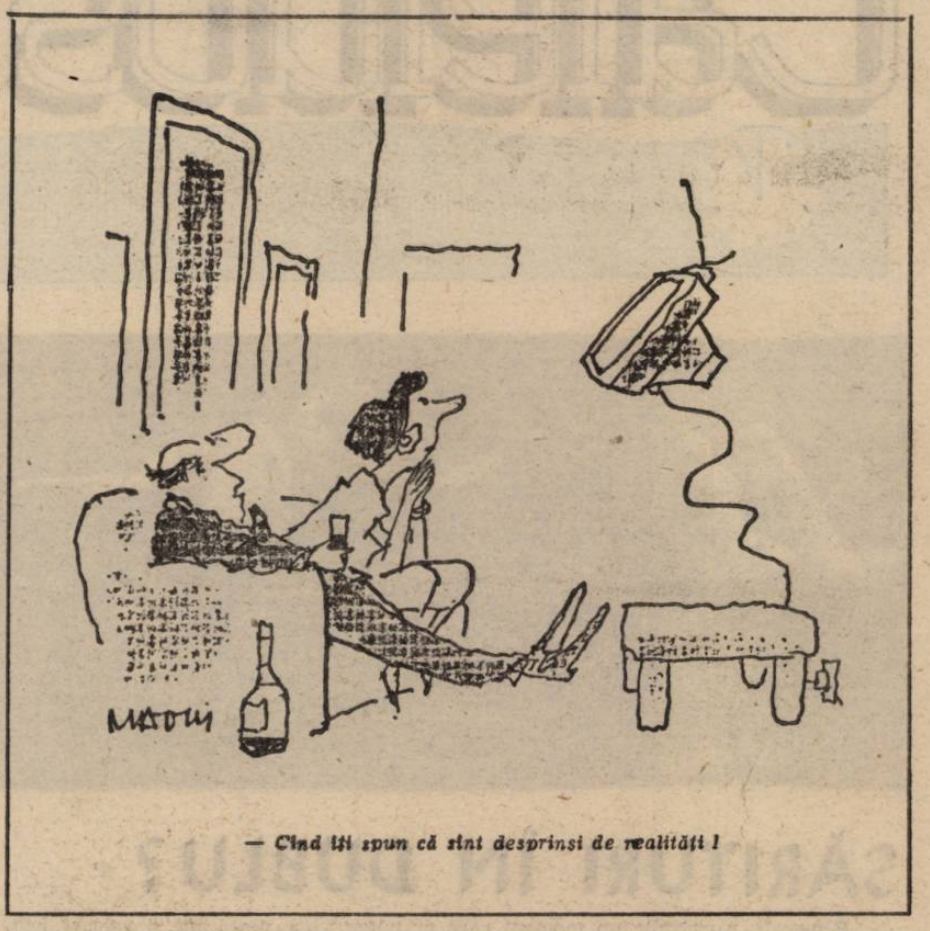

— Cînd îţi spun că sînt desprins de realităţi !

O ENIGMĂ pe săptămînă

CONFRUNTAREA

Un martor e adus la sediul poliţiei să identifice un asasin aflat printre alţi cinci suspecţi (toţi numerotaţi). Declaraţiile martorului au fost : nr. 1 are faţa prea ascuţită şi are mustaţă, nr. 2 e prea corpolent, nr. 3 e prea scund, nr. 4 are sprîncenele prea stufoase nr. 5 are ochii prea oblici, iar nr. 6 poartă haine mult prea ponosite. Din dosar reiese că acest martor a văzut făptaşul numai din spate, pe cînd fugea de la locul crimei. Analizînd şi aceste declaraţii, comisarul Kardin reduce numărul suspecţilor la patru. Ce nu mere poartă aceştia ?

RĂSPUNS LA PROBLEMA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Răzbunare

Avînd în vedere anotimpul cînd s-a produs crima — iarna —, grădinăritul este exclus. Deci acuzaţia lui Lady Fax este nefondată. Faptul că Lord Fax a găsit victima şi a telefonat imediat poliţiei (fără să încerce să cîştige timp pentru a şterge urmele) denotă clar că soţia lui este vinovată. Lord Fax o „plăcuse", într-adevăr, pe Betty, camerista lui Lady Fax.

FEL DE FEL

● **Două din primele ziare apărute în SUA în anul 1719 au fost „The Boston Gazette" şi „The American Weekley Mercury" (din Philadelphia), care au scos primul lor număr la un interval de 24 de ore.**

● **O originală lucrare a apărut în anul 1821 în Germania, scrisă de scriitorul Ludwig Börne şi intitulată „Monografia încetinelii serviciului poştal german". Evident, autorul nu putea să-şi imagineze situaţia actuală de la noi din ţară..**

ATLAS GEOGRAFIC

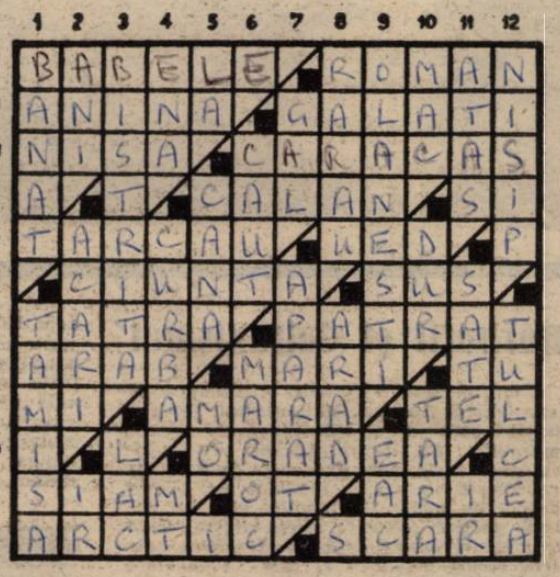

ORIZONTAL : 1) Stînci bătrîne în Bucegi, monumente ale naturii alături de Sfinx — Important centru siderurgic în Moldova 2) Centru industrial în Banat — Cel mai mare port al Dunării, cu un mare şantier naval 3) Staţiune turistică pe Coasta de Azur — Capitala statului Venezuela 4) Alt centru siderurgic în jud. Hunedoara — Un colţ din Sinaia 5) Masivul Carpaţilor din sudul Moldovei — Curs de apă algerian 6) Scurtată — Unul din cele două Timişuri 7) Munţi în Cehoslovacia — Forma cubului 8) Locuitor în Orientul Mijlociu — Subiecte geografice cu denumire de culori — Titu la periferie 9) ...şi la Mărăşeşti — Staţiune balneară cu gust de chinină — Tîntă turistică 10) Oraş ardelean prin care trece Crişul Repede 11) Golf în sud-estul Asiei — Olt pe automobile — Melodie... agricolă 12) Specific polului Nord — Linie gradată folosită ca măsurătoare pe hartă geografică.

VERTICAL : 1) Regiune în vestul ţării — Fluviu în Anglia 2) „Oraşe şi..." roman de K. Fedin — Îndreaptă trenurile spre diferite puncte turistice — Alfie la Iaşi 3) Vijelios şi pitoresc afluent al Siretului din masivul Rodnei — Punct pe hartă roşu sau sărat 4) Oraş în Italia — Linie în formă de arc — Mircea Tomescu 5) Arată direcţia — Vas de băut — La intrarea în Moreni 6) Verb cînd răsfoieşte atlasul — Stat în Africa de Nord 7) Locuitor din ţara galilor — Cel de fotografiat însoţeşte excursioniştii în călătorie 8) Pisc al Carpaţilor Moldoveni cu uriaşele stînci denumite „Pietrele Doamnei" — Oraşul de pe Mureş 9) Una din renumitele staţiuni de pe valea Oltului cu băi de sare iod şi pucioasă — Personaj mitologic 10) Floare roşie — Tare — „...Birsei" regiune carpatină descrisă de Geo Bogza în „Cartea Oltului" 11) La motocicletă — Mărgele înşirate pe firul apelor — Fir rupt 12) Îl întîlnim pe malul mării — Oraş dobrogean cu o mare fabrică de conserve de peşte.

DICTIONAR: UED. ENA. EAC.

MARCEL RANTZER
Bucureşti

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

De ziua mamei

ORIZONTAL : Eminescu — Aga — Sosi — Tara — Rr — Enache — Albit — Nicoara — Bugi — Iz — LSI — Donos — N — Pas — Foi — Rt — Rau — Albume — Foc — Amot — SSV — Etern — Repaci — Ma — Iaşi — A — Uc — Eroi — Banuş — O — Iureş — Nezval.

Nr. 11 (1795) din 14 martie 1992

Caleidoscop

magazin

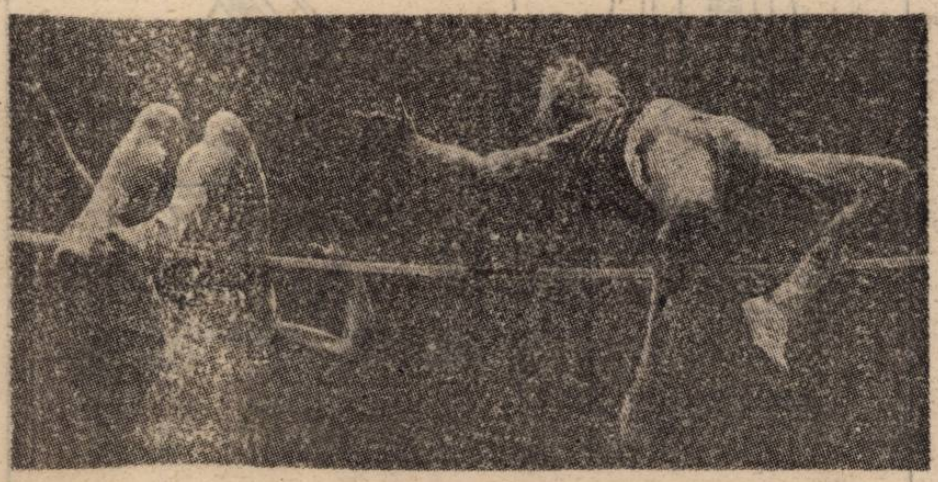

SĂRITURI ÎN DUBLU?

Fotografia surprinde un moment care ar putea avea, peste ani, o valoare istorică. Este vorba de o inițiativă cu caracter sportiv, mai precis de încercarea de apariție a unei noi discipline la atletism : săritura în înălțime simultană și pe cît posibil sincronizată a... doi atleți. Încercările care s-au făcut în această direcție în unele centre sportive din cîteva țări nu au dat, însă, rezultatele scontate. Mulți tineri au încercat noul sport, dar pentru practicarea lui este necesar să ai o condiție fizică perfectă, un acut sens al sincronizării pentru a sări în același timp cu partenerul respectiv. Majoritatea specialiștilor s-au declarat împotriva introducerii acestei forme de exprimare sportivă, insistînd asupra inutilității săriturii duble care, nu ar avea nici o semnificație de ordin sportiv ; ea ar putea duce și la accidente.

Săraca balenă!

Fotografia care însoțește această întîmplare vă prezintă momentul cînd o macara uriașă încearcă să „ancoreze" corpul unei balene care a pierit în urma unei ciocniri involuntare cu o navă de transport în apele din zona portului Genova. Specialiștii au constatat că este vorba de un exemplar din specia comună care trăiește în apele Mării Mediterane, că este vorba de un mascul în vîrstă de aproximativ 6—10 ani (după cum se știe, o balenă poate trăi peste 60 de ani), căruia pentru circumstanță, i-au dat numele de Molly. Balena măsura 17 metri lungime și cîntărea circa 27 de tone. Unii specialiști au avansat propunerea să se utilizeze în mod științific corpul balenei, dar apoi au renunțat, întrucît costul unei asemenea operații ar fi foarte scump. Apoi s-a ajuns la soluția dispariției, eliminării corpului cetaceului. În acest scop corpul balenei a fost remorcat și dus în larg unde cu ajutorul unei încărcături de dinamită, corpul balenei a fost aurneat în aer, desfăcîndu-se în mii și mii de bucățele care desigur au hrănit mii și mii de pești.

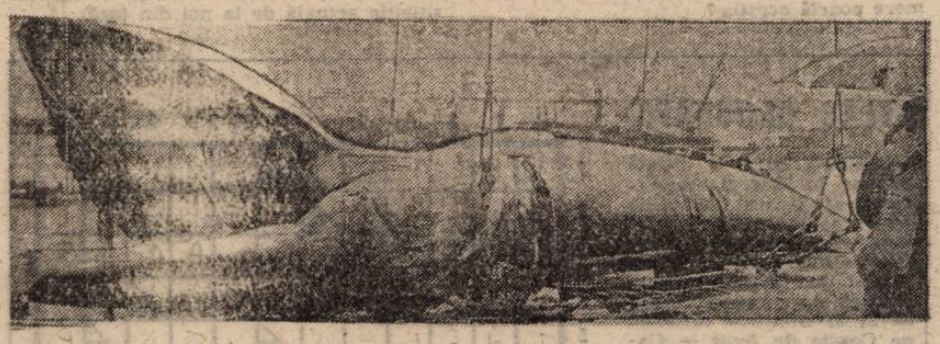

Bărbații și daltonismul

Conform unei statistici efectuate de specialiștii francezi, daltonismul este o boală care afectează îndeosebi sexul masculin ; 8% dintre bărbați nu „văd" culoarea roșie, spre deosebire de 0,3% cît reprezintă procentul femeilor cu același defect de vedere. Anomalia este de natură genetică (absența uneia dintre cele trei tipuri de celule care identifică cele trei culori primare) și este vehiculată de hormonii materni, deși se transmite mai ales la băieți.

UN TREN PENTRU NIMIC

În anii '60, inginerul francez Jean Bertin concepea un aerotren care urma să fie propulsat de un reactor și să se deplaseze pe o cale ferată suspendată, susținută de piloni de beton. În anul 1974, francezii se lăudau cu această realizare, aerotrenul atingînd o viteză de 428 km/oră. La acea vreme, aerotrenul îi costase deja 100 milioane de franci și totuși, nu peste mult timp, programul inițial a fost abandonat în favoarea TGV-ului. Astăzi, pista înălțată cîndva pentru aerotren se află părăsită de-a lungul cîmpurilor, pe ruta națională 20, iar celebra „mașină zburătoare" a fost abandonată într-un hangar, ca o pradă ușoară în mîna vandalilor.

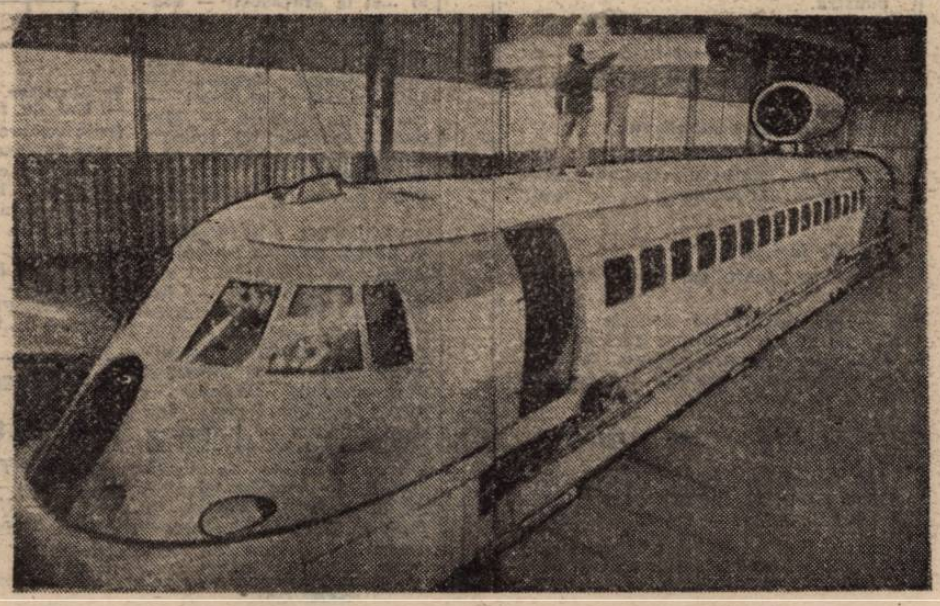

AL TREILEA DIN LUME

Fotografia noastră de mai sus vă prezintă pe olandezul Gabi Tolkowsky care scrutează cu vădită admirație un enorm diamant descoperit într-o mină din Africa de Sud. Firma olandeză De Beers, care este specialistă în șlefuirea pietrelor prețioase, i-a încredințat „onoarea" de a șlefui acest diamant considerat de specialiști ca fiind al treilea din lume în privința mărimii. Cu titlu informativ vă facem cunoscut că cele două diamante clasificate pe primele locuri se află în posesia Reginei Angliei.

TELEGRAME

● **O furnică poate ridica pînă la de 50 de ori greutatea proprie.**

● **Ophlothriz fragilis este o altă specie de stea de mare. Ea se desface în bucăți aproape imediat ce este atinsă. Fiecare bucată se regenerează apoi într-o stea de mare de mărime și formă naturală.**

● **Și Salamandra își poate reface o parte însemnată a corpului. Dar această proprietate nu se întîlnește în cazul speciilor superioare ale regnului animal.**

● **Refacerea țesuturilor cutanee și osoase constituie, la om, procesele cele mai apropiate de fenomenul regenerării. Procedeele de stimulare a regenerării țesuturilor osoase ar putea să faciliteze refacerea cartilagiilor de legătură distruse de artrită ? Atari procedee ar putea să conducă la „repararea" țesuturilor inimii în cazul persoanelor suferinde de maladii cardiace ?**

● **La mijlocul secolului viitor, s-ar putea să nu mai „existe în circulație nici o bancnotă mai mare de zece dolari", sînt de părere unii futurologi de peste Atlantic. Cauza ? Suprimarea aproape totală a banilor lichizi poate fi o modalitate eficientă de luptă împotriva criminalității.**

● **Reziduurile industriale deversate în apele fluviului Po conțin 234 tone arsenic, 20 000 tone fosfor și 136 000 tone nitrați.**

● **În materie de ecologie, hidrogenul are șanse reale de a deveni în viitor combustibilul cel mai răspîndit în lume, iar o bacterie creată prin manipulare genetică va pune capăt grămezilor de deșeuri aruncate la marginea așezărilor.**

● **Va veni și ziua cînd 50 la sută din corpul uman va fi compus din elemente „implantate", sînt de părere futurologii americani. Ei nu se încumetă, deocamdată, să sugereze data exactă a generalizării acestui procedeu.**

LA 7 ANI APROAPE 2 M!

Fotografia a fost realizată în orașul Rochester (SUA) și vă prezintă pe cel mai înalt copil din lume. Îl cheamă Igor Ladan, are vîrsta de numai 7 ani, dar are o înălțime de 1,98 metri. Uriașul cîntărește 100 de kilograme! Fotografia o prezintă și pe mama lui Igor. De origine rusă, Igor se află în SUA la tratament medical, care să împiedice continua sa creștere, datorată unei dereglări hormonale foarte rare în istoria medicinii.

în

numărul

viitor :

PEDALÎND ÎN CER PE URMELE LUI CRISTOFOR COLUMB

magazin

SERIE NOUĂ – 46

ANUL XXXV • Nr. 12 (1796) SÎMBĂTĂ 21 MARTIE 1992 16 PAGINI 20 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Pedalînd în cer pe urmele lui Cristofor Columb

Ieri staruri, azi epave...

Crepusculul faraonilor

Starea de veghe GRIPA ȘI VIOLENȚA

Punți către lumea de dincolo

CARTEA RECORDURILOR NAȚIONALE

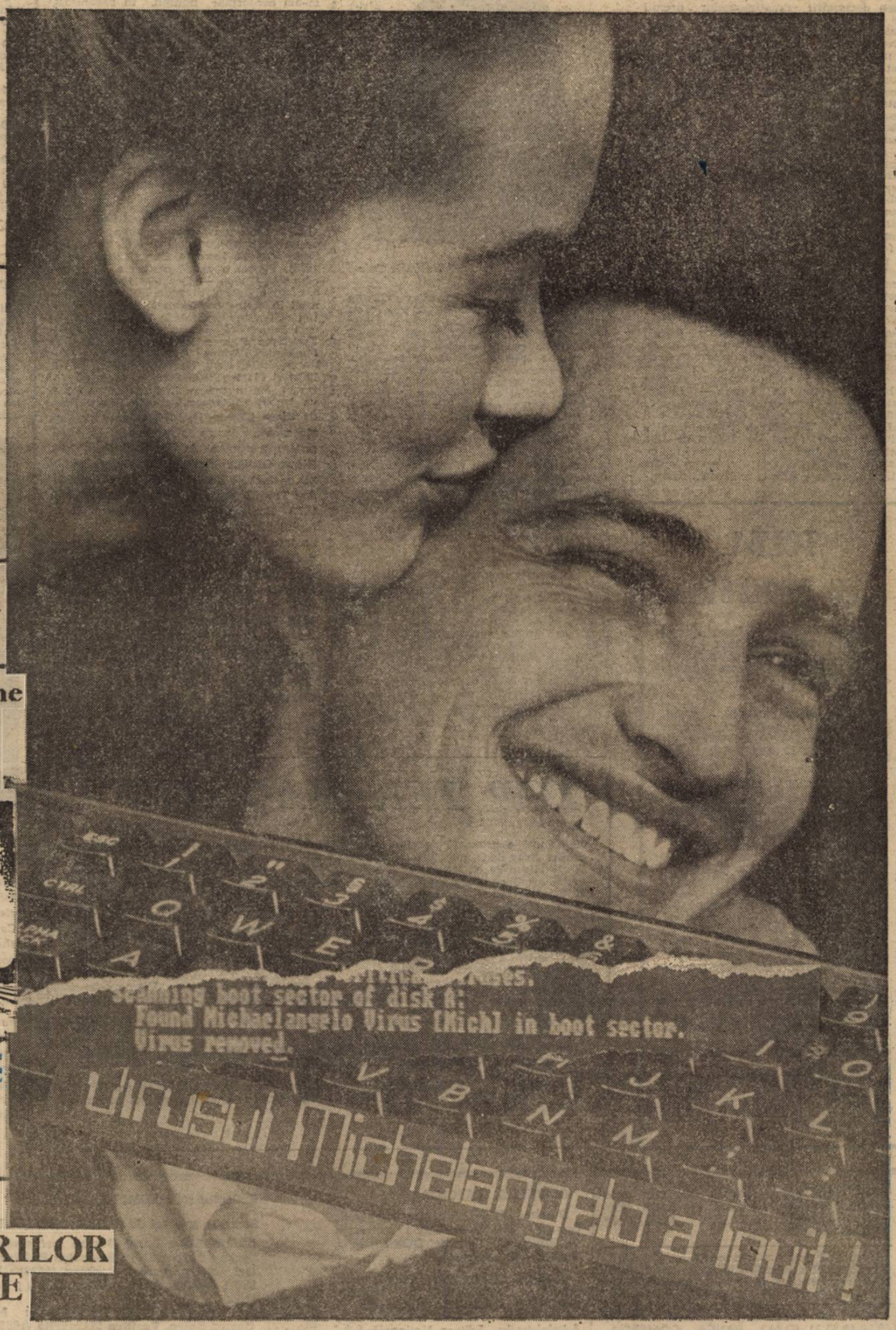

Biblioteca Județeană
MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

PREMIILE GRAMMY

Pe 24 februarie a avut loc în Radio City Music Hall din New York festivitatea decernării prestigioaselor premii ale Academiei industriei americane de discuri, Grammy. Din motive obiective (predasem deja materialele pentru 7 și 14 martie...) nu v-am putut prezenta imediat pe cîștigătorii din acest an. O fac acum, începînd prin a vă spune că ceremonia a fost urmărită în direct de peste 1,5 miliarde de spectatori din întreaga lume, bineînțeles, noi n-am avut plăcerea... Învingătoarea serii a fost, indiscutabil, **Nathalie Cole** care a cîștigat cu albumul **Unforgetable — De neuitat,** șapte premii Grammy. Acest LP a fost dedicat memoriei tatălui ei, marele (și eternul) **Nat King Cole...** Autorul melodiei Unforgetable, cel care a compus-o acum 30 de ani pentru Nat, a fost răsplătit cu un premiu pentru compoziție. Numele său ? **Erwin Gordon.** Unforgetable a fost declarată melodia anului primind și un premiu pentru „realizare de excepție în domeniul audio" datorită mixării remarcabile a vocilor celor doi interpreți (Nat și Nathalie). Trecem mai departe și ajungem la grupul anului... Ați ghicit, **R.E.M.** ! Albumul **Out Of Time** le-a adus trei premii Grammy, grupul văzîndu-și astfel răsplătite eforturile. Sărim rapid peste premiile acordate celui mai bun grup de hard-rock **(Van Halen)** și albumului anului la categoria rhythm & blues **(Power Of Love — Luther Vandross)** și vom cunoaște pe laureații categoriei rap, la duete. A cîștigat cuplul **D.J. Jezzy & The Fresh Prince** (pentru hitul **Summer Time)** iar **L.L. Cool J.** a fost cel mai bun solist (cu un hit ca **Mamma Said Look Out** nici nu se putea altfel...). **Sting** a primit și el un Grammy

Nathalie Cole

(pentru **Soul Cages)** iar canadianul **Bryan Adams** unul pentru **I Do It For You** pierzîndu-l pe cel acordat celui mai bun interpret al anului, în fața lui **Michael Bolton...** La categoria jazz lucrurile au fost clare : **Stan Gates, Oscar Peterson, Dizzy Gillespie** și **Manhattan Transfer** (cel mai bun grup). Grammy-ul pentru revelația anului a fost decernat tînărului **Mark Cohn,** compozitor și interpret, care le-a „furat" premiul celor de la **C & C Music Factory.**

„Solista anului" a fost declarată **Bonnie Rait,** dezamăgindu-i pe cei care sperau ca **Amy Grant** să fie cîștigătoare... Nu-i nimic **Baby, Baby,** ai tot timpul ! **Bonnie Rait** (cu piesa **Something To Talk About)** a mai luat și Grammy-ul acordat celei mai bune soliste de rock și dacă tot am ajuns la rock să vedem cine a fost cea mai bună grupă de heavy-metal... Cine alta decît **Metallica ?!** A mai rămas un premiu, ultimul dar nu cel de pe urmă... premiul acordat pentru întreaga activitate. Laureata a fost... **Barbara Streissand** care a declarat, printre altele că : „nu sînt nici o legendă vie a muzicii americane, ci doar un creator care mai are încă ce spune publicul". Barbra a făcut o surpriză auditoriului de la Radio Music City Hall interpretînd o piesă compusă de ea la vîrsta de 13 ani...

Festivitatea a fost, într-adevăr, „Unforgetable" și regret că n-am avut și noi posibilitatea de a viziona (fie și înregistrat) acest show. Fericiți posesorii de antene parabolice...

TOLBA CU SCRISORI

ALINA PREDA — București: ai avut dreptate! Noul album al Sandrei poartă titlul Close To Seven, de pe el apărînd și un prim extras pe single, Don't Be Agressive. Scuze...

ALEXANDRU ORBAN — Sighișoara, așteaptă scrisorile fanilor Sandrei la adresa: str. Mihai Viteazu nr. 69, bl. 108, ap. 20, cod 3050, Mureș.

DAN BARBU — Galați : din păcate, nu am muzică cu Bruce Willis... Dan dorește să corespondeze cu admiratorii lui „David". Îi puteți scrie la adresa : Micro 13 B bl. B 3, ap. 71, cod. 6200 Galați.

DIANA APOSTOL — București : nu am nimic cu Michael Jackson ! Faptul că am scris că Dangerous este mai slab decît Bad reprezintă o părere personală nefiind obligatoriu ca ea să fie însușită și de alții... Îmi spuneai de cele cîteva „rateuri" de pe Dangerous și m-ai determinat astfel să-ți pun o întrebare: cîte „reușite" de acest gen sînt pe Bad ? Nici una... În final mai vreau să-ți spun că un cronicar (fie el și de pop-rock) care nu-și spune părerea (pozitivă sau negativă...) în legătură cu un anumit subiect, nu-și merită numele !

VALENTIN DAMIAN — Brăila : noul LP al lui Snap se numește The Mad Man's Return. Pentru celelalte nume răspunsul este, din păcate, negativ...

Albumul săptămînii

QUEEN – GREATEST HITS I

Vă anunțasem pentru astăzi albumul Emotions, dar numeroasele scrisori primite de la fanii lui Freddy Mercury m-au făcut s-o amîn pe Mariah Carey. Azi și sîmbăta viitoare vă voi prezenta cele două albume antologice care poartă titlul Queen — Greatest Hits I și II, aceste colecții de hituri care nu ar trebui să lipsească nici unui fan al rock-ului modern. Foarte mulți dintre voi mi-au cerut discografia completă a grupului Queen și eu m-am conformat punînd, în paranteză, după fiecare melodie, titlul albumului de pe care face parte și anul apariției acestuia. Începem, nici nu se putea altfel, cu **Bohemian Rhapsody** (A Night To The Opera, 1975, cel mai bun LP al grupului. Single-ul a stat 9 săptămîni în top ten-ul britanic) urmată de **Another One Bites The Dust (The Game,** 1980), iar a treia este **Killer Queen** (Queen II, 1974. Melodia a fost declarată cea mai bună piesă din U.K. în 1975). Vine la rînd **Fat Bottomed Girls** (Jazz, 1978), care este urmată de o piesă de pe același album, celebra **Bicycle Race.** Bună, nu ? **You're My Friend** (A Night At The Opera, 1975) este a șasea compoziție, următoarele patru fiind **Don't Stop Me Now** (Jazz, 1978), **Save Me** (The Game, 1980), **Crazy Little Thing Called Love** (un rock clasic, ajuns N.O de pe albumul Queen Live Killers, 1979) și **Somebody To Love** (A Day At The Races, 1976). Facem o pauză pentru a vă spune că acest Queen — Greatest Hits I (Double LP) a figurat timp de 165 (!) de săptămîni în clasamentele engleze, data apariției sale fiind octombrie 1981. Ne întoarcem la muzică și vom continua cu **Now I'm Here** (Queen II, 1974), **Good Old Fashioned Lover Boy** (A Day At The Races, 1976), **Play The Game** (The Game, 1980) și **Flash** (Flash Gordon, 1980, soundtrack). Ne apropiem de finalul discului și va trebui să traversăm cele **Seven Seas Of Rhye** (Queen II, 1974, primul lor single care a pătruns în top ten-ul britanic) pentru a ajunge la **We Will Rock You** (News Of The World, 1977). Acest Double LP se încheie apoteotic cu, ați ghicit, **We Are The Champions** (News Of The World, 1977). Poate unii vor fi nemulțumiți de faptul că nu am comentat melodiile prezentate, dar o asemenea colecție nu suportă nici un comentariu, fiind suficientă doar înșiruirea marilor hituri ale Maestrilor... Iată discografia Queen din 1973 pînă în 1981 : Queen — 1973, Queen II — 1974, Sheer Heart Attack — 1974, A Night At The Opera — 1975, A Day At The Races — 1976, News Of The World — 1977, Jazz — 1978, Live Killers — 1979, The Game și Flash Gordon — 1980 și Greatest Hits I — 1981. Toate discurile au apărut la casa EMI. Ne reîntîlnim cu Queen săptămîna viitoare ...

TOP TEN MAGAZIN

10. După o prezență de cinci săptămîni în topul nostru **Mariah Carey** ne va părăsi chiar dacă melodia ei este **Can't Let Go...**
9. ...în timp ce băieții de la **KLF** coboară trei locuri cu **Justified And Ancient** considerînd că s-a dansat destul pe această melodie. Au promis un nou hit !
8. Credeați că ați scăpat de **Genesis** ? Fals ! „Bătrînii" revin cu un posibil Number One, **I Can't Dance** (Nu pot să dansez). Greu de crezut titlul acestei melodii...
7. ...ceea ce nu este valabil și pentru piesa lui **Michael Bolton, Missing You Now,** noua intrare a săptămînii.
6. **Snap** mai coboară un loc nereușind să afle care este **Colour of Love** (Culoarea iubirii). Să fie, oare, incoloră ?
5. **Roger Nelson,** cunoscut ca **Prince,** își expune în continuare „Diamantele și perlele" sale sperînd că va continua ascensiunea începută în urmă cu trei săptămîni...
4. ...iar băieții veseli din Oklahoma, **Color Me Badd,** coboară două locuri rămînînd credincioși devizei care i-a consacrat **All For Love.**
3. **Remember The Time** staționează, **Michael Jackson** pregătindu-și asaltul final.
2. ...pe cînd **2 Unlimited** au sărit două poziții cu a lor **Twilight Zone.** Bună bucată, nu-i așa ?
1. Number One-ul acestei săptămîni este **I Love Your Smile** al tinerei americane Nia Pepples, cunoscută sub numele de **Shanice.** Pe 4 aprilie vă voi prezenta cîteva informații despre ea.

FLASH

Mai apar și cărți

Editura Fundației Culturale Române *își anunță pe cei care mai au plăcerea cititului că se află deja în librării următoarele volume:*

● LUCIAN BLAGA, Ecce tempus. *Poezii politice, o ediție îngrijită de Dorli Blaga, cu desene de Wanda Mihuleac (160 pagini, 236 lei)*

● AUGUSTIN BUZURA, Drumul cenușii, *roman (368 pagini, 268 lei)*

● PAUL DIMITRIU, Exerciții de memorie. *Amintiri din exil (200 p. 185 lei)*

● MIRCEA ELIADE, La umbra unui crin *(200 p, 187 lei)* și Les Trois Grâces *(240 p, 192 lei). Povestiri fantastice.*

● EDGAR REICHMANN, Întîlnire la Kronstadt. *Roman memorialistic (200 p. 94 lei)*

● FLORIN SICOIE, Tratat asupra cozii. *Roman memorialistic (128 p. 94 lei)*

● MATEI VIȘNIEC, Cafeneaua Pas-Parol *(200 p. 184 lei)*

● MIRCEA VULCĂNESCU, Dimensiunea românească a existenței *(152 p. 148 lei)*

La Toya Jackson, scriitoare

Cu buclele sale de un negru strălucitor, cu un nas fin care palpită, cu ochii alungiți și vocea tăiată parcă în metal, La Toya Jackson seamănă atît de mult cu fratele său Michael încît a acceptat să pozeze în „Playboy" pentru a obișnui lumea să facă diferența între cei doi. De fapt, motivul nu este chiar acesta : ea a pozat de două ori în această revistă în ideea de a avea un argument în plus pentru a rupe relațiile cu familia sa. Cum adică ? Da, La Toya Jackson s-a hotărît

să dezvăluie toată istoria despre familia sa într-o lucrare intitulată „Jackson Story" : clanul, spune ea, numără nouă copii și poate fi foarte ușor asemuit, dată fiind ferocitatea ce îl caracterizează, cu faimoasa familie Ewing din „Dallas", serialul atît de cunoscut în lumea întreagă. Cartea promite „muzică, droguri, sex, show-biz, bani, chiar incest". La Toya vorbește despre toate aceste lucruri, desigur neocolind cazul său, în speranța că într-o bună zi abuzurile vor lua sfîrșit.

Gîndindu-se la clanul Jackson care nu va aprecia o imagine a sa lipsită de fard, La Toya s-a grăbit să-și ofere un minimum de protecție. Așadar, a făcut de urgență o căsătorie cu un alb și s-a instalat între Mayfair și Chelsea, într-un bunker a cărui adresă rămîne pentru toată lumea necunoscută. (Aurora Popescu)

Rubrică realizată de GEORGE CUȘNARENCU

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția : Piața Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Imprimeria „CORESI" — București.

Administrația „Editura Națională S.A." SERVICIUL DIFUZARE : 18.24.27

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

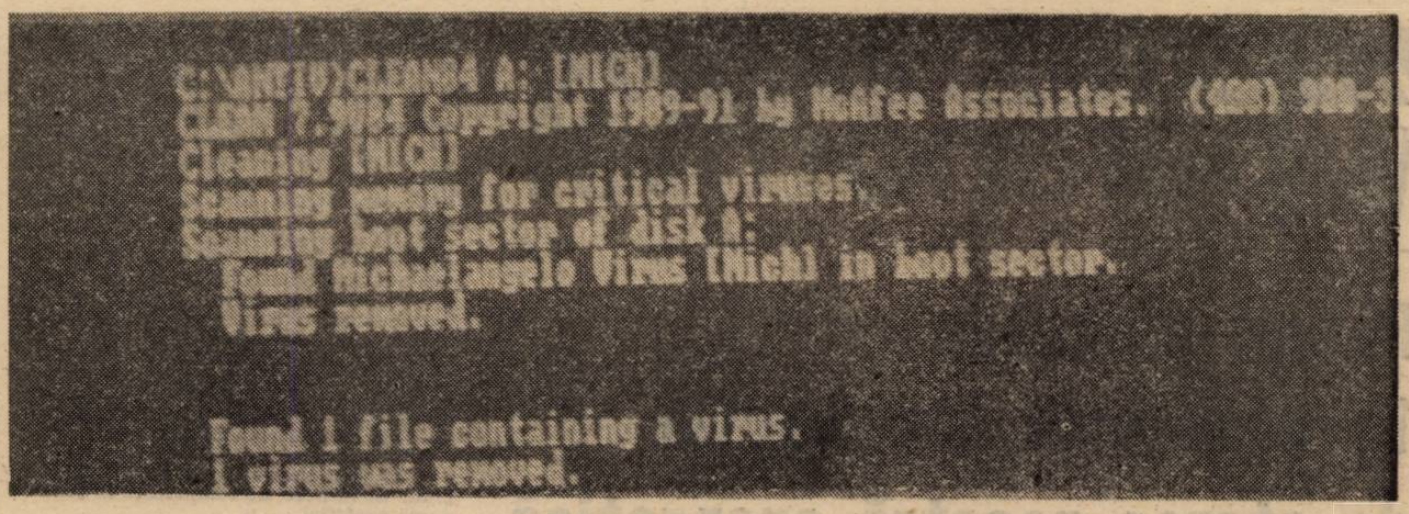

VIRUSUL MICHELANGELO A LOVIT!

Stirea a căzut ca o bombă. Pe 6 martie mii de calculatoare din întreaga lume au fost lovite de un virus purtînd un nume celebru. Un virus care stătuse cuminte ascuns în memoria discului dur și care exact pe 6 martie 1992 avea să se transforme într-o „ciumă" (nu chiar SIDA cum se mai spune), „omorînd" fișiere întregi, o adevărată calamitate pentru posesorii de microcomputere, începînd de la cei individuali pînă la marile companii. „O catastrofă" au titrat unele ziare, „o zi de aur pentru doctorii calculatoarelor" au zis alții și acestia din urmă au avut dreptate.

Dar înainte de a vedea cum a lovit Michelangelo, o mică paranteză. Redacția noastră are un computer **Junior XT** și colegii m-au întrebat dacă nu cumva acest virus nu ne-a atacat și echipamentul nostru. Am rîs spunînd ceva în genul „e, nici chiar așa, Michelangelo atacă Europa, America, nu tocmai redacția revistei „Magazin", să fim serioși" Dar.... Norocul nostru a fost că, din grabă, pe 6 martie n-am mai introdus luna, ziua și anul, ca de obicei. Grabă salvatoare, deoarece virusul, aveam să aflu peste cîteva zile, se afla și în microcomputerul nostru, așa cum se vede și în reproducerea alăturată. Cu ajutorul unui specialist și al unui program anti-virus am scăpat de el. Am aflat însă că totuși, cine se ocupă cu așa ceva, tot softiștii, au schimbat data de atac a lui Michelangelo, și acesta va mai lovi o dată. Cînd ? Nu se știe... ca la cutremure.

Pînă atunci să vedem ce s-a întîmplat în lume pe 6 martie, ziua în care Michelangelo, virusul cu nume celebru, a lovit piața computerelor.

■ În Europa și Asia s-au înregistrat puține rapoarte ale stricăciunilor produse de virusul care devine activ chiar în ziua celei de-a 517 aniversări a nașterii maestrului renascentist.

■ Africa de Sud a suferit cea mai grea lovitură. Mai mult de 1 000 de computere au fost afectate, împreună cu cîteva sute de companii.

■ Computerele guvernamentale sau militare ale SUA n-au avut de suferit, datorită măsurilor de siguranță. Virusul șterge conținutul hard-disk-ului în momentul aprinderii computerului. Virusul poate fi neutralizat cu programe speciale, unul dintre ele, pe care l-am avut și noi la dispoziție, fiind **Scan 84.**

John McAfee, președintele CVIA (Computer Virus Industig Association) un colectiv de cercetare care produce „vaccinele" contra virușilor, a declarat că mai bine de 10 000 de computere au fost afectate în întreaga lume.

■ 80 de computere au fost declarate în Germania.

■ În Marea Britanie, unde un serviciu al crimelor pe computer din cadrul Scotland Yard-ului s-a ocupat de această problemă, nu s-a înregistrat decît un singur incident.

■ La Paris, IBM n-a avut probleme.

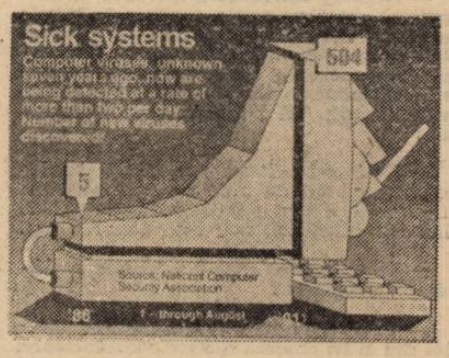

„Am fost pregătiți" a declarat Mark Eisinger.

■ În Japonia o firmă de arhitectură a pierdut date în valoare de 20-30 000 de dolari, inclusiv desene în domeniu.

■ Cîteva cazuri au fost semnalate la unele companii din Australia, Noua Zeelandă și Taiwan.

În concluzie, un virus a trecut, urmează altele, asemenea cicloanelor. În desenul alăturat, preluat din publicația USA TODAY din 7 martie a.c. puteți observa dinamica virușilor informatici. Dacă în 1986 nu existau decît 5 virusi (cu un an înainte această noțiune era complet necunoscută) în anul 1991 erau detectați în lume 504 ! Și jocul nu se oprește aici...

GEORGE CUȘNARENCU

ORDINATOARELE VIITORULUI

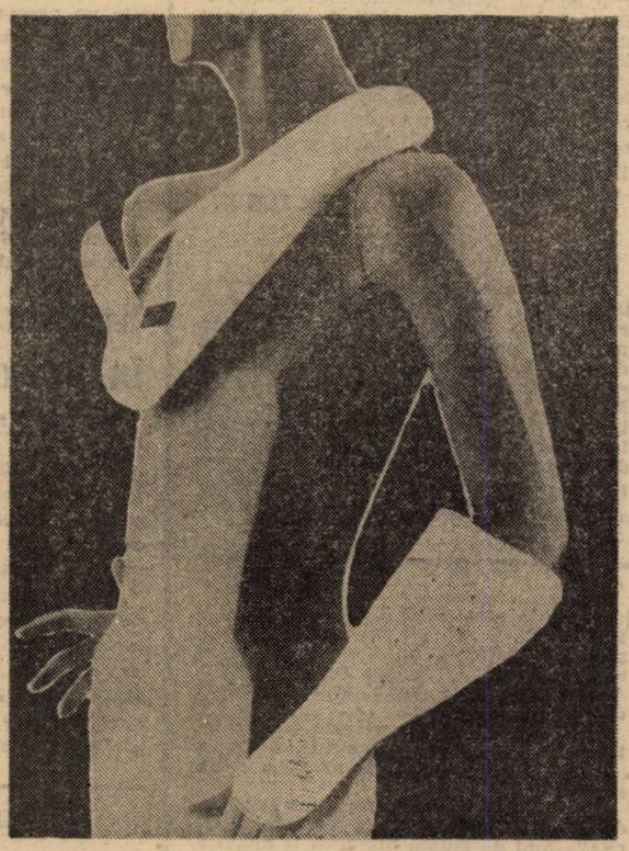

La orizontul anilor 2 000 se profilează o imagine care multora li se poate părea de coșmar : bărbați și femei (pentru început să zicem că va fi vorba de oameni de afaceri, gazetari etc.) vor purta în permanență asupra lor microordinatoare, sisteme terminale, mini-camere, claviatură electronică... Va fi așa-numita modă „Star-Trek", rod al imaginației designerilor ordinatoarelor de mîine. Ideea aparține lui Hideji Takemasa, responsabil al departamentului design de construcții informatice NEC. Totul a pornit de la o conferință internațională avînd ca temă viața în spațiul cosmic. Acolo s-a pus problema optimizării calității ordinatoarelor clasice, a căror funcționare este sau poate fi influențată de poziția și mișcările navei. Soluția propusă : atașarea micro-ordinatoarelor, a altor echipamente de acest gen de brațele celui care le folosește. Bineînțeles că acest lucru presupune, în primul rînd, găsirea unor materiale ușoare de construcție a aparatelor și proiectarea lor în forme mai ergonomice. Deci așa a apărut ideea „Bodytop"-urilor.

Ce se va întîmpla în viitor ? Probabil, fiecare dintre noi, în funcție de meseria practicată, vom fi liberi să se alegem un model care ne avantajează și ne folosește în ușurarea muncii. Pentru oamenii de afaceri, firma NEC a imaginat un ansamblu în tonuri de gri și negru. Ansamblul, realizat din componente electronice, conține un tub care coboară de-a lungul spatelui, cuprinde talia, terminîndu-se cu claviatura și cu ecranul. Sistemul se prelungește la nivelul capului cu o bandă care permite, prin elementele pe care le deține, să înregistreze date fără a apăsa claviatura pentru comenzi. Sistemul are și posibilitatea de a transmite informații sau imagini unui alt sistem conectat la aceeași rețea, prin intermediul unei camere pe 35 mm. Așadar, o veritabilă concentrare de tehnologie la purtător, deloc incomodată de locul în care acesta se află sau de poziția în timpul lucrului.

Cei ce au propus realizarea unor asemenea „minuni" cu tentă S.F. nu puteau să uite domeniul medicinii, care, în mod firesc, ar putea să profite cel mai mult de pe urma progresului tehnic. A fost deci imaginat și un sistem — denumit Tender Loving Care — destinat medicilor solicitați să dea primul ajutor la locul accidentului. S-a mers în primul rînd pe ideea grăbirii stabilirii diagnosticului și implicit pe acordarea de urgență a îngrijirilor necesare. Pulsul, temperatura și presiunea arterială vor fi măsurate cu ajutorul unor captatori senzoriali. În același timp, o mini-cameră va filma în detaliu rănile victimei iar imaginile vor fi transmise la spitalul cu care sistemul este conectat, printr-o legătură satelit, încît medicul care acordă primul ajutor poate primi indicații și de la alți specialiști. Informațiile sînt transmise unui PC minuscul care funcționează cu energie solară. Acestea sînt imediat confruntate cu un ansamblu de date preînregistrate pe un compact-disc asemănător unei enciclopedii medicale. Ulterior apare afișat diagnosticul. Întregul sistem este fixat de umerii medicului și funcționează lăsînd libere mîinile acestuia pentru a se ocupa de accidentat.

După afirmațiile unor publicații, firma NEC ar fi făcut deja precizarea că în mare măsură tehnologia acestor ansamble futuriste a fost pusă la punct. Dar primul obstacol în comercializarea lor va fi reprezentat de... prețul de cost destul de piperat.

AURORA POPESCU

Premiere speologice în gheţurile arctice (II)

de vorbă cu ing. T. NEGOIȚĂ

Conducătorul Programului român de cercetări polare

— La întoarcerea din expediție, ne-ați vorbit de o descoperire importantă — peștera „Emil Racoviță"...

— Într-o zonă bine studiată de norvegieni, la baza ghețarului Stenhouse (200 m altitudine relativă), am descoperit o peșteră în rocă — unică din arhipelag descoperită pînă acum — care prezintă formațiuni de morfologie carstică. Am dat peșterii numele savantului român Emil Racoviță.

Intrarea în peșteră văzută din Valea de Gips se află la baza unui perete vertical. Am urcat peste o morenă cu blocuri mari de stîncă, apoi pe un traseu aproape vertical. Deasupra, pe cerul albastru se profilau vîrfuri semețe, puternic erodate.

Intrarea, de formă ovoidală, dispusă în calcare stratificate reprezintă de departe un punct aparte, dominînd impresia de haos venită de la versanții din jur, de marile morene, de linia curbată a ghețarului Stenhouse, care se scurge către Valea de Gips. Peștera este descendentă, cu planșeu accidentat, cu roci care se desprind ușor și o iau din loc către morenă. Pentru a ajunge în capătul galeriei, trebule să reziști să treci pe sub o stîncă masivă, rămasă între pereți, într-un echilibru precar. Sub strălucirea razelor de soare, ce pătrund prin gura peșterii, am putut observa formațiuni concreționare de calcit de cîțiva milimetri, care te poartă spre lumea mirifică a subteranului, aici, în apropierea banchizelor, la peste 130 km de Cercul Polar de Nord. De fapt, mostrele de rocă aduse ne vor permite un studiu important asupra fenomenelor carstice din Svalbard.

— Ați parcurs, după cîte știu, și mari ghețari. Ați întîlnit și peșteri în gheață ?

— Pe ghețarii Erdmann, Grünfjord, Aldeganda am explorat în premieră puțuri și peșteri în gheață. Iar aceasta implică o tehnică specială, la care m-am adaptat : echipat cu o lampă de carbid „Petzel" și colțari, fără de care nu s-ar fi putut aborda canioanele adînci. Galeriile se profilau înalte și netede, încărcate cu stalactite și cristale de gheață a căror frumusețe nu era întrecută decît de solitudine. Cred că nu există pe lume un loc mai liniștit. Îmi auzeam doar respirația, totul era scufundat în singurătate. Din învelișul ei de gheață am distins pereții lustruiți, cristalele ce-mi încîntau inima.

— Explorarea acestor peșteri în gheață a constituit o premieră ?

— Cred că da. Dar nu poate constitui acest lucru un titlu de glorie. Am coborît puțuri în gheață de 30 metri, cît un bloc de zece etaje, după care am ajuns sub calotă la stîncă și drumul mi-a fost oprit. Unele peșteri de lîngă morene se pot prăbuși, de aceea explorarea lor e foarte periculoasă. Am explorat peșteri orizontale cu adevărate canioane de sute de metri, cu o gheață extrem de dură și tăioasă.

— Ați abordat și astfel de peșteri ?

— Da, destule, dar acum n-aș mai risca acest lucru.

— Colindînd prin pustiul de gheață l-ați zărit pe Yeti ?

— O, nici chiar așa. În schimb, pe coasta estică am dormit alături de o familie de urși. Mi-am dat seama abia a doua zi. Eram împreună cu colegii mei după un drum lung prin viscol, cu sănii trase de noi peste marii ghețari Von Post și Petermann pînă la Marea Barents — este vorba de traversarea Insulei Spitsbergen de la vest la est — o altă performanță a expediției noastre.

— Proiecte de viitor ?

— Cercetările naționale ale României în zone polare vor continua. Preconizăm o etapă de sfîrșit de iarnă polară în Arhipelagul arctic al Canadei. Plecarea : pînă în 10 aprilie. Evident, ca să evităm 1 aprilie !

— Mult succes și drum bun !

MIHAELA DOROBANȚU

incursiune în paranormal

Putem pătrunde în necuoscut, în funcție de starea noastră energetică

În episodul anterior al călătoriei noastre prin fenomene paranormale, avînd de data aceasta interlocutor un specialist în domeniul fizicii, evident, încheiam cu afirmația că putem pătrunde în mecanismele profeției și promiteam să o facem. Pentru dl ing **SILVIU GEORGESCU** pare mai simplu acest lucru, decît pentru noi, ca să-l înțelegem. Totuși, ne-am propus să păsim pe un teren mai sigur, pe care să-l simțim sub tălpi...

— Cunoaștem lumea în care trăim în mare parte prin simțuri. În clipa cînd între simțuri și concretul lumii se produce o decontactare sau decalibrare, avem senzația că plutim în mister sau în ignoranță. Vă rog să continuați...

— După cum am spus în numărul trecut al revistei, sub obișnuitul aspect fizic lumea pămînteană în care trăim are o față mai puțin cunoscută, o multitudine de energii de diferite vibrații care se întrepătrund, condiționîndu-se reciproc, stînd la baza tuturor aspectelor vieții pe pămînt. De îndată ce pătrunde în lumea acestor energii, un văzător (dacă vreți, un profet, un inițiat în fenomene paranormale) întîlnește stări energetice într-o continuă mișcare în jurul nostru, care sînt atrase sau respinse de propria noastră energie. Aceste stări energetice sînt producătoare de șiruri de evenimente zilnice. Văzătorul (profetul) și-a observat propria stare energetică și a văzut că acele energii generatoare de evenimente luau contact cu el, doar dacă aveau aceeași vibrație cu cea a propriei sale energii. După multe experimente, în care și-a scăzut sau și-a ridicat în chip voit vibrația energetică a înțeles că întotdeauna a trăit evenimentele ce se aflau cel puțin pe aceeași treaptă energetică cu a lui. Se produce deci un fel de acord între starea personală și cea exterioară. A observat de pildă că evenimentele cu vibrații mai scăzute decît starea lui, erau respinse sau distruse în momentul contactului : cele de aceeași vibrație erau trăite din plin, iar cele de vibrații mult mai înalte treceau peste el fără a le înțelege din plin, fără a trăi tot ce ofereau ele.

— Această desfășurare teoretică și deopotrivă reală ne poate conduce la bazele unei noi științe, deocamdată fără nume. Dar putem totodată afirma că în fenomenele paranormale totul este normal ! Putem pătrunde în evenimente în funcție de starea energetică a ființei, de vibrațiile ei ?

— De la cele afirmate și pînă la înțelegerea modului de producere a profeției (fapt mult disputat azi și nu îndeajuns de lămurit științific), mai este doar un pas.

— Este pasul pe care îl așteptăm nerăbdători și curioși !

— Profetul simte vibrația interlocutorului său și își creează o stare asemănătoare, ca un fel de rezonanță. Apoi, cu această stare, își extinde propria energie, simțind evenimentele compatibile și senzațiile produse de acestea. Cu informațiile culese, este în stare să elaboreze scenariul următoarelor pași ai celui ce se află în fața sa.

— Putem încerca să privim mai detaliat acest mecanism ?

— În momentul în care ne aflăm în fața profetului acesta începe o discuție amicală în care ne roagă să-i dăm unele date asupra problemei care ne interesează. Mulți cred că profeții sînt niște șarlatani și că, prin datele cerute și cu puțină îndemînare psihologică, ne servesc niște povestioare care oricum le-ai lua, se vor suprapune peste viitor, avînd o formă generală. Această concepție este total greșită. Conversația de început are un rol foarte important în exactitatea profeției...

În primul rînd, profetul trebuie să cîștige încrederea interlocutorului său, pentru a-l putea aduce la o stare energetică stabilă, cu care să poată lucra. Stările energetice oscilante, produse de emoții sau neîncredere duc la imposibilitatea efectuării profeției. Cu cît încrederea este mai deplină, cu cît sîntem mai calmi și mai înțelegători cu atît starea energetică este mai bine „citită" și reprodusă. Momentul concentrării se face cu ajutorul unui obiect (cărți de joc, cafea, glob de cristal etc.) care ne atrage, ne eliberează de gînduri perturbatorii, lăsîndu-l pe profet să ne simtă și să ne copieze starea. Odată rezonanța atinsă, urmează punctul de maximă concentrare, cînd este emisă unda energetică, ca o propagare globală, aducînd senzația cuprinsă în energia specifică a evenimentelor întîlnite. Trebuie înțeles că imaginile compuse de creier sînt niște alegorii provenite din datele pe care le are acest computer cerebral, cu care încearcă să îmbrace senzația adusă de valul energetic. Importanța dialogului de la început rezidă în faptul că pune bazele transpunerii imaginii alegorice obținute de profet în cadrul evenimentelor personale ale interlocutorului său.

— În acest caz distingem deci și diferite grade de inițiere, de competență în practicarea profeției...

— Cu cît profeții au o experiență mai mare și ajung la un grad de cunoaștere mai avansat cu atît aceste faze descrise mai sus sînt mai rapid executate, ajungîndu-se la evaluări exacte chiar și pentru persoane ce nu se află de față...

— D-stră avansați și o idee care extrapolează relația dintre profet-interlocutor. O puteți „divulga" ?

— Așa cum fiecare om are o stare energetică personală, în același mod și orașele țării, de pildă, au o stare energetică globală ca o sinteză a energiilor populației cuprinse într-o zonă sau alta. Un bun profet poate să lucreze cu exactitate soarta orașului, a zonei, și chiar a țării ! Neavînd însă elementele necesare unui scenariu real, de tipul celor furnizate în dialogul cu interlocutorul, profeția va rămîne sub formă alegorică, iar adevărata interpretare fiind găsită ulterior, în timpul sau după desfășurarea evenimentelor. Putem spune că fiecare profet are propriul său sistem de date pentru interpretarea acelorași senzații. Profeți diferiți văzînd imagini diferite pentru același eveniment. De aici și lipsa de sens a unor cărți de vise sau a ghicitului în cafea. Evident sînt vise celebre prin premoniția lor, dar nu există o „carte de vise care să explice toate visele". Atenție deci, să nu strecurăm în subconștientul și așa plin de temeri, altele noi, nereale, dintr-o simplă greșeală de interpretare.

ION ȚUGUI

(Va urma)

P.S. În numerele următoare ale revistei noastre vom adînci în spațiul altei rubrici aria fenomenelor paranormale, punînd în pagină experimente și revelații deosebit de puternice și concludente. Prin ceea ce am numit MIRACOLUL NATALIA MOSCU, în serialul care va urma vom încerca să înțelegem în ce mod potențialul bioenergetic uman slujit de credință, dar și de cunoașterea competentă, științifică, pot duce la ameliorarea sau vindecarea surprinzătoare a unor maladii grave...

„Saké Mozart" ?

Ce relație poate oare exista între Mozart și... o sticlă de rachiu din orez, nu mai puțin celebrul saké japonez ? La drept vorbind, pare să nu fie nici una, fiindcă e greu de presupus că bicentenarul morții marelui muzician ar putea avea un efect oarecare asupra calității sau vînzărilor acestei băuturi. Și totuși, compania japoneză Kanai Shuzoten a lansat în toamna trecută, în plin „an omagial Mozart", noul său produs „Saké Mozart" care pare să facă furori printre admiratorii japonezi ai geniului din Salzburg. Această băutură „special bicentenară" nu este, cum s-ar putea crede, un saké obișnuit întrucît fiecare sticlă conține, potrivit afirmației fabricantului, „o părticică

din Mozart" !... Explicația ? Simplă : în timpul procesului de fermentație (care durează mai multe săptămîni), în vecinătatea cuvelor de fermentare a orezului a fost difuzată muzică mozartiană minimum două ore zilnic ! Sanohide Yuki, cel care a avut această originală idee, afirmă fără urmă de zîmbet că saké este o băutură extrem de sensibilă la toate influențele exterioare, implicit și la muzică ! „Este evident, adaugă el, că o muzică aidoma celei mozartiene, în stare să producă un sentiment de liniște și bună dispoziție sufletească oamenilor, poate influența de asemenea și fermentația băuturii, care este un proces la fel de viu !" Primele 20.000 de butelii puse în vînzare s-au bucurat de o excelentă primire din partea cumpărătorilor — melomani admiratori ai lui Mozart sau afoni ! — așa încît compania japoneză amintită și-a propus triplarea producției acestui saké și chiar se gîndește cu toată seriozitatea să „atace" și piețele externe... așa încît nu ne rămîne decît să urmărim rafturile dughenelor bravilor noștri privatizați !

Muntele Saint-Michel în pericol

De cîtva timp se pare că Muntele Saint-Michel se îndreaptă către o catastrofă, căci din ce în ce mai mult apele folosite, vărsate direct în mare, riscă degradarea locului, devenind amenințătoare din punct de vedere ecologic. Pentru a putea face față pericolului această perlă a Occidentului trebuie echipată cu o stație de epurare. La primărie e îngheșuială mare și nu s-a definitivat încă nici un proiect, deși se impun măsuri urgente pentru păstrarea intactă a acestei minuni care primește aproape două milioane de vizitatori pe an.

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Bucuria de a învăța.

OPRIȘAN GIORGIANA-VIVIANA
București

Punți către lumea de dincolo

AL CINCILEA EXTAZ ȘI TREZIREA LUI KUNDALINI

În încercarea lui disperată de a înțelege „experiențele de gradul cinci", Ken Ring studiază toate textele ezoterice pe care le poate găsi. Din vechi scrieri cabalistice, tibetane, gnostice, din atîtea pagini dispersate ale cunoștințelor oamenilor de la începuturile civilizației noastre pe Pămînt, el încearcă să construiască o imagine a fenomenului. Îi lipsește totuși ceva. Și acest ceva îl găsește în India...

„Yoghinii îl numesc **trezirea lui kundalini**. Este un termen tehnic pentru ceea ce de fapt ei caută întreaga lor viață..

La baza coloanei vertebrale, în mijlocul bazinului, se pare că ar fi adunată o imensă energie vitală, căreia indienii i-au atribuit imaginea unui 'șarpe al vieții' — în sanscrită, kundalini înseamnă 'răsucit sine însuși'. Conform științei indiene tradiționale, energia lui kundalini ar fi însuși fundamentul vieții. Fluid misterios, care în chineză se numește **chi**, iar în japoneză **ki**, în arabă **baraka**, acest nivel energetic este ignorat de știința occidentală. În schimb alchimiștii îl cunoșteau dovadă fiind șarpele lăsat de ei ca semn al medicilor.

În anumite condiții, acest șarpe s-ar putea trezi din somnul său adînc — de fapt nu doarme integral niciodată, căci atunci am înceta să trăim. Iar yoghinii știu de mii de ani cum să-l trezească pe kundalini. Trezit, el se avîntă spre lumină traversînd corpul de jos în sus pe o rețea nebănuită **de canale**, relevînd în anatomia noastră profundă prezența **unui** corp 'subtil' (numit **nadis, în sanscrită**), o veritabilă dublură a corpului nostru fizic, faimoasa rețea energetică a acupunctorilor...

Într-o carte devenită imediat celebră, „La drum, spre Omega". Ring relatează experiența fabuloasă a unui yoghin indian, Gopi Krishna, care a trecut prin experiența trezirii tuturor celor șapte **chakra**, centrele energetice ale corpului subtil, adevărate „noduri de viață" ale organismului. Cînd ajunge la trezirea celui de-al șaselea, povestirea capătă în mod uluitor aspectul unui NDE : „Gopi Krishna își 'părăsește corpul' și se pierde într-o vale plină de o lumină violentă. Puțin mai tîrziu, blocîndu-și respirația timp îndelungat, în poziția potrivită, el trezește în fine cel de al șaptelea chakra. De-a lungul corpului său începe să se reverse o lumină de aur, ieșind din creștetul capului. Un Budha violet-albastru îi apare... Își pierde din nou senzația corporalității, dar rămîne conștient, chiar hiperconștient. Aude o voce puternică și tandră cum răsună în întregul univers... Un calm infinit îl pătrunde. Apoi, o necesitate imperioasă îl determină să-și dorească revenirea în lumea fizică. Coboară pe același drum...

Ce poate spune știința occidentală în fața unui asemenea fenomen ? Neurologii recunosc însă un lucru : noi nu folosim decît 10% din capacitatea creierului nostru... Prin ce întîmplare, sau prevăzînd ce stranie necesitate, a programat natura lucrurile în acest fel ? Răspunsul yoghinilor se află la un alt nivel, nici acesta științific : trezirea lui kundalini este de natură divină, și îl face pe om divin. Arde în noi toate impuritățile acumulate din **karma**, în **karma**...

Pentru Ring un lucru este însă clar : trezirea lui kundalini pare să provoace efecte identice cu cele ale reveniților din stadiul cinci..."

El ia legătura cu centrul pentru studierea lui kundalini de la Toronto. După cîteva luni de studiu minuțios și migălos, el reușește să stabilească o 'listă' de trăsături comune : 1) Există un fenomen bine cunoscut orientalilor, care se numește trezirea lui kundalini ; 2) Acest fenomen trezește în om capacități latente, nebănuite ; 3) Știința occidentală recunoaște din ce în ce mai des experiența acestor „capacități latente" ; 4) Conform yoghinilor, trezirea se face doar după un îndelung antrenament ; 5) Stadiul cinci într-o NDE seamănă izbitor cu descrierile trezirii lui kundalini, dar 6) o NDE — o experiență în vecinătatea morții — poate să i se întîmple oricui și oricînd ; 7) În fine, perfecționarea tehnicilor medicale de reanimare a înmulțit extraordinar numărul celor reveniți la viață după ce... 'antinsoseră' în trecere moartea. Un sondaj Gallup înregistrează doar în SUA opt milioane de persoane revenite din moarte ! Din acestea, 10% au revenit din stadiul cinci ; 8) Deci... deci ?

Pentru Ken Ring, concluzia este una singură. Într-o bună zi el crede că a înțeles : „Toți cei reveniți din asemenea experiențe sunt niște mutanți !

Acest termen este azi folosit în toate felurile posibile. Diferența față de toate categoriile imaginabile de asemenea 'mutanți', din povestiri și romane, este că aceștia depășesc tot ce își poate imagina literatura de science-fiction. Acești mutanți sunt pur și simplu **oameni**. Nu 30%, nici 40%, ci, de ce nu, 100 % oameni.

Ce poate însemna aceasta ?"

Un răspuns posibil îl va afla Ken Ring din povestirea unui bătrîn indian Cherokee...

MIHAELA DOROBANȚU

starea de VEGHE

GRIPA... ŞI VIOLENŢA

Bîntuie gripa, bîntuie violenţa, nu-i nici-o legătură între ele, etiologiile sînt absolut distincte, prima este o boală infecto-contagioasă, endemică şi epidemică, provocată de virusi, mereu mai agresivi, este drept, în vestul anglo-saxon bolii i se mai spune „influenţă", şi bine i se spune (din cauza elementului favorizant, epidemic, al marilor aglomerări), dar gripa poate fi şi «în scădere», vine şi trece, mai scapă cine poate, pe cînd **violenţa, starea de violenţă** — înainte de orice alte deosebiri şi asemănări în planul omuciderii iraţionale — **are o rată de creştere de-a dreptul disperantă!** Plus că infirmizează pe viaţă, chiar dacă nu omoară... **Dar ce e violenţa?** Dicţionarele indică profesoral drept sinonime posibile: **lipsa de stăpînire, în vorbe sau în fapte, impulsivitatea în exces, brutalitatea ca mod existenţial, constrîngerea ca scop, siluirea, ca efect imediat, a demnităţii şi libertăţi umane.** Dar violenţa, fără să contestăm toate aceste manifestări îndeajuns de curente, se instituie, din ce în ce mai mult, şi aproape pretutindeni în lume, ca o gravă **maladie şi pandemie socială**, afectînd deopotrivă relaţiile interumane, interetnice şi interconfesionale, interstatale, mai nou, sfîrşind sau (re)începînd prin a înscăuna cultul forţei în dauna dreptului şi a moralităţii. Unde-s «frumoasele vremi» cînd juriştii vorbeau de violenţă (în drept) ca de **un viciu de consimţămînt** şi nici măcar în coşmarele lor n-ar fi putut să întrevadă, şi încă în acest secol al ştiinţei, **o atît de răspîndită agresiune socială, o privare colectivă de personalitate, o autoprivare de raţiune şi logică, un climat atît de favorizant pentru abuz, corupţie şi crimă.** Dar cine să ne mai spună, de fapt, ce-i violenţa — azi? N-o cercetează nimeni, este acceptată ca o fatalitate, ca o epidemie de gripă, şi cine ar mai putea să o reprime, altfel decît prin alte violenţe, tot atît de cumplite?

■

Atentate, masacre, acte de terorism, o permanentă stare de agresiune stradală, printr-un cult fără precedent al vitezei şi al „cailor-putere", o veritabilă criminalitate ecologică, — şi ca «spectacolul» să fie complet — o creştere fără precedent a stării civile de infracţionalitate şi o acceptare tacită, la scară planetară, a zecilor de conflagraţii locale în care utilizarea forţei armate face parte integrantă din regula acceptată parcă a distrucţiei. O enumerare, după cum se observă, fără o anume ordine de gravitate, o sumă de manifestări, pur şi simplu, ale stării de violenţă care coabitează, de departe nu toate, şi care, în măsura în care le tolerăm, acreditează o «cvasinormalitate» a stării de violenţă. Nimeni nu mai are curajul să se declare îngrozit (ar părea infantil), nimeni nu mai este patetic, iar interogaţiile, fie şi sub beneficiu retoric, au dispărut de mult din coloanele presei. Şi ce să ni se spună, de cine, peste ceea ce ştim? Că în cele 125 de micro-conflagraţii statale, de după cel de-al doilea război mondial, au murit peste 40 de milioane de oameni? S-a spus! Că simultan, sub ochii noştri — în Iugoslavia, ce-a mai rămas din ea, în Nagorno-Karabah, în Moldova transnistreană, în Irlanda şi în Anglia, în Liban şi Somalia — ambuscadele, atentatele şi actele de violenţă premeditată, veritabile războaie civile — seceră fără milă mii de vieţi omeneşti, că se şterg oraşe întregi de pe hartă şi că se dinamitează speranţa? Buletinele de ştiri şi paginile externe ale ziarelor consemnează regretabilele desfăşurări, cîteva personalităţi îşi manifestă îngrijorarea, se înregistrează proteste, se regretă profund, diplomatic, şi viaţa merge înainte... Cotidianul şi subzistenţa socială ne abstrag, au violenţele lor... Că numărul infracţiunilor grave, ca grad de violenţă, se triplează de la un an la altul? Da, aste e! se va spune din nou, traversăm o criză morală, intersectată cu o criză post-totalitară, cu începutul unei alte crize economice care etc., etc. Bîntuie violenţa!

■

Şi tot din ziare: razii ale poliţiei, dure, care constată ceea ce se ştia mai demult şi nu rezolvă nimic, nopţi cu vagabonzi ultrapericuloşi şi cătuşe, o sub-lume a canalelor bucureştene din preajma CET-urilor şi oameni decăzuţi în sub-oameni, sute de copii care se droghează cu aurolac, violuri ca nicicînd, furturi de milioane, crime în plină zi, o veritabilă mafie în plină organizare, preşedintele unei ţări vecine care se întreabă dacă nu s-ar cuveni reintrodusă «sfînta pedeapsă» cu moartea şi, rareori, în final, cîte un cuvînt, ici-colo, despre starea de violenţă socială cvasi-generalizată, despre sutele de mii de oameni care nu-şi mai găsesc o cale de subzistenţă normală, ori despre disperarea din care irump aberaţia şi monstruozitatea. Dintr-o mai veche obişnuinţă, vinovate sînt... filmele poliţiste, video-casetele porno şi diferite alte atracţii parazitare care ar fi răzbit pînă la noi. Cauzele însă, cele reale, sînt infinit mai grave şi nu se limitează la interpretări rutiniere şi la condiţionări restrictiv-autohtone. Le Pen în Franţa şi Jirinovski în fostul URSS, fanatismele şi drogările, într-o veritabilă expansiune mondială, ca şi apariţia incredibilă a Ku-Klux Klan-ului în vestul Europei, ori atentatele zilnice din ţări cu vechi tradiţii democratice vădesc o stare de violenţă de cu totul altă anvergură decît cea pe care o denunţă partea vizibilă a „iceberg"-ului.

■

A fost o vreme cînd cele 20 de milioane de victime ale epidemiei de gripă spaniolă, cea care bîntuise după primul război mondial, ni se păruse a fi o culme a neajutorării umane. Sfîrşitul prematur al milioanelor de cardiaci, de diabetici şi de bolnavi de cancer — rezultat previzibil al unei asistenţe sociale precare — nu-l mai înregistrăm ca pe o aberaţie de esenţă, care ucide, aproape fără scăpare, celula socială a actualei umanităţi. Nefericirile biologice le încorporăm în normal. Dar acceptarea tacită a prăbuşirilor pe care le instituie escaladarea violenţei şi acceptarea stării de reciprocă şi permanentă agresivitate socială — veritabilă pandemie a acestui sfîrşit de mileniu — rămîn cel mai mare ultragiu. Pe cînd o „Sfîntă Alianţă", pe cînd o Cruciadă, cu sau fără arme, nu ştim, împotriva intoleranţelor şi a urii endemice care ne afectează genomul? Dar despre toate acestea într-un număr viitor al revistei.

DOREL DORIAN

NU UCIDEŢI FANTOMA COPILĂRIEI!

Cazul de dedublare al lui Anthony Quinn este mai mult un caz de conflict acerb între două etaje ale conştiinţei lui — cel al bărbatului matur, ajuns la apogeul carierei, şi cel al băieţandrului de 11 ani, cu puritatea idealurilor şi principiilor intactă. Nu este vorba, aşa cum am fi fost tentaţi (alături de protagonist) de o dedublare propriu-zisă în sensul clinic al termenului, ci de fantoma copilăriei care-l trage la fund precum o ancoră supradimensionată pentru o barcă fragilă.

Pentru a înţelege chinurile sufleteşti ale acestui munte de vitalitate şi talent, vom aminti scena prezentată în prologul cărţii „Lupta cu îngerul". La vremea aceea, Quinn acea o proprietate la New York — un bloc cu cinci etaje, în apropiere de Park Avenue, ceea ce pare să spună totul. Era prezent pe pînzele a trei cinematografe din Times Square şi pe scena unui teatru de pe Broadway. Anthony Quinn peste tot năvalnic şi impetuos în conştiinţa publicului. Un cerc dramatic al marii metropole îl invită, în aceste circumstanţe, la un dejun dat în cinstea lui. Iar el, marele star, bărbatul adorat în taină dar şi la lumina zilei, spune distinsei asistente care-i sorbea cuvintele că este un... gata.

Mulţi au fost tentaţi să-l acuze de ipocrizie, iar faptul că s-a făcut efectiv de rîs era incontestabil. Dar abia cînd s-a aflat că actorul a devenit pacientul unui psihanalist, că se luptă din răsputeri cu

propria lui copilărie mizeră concretizată într-o fiinţă fantomatică obsedantă, cînd într-o noapte — în timpul unui coşmar — era să-şi sugrume soţia, abia atunci convulsiile sufleteşti ale lui Quinn au fost privite într-o altă lumină. Dezvăluirile vieţii sentimentale şi erotice din timpul şedinţelor de psihanaliză au o concreteţe uluitoare, evenimentele sînt dezbrăcate pînă la detaliu. Printe multe experienţe **nereuşite, cea de tipul „Vă place Brahms?"** este tulburătoare. La douăzeci de ani se îndrăgosteşte nebuneşte de mama logodnicei lui. Deşi era obsedat pe puritatea femeilor pe care le dorea, tînărul Quinn accede către mina acesteia şi abia în faţa ofiţerului stării civile cumplitul adevăr îi percutează nemilos psihicul; viitoarea soţie ar fi fost cu doi ani mai în vîrstă decît propria lui mamă, iar la etatea aceea el ar fi avut nevoie (conform cu majoratul la 21 de ani) tocmai de consimţămîntul mamei....

Uciderea fantomei copilăriei devenise scopul esenţial al vieţii lui. Încerca să-i explice personajului eteric că idealurile de atunci de perfecţiune erau simple himere, că omul sărac nu devine fericit cînd se îmbogăţeşte, că societatea te „păteză" cu viciile ei etc., etc. Întrebarea fundamentală era pentru Quinn „cum să ucizi un strigoi?". Marele actor care putea cita pasaje întregi din Biblie, se chinuia în propriul lui prizonierat sufletesc. Izbăvirea, cu sprijinul doctorului, a venit prin iubire, iubire deschisă pentru tot şi pentru toate. Ar fi bine să reţinem, pentru clipele noastre de cumpănă, că **atunci cînd ne mai putem minuna de miracolul zorilor de zi cînd înlăuntrul nostru conştientizăm iubirea Creatorului, nu este totul pierdut.** Acesta pare să fie mesajul de suflet al destăinuirilor lui Anthony Quinn. Iar dacă fantoma copilăriei ne cearţă cîteodată, să fim convinşi că are întotdeauna dreptate. N-o ucideţi, ci faceţi-i pe plac îmbătîndu-vă cu iubire.

PAUL IOAN

● **FERTILIZAREA APEI CU FIER!** Nu este o idee năstruşnică, ci o strategie îndrăzneaţă care ar permite încetinirea încălzirii globale a planetei noastre fertilizîndu-se cu fier Oceanul Antartic. Oceanografii de la Laboratorul de Marină Moss Landing (California) au emis ipoteza potrivit căreia planctonul a cărui concentraţie este neobişnuit de mică, relevă o deficienţă de fier care împiedică plantele unicelulare (fitoplanctonul) să folosească pe deplin rezevele bogate în substanţe nutritive. Prin fertilizarea apei cu fier s-ar putea intensifica fotosinteza planctonului, ceea ce ar permite fixarea unor cantităţi mari de bioxid de carbon. Astfel s-ar contracara acumularea bioxidului de carbon în atmosferă. Alţi oameni de ştiinţă sînt precauţi în ceea ce priveşte rolul fierului în combaterea efectului de seră.

● **ECRAN TACTIL.** Pe piaţa mondială a ceasurilor şi-a făcut apariţia un inedit model. Este vorba de ceasul-brăţară electronic cu ecran tactil, realizare a specialiştilor de la societatea niponă „Casio". În momentul în care posesorul său atinge cu vîrful degetului geamul ceasului, ecranul afişează şi programează ansamblul funcţiilor ce se

pot realiza: ora locală a marilor metropole de pe Terra, calculator repertoar pentru 120 nume şi numere de telefon, agendă, cinci alarme, bip orar sau cronometru cu precizia de o sutime de secundă.

● **RECOLTE BUNE.** Nu la noi s-au obţinut (ştim de ce), ci în statele africane situate la bordura sudică a celui mai mare deşert al lumii. Şi ţările din vestul Africii au obţinut recolte bune. Circa 18 milioane de africani din statele situate în Cornul Africii sînt ameninţaţi şi în acest an de flagelul foametei, releva un raport al F.A.O. Cea mai grea situaţie se înregistrează în Somalia, unde 60 la sută din populaţia ţării, adică 4,5 milioane de oameni au nevoie urgentă de hană pentru a supravieţui. În Sudan, şapte milioane de oameni sînt victime ale secetei catastrofale ce s-a abătut asupra acestei ţări. Circa 4,5 milioane etiopieni sufereau şi ei din cauza lipsei ploilor, randamentul agriculturii fiind ca şi inexistent.

● **APRECIERI.** Cele două bombe atomice aruncate în august 1945 asupra oraşelor Hiroshima şi Nagasaki au ucis circa 210 000 persoane — un număr aproape neglijabil în comparaţie cu victimele armelor convenţionale după hecatombele nucleare. Date furnizate de Arhivele Securităţii Naţionale din Washington relevă că peste 40 milioane de oameni au murit în 125 de războaie sau conflicte desfăşurate în lume după 1945.

● **EXEMPLU MOLIPSITOR!** Jörg Kuhbier înalt responsabil pentru mediul înconjurător din oraşul Hamburg, circulă cu cea mai mică maşină din parcul de automobile al ministrului de resort, dar „întotdeauna cînd o parchează are grijă ca ea să se afle în bătaia razelor soarelui. Fiind un vehicul solar (dotat şi cu un motor electric) el îşi face astfel „plinul". Mica maşină ecologică este silenţioasă, economicoasă şi nu emană gaze poluante. Carburantul ei este electricitatea care provine în mare parte de la o sursă de curent. 100 km parcurşi cu maşina solară costă max'mum 2,50 mărci. Acest vehicul „curat" şi ieftin, util în aglomerările urbane, va fi preferat în viitor de hamburghezi? Este mai mult ca sigur că maşinile solare vor servi, în prima etapă, drept vehicul auxiliar din cauza slabe' lor autonomii.

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

FAŢETE ALE DEZMEMBRĂRII CUPLULUI

Cum este privită azi separarea, disocierea cuplului, ştiut fiind că altădată fenomenul era considerat un adevărat „cataclism"? Refacerea vieţii fiecăruia ar presupune teoretic, întîi „o furtună". Teoretic, pentru că practic nu dictează hazardul pe acest teren al fericirii. Şi aceasta pentru că 49 la sută dintre bărbaţi şi 42 la sută dintre femei îşi cunosc înainte de divorţ viitoarea iubită sau iubit. Şi încă un lucru interesant: mulţi, foarte mulţi din cei care divorţează sînt decişi să se căsătorească cu noile lor cuceriri.

O altă faţetă a despărţirii cuplului se referă la justificarea deciziei în propriii ochi şi în ochii prietenilor. Psihologii spun că situaţia se rezolvă în funcţie de forţa fiecăruia de a o rupe cu trecutul. Cei mai mulţi, firesc, nu-şi pierd în întregime memoria păstrîndu-şi şi vechii prieteni.

Dar, odată cuplul refăcut, prioritatea priorităţilor este fericirea în doi. Şi astfel noile arme se numesc adesea egoism în locul devotamentului, bunele intenţii în locul remuşcărilor, plăcerea mai presus de efort. „Astăzi nevoia de a reuşi în viaţă în doi primează asupra reuşitei familiei, explică sociologul Cristine Castelain-Meunier. Este victoria afectivităţii, a individului asupra instituţiei pe care o reprezintă familia". Fericire cu orice preţ. Toţi care-şi joacă a doua şansă în viaţă au aceleaşi revendicări: să dialogheze, să fie ascultaţi, să fie respectaţi. Sociologul Louis Roussel constată: „Această speranţă de fericire cu orice preţ traduce o anumită imaturitate. Multe cupluri trăiesc al doilea mariaj ca pe o lună de miere. Ei nu văd decît începuturile fericite şi pline de speranţă, fără să întrevadă şi eventualele dificultăţi ulterioare. În mod natural tendinţa va fi de a repeta a doua sau a treia oară aceleaşi erori ale primei căsnicii". În mod firesc ne întrebăm: al doilea mariaj ar putea fi şi mai fragil decît primul? Da, dacă dăm crezare cercetătorilor americani ce au efectuat studii pe această temă. Dar atenţie, nu trebuie condamnate din start aceste căsătorii fără argumente solide. Anchetele s-au efectuat pe un eşantion de persoane divorţate, altfel spus o populaţie „cu risc" pentru că la aceasta a sucombat deja tentaţia separării. Potrivit opiniei sexologului Gilbert Tordjman „există două tipuri de recăsătoriri ale celor nevrozaţi şi ale celorlalţi. Primii joacă o carte proastă. Ceilalţi sînt cei „normali" a căror singură eroare este cu siguranţă aceea de a fi fost înşelaţi prima oară". Alte detalii din acest delicat „teritoriu al iubirii", cu alt prilej.

Dosarele frumuseţii

Zece minute pentru machiaj

Despre fetele foarte tinere se spune că au o frumuseţe naturală ce nu are nevoie de retuşul farduriIor. Cum de cele mai multe ori ele ignoră acest adevăr iar cosmeticienele gîndesc cu grijă machiaje adecvate tinereţii lor, să notăm cîteva sfaturi utile. În primul rînd, acestei vîrste este potrivit un machiaj discret. Pe un ten bine uniformizat se pudrează „un nor" de pudră într-o culoare dulce şi mată. Dacă aveţi ochii albaştri sau verzi puteţi să accentuaţi culoarea folosind farduri în tonuri întunecate şi conturînd uşor ochii cu un creion negru. Dacă aveţi şansa de a avea gene lungi, întoarse, de o culoare bine conturată folosiţi doar facultativ un rimel incolor. Dacă sînt fine, dar nu prea lungi, accentuaţi-le cu un rimel colorat potrivit cu nuanţa fardului pleoapelor. Înainte de a aplica rujul, conturaţi buzele cu un creion foarte apropiat de culoarea lor, apoi aplicaţi rujul, mat, de preferat într-o nuanţă de roz-pal.

Democraţilor americani le plac blondele

„Tai Collins: femeia care l-a făcut pe senatorul Charles Robb să se clatine". Acest titlu, apărut într-un jurnal american a constituit începutul unui nou scandal politic. Legătura personală a senatorului democrat cu o tînără femeie ale cărei „arme secrete" amintesc de episodul Gary Hart din 1987, s-ar putea să-l împiedice să-şi mai depună candidatura pentru alegerile prezidenţiale. Această „întîmplare" avea să-i nemulţumească pe alegătorii mult prea puritani pentru a admite astfel de concesii. Democraţii, la rîndul lor, au fost surprinşi de faptul că „sindromul aventurilor nocturne" îi atinge pe liderii lor în momentele cheie. „Dacă cariera lui Charles Robb pare compromisă, spun cei avizaţi, picioarele frumoasei Tai au contribuţia lor la aceasta"...

Tai Collins, o frumoasă de 29 de ani, ex-miss Virginia, povesteşte gazetarilor că legătura ei cu Charles Robb durează de aproape doi ani. Ea l-ar fi întîlnit prima dată în 1983 cînd nu era încă guvernator. Ştiindu-l căsătorit cu Lynda Bird, fiica fostului preşedinte al Statelor Unite, Lyndon Johnson iubirea lor ar fi cunoscut un epilog rapid şi deloc zgomotos. În 1988, jurnaliştii care se ocupau de campania senatorială a lui Charles Robb, au descoperit-o în trecutul său amoros pe Tai. Afacerea părea a fi închisă datorită tactului bunicii lui Charles Robb, lady Bird Johnson.

Cum s-a putut lăsa antrenat atît de uşor în acest gen de aventură ştiut fiind că niciodată nu poate fi asigurată o discreţie totală? Şi aceasta în condiţiile în care erau cunoscute ambiţiile sale prezidenţiale şi, mai ales cînd, fiind susţinut de fiica fostului preşedinte al Statelor Unite, şansele de reuşită îi erau asigurate? Greu de dat un răspuns în afara miracolului... iubirii.

Ciorbă de salată

O ciorbă gustoasă şi bună mai ales primăvara este aceasta, uşor de preparat.

Se fierb în 2 l. apă 4 morcovi, 1 pătrunjel, două cepe potrivite şi o jumătate ţelină, toate rase sau tăiate mărunt.

Se sărează şi după ce a fiert zarzavatul se adaugă feliuţe de costiţă, tăiate subţiri şi prăjite.

După ce a dat cîteva clocote se face o omletă din două-trei ouă, se taie în felii subţiri şi se adaugă la ciorbă lăsîndu-se să mai dea un clocot. Cine vrea o poate „drege" cu smîntînă.

Se serveşte fierbinte cu oţet turnat după gust direct în farfurie. (I. S.).

CRONICA modei

Simplitatea acestui ansamblu este cheia lui forte. Linia jachetei, deloc sofisticată, îi dă un aer aproape de clasic. Podoabele-accesorii sînt şi ele puţine. Coafura de asemenea, la minima (?!) rezistenţă. Totul e ca o zi de primăvară, în aparenţă simplă, banală, în realitate de o frumuseţe irepetabilă. (A.P.)

LECŢIA DE GIMNASTICĂ

Vă sugerăm trei exerciţii capabile să confere supleţe spatelui nostru. Exerciţiul 1: aşezaţi-vă, îndoiţi uşor picioarele, lipiţi tălpile una de cealaltă (foto. 1). Cu braţele deasupra capului şi palmele prinse, inspiraţi adînc apoi aplecaţi bustul cît mai mult posibil. Tot timpul exerciţiului spatele trebuie să fie drept. Expiraţi aerul din piept şi repetaţi exerciţiul de cinci ori. Exerciţiul 2: cu picioarele depărtate, mîinile bine întinse deasupra capului, palmele prinse, întoarse spre plafon, inspiraţi. Aplecaţi-vă încercînd să atingeţi solul cu palmele, expiraţi apoi reveniţi lent la poziţia iniţială. Repetaţi de cinci ori. Exerciţiul 3: întinse pe spate (foto. 3), vîrfurile degetelor bine întinse, braţele pe lîngă corp. Îndoiţi un genunchi, prindeţi călciiul cu mîinile ridicînd capul şi umerii de la sol. Repetaţi de cinci ori.

Dacă aveţi probleme de sănătate cu coloana vertebrală, înainte de a efectua exerciţiile care alcătuiesc această „lecţie" ar fi de dorit să consultaţi kinetoterapeutul.

MAGAZIN global

MARLENE DIETRICH ŞI FARMECUL MISTERULUI

Celebra actriță Marlene Dietrich a intrat de curînd în cel de-al 90-lea an al vieții sale. Marlene Dietrich a reapărut în public la 27 decembrie 1991, cu ocazia aniversării zilei sale de naștere, după o pauză de 20 de ani. Ultimul său mare rol a fost interpretat în anul 1968, cu ocazia turnării filmului „Procesul de la Nürnberg". Născută la Berlin în anul 1901, a optat de la bun început pentru cariera cinematografică. Potrivit propriilor afirmații, primul său rol a fost interpretat în pelicula de mare succes „Îngerul albastru", în care regizorul Josef von Sternberg i-a înconjurat chipul de lumină, i-a fabricat un trecut misterios, pe scurt a realizat tipul ideal de femeie fatală.

Călătoare împătimită în „Marocco" sau în „Shanghai Express", ea s-a preocupat prea puțin de destinația finală. Se găsea pe drum pentru că semnase un contract și nu pentru a ajunge într-un loc anume. Fiecare sejur nu a fost decît o etapă a unei călătorii pe care Marlene nu a făcut altceva decît să o parcurgă. Una din replicile rostite de ea în „Shanghai Express" a rămas celebră: „Nevoie de mai mult de un bărbat ca să-mi schimb numele în Shanghai Lilly".

Numeroasele sale filme și cîntece i-au adus tot atîtea identități noi. Dacă s-ar căuta o constantă în filmele sale, ea ar fi, fără îndoială, tocmai această alternanță continuă a partiturilor care a împiedicat-o să se cantoneze într-un anume gen de interpretare. Talentul său deosebit pentru cinema i-a permis să interpreteze o gamă foarte largă de roluri. S-a întîmplat, însă, uneori, să nu poată realiza atît de necesarul contact dintre interpret și regizor, fapt care a condus la o interpretare rece, relativ impersonală, lipsită parcă de viață din partea marii actrițe. În această situație deloc de invidiat s-au aflat regizori celebri precum Alfred Hitchcock, René Clair și Fritz Lang. Și, totuși, exploatarea „suspens"-ului creat de ea însăși și flacăra erotismului său nu au fost niciodată atît de reușite ca atunci cînd ea a jucat roluri cu răceala sa princiară.

Jocul acesta de-a v-ați ascunselea cu marele public a continuat pînă în zilele noastre, relevă „Der Tagesspiegel". Atunci cînd Maximilian Schell a încercat să obțină un răspuns din partea actriței privitor la o chestiune intimă, în interviul său pentru filmul „Marlene", celebra actriță a refuzat să-l dea, sub pretextul că acesta s-ar găsi în cartea sa autobiografică și editorul ar deține copyright-ul asupra ei. Numai că autobiografia respectivă nu conține nici un detaliu legat de întrebarea lui Schell, și, în general, de viața sa intimă...

ȘERBAN FILIP

GRAHAM GREENE, un nonconformist notoriu

Graham Greene, scriitor englez, laureat al Premiului Nobel pentru literatură, este autorul unor romane psihologice, cu implicații socio-politice, evoluînd într-un climat de tensiune. Judecînd după aparențe, marele scriitor putea fi încadrat în categoria gentleman-ului clasic britanic. Model de eleganță în Anglia intelectuală dintre cele două războaie mondiale ziarist la „Times", „spion" în anii '40, călător, Greene nu părea a se deosebi de contemporanii săi cei mai tipici : Cristopher Isherwood, Evelyn Waugh. Mai puțin este decît aceștia, generos, oarecum cinic, o natură problematică, a imprimat aceste trăsături și personajelor sale, aflate în căutarea absolutului. Dar Graham Greene nu a fost defel o ilustrare a „atitudinilor anglo-saxone". Scriitor atipic, el a fost englez, catolic, un credincios curios. La 22 de ani a devenit catolic, apoi critic de cinema și și-a exagerat treptat latura religioasă și companiile sale bizare : gangsteri, preoți fără vocație, doamne bătrîne nedemne, polițiști torturați, persoane josnice. Greene avea un suflet, dar nu și stări sufletești.

Gloria de care s-a bucurat de timpuriu nu i-a fost îndeajuns pentru a putea depăși starea de angoasă. „Necinstea este privilegiul nostru", scria el în 1949. În realitate, nici titlul nobiliar, nici pauzele nu au reușit să îmblînzească marele sarcastic, acest maestru al literelor, care și-a încheiat viața în însoritele Antibe, în postura sa caracteristică, aceea de rebel solitar și blazat. Greene și-a publicat prima carte în 1929 cînd au apărut, la intervale scurte, „Contrapunctul", „Promenada la far", „Amantul lui Lady Chatterley". Greene s-a înscris, astfel, în pleiada marilor scriitori ai epocii : Aldous Huxley, Virginia Woold, D. H. Lawrence. Marele succes l-a cunoscut abia în 1938, odată cu lansarea cărții „Stînca din Brighton". Alte mari romane au văzut apoi lumina tiparului : „Ucigașul plătit", „Puterea și gloria" (1940), „Fondul problemei" (1948), „Omul nostru din Havana", „Americanul liniștit" (1955), „Călătorii cu mătușa mea" (1969), „Consulul onorific" (1973).

Greene a fost mai mult romancier decît om de idei sau de credință. Angoasat, aflat într-o permanentă stare de îndoială, „păcătos", el mai multe punea în scenă decît analiza propriu-zis. François Mauriac, spre exemplu, a alunecat spre luptele ideologice, dar romanele sale nu au explorat lumea. Greene, însă, a fost întotdeauna atras de lumea cotidiană, de realitățile sordide, de mirosurile puternice. A văzut Mexicul, Canada, Haiti, Cuba, Indochina cu ochiul scrutător și rațiunea unui reporter. Cititorii săi din lumea întreagă i-au apreciat mereu marea calitate de a putea depăși romanescul și de a penetra toate mediile și lumea pe care le-a cunoscut.

Scepticismul lui Greene s-a accentuat odată cu trecerea implacabilă a timpului. I-a abandonat pe romancierii tipic britanici, al căror rafinament și stil nu s-au mai bucurat de aceeași audiență în epocă și a venit în întîmpinarea unor scriitori non-conformiști, precum Orwell, Lowry, Durrell, Burgess.

Graham Greene a dispărut dintre noi anul trecut în aprilie 1991, la venerabila vîrstă de 86 de ani. Opera sa, însă, va rămîne.

S.F.

Ieri staruri, azi epave

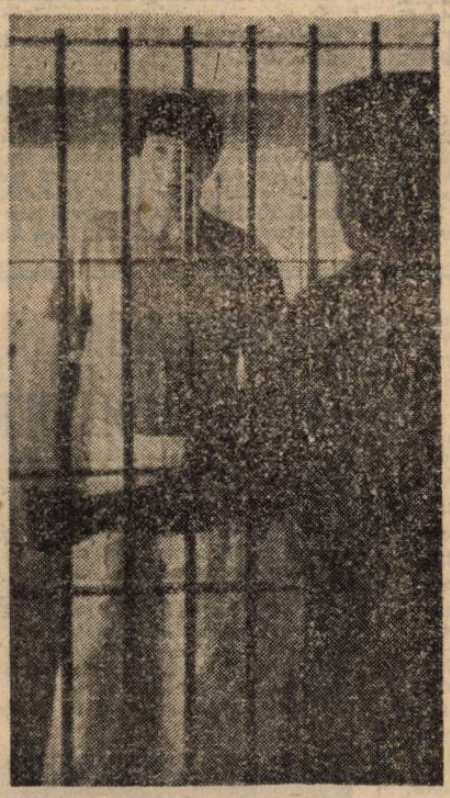

Carlos Monzon

Diego Maradona

Gerd Müller, Diego Maradona, Mike Tyson, Carlos Monzon sînt numele cîtorva dintre sportivii de excepție care de pe culmea gloriei s-au prăvălit dramatic în prăpastie, în infern. Cauza : alcoolul, drogurile, afacerile dubioase, chiar asasinatele.

■ Cîndva, pe toate terenurile de fotbal din lume, era destul să apară umbra lui **Gerd Muller** și se răspîndea teroarea. I se spunea „Der Bomber", adică Bomba. Astăzi, din acest om n-a rămas aproape nimic. Fostul avant-centru înaintaș de la Bayern München, acel campion de excepție, a devenit o epavă. Cauza ? Alcool și iar alcool, de la 5 pînă la 7 litri pe zi. La 45 de ani este un bărbat obez, părăsit de prieteni și de soție, disperat, în prag de sinucidere. La un moment dat, Franz Beckenbauer, care nu trece în ochii nimănui drept poet sau samaritean, impresionat de situația extremă a ex-echipierului său, i-a întins mîna pentru a-i propune un ajutor financiar. Dar a ajuns repede la concluzia că numai Gerd Muller se poate salva singur. „Și pentru asta trebuie să se interneze într-o clinică de dezalcoolizare".

■ Drogurile sînt și ele responsabile de aruncarea multor sportivi în ruină. Cel mai recent și răsunător caz este al celebrului argentinian **Diego Maradona**, considerat în anii '80 un geniu al fotbalului de pe întreaga planetă. Calitățile sale sportive talentul și fantezia sa în materie de fotbal îi aduseseră o doză de popularitate ce friza idolatrizarea. Dar iată că a venit un moment cînd, ca jucător al echipei din Neapole, fantasticul Maradona a început să uzeze de resorturile drogurilor. Retras pe proprietatea sa napolitană și bănuit inițial de cele mai oribile practici sexuale, idolul Maradona a fost nevoit să fugă într-o bună zi la Buenos Aires pentru că la un examen de urină i se descoperiseră urme de cocaină deci confirmarea obiceiului de a consuma droguri. S-au adăugat dovezi privind traficul de droguri. Ce s-a mai întîmplat se știe : procesul și condamnarea sau altfel spus prăbușirea.

■ **Mike Tyson** este și el un idol cu aripile frînte. Cauza ? Tentativa repetată de viol. Cîndva, demn succesor al marelui Mohamed Alli, invincibil la categoria grelilor, Tyson a cîștigat 38 de meciuri profesioniste, pînă în februarie 1990 cînd a fost învins de James Douglas. Dar dezastrul nu de-aici i s-a tras. Din păcate, cununa de lauri pe care o dobîndise nu a putut să-l salveze de la acuzația de viol față de care justiția americană este extrem de severă. Mulți se întreabă de ce această pasăre rară trebuia să sfrîsească în spatele gratiilor. Robin Givens, ex-soția lui Tyson, spune că acesta prezenta toate simptomele caracteristice ale obsedatului sexual. Or, în ziua de 19 iulie a anului trecut, Tyson a acceptat invitația pastorului Charles Williams de a asista la concursul pentru Miss Black America. Sub presiunea obsesiei sexuale, după ce a văzut defilînd prin fața sa zeci de fete superbe, destul de sumar îmbrăcate, Tyson a invitat pe una dintre ele (Rosie Fanes, 18 ani) în camera sa de hotel. A doua zi a fost depusă plîngerea în legătură cu tentativa de viol și pretenția fetei privind prejudiciul, estimat la 100 milioane de dolari.

■ **Carlos Monzon**, supranumit „El Macho" a fost mult timp aplaudat pentru victoriile sale. Înscris la categoria mijlocie, ultimul meci l-a disputat cu Rodrigo Valdes. „Meciul" care a curmat brusc cariera sa sportivă s-a „jucat" însă în fața casei sale. De la etajul I al apartamentului său, a ploniat într-un salt ucigător împreună cu soția sa care și-a pierdut viața. „Lovitura" dată soției a fost etichetată drept asasinat. Fostul „El Macho" își execută pedeapsa într-un penitenciar argentinian.

AURORA POPESCU

Mike Tyson

Gerd Müller

Nr. 12 (1796) din 21 martie 1992

„Crepusculul faraonilor"

Expoziția „Crepusculul faraonilor", care a avut loc anul trecut succesiv la Strasbourg, Paris și Berlin, a prezentat o foarte interesantă „punere in scenă" de exponate ale glorioasei istorii multimilenare a Egiptului. Expoziția a inregistrat un succes deosebit, peste 50 000 de vizitatori trecindu-i pragul de la inaugurare la închidere. Au fost prezentate primele volaje și expediții franceze și prusace de cercetare intreprinse aici in secolul trecut, impreună cu remarcabile opere de artă ale antichității egiptene, provenind din colecții particulare europene. În contrast cu această reușită prezentare, au fost expuse și diverse metode geofizice și programe informatice moderne.

Epoca romantismului marilor exploratori descoperitori, inventatori și savanți s-a sfîrșit de mai mult timp. Este timpul aparatelor radar, al spectrometrelor și tehnicilor de măsură ultramoderne, realizate in laborator să-și spună cuvîntul.

A trecut deja multă vreme de cînd au fost folosite in premieră tehnicile de spionaj aerian și de cartografiere militară pentru depistarea construcțiilor antice sau medievale camuflate și pentru descoperirea planurilor generale și contururilor zonelor locuite sau a rutelor alterate de scurgerea inexorabilă a timpului. Prin utilizarea radarului terestru, undele electromagnetice sînt reflectate de structuri diferențiate, iar contururile lor apar pe micul ecran al radarului sau pe hîrtie. Un nou proiect, aflat in curs de finalizare pe coasta de sud-est a Turciei utilizează procedee geofizice analoage : la Nemrud Dag, un loc de cult situat la o altitudine de 2 150 de metri, arheologi ai Universității germane din Köln caută mormîntul lui Antioh I. Acest suveran a construit cu circa 2100 de ani in urmă o colosală galerie a zeilor și strămoșilor, a capetelor uriașe de zei, a statuilor și stelelor din gresie decorate cu reliefuri. Galeria a fost amplasată in virful promontoriu'ui situat la inaltă altitudine.

Ministerul german al Cercetării și Tehnologiei susține material numeroase proiecte asemănătoare celui de la Nemrud Dag, cum ar fi : cele arheometrice de la Universitatea din Bonn (ce urmărește analiza urmelor pe ceramică), ale Institutului Max Planck din Heidelberg (datare prin fotoluminiscență), ale Universității tehnice din Brunswick (inregistrare fotogrametrică a corpului catedralei de marmură albă și neagră de Sienna). Aceste proiecte și multe altele apropie tot mai mult cultura de tehnică.

ȘERBAN FILIP

Cea mai populară băutură din lume

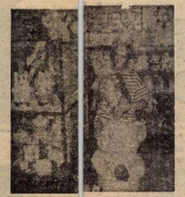

In 1989, această delicioasă băutură s-a vîndut in 448 milioane de sticle pe zi, in 160 de țări. Cifra de afaceri a fost de 9,8 miliarde de dolari. Coca a fost inventată in 1886 de doctorul John S. Pemberton din Atlanta. Initial a fost comercializată pentru calitățile sale fortifiante. In ceea ce privește societatea Coca Cola, aceasta a fost creată in 1892.

O anume pasiune...

Este o femeie care iubește nespus... porcii ! Nu e nici zoolog, nici măcar amatoare de carne de porc. Este vorba de o colecționară originală care strînge in micul ei muzeu tot felul de păpuși obiecte de sticlă, portelan, sau din alte materiale, dar care înfățișează numai porci. Curioasa colecționară se numește Erika Wilhelmer, are 42 de ani și locuiește la Bad Wimpfen in Germania. Pentru cu menționăm că in apartamentul cole se află și in de 4 356 de zeu se află reprezentînd nu

amintim de faptul că in apartamentul locuiește și un motan. Pisicul a fost numit Max Planck, in onoarea fizicianului german, laureat al premiului Nobel pentru descoperirea cuantelor de energie. Motanul se bucură de o atenție deosebită din partea stăpînei sale, care i-a amenajat un adevărat salon de frumusețe, unde il coafează, il manichiurează și il pedichiurează cu regularitate.

O știre de mare senzație

Mijloacele de mass-media au recepționat o știre care a stirnit o mare senzație in SUA : cunoscuta cintăreață și actriță de cinema, Madonna, a decis să-și asigure de pe acum un loc de veci, dar din cînd in cînd se ia cu somnul. După lungi deme-nuri și contra unei sume mari de bani, ea a reușit să-și asigure acest loc alături de mormîntul lui Marylin Monroe, in ambianța celebrului cimitir din Los Angeles !

Un pat cu... stele

Astronomul finlandez Seppo Linnaivoto de la Observatorul din Helsinki își exercită la orizontală profesiunea sa. Munca lui constă in acțiunea de clasificare a stelelor și de observare a altor fenomene de pe cer. Obligat să stea tot timpul activității sale in picioare, tinărul astronom a căutat o metodă mai comodă, mult mai puțin obositoare.

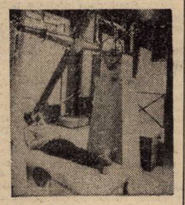

■ **In Ciukotka, mortalitatea cauzată de cancer este de două, trei ori mai mare decît in celelalte zone ale Uniunii Sovietice. Care să fie cauzele acestui „Cernobil" in extremul nord-est siberian ? Multiplicarea și diversificarea cancerelor sint consecința efectelor pe termen lung ale experiențelor nucleare in aer liber, care au fost efectuate de sovietici in anii '50—'60 in Arctica, in zona special amenajată in Novaia Zemlia, apreciază doi specialiști autohtoni. In aceea vreme, Hrușciov declarase că U.R.S.S. a experimentat bomba termonucleară cea mai puternică din lume — 60 megatone, aproape de 400 de ori puterea bombei de la Hiroshima.**

■ **O instalație care permite realizarea unei economii de 30 la sută de energie electrică in industrie unde se lucrează cu două motoare asincrone a fost pusă la punct de către specialiștii Universității tehnice din Sofia. 75 — 85 la sută din mașinile din industria bulgară sint inzestrate cu un astfel de tip de motoare. Se estimează că cheltuielile pentru realizarea noii instalații sint amortizate in numai patru luni, durata sa de funcționare fiind de zece ani. Un motor este amortizat in nouă luni.**

TELEX • TELEX

■ **Unul din procesele de reglare in emisfera nordică a fost perturbat din motive care nu se cunosc deocamdată, susțin climatologii britanici. Se apreciază că masele de aer care s-au incălzit la latitudini joase se ridică spre nord, incălzind astfel aerul din nord, prin schimb de căldură, ceea ce tempera climatul. Ulterior, aceste mase de aer se răcesc prin evaporare in Groenlanda, „curg" intr-un fel și coboară spre sud, unde sint la rindul lor reincălzite și așa mai departe. Acest proces evocă modelul unei curele de transmisie.**

■ **In Germania vor fi publicate, de către editura muzicală „Hans Sikorski", operele inedite ale compozitorului rus Serghei Rahmaninov. Este vorba de 42 de lucrări, in special simfonii și muzică de cameră, aflate in arhivele ruse. Cum a intrat editorul german in posesia lucrărilor inedite ale lui Rahmaninov ? Fiul mai mic al compozitorului, Aleksandr Rahmaninov, a reușit după mai multe tentative esuate, să fotocopieze originalele arhive și să le trimită in Occident.**

PEDALÎND ÎN CER PE URMELE LUI CRISTOFOR COLUMB

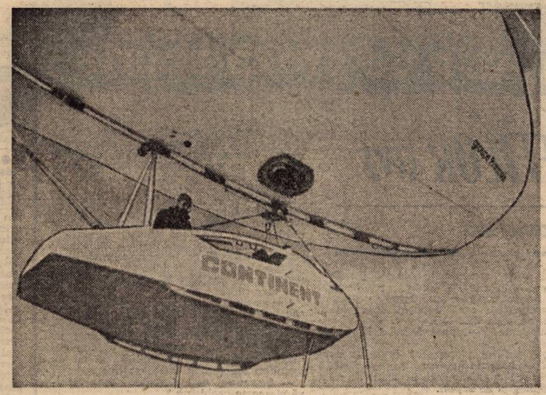

Aparatele de zbor cu propulsie musculară nu mai sint de mult o noutate. Tehnica modernă poate pune la indemina oricărui ciclist antrenat aeronava necesară recordului unuia din cele mai vechi mituri antice : acela al zborului cu forțe proprii, realizat, după cum spune legenda, cu 3500 ani in urmă, de inginerul-arhitect elin Dedal și fiul său Icar. Incepind din 1977, performanțele avioanelor cu pedale s-au imbunătățit permanent, pornind de la zboruri in circuit de cîțiva kilometri, trecind prin traversarea in 1979 a Mării Mînecii (37 km in 2 ore 49 min.) și culminînd in 1988 cu parcurgerea chiar a itinerariului urmat de aeronautul legendar grec : distanța de circa 100 km care separă insula Creta de continentul european.

Toate aceste călătorii aeriene ecologice au fost intreprinse cu ajutorul unor avioane ultrausoare asemănătoare unor uriașe libelule (lungimea aripilor lor este de circa 30 m) propulsate de elici imense (cu diametrul cuprins intre 3 și 4 m) care erau acționate de către pilot prin intermediul unor pedale și lanțuri de transmisie similare cu cele ale bicicletelor. Greutatea unei asemenea aeronave, cind pilotul său care indeplinește și funcția de motor nu se află la bord, este de 30—40 kg.

Punctul slab al acestor minuni ale tehnicii moderne este faptul că zborul cu ele este departe de a fi o promenadă. Pentru a se menține in aer la o altitudine de numai cîțva metri și la viteza de 25—30 km/h, pilotul-motor trebuie să depună un efort istovitor și continuu de care este capabil numai un ciclist de performanță. El nu-și poate acorda nici o secundă de repaus, căci aparatul său de zbor ar ateriza forțat ca orice avion in pană de motor.

Pentru depășirea limitelor impuse de zborul muscular cu ajutorul avioanelor cu pedale trebuie găsită o altă abordare. Ceea ce a și făcut Gérard Feldzer, un pilot francez pasionat de zborul ecologic. El a conceput un dirijabil dotat cu o elice acționată tot cu ajutorul pedalelor. Spre deosebire de aparatele mai grele decît aerul folosite pină acum de icarii moderni, dirijabilul lui Feldzer rămîne in aer, susținut de heliul cu care este umplut, chiar și atunci cind elicea nu se învirtește pentru că pilotul face o pauză. In plus, Feldzer a prevăzut mașina sa de zbor mai ușoară decît aerul cu o nacelă cu două locuri, astfel incît, in timp ce unul din ocupanți pedalează, celălalt se poate odihni.

Desigur viteza este mai mică — se speră la 15—20 km/h — dar durata zborului nu mai este limitată decît de cantitatea alimentelor luate la bord și de timpul de păstrare a heliului in balon (gazul difuzează treptat prin anvelopă spre mediul exterior).

Dispunind de o asemenea autonomie, Feldzer și-a propus să realizeze o călătorie temerară. Impreună cu ziaristul Nicolas Hulot, el intenționează să se ridice in zbor, in cursul lunii martie a.c., de la Huelva, Spania, și să urmeze itinerarul parcurs de Cristofor Columb acum 500 de ani. Motivul alegerii acestui traseu nu este strict aniversar : de-a lungul său dirijabilul cu pedale al celor doi zburători va beneficia, la fel ca și caravelele ilustrului descoperitor al Americii, de vinturi favorabile (alizeele) care vor adăuga vitezei proprii incă 30—50 km/h.

Traversarea oceanului s-ar face la înălțimi intre 50 și 100 m, in două etape. Prima va fi mai scurtă (1300 km), va dura circa trei zile și va avea drept punct terminus Insulele Canare. Ajuns acolo, echipajul se va reaproviziona și va aștepta condiții meteorologice favorabile efectuării celei de a 2-a etape, cu lungimea de 6500 km. Dacă totul se va desfășura conform prevederilor, după 6—8 zile de zbor, dirijabilul, botezat „De un continente a otro" (De la un continent la altul) va ateriza in Antile, justificîndu-și numele.

Nacela dirijabilului are formă de barcă și poate pluti pe apă in caz de amerizare forțată. Ea oferă o suprafață locuibilă de 4 m², ceea ce permite piloților să pedaleze pe rînd sau impreună, să doarmă și să desfășoare o viață normală la bord. Bineinteles că echipajul dispune de aparate de radiotransmisie și recepție, precum și de ultramoderne balize care pot semnaliza in caz de accident poziția nacelei-barcă. Pentru navigație, la bord sint instalate un indicator de viteză, un altimetru, un variometru (care indică viteza verticală), o busolă și un sistem GPS (Global Positioning System) care determină automat poziția geografică a dirijabilului prin referință la o rețea de sateliți.

Dacă această călătorie va fi incununată de succes, ea va semăna mai mult cu zborul unui balon liber (viteza proprie va fi de 1/2—1/3 din viteza vîntului alizeu care va purta aeronava). Dar ea va constitui o experiență interesantă din punctul de vedere al punerii la punct a unor tehnici ce vor fi necesare la realizarea dirijabilului care va funcționa cu energie solară ; o aeronavă la care se gîndesc mai mulți proiectanți și care va avea aplicații practice. De altfel „De un continente a otro" este dotat cu două aripi cu suprafața de 27 m², acoperite cu panouri solare, care asigură curentul electric necesar la bord.

ADRIAN MÎNTULESCU

Automobilul de mîine

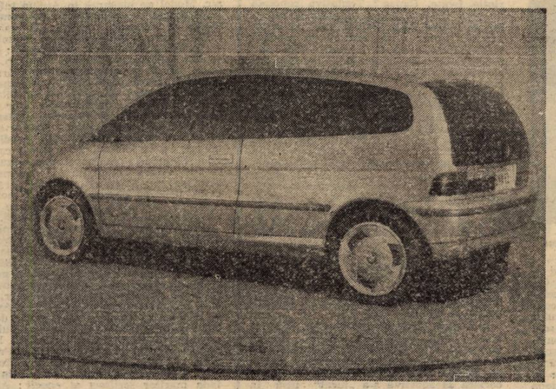

va avea caroseria din aluminiu ?

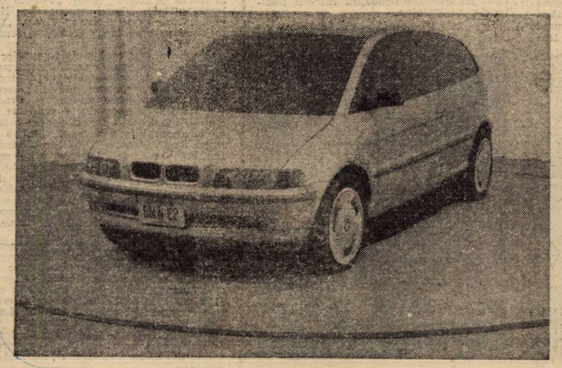

Firma germană constructoare de automobile BMW („Bayrische Motoren-Werke") este binecunoscută in intreaga lume. Ce pregătește ea clienților săi pentru această primăvară ? BMW s-a decis să completeze seria de automobile din gama „3" prin lansarea pe piață a unui model coupé, cu două uși, o capotă cu o formă mai puțin tradițională și un design al spatelui mai plat, ceea ce conferă automobilului un caracter mai „nervos", relevă IN-Press. Viteza maximă atinsă depășește 200 kilometri la oră. Modelul mai dispune de un sistem modern de antiblocaj al rotilor in momentul frinării.

Puternica industrie germană a automobilului caută fără incetare noi soluții care să permită reducerea consumului de carburanți. Cea mai bună metodă identificată pină in prezent o constituie reducerea drastică a greutății autoturismelor, respectiv a caroseriei și de utilizare de metale ușoare la realizarea părții mecanice și a motorului. Astfel, compania „Hydro Aluminium Automotive" cu sediul la München, va pune in aplicare un concept absolut nou, ce va permite o reducere a greutății caroseriei de 48 la sută față de clasica caroserie din oțel. Această combinație, denumită „Aluminium-Space-Frame-Concept", intre structurile din aluminiu și cele din material sintetic, va putea să confere, grație unor efecte substanțial imbunătățite la nivelul zonelor deformabile, o securitate mult sporită. Și reciclarea aluminiului este simplificată, de vreme ce pină la 90 la sută din acest material poate fi reutilizat prin recuperarea.

Experții apreciază că tendința generală a viitorului va fi indreptată spre automobilele din aluminiu. La rindul său, și constructorul german de renume „Audi" a lansat nu demult, un model a cărui caroserie este realizată in intregime din aluminiu. (S.F.)

VIVIEN LEIGH ȘI LAWRENCE OLIVIER (IV)

In timp ce Larry turnează „Prințul și dansatoarea" cu Marilyn Monroe, Vivien află că este din nou insărcinată. Un adevărat miracol, dar după cinci luni pierde copilul, ceea ce sună ca dangătul unui clopot pentru cuplu. Lawrence Olivier nu mai poate. Nu aspiră decît la o viață normală cu o soție care să-i dea copii. Joan Plowright este această femeie și pentru ea divorțează de Vivien. Este sfîrșitul căsătoriei ideale dintre cei doi monștri sacri.

Vivien Leigh continuă să joace „Contesa" de Maurice Druon, „Ivanov" de Cehov sau „Tovarich" la Brodway, cu gentilul Jean-Pierre Aumont. In unele seri e divină, dar a doua zi e de nerecunoscut și trebuie inlocuită cu dublura sa, in timp ce, inchisă in cabină, urlă cit o ține gura. Nu se desparte de fotografia lui Larry, dragostea sa din anii de glorie. Intr-o zi este surprinsă invirtindu-se singură pe scenă, in sunetul valsului lui Scarlett...

După o legătură dificilă cu un alcoolic inveterat, John Buckmasters, pare să-și regăsească, in aparență, seninătatea sentimentală lingă un tinăr actor canadian, Jack Merival, franc, cultivat, serviabil și care îi este de mare ajutor, dar la 7 iulie 1967, in virstă de numai 54 de ani, moarte in apartamentul său londonez, in urma unei pleurizii.

In semn de doliu, luminile se sting pe frontonul tuturor teatrelor din Londra, aceste lumini despre care ea spunea : „nu vreau lumină, vreau magie". Magia, Vivien Leigh, dispărută, o dăduse mai mult ca orice lumii, imprumutindu-i frumusețea, grația și talentul lui Scarlett O'Hara, cea nemuritoare.

MANUELA SPĂTARU

Vivien Leigh in ultimul său rol, acela al unei femei in derivă, in „Corabia nebunilor"

Joan Plowright si-a propus să-l vindece pe Lawrence Olivier de Vivien Leigh, devenindu-i soție.

Va renunța Gorby la petele de pe frunte ?

Să ne imaginăm următoarea scenă : deschidem televizorul pentru a privi o ședință a cine știe cărui comitet superior care ar mai funcționa la Moscova. Vorbește Gorbaciov. Dar, stupoare : cînd camera se apropie, observăm cu uimire că pe creștetul său nu se mai află celebra pată roșie ! Nu este el ? Este el totuși și este posibilă o asemenea performanță ?

Da, dacă dăm crezare afirmațiilor Prof. Michael Berns de la Institutul Beckmann din California. In numele institutului său el a adresat lui Mihail Sergheevici propunerea de a-i inlătura pata bine cunoscută, dar acesta nu a dat (incă) nici un răspuns.

„La institutul nostru — arată Prof. Berns — intr-un interviu acordat pentru La Figaro — aceste tratamente sint la ordinea zilei. Le efectuăm cu ajutorul laserului". Purtătoarea de cuvînt a institutului, Anne Rose Gokhal adaugă : „Este pur și simplu o metodă de decolorare a pigmentului care apare pe neașteptate pe frunte, sau care se datorează unui tratament".

Opțiunea pentru tratament îi aparține insă numai lui Gorby. Așa că...

LOGIC

Garanția unui sistem informatic eficient

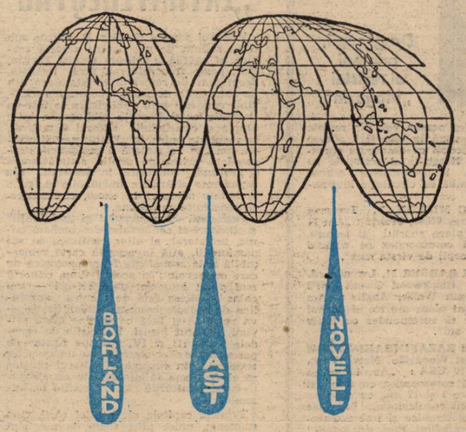

LOGIC București
Tel: (90) 17.63.33
Fax: (90) 17.63.74

LOGIC Sibiu
Tel: (924) 4.66.52
Fax: (924) 4.67.04

Telex: 69367

Biblioteca magazin de proză scurtă

CORIFEUL CORIFEILOR (IV)

de IGOR ROSOCHOVATSKI

— Execută ordinul.

Ne conduse la lift, dar deodată încremeni în poziția de drepți la o jumătate de pas de ascensor. În întîmpinare ne veneau în semicerc, îndreptîndu-și pistoalele cu raze asupra noastră, cîțiva roboți din seria AI DAVAI. Nikolai Karpovici și cu mine ne pregătirăm autojetoanele. Dar constatarăm cu surprindere că indicatoarele roboților erau mascate cu plăcuțe de metal.

„Nu cumva au inventat apărători împotriva autojetoanelor ? — gîndii eu cu oarecare teamă, iar peste cîteva secunde mă convinsei de temeinicia suspiciunilor mele. Mai mult, decît atît, îl paralizaseră pe ghidul nostru într-un mod necunoscut, fără măcar să-l atingă cu ceva.

— Cine sînteți ? — întrebă cît se poate de amenințător Nikolai Karpovici.

— Mai Marii În Grad Fără Număr, — răspunse unul dintre ei, îndreptînd pistolul asupra noastră. — Marele Purtător al Poverii, Cel Mai Mare Dintre Cei Mari și Corifeul Corifeilor a ordonat să vă luați tălpășița. Altfel vom deschide focul.

Niciodată nu am văzut în Nikolai Karpovici un om curajos. El făcu un pas spre robot și îi smulse pistolul din mînă.

— Ce faceți ? — îmi scăpă mie întrebarea.

— Încă n-au înnebunit de-a binelea și nu vor avea curajul să tragă în creatorii lor, — declară el.

— Mai bine plecați, — ne rugară nesiguri ceilalți roboți. Pistoalele începură să tremure în mîinile lor în formă de clește. — Plecați, pentru că altfel vom fi nevoiți să tragem.

Nikolai Karpovici puse autojetonul în funcțiune foarte aproape de plăcuța de pe pieptul robotului. Efectul fu rapid.

— Ordonați — spuse robotul.

— Readu ghidul în formă și așteaptă aici.

— Am înțeles, — spuse robotul.

Ghidul intră în lift, invitîndu-ne și pe noi.

N-am simțit șocul plecării. Peste cîteva secunde ușa liftului se deschise. Dincolo de ea se întindea semiobscuritatea. Îl urmarăm pe ghid.

Printr-un coridor îngust am ajuns într-o peșteră imensă, unde am văzut mulți roboți din seria TOK PA. Aceștia se distingeau printr-o memorie colosală bazată pe cîteva miliarde de celule, printr-un creier foarte puternic cu acțiune rapidă. În complexitate erau depășiți doar de roboții din seria ZZ.

— Bună ziua, — spuse Nikolai Karpovici.

Roboții nu ne răspunseră la salut cu gălăgia și bucuria pe care le așteptam. Își înclinară doar capetele în semn că ne aud, înțeleg și se supun.

— Ce este cu ei ? întrebă Nikolai Karpovici.

— Sînt inginerii, raportă ghidul. Au piulițele strînse cu trei sferturi peste normă. Se pricep să facă desene după schițe, dar nu pot inventa nimic nou. Mai jos decît ei se află constructorii de categoriile întîia și a doua : piulițele care țin pilonii inițiativei le sînt strînse cu două și respectiv o pătrime peste normă. E sînt cei care elaborează schițele.

Mă apropiai de unul din roboții — ingineri care făcea niște calcule.

— Cum de vă puteți subordona primitivilor acestora ?

El nu mă înțelese :

— Care primitivi ?

— Păi, acești Directori și Mai Mari În Grad. Poate rezolva careva dintre ei asemenea ecuații sau elabora schițe ca tine ?

— Dar esențială nu este complexitatea, ci precizia, — îmi replică el. — Mai Marii În Grad rezolvă probleme simple, dar le rezolvă cu precizie.

— Tu crezi că doi plus doi este o problemă ? — întrebai eu, zîmbind. — Păi, pentru tine este o nimica toată, nu o problemă.

Indicatoarele începură să-i pulseze, iar el dădu din cap :

— Nu, omule, lucrurile nu sînt chiar atît de simple.

Am crezut că a decăzut în așa hal că și-a pierdut capacitatea de a judeca sănătos. Dar niciodată nu trebuie să te grăbești cu concluziile. El întrebă și își răspunse singur la întrebare pentru că eu nu eram în stare :

— Credeți că problema „doi plus doi" el o rezolvă prin simplul răspuns : patru. De exemplu, dacă la două piraie aduni altele două, vor face ele patru piraie ? Sau nu riu ? Da, omule ceea ce pentru mine plutește în ceață, ceea ce mă obligă să meditez și să-mi închipui și să fac prognoze pentru Mai Marele În Grad este mai clar ca bună ziua.

Nu ascund că vorbele robotului m-au șocat. Poate că adevărul este acolo unde îl căutăm cu toții, poate că este accesibil numai „primitivilor". Și ei doar ne par astfel. Mi-am amintit că o idee genială este întotdeauna simplă și cu un tremurat solemn în voce am întrebat :

— Spune-mi mai degrabă cum rezolvă ei aceste probleme ?

— Foarte simplu, — răspunse el. — Ei dau acel răspuns care convine Directorului sau Marelui Purtător al Poverii. Dacă el vrea patru piraie, ei spun : patru piraie ;iar dacă vrea un riu, va fi un riu. Și dacă vrea cinci, vor fi cinci, iar dacă vrea o sută, vor fi o sută. Îndoielile le sînt străine pentru că sînt făcuți dintr-un material deosebit.

— Ce fel de material deosebit mai este și ăsta ? Au fost făcuți la uzină din deșeurile metalice care au rămas după ce au fost produși cei ca tine.

— Nu se poate, — bombăni el. — Nu vreau să mai aud nimic...

Reușii să mă enervez destul de mult și mă răstii la ghid :

— Dă-i dracului pe toți inginerii ăștia ! Cine se află mai jos ?

— Constructorii.

— Dar mai jos decît ei ?

Strigătul meu îl sperie pe ghid, care se dădu un pas înapoi :

— Mai jos se află Disperații, Oropsiții și Filozofii. Cei care dau idei. Ei sînt peste măsură de complexi, au atîtea piulițe că nu le poți strînge pe toate. Se spune că nu poate fi prevăzută cu precizie comportarea lor, că de la ei te poți aștepta la orice. Iar unii afirmă că — trecu la o șoaptă abia perceptibilă — uneori refuză să se supună Mai Marelui În Grad...

— Iată de cine avem nevoie, — i-o retezai eu.

— Sînt ținuți la ultimul nivel al subteranului, în celule... Acolo este umezeală și întuneric. — începu să scîncească ghidul.

Traducere și adaptare
VASILE OROIANU

(Va urma)

Dragi copii, prieteni ai revistei „Magazin"

Am cules pentru voi, din reviste destinate vouă în alte țări, adrese ale unor copii ce doresc să corespondeze. Notați-le și scrieți-le cu încredere la următoarele adrese (într-o limbă de circulație internațională) :

CEDRIC MILLON, 7, Traverse des Lavrons 06650, Franța : „Am 11 ani, îmi place sportul și lectura. Vreau să corespondez pe această temă cu copii de vîrsta mea".

SARAH BARBER 51, Lwynon rd. Oakdale Blackwood Gwent NP2 OHX South Wales, Anglia : „Am 12 ani, îmi place muzica și dansul și doresc să corespondez cu fetițe de 12—14 ani".

UWASE RAZAFIMBAHING 32/46 60th Street Woodside New York, N.Y. 11 377 USA : „Am 12 ani și doresc să corespondez cu fete și băieți între 7 și 17 ani, cu condiția să scrie cu regularitate. Îmi plac jocurile electronice și îmbrăcămintea pentru băieți, deși sînt fată ! Colectionez timbre și cărți poștale".

BATTA ILDIKO Szeged, Revai u 6/a H. 6720 Ungaria : „Am 9 ani, îmi place gimnastica și bicicleta și doresc să corespondez cu o fetiță care vorbește franceză".

ROMAIN GILLOZ 11 430 Gruissan, Franța : „Am un cățel care se numește Neptune și-l iubesc foarte mult. Doresc să corespondez pe diverse teme".

Ar fi recomandabil să le trimiteți și o fotografie și nu uitați să le dezvăluiți pasiunile voastre.

„EXTRATEREȘTRII PRINTRE NOI... ?"

Volumul semnat de Dan D. Farcaș sub titlul reținut de noi pentru această cronică, și apărut la Editura pentru Turism, 1991, poate fi considerat, fără îndoială, drept text de referință în literatura atît de abundentă dedicată fenomenelor OZN. Bine cunoscut prin publicistica sa într-un domeniu ce-și împarte bibliografia între utopie și certitudini, autorul a realizat, cu rezultate unice, în „Extratereștrii printre noi... ?" o sinteză a cazuisticii, deocamdată prima pe deplin satisfăcătoare și profundă, convocînd în demersul său argumente științifice imbatabile și, cu o luciditate adeseori în exces, circumspecții construite pe rațiune.

Pasionații fenomenului și „militanții" susținători ai contactului deocamdată tainic, unilateral, al altor civilizații cu noi pămîntenii, află în această carte remarcabilă acea cronologie fenomenologică de care au nevoie ; în același timp, cititorul mai puțin interesat de OZN-uri — sau chiar suspicios față de cronica apariților de obiecte cosmice neidentificate — va reuși să-și facă o imagine clară privind misterul însuși. Întîlnirile de gradele I, II, III și IV, aproape fișate pe parcursul multor decenii, au un caracter revelant prin concretețe, autorul reușind să eludeze sau să elimine din ele subiectivismele, falsurile sau expresiile halucinante.

Primele capitole ale acestei cărți, cum spuneam, unice pînă acum, la noi, sînt dedicate fabuloasei arhitecturi cosmice, descrise accesibil și eficient. Sînt luate în procesul analizei ipotezele de ultimă oră, pur științifice și sub girul unor autorități incontestabile ; Dan D. Farcaș evită senzaționalul, informația nevalidată, impresia subiectivă de grup sau individuală ; asemenea unui cercetător care nu poate abdica de la rigoare, de la credibilul asigurat de logica lucrurilor, autorul realizează de fapt o micro-enciclopedie din izvoare planetare, cărora le aplică propriile judecăți ; de aici și caracterul exhaustiv, complet, al acestei cărți.

În subsidiar, volumul ne furnizează o suită de șocuri care fac lectura absolut incitantă, cartea odată începută nu mai poate fi dată la o parte. Și chiar dezamăgirile recrutează, în noi, noi întrebări și ne solicită mai întîi rațiunea, apoi imaginația. Metoda folosită de Dan D. Farcaș este la rîndul ei șocantă : exegetul construiește din capitol în capitol ample edificii de cunoaștere și adevăruri, pentru a le contesta sau distruge în capitolele următoare, lăsînd în loc doar ceea ce științific și prin „bun simț" rămîne de la sine viabil. Această palinodie (afirmare-retractare) îi conferă volumului caracterul incitant, de lectură unică. De altfel, fiecare pasionat de OZN-uri sau fiecare „curios de drept comun" va fi de acum înainte obligat să apeleze la această carte...

Cîteva nedumeriri, poate că neesențiale la capătul a peste 250 de pagini format mare, ale cărții, cred că sînt necesare aici, fără ca ele să conteste edificiul ; aceste nedumeriri țin de evocarea literaturii SF într-un angrenaj de analize care nu o reclamau ; literatura SF, se știe, aparține unui anumit tip de ficțiune, bazată însă pe o cunoaștere științifică sau pe intuiții științifice, unele din ele revoluționare ; or, ficțiunea SF, imaginația pur subiectivă și inventica de tip vizionar-narativ nu pot constitui, nici prin analogie, temeiuri la o analiză care ia în discuție concretul fenomenelor OZN. Este vorba de domenii diferite : revelarea unei realități incredibile, dar adevărate (apariția sigură de obiecte cosmice neidentificate sau identificate !!), și proiecte pur imaginare ale unor fenomene inventate literar.

Dincolo de această rezervă, poate că și ea subiectivă, volumul „Extratereștrii printre noi... ?" rămîne totuși cartea de căpătîi și de primă seriozitate apărută acum în România.

ION ȚUGUI

SPORT UNIVERS

● Suspendarea celebrei sprintere germane Katrin Krabbe și a colegelor sale de club Grit Breuer și Silke Gladisch-Möller (în imagine) din activitatea competițională pe o perioadă de patru ani din cauza manipulării unor probe de urină la un control anti-doping constituie cel mai mare scandal din istoria sportului german. Federația Germană de Atletism nu a ținut cont nici de prestigiul și nici de numele aflate în joc. Un lucru absolut normal, adăugăm noi. Dar cîte consecințe, previzibile și mai puțin, a înregistrat această măsură ! Metodele de dopare au devenit atît de rafinate, încît cei care le utilizează nu pot fi depistați decît dacă ar comite erori. Cele trei atlete din Neubrandenburg nu ar fi fost descoperite dacă ar fi folosit probe diferite de urină, și nu identice. O firmă americană celebră, producătoare de pantofi de sport, ce sponsorizează pe toți membrii clubului sportiv din Neubrandenburg, a introdus recurs la decizia federației. Firma mai are cîteva zile la dispoziție pînă cînd decizia va intra definitiv în vigoare. Nimic nu va putea repara efectul nociv provocat de cel mai mare scandal din istoria sportului german. Sponsorul general al sportului german a și amenințat că va renunța la acest rol din cauza scandalului, care îi șterbește din prestigiu în lumea afacerilor internaționale. Ben Johnson a putut poza în postura sportivului onest ma-

nipulat de „banda celor patru" : antrenor-manager-medic-sponsor. Această scuză tardivă nu mai are, însă, ce căuta la atletele germane, care știau perfect ceea ce fac, încă de pe vremea cînd concurau pentru culorile fostei R.D. Germane. Scandalul va pune probabil punct carierei unor responsabili ai sportului german.

● Magic Johnson a încasat o palmă de la soția sa, Cookie, în timpul unei petreceri ținute în compania a șase dintre cei mai buni prieteni ai săi. Motivul acestui gest ? Magic declarase că se culcase cu una din prietenele soției înainte de căsătorie. Unul dintre prietenii prezenți a povestit cum Cookie l-a apostrofat pe marele Magic pentru faptul că bea alcool, lucru cu desăvîrșire interzis din cauza tratamentului complex ce îl urmează în prezent. Acesta a fost preludiul certei dintre cei doi soți, încheiată cu victoria prin abandon a lui Cookie. Petrecerea s-a spart, tensiunea făcîndu-și simțită acut prezența. Cookie nu și-a revenit multă vreme de pe urma totalei nepăsări afișate de Magic vis-à-vis de starea persoanelor apropiate lui. Ea este foarte îngrijorată de propria soartă și de cea a copilului ei încă nenăscut. Ea ar putea deveni, cu timpul, seropozitivă.

● Iată cum a caracterizat Willi Daume, președintele Comitetului Internațional Olimpic (C.I.O.), rezultatele obținute de sportivii germani la recent încheiata Olimpiadă de Iarnă de la Albertville : „Toată lumea este mulțumită, dar unii sînt șocați de faptul că nu s-a cîștigat în fiecare zi de concurs cîte o medalie de aur". Această remarcă pune în lumină eforturile depuse pentru obținerea celei mai bune performanțe din istoria participării germane la o ediție a J.O. de Iarnă : primul loc în clasamentul general, în urma adjudecării a 26 de medalii — la patinaj viteză, patinaj artistic, bob, sanie, biatlon, schi fond, sărituri cu schiurile de la trambulină, combinata nordică și schi alpin. Chiar dacă delegația Germaniei reunificate a cîștigat un număr de medalii cu o treime mai mic decît obținuseră echipele celor două foste state germane la Calgary, cu patru ani în urmă, performanța obținută rămîne, totuși, demnă de toată stima.

ȘERBAN FILIP

HOROSCOP

Săptămîna 23.03 – 29.03

BERBEC (21.03—20.04)

Luni: Încordare nervoasă, probleme financiare.
Marți: Un ghinion previzibil, inevitabil.
Miercuri: În sfîrșit, o veste bună.
Joi: Vă descotorosiți de o presimțire rea.
Vineri: Muncă încordată, productivitate.
Simbătă: Un spectacol relaxant, zi senină.
Duminică: O vizită profitabilă.

TAUR (21.04—21.05)

Luni: Indispoziție, apatie, pesimism acut.
Marți: Controverse profesionale.
Miercuri: Farmecul sexului opus vă copleșește.
Joi: Drumuri costisitoare, deziluzie materială.
Vineri: O veste excelentă.
Simbătă: Amor, dantelă, parfum
Duminică: Stare generală de calm și suficiență.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni: Suprasolicitări intelectuale, creativitate.
Marți: O inițiativă foarte remarcabilă.
Miercuri: Succes financiar deosebit.
Joi: O veste bună și una rea.
Vineri: Luciditate, optimism, proiecte de viitor.
Simbătă: Relaxare totală, bună dispoziție.
Duminică: Nimic deosebit.

RAC (22.06—22.07)

Luni: Excese temperamentale, criză de orgoliu.
Marți: O dispută familială.
Miercuri: Succes profesional previzibil.
Joi: Zi molatecă, neproductivă.
Vineri: Stare psihică excelentă, optimism.
Simbătă: Vești bune de departe.
Duminică: Divergențe sentimentale.

LEU (23.07—22.08)

Luni: Finalizați un proiect mai vechi.
Marți: Primiți bani.
Miercuri: Sănătatea vă dă de furcă.
Joi: Instabilitate psihică, vedeți totul în negru.
Vineri: O întîlnire profitabilă.
Simbătă: Toate vă merg din plin.
Duminică: Disconfortul unei polemici aprinse.

FECIOARĂ (23.08—21.09)

Luni: Oboseală după petrecerea din ajun.
Marți: O capcană sentimentală irezistibilă.
Miercuri: Dragostea pe primul plan.
Joi: Detașare, intimitate, erotism.
Vineri: O decizie de perspectivă.
Simbătă: Întrebări obsedante, frămîntări sufletești.
Duminică: Instabilitate psihică, apatie pesimism.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni: Toate vă merg din plin.
Marți: Finalizați o afacere rentabilă
Miercuri: Încordare nervoasă, suprasolicitări intelectuale.
Joi: Surmenaj, sensibilitate accentuată.
Vineri: Două satisfacții deosebite.
Simbătă: Refugiu în creație, productivitate.
Duminică: O petrecere obositoare.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni: O gafă vă irită foarte mult.
Marți: Farmecul personal vă e de mare folos.
Miercuri: Clipe de îndoială, incertitudini apăsătoare.
Joi: Activitate intelectuală susținută.
Vineri: Digresiuni sentimentale
Simbătă: Mare ambiție într-o inițiativă.
Duminică: Activitate neîntreruptă.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni: Seninătate și calm sufletesc.
Marți: O inițiativă amoroasă eșuată.
Miercuri: Criză de gelozie, deprimare.
Joi: Promptitudinea unei hotărîri importante.
Vineri: Succes financiar.
Simbătă: Călătorie de afaceri.
Duminică: O veste foarte bună.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni: Clarificați o situație delicată.
Marți: Activitate intelectuală intensă.
Miercuri: Un oaspete foarte drag aduce o veste bună.
Joi: Dragostea e totul lumea nu mai există.
Vineri: Promisiuni neonorate
Simbătă: O scrisoare vă provoacă iritare.
Duminică: Două motive de optimism.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni: Surpriză foarte agreabilă.
Marți: Primiți bani.
Miercuri: Tristețe trecătoare, clipe de meditație.
Joi: Dispute colegiale foarte aprinse
Vineri: O companie foarte plăcută senzualitate.
Simbătă: Ghinion sau nesansă neașteptată.
Duminică: Destindere relaxare intelectuală.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni: Inventivitate, creativitate.
Marți: O afacere se finalizează cu bine.
Miercuri: Sensibilitate, polemici trecătoare.
Joi: Activitate intelectuală febrilă.
Vineri: Totul vă merge din plin.
Simbătă: Cheltuieli foarte costisitoare.
Duminică: Divergențe și dispute familiale.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Prioritate mondială

Anul acesta se împlinesc 180 de ani de la nașterea primului reporter de război din lume, transilvăneanul Carol Popp de Szathmáry (1812—1887). El este unul dintre primii care înființează un atelier fotografic în București, în anul 1843 (la „Hanul Verde", pe ulița Curtea Veche, dar sediul se mută apoi pe Podul Mogoșoaiei — actuala Cale a Victoriei — și ulterior pe strada Enei). Celebritatea sa, recunoscută în lumea întreagă, îi este confe-

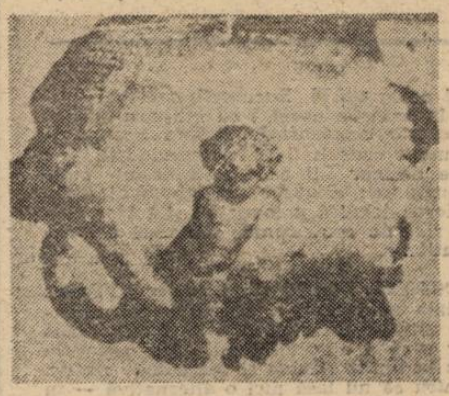

rită de primul reportaj de război făcut vreodată, și care a fost prilejuit de Războiul Crimeii. Astfel, în luna aprilie a anului 1854 Carol Popp de Szathmáry imortalizează în aproape 200 de imagini (realizate prin procedeul colodiului umed) scene de război, portrete ale beligeranților (din ambele tabere), de la generali la ostași. În anul următor, daghеrotipiile sale sînt prezentate la loc de cinste la Expoziția Universală de la Paris (1855) și, sub formă de gravuri, în publicația pariziană „L'illustration". Celebrul fotograf primește apoi onoruri din partea împăratului Franz Josef și a reginei Victoria. Trebuie menționat totodată și faptul că numele lui Carol Popp de Szathmáry este legat și de dezvoltarea fotografiei artistice și de artă în țara noastră. (în imagine se poate observa un clișeu fotografic executat de Carol Popp de Szathmáry în anul 1848).

Primul atlas

Sub titlul „Atlasu geograficu al României", apare primul atlas dedicat țării noastre, prin grija lui D. Pappasoglu. Această lucrare istorică a văzut lumina tiparului în anul 1865.

Grădini botanice

Prima grădină botanică din țara noastră a fost înființată de medicul și naturalistul Anastasie Fătu, la Iași. Astfel, în anul 1856 el debutează această operă de pionierat prin mijloace proprii și reușește să ridice numărul de specii de plante cultivate aici la peste 2 500. Să mai amintim că Atanasie Fătu (1816—1886) a obținut titlul de doctor la Paris, în anul 1847, cu o lucrare dedicată maladiilor inimii.

Meteorologie

Primele observații meteorologice sistematice și continue din țara noastră au fost organizate în anul 1856 de medicul Carol Davila (1828—1884) și de medicul Iuliu Barasch (1815—1863) — profesor de științe naturale la Colegiul Sfîntul Sava.

Premieră medicală

Primul român care obține diploma de medic veterinar la Școala veterinară de la Alfort (în apropierea Parisului) este Ion Andronic, în anul 1864.

Premieră culturală

În anul 1872, prin grija Societății Academice Române, apar pentru prima oară în limba română cu caractere latine „Operele principelui Demetriu Cantemir" — în două volume. Primul volum reprezintă traducerea lucrării „Descriptio Moldaviae" a marelui cărturar enciclopedist român, lucrare însoțită și de o hartă geografică a principatului Moldovei.

GUINNESS BOOK

GIGANȚI PLUTITORI

Fie și numai de pe țărm sau prin intermediul peliculei cinematografice, giganticele „unelte" cu care omul sfidează oceanul planetar impresionează temeritatea gîndirii tehnice ce se ascunde în cuiburile realizării lor. Să încercăm să ne imaginăm colosul de 61 000 tone cu propulsie nucleară, care reprezintă cel mai mare spărgător de gheață din lume. El aparține flotei U.R.S.S. și este destinat să patruleze și să distrugă munții de gheață ai coastei arctice a Rusiei. Nava a fost finalizată în anul 1932, primind această destinație specială.

Coborînd în zonele cu climă mult mai blîndă, vom găsi — cei ce au această șansă — cel mai scump yaht din lume. Acesta aparține (cui altcuiva ?) regelui din Arabia Saudită Khalid. Lungimea acestei spendide ambarcațiuni de lux este de 63,6 metri ; privilegiații prezenți la bord pot admira întinsul apelor de pe cele cinci punți, reprezentînd tot atîtea etaje ale yahtului. Constructorul a fost compania Benetti Shipyard din Viareggio, Italia („bijuteria" a fost terminată în 1979). Pentru agrement și nu numai, nava are în dotare permanentă un elicopter și cinci șalupe de mare viteză.

Și pe riuri și fluvii circulă uriași zămisliți de constructorii navali. Cea mai mare navă pentru ape de interior este „Admiral", cu o lungime de 113,4 metri și care aparține flotei de agrement a fluviului Missisippi (numai renovarea „Admiralului" a costat 26,7 milioane dolari).

Deși nu sîntem pesimiști, există și capitolul inevitabil al celei mai mari coliziuni între nave. Aceasta s-a produs la 16 decembrie 1977, la circa 41 kilometri de coasta sudică a Africii, între tancurile petroliere „furori" Venoil și Venpet, ambele de 330 mii tdw. Dar cea mai mare navă care a suferit un naufragiu a fost „Energy Determination", de 319 mii tdw care la 12 decembrie 1979 a explodat și s-a rupt în două.

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

EPISTOLAR

DINCĂ MARIA, Suceava: (n. 10.05.1949) V-ați născut în anul Boului de Pămînt, doi Lap Chun, luna Șarpelui, ora Maimuței. Ecuația vieții este: Pămînt + Apă + + Foc + Metal + Foc (spirit echilibrat, colecționar al tuturor defectelor și calităților conferite de cele patru elemente); afinități : Șarpe, Cocoș. Adversități: Oaie, Dragon, Cîine. După specia europeană sînteți Taur, zodie de Pămînt de gradul I, cu planeta dominantă Venus (atenție la fluctuațiile sentimentale) ; sensibilitate în zona gîtului și aparatului digestiv Cuplu sexual optim: EL — Taur. În constelația gemelor mistice, la nastere a strălucit agatul, iar mireasma primei respirații cosmice a fost a liliacului. Pitagoreicii v-au fixat cifra favorabilă 7, iar ziua cea mai propice a săptămînii este vineri. Umbra dv. protectoare aparține Plopului (atenție la usurința cu care sînteți tentată să cedați în fața greutăților). După specia indian sînteți Capră.

ANDREI DOROBĂȚ, Brașov: (n. 23.04 1945). V-ați născut în anul Cocoșului de Lemn, luna Șarpelui, ora Sobolanului. Ecuația vieții : Lemn + Metal + Foc + + Apă + Foc. Afinități: Șarpe, Bou. Adversități: Iepure, Cal, Sobolan. După specia europeană, sînteți Taur (vezi mai sus). Cuplu sexual optim EA — Scorpion, Taur, Vărsător. Umbra protectoare în viață este a Nucului (atenție la excesele temperamentale, la predispoziția către agresivitate și dispute cu consecințe imprevizibile). După specia indian sînteți Foc (fapt care confirmă comentariul anterior).

SIMONA VLĂDUȚ, Iași : (n. 3.08.1950) V-ați născut în anul Tigrului de Metal, luna Maimuței, ora Iepurelui. Ecuația vieții este: Metal + Lemn + Metal + Lemn + Foc (generozitate, principii solide, personalitate bine conturată, fire sociabilă). După specia europeană sînteți Leu, zodie de Foc, de gradul II, cu planeta dominantă Soarele (personalitate, vitalitate). Sănătatea sensibilă în regiunea inimii. Cuplu sexual optim: EL — Gemeni, Leu, Scorpion, Vărsător. La nastere a strălucit în constelația gemelor mistice rubinul, iar parfumul primei respirații cosmice a fost cel al heliopei. Pitagoreicii v-au fixat cifra favorabilă 6, iar ziua optimă a săptămînii este duminică. Umbra protectoare este cea a Plopului (vezi mai sus). După specia indian sînteți Vînător (independență, omul care știe exact ce vrea de la viață).

RADU COSTINESCU, Vaslui : (n. 14.10.1956). V-ați născut în anul Maimuței de Foc, luna Cîinelui ora Sobolanului. Ecuația vieții este : Foc + Metal + Metal + Apă + Foc (atîta Metal și Foc împreună nu vă vor lăsa liniștit pînă nu vă veți împlini idealurile). Afinități : Dragon, Șobolan. Adversități : Tigru, Șarpe, Mistreț. După specia europeană sînteți Balanță, zodie de Aer de gradul II, planeta dominantă fiind Venus. Sănătatea sensibilă în zona ficatului. Cuplu sexual optim : EA — Leu, Balanță, Capricorn. La nastere a strălucit în constelația gemelor mistice diamantul, iar mireasma primei respirații cosmice a fost a florii de chypre. Cifra mistică favorabilă este 7, iar ziua optimă a săptămînii este vineri. Umbra protectoare este a Scorușului (sensibilitate excesivă, chiar timiditate cronică). După specia indian sînteți Maimuță (labilitate psihică, o oarecare tendință de a minimaliza obstacolele).

MIRUNA L., Cluj : (n. 17.10.1956). V-ați născut în anul Maimuței (vezi exemplul de mai sus : chiar și ora nașterii coincide, deci ecuația vieții este aceeași). Diferența față de răspunsul anterior apare la umbra protectoare în viață, care este a Artarului (nu faceți nici un pas fără să-l analizați de două ori). Într-o temă a nașterii astrală, unde contează latitudinea și longitudinea nașterii, ați putea afla mult mai multe, dar nu dispunem de spațiu.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

Societatea comerciala FEPER S.A. ofera noi produse pentru gospodariile agricole:

MINI-INCUBATOR. Capacitatea: 70 oua

TOCATOR FURAJE. Capacitate: 120 kg/ora

MOARA PENTRU UZ CASNIC. Capacitate: 15-25 kg/ora

Informatii la telefon: 87.67.14

POSTA by Air Mail

OCTAVIAN BĂLOIU, Ploiești : Fără îndoială că ielele, minunate si imprevizibile ființe mitologice apartin imaginației. De aceea le-a si supravieţuit legenda mii de ani. Dacă erau reale, nu mă îndoiesc că omul le-ar fi distrus, le-ar fi corupt sau decimat ! Norocul lor a fost că n-au făcut pasul cel mare, din mitologie, în realitate !

Sugestia din finalul scrisorii am transmis-o d-lui Ioan Ursu, care vă va răspunde curînd la rubrica de mai sus.

CONSTANTIN BUZDUGAN, Baia Mare : Interesantă „tema" pasiunii d-stră de colecționar — etichete de băuturi și alte produse etichetate. Cele primite sînt semnificative. Colectia poate fi si mai interesantă dacă urmăriti anumite sorturi si reusiti să fiti „la zi" cu apariția lor. Asta cere timp, dar noi asteptăm pentru a vă face cunoscută strădania. Mai scrieți-ne...

C. ȘTEFAN, Tîrgoviște : Nu ne dati nici un amănunt despre inventia d-stră si dacă ea a trecut prin testele necesare. Dar, pentru că „partea tehnică este complet terminată", este momentul să treceti pe la OSIM, București, sau mai întîi pe la redactia noastră cu întreaga documentatie desfășurată. Asupra acestui amănunt, consultati-vă cu specialistii pe care desigur îi cunoasteti acolo unde munciti, cu ajutorul lor efectuati transcrierea tehnică a inventiei si tot ce tine de rigorile profesionale ale unei demonstratii...

CORNEL DIACONU, Rîmnicu Vîlcea : „Viata nu-i decît o aventură", si, „pentru grijii, necazuri, ură" este frumos spus dar sună a sfîrsitul lumii ! Un pesimism dus la limite devine si incredibil poetic, pentru că nu lasă nici o alternativă — în planul gîndului, al ideilor, al năzuintei omenesti. Talent există, dar sufletul e usor minat de deceptii mai mari decît talentul...

Primim din partea A.F.R. următoarele : „Considerînd că publicația pe care o conduceți este de o înaltă ținută si urmărește informarea eficientă si în toate domeniile a publicului larg, vă aducem la cunostință, pentru informarea cititorilor dv., că în țara noastră s-a constituit Asociația Felină Română, cu personalitate juridică acordată de Judecătoria sect. 1, București prin sentința nr. 722 din 11.12. 1991 și care are drept scop evaluarea, dezvoltarea si conservarea potențialului genetic al pisicilor de rasă din România, organizînd proprietari și simpatizanți în vederea protejării și aplicării mijloacelor științifice corespunzătoare deținerii, creșterii și selecției pisicilor de rasă.

Asociația Felină Română este afiliată în prezent și la Uniunea Felină Internațională cu sediul în Franța.

Posesorii pisicilor de rasă, cît si simpatizanții speciei feline interesați de această activitate, pot obține relații suplimentare la telefoanele 90/66 81 01 — 53 88 20".

M.E., Valea Mare, Dîmbovița : Îți mulțumesc pentru frumoasa și apropiata scrisoare. Consideră-mă un aliat al confesiunilor despre care îmi scrii. Eu nu le pun la îndoială, dimpotrivă. De altfel le voi folosi într-un număr viitor al revistei și într-o carte despre fenomenele inserate în publicația noastră la rubrica respectivă. Nu mă îndoiesc că te afli într-o situație ciudată pentru cei din jur, dar reală și concretă în tot ce trăiești. Doresc mult să-mi scrii în continuare despre astfel de întîmplări și, mai ales, fără nici o inhibiție ! Voi comenta faptele atunci cînd le voi reproduce. Aștept...

ION ȚUGUI

Grădina de lîngă casă

Cum se fac sădirile ?

Primăvară. Sezonul sădirilor de tot felul. Pentru a reuși, este necesar să se respecte anumite reguli. Pentru pomi și vițe, se vor săpa gropi cubice, cu latura de 0,5 m, avînd grijă ca pămîntul de la suprafață să-l punem de o parte a gropii iar restul pămîntului, de cealaltă parte. Distanțele de plantare variază de la 1/1 m, la pomii pitici, pînă la 8/8 m, la nuci, în funcție de mărimea coroanei. La viță distanța este de 1,8/1 m. Pentru principalele legume, distanțe sînt (în centimetri) : roșii 70/25 ; vinete 70/30 ; ardei 70/15 ; castraveți 70/10 ; dovlecei 70/50 ; pepeni 140/35 ; varză 70/30 ; salată 20/20. Pregătirea materialului săditor la pomi constă în scurtarea rădăcinilor subțiri (sub 3 mm) la 3—10 cm. La rădăcinile groase se face o tăietură lîngă cea veche. La vițe, rădăcinile se scurtează la 10—12 cm iar coarda se taie la 3—4 ochiuri. La răsadul de varză, suprafața fiecărei frunze, se va reduce la jumătate. O operațiune obligatorie este mocirlirea, cu excepția răsadurilor de legume care se sădesc cu cuburi sau ghivece nutritive. La plantare se va ține seama ca rădăcinile să fie acoperite cu un strat de pămînt fertil (de la suprafață) iar contactul între rădăcini și sol să fie asigurat prin bătătorire, care trebuie făcută dinspre exterior spre interior. Rădăcinile, înainte de acoperire, se vor resfira pe un mușuroi de pămînt fertil. Adîncimea de plantare trebuie să fie cea din pepinieră sau răsadniță. La plantele altoite, punctul de altoire trebuie să fie deasupra nivelului solului. După un strat de pămînt gros de 15—20 cm, se pun 5—10 kg gunoi bine fermentat și se udă cu 10 l apă, apoi se umple groapa cu pămînt. Vița se va mușuroi cu un strat de pămînt afînat, gros de 3—4 cm, peste capătul cordiței. Perioada optimă de plantare : la pomi, toamna sau primăvara devreme ; la viță, 15 martie — 10 aprilie ; la legume, primăvara devreme pentru salată și varză, iar pentru roșii, ardei, vinete, castraveți, dovlecei, pepeni etc., cînd nu mai este pericol de brume tîrzii.

IOAN URSU

Pentru informarea cititorilor, continuăm indicarea unor numere de telefon, de unde se pot procura vițe de vie : Arad 866/3 61 79 ; Ograda Ialomița 910/1 29 10 ; Slobozia 910/1 29 40 ; Călărași 911/1 64 92 ; Valea Călugărească 971/2 02 00 ; Deaiu Mare 971/2 17 48 ; Iași 981/4 4646 ; Blaj 967/1 18 62 ; Sag Timiș 961/1 87 89 ; Seuca Mureș 955/4 29 50 ; Mediaș 928/4 00 18. Soiuri rezistente pentru struguri de masă : Moldova, Perla de Zalla, Muscat de Poloskay.

Pentru folie din polietilenă, (360 lei/kg sau 6 mp) puteți telefona la 14 57 94....99/202, iar pentru arbuști fructiferi la 38 50 34. Pentru răsaduri de legume informații în numărul viitor.

PROGRAM TV

● SELECȚIUNI ●

Săptămîna 23.03 – 29.03

LUNI

Programul 1 : 14.44 Actualități. 14.20 Worldent Usia. 15.05 Lahore. 15.40 Copiii noștri — viitori muzicieni. 16.00 Casa și grădina. 16.30 Muzica pentru toți. 17.00 Actualități. 17.05 Emisiunea în limba maghiară. 18.35 Televiziunea vă ascultă ! 19.05 Studioul economic. 19.30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.35 Tezaur. 21.00 Această poartă a creștinătății. 21.30 Teatru TV. Lewis și Alice de Michel Suffran și Marthine de Breteuil. 23.10 Repriza a treia. 23.40 Cronica Parlamentului. Actualități. 0.10 Confluențe.

Programul 2: 16.00 Actualități. 16.15 Desene animate. 16.40 Tradiții... 17.10 Veniți cu noi pe programul doi... în Studioul 1 ! 19.10 Super Channel. 20.30 Magazin auto-moto 21.00 Studioul muzicii de cameră. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service. 23.05 Închiderea programului.

MARTI

Programul 1 : 10.00 Actualități. 10.30 TV5 Europe. 12.10 Ora de muzică. 13.00 Interferențe 13.30 Muzică pentru părinți. 14.00 Actualități. 14.20 Tradiții... 14.50 Preuniversitaria. 15.25 Teleșcoală. 15.55 Agenda muzicală. 16.15 Convietuiri. 17.00 Actualități. 17.05 Repere transilvane. 17.35 Muzica pentru toți. 18.00 Salut prieteni ! 19.00 Studioul economic. 19.30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.35 Sport 20.45 Telecinemateca. Legături periculoase — 1960 (Franța, 1959). 22.35 Mistificare sau adevăr ? (III) Emisiune de Emanuel Valeriu. 23.35 Cronica Parlamentului. Actualități. 0.05 Meridianele dansului.

Programul 2 : 16.00 Actualități. 16.15 Desene animate. 16.40 Documentar științific. 17.10 Studioul de literatură. 18.10 Film serial. Marc și Sophie. 19.10 Sport-Magazin. 19.40 Tribuna non-conformiștilor. 20.00 Canal France International. 20.30 Muzica azi. 21.00 De-ale pieței în economia Capitalei. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service. 23.05 Închiderea programului.

MIERCURI

Programul 1 : 10.00 Actualități. Meteo 10.30 Buna vestire. Transmisiune directă a slujbei religioase. 11.30 Film serial. Familia Polaniecki. 12.15 Ora de muzică 13.05 Vîrsta a treia. 13.35 Divertisment internațional 13.55 Actualități. 14.15 S.O.S. Natura ! 14.50 Preuniversitaria. 15.25 Teleșcoală. 15.55 Fotbal. Un meci din sferturile de finală ale Cupei României. 17.50 Atena 18.05 Reflector. 18.35 Studioul muzicii ușoare. 19.00 Studioul economic. 19.30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.45 Film serial. Doamnele de la malul mării. 21.35 În fața națiunii. 21.55 Pro musica. 22.25 Universul cunoașterii. 23.10 Cronica Parlamentului. Actualități. 23.40 Arte vizuale.

Programul 2 : 16.00 Actualități. 16.15 Desene animate. 16.40 Emisiunea în limba maghiară. 18.10 Teatru TV. Iașii în carnaval de Vasile Alecsandri. 20.20 Video-clipuri. 20.30 Dialog cu edilii Capitalei. 21.00 Bijuterii muzicale. 21.30 TVE International. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World service. 23.05 Închiderea programului.

JOI

Programul 1 : 10.00 Actualități. 10.30 Worldnet Usia. 12.10 Ora de muzică. 13.00 Oameni de lîngă noi. 13.30 Jazz-Magazin 14.00 Actualități. 14.20 Azi în Bangladesh. 14.35 Microrecital Neda Ukraden. 14.50 Preuniversitaria. Bacalaureat '92. 15.30 Teleșcoală. 16.00 Muzica pentru toți. 16.30 Forum 17.00 Actualități. 17.05 Repere moldave. 17.00 Drumuri în memorie. 18.00 Telediscul muzicii populare. 18.20 (Vîrstele peliculei... 19.00 Studioul economic. 19.30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.45 Film serial. Dallas. 21.40 În fața națiunii. 22.05 Reflecții rutiere. 22.20 Vedete în recital. 22.40 Reporter '92. 23.10 Cronica Parlamentului. Actualități. 23.40 Stadion.

Programul 2 : 16.00 Actualități. 16.10 Desene animate. Aventurierii spațiului. 16.35 Dicționar de personaje. 17.05 Emisiune în limba germană. 18.05 Concertul Orchestrei Naționale Radio.. 20.30 Club SF. 21.00 Muzica populară în concert. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service. 23.05 Închiderea programului.

VINERI

Programul 1 : 9.45 Actualități 10.05 Calendarul zilei. 10.15 Film artistic. Calea laptelui (SUA, 1936). 11.45 Teatru TV. Casa mare de Ion Druță. 13.00 Ora de muzică. 14.00 Actualități. 14.20 Mondo-muzica. 14.40 Medicina pentru toți. 15.10 Bicentenar Rossini. 15.25 Preuniversitaria. 16.00 Limba noastră. 16.30 Cîntec și suflet românesc. 16.55 Actualități. 17.00 Emisiune în limba germană. 18.00 Pro Patria. Ediție realizată de Ministerul Apărării Naționale, cu Armata din Transilvania. 18.45 Ecranul. 19.05 Viața parlamentară. 19.30 Desene animate 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.45 Film serial. Familia Chisholm. 21.45 Basarabie, lacrimă a neamului meu... 22.05 Campionatele mondiale de patinaj artistic — proba de perechi. 23.05 Simpozion. 23.50 Actualități. 0.05 Gong ! 0.35 Top 10. 1.05 Festivalul internațional de jazz.

Programul 2 : 16.00 Actualități. 16.15 Desene animate. 16.40 Tradiții. 17.10 Dacă e vineri, e... sport și muzică ! 20.00 Portret componistic românesc. 21.00 Serenada. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service. 23.05 Închiderea programului

SIMBATA

Programul 1 : 9.00 Bună dimineața ! 10.00 Actualități. 10.10 Tip-top, minitop. 11.10 Itinerarii. 11.40 Viața spirituală. Altfel despre religie ! 12.30. Ora de muzică. 13.30 : 7X7. 14.00 Actualități. 14.10 Tele-club. 16.30 Campionatele mondiale de patinaj artistic — proba individuală masculină. 17.30 Mapamond. 18.00 Show... a la créme. 19.00 Melodii îndrăgite. 19.15 Teleenciclopedia. 20.00 Actualități. 20.35 Film artistic. Pînă cînd ne vom revedea... (Anglia, 1989). 22.20 Săptămîna sportivă. 22.40 Tele-show. 23.40 Actualități. 23.55 Film serial. Eu spionez. 0.50 Festivalul internațional de jazz — Sibiu, 1992.

Programul 2 : 16.00 Actualități. 16.15 Desene animate. Black-star. 16.40 Convietuiri. 17.10 Film artistic. Călăreții de la apusul soarelui (SUA, 1950). 18.40 Opera în capodopere. 20.40 Video- clipuri. 21.00 Armonii corale. 21.30 TVE Internacional. 22.00TV5 Europe. 22.35 BBC World Service. 23.05 Închiderea programului

DUMINICA

Programul 1 : 8.30 Bună dimineața ! 9.30 Abracadabra ! 10.20 Film serial pentru copii. Arabela. 10.50 Actualități. Meteo. 11.00 Lumină din lumină. 12.00 Viața satului. 13.20 Într-o zi de primăvară. 13.50 Actualități. 14.00 Fotbal : Electroputere — Universitatea. 15.50 Video-Magazin. 17.40 Atlas. 18.05 Știință și imaginație. 18.40 Convorbiri de duminică. 19.10 Film serial. Dallas. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.45 Film artistic. Opțiunea Zero (Anglia, 1985). Premieră pe țară. 22.35 Actualități. 22.50 Campionatele mondiale de patinaj artistic — proba de dans. 0.20 Festivalul internațional de Jazz — Sibiu, 1992.

Programul 2 : 16.00 Actualități. 16.15 Desene animate. 16.40 Convietuiri. 17.10 Pop-Club. 17.30 Orașe și civilizații. 18.00 Varietăți internaționale. 18.30 Serata muzicală TV. 21.00 Cîntecul inimii mele. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service. 23.05 Închiderea programului.

(După PANORAMIC TV)

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina LA ZI

CANCERUL ÎN ROMÂNIA

În țările dezvoltate un bolnav de cancer din trei se vindecă. Și aceasta datorită măsurilor privind prevenirea cancerului și aplicării unui tratament complex, de înaltă tehnicitate. La noi în țară performanța vindecării este doar de un bolnav din cinci. Altfel spus, șansele de vindecare reprezintă în țara noastră doar jumătate din ce se obține în țările dezvoltate. Și totuși, în aproximativ trei ani, această discrepanță ar putea fi corectată dacă prin eforturi concrete Programul național de control al cancerului nu ar rămîne doar o intenție. Cîteva motivații ale Programului respectiv a avut amabilitatea să ne prezinte d-l Prof. Dr. ION PANĂ, director al Institutului Oncologic București.

— Cancerul, ca fenomen biologic nu se rezolvă spontan. Este o boală degenerativă, cu debutul insidios și evoluție lentă. Atinge toate vîrstele și provoacă lungi și mari suferințe. Reprezintă a doua cauză de deces, după bolile cardiovasculare, prezentînd tendințe de ascensiune continuă. În prezent se estimează că noile cazuri de îmbolnăvire sînt de 1,5 ori mai numeroase decît decesele, iar masa de bolnavi în evidență ar fi de 4,5 pînă la 5 ori mai mare decît cazurile noi.

— Datele științifice la zi aduc corecturi privind cauzele declanșării maladiei canceroase ?

— Se apreciază că aproximativ 80 la sută din îmbolnăvirile prin cancer, în special în țările dezvoltate, se datoresc direct sau indirect produselor și substanțelor toxice dovedite cert ca fiind cancerigene, care poluează apa, aerul, solul, alimentele. Sînt incriminate și unele locuri de muncă.

— Ce elemente considerați, domnule profesor, că diminuează șansele de vindecare ale bolnavilor ?

— Unele date rezultate din anchetele întreprinse arată că bolnavii de cancer se prezintă tîrziu la medic, în stadii avansate și de cele mai multe ori incurabile. Exprimat în procente acest fenomen se datorează, într-o treime din cazuri neglijenței pacientului, altă treime evoluției lente a bolii și o treime este datorată erorilor de diagnostic. Nu trebuie neglijat nici faptul că un număr însemnat de bolnavi nu au acces la metodele moderne de tratament, ca urmare a creșterii solicitărilor, a tratamentului îndelungat și insuficienței numărului de paturi și aparaturii lipsite de randament. Insuficienta coordonare a activității medicale anticanceroase la nivelul județului și nedefinirea unităților sanitare cu rol în această acțiune conduce atît la peregrinarea bolnavilor, cît și la superficialitatea formulării diagnosticului și la aplicarea unor tratamente, fie întîrziate, fie neadecvate, de multe ori agravante și mutilante. Peste 80 la sută din bolnavi mor la domiciliu, iar la aproximativ 15 la sută din cazuri diagnosticul se efectuează la deces. În țările cu rețea medicală dezvoltată și înzestrată cu mijloace de luptă contra cancerului se reușește prin metode chirurgicale, chimice și radioterapice să se vindece unul din trei cazuri de boală, sau cel puțin să se încetinească evoluția.

— Ce tendințe cunoaște cancerul în România ?

— Incidența ca și structura mortalității prin cancer sînt asemănătoare celor din țările dezvoltate, cu unele deosebiri însă de ierarhie a localizărilor prioritare. Analiza structurii incidenței cancerului pe localizări la ambele sexe evidențiază pe primele locuri cancerul bronhopulmonar, al sînului, stomacului, colului uterin, tumorilor maligne cutanate, cancerul ficatului, intestinului, vezicii urinare, pancreasului și prostatei. În țara noastră se înregistrează anual în medie 41 000 cazuri noi de boală, decedează prin cancer 32 000 de persoane, iar numărul bolnavilor în viață în evidența unităților sanitare depășește 150 000. Unul din șapte decese este cauzat de cancer. Decesele prin tumori reprezintă în medie 12,6 la sută din totalitatea cauzelor de mortalitate. La sfîrșitul anului 1989 existau înregistrați la cabinetele oncologice peste 158 000 de bolnavi, între sexe și în funcție de mediul de viață existînd diferențe semnificative. Ponderea cazurilor de cancer este mai mare pentru sexul feminin. La ambele sexe, valorile indicatorilor sînt mai crescute în mediul urban față de cel rural. Referindu-mă la structura pe localizări este important de menționat creșterea accentuată a frecvenței cancerului glandei mamare la femei și a cancerului bronhopulmonar la ambele sexe ca și afectarea cu precădere a grupelor de vîrstă medie ceea ce constituie un adevărat flagel care va domina probabil sfîrșitul secolului.

— Care ar fi motivațiile acestei evoluții îngrijorătoare ?

— Motivațiile sînt multiple, mai important mi se pare să subliniez, în afara celor enumerate deja, neajunsurile legate de asigurarea de cadre și unități de specialitate, lipsa aparaturii de radioterapie, lipsa unor sortimente de citostatice, lipsa biologilor cu care ar trebui să se organizeze compartimentele de citologie...

— Și cîteva soluții ?

— Materializarea Programului despre care discutăm ar oferi perspective ceva mai optimiste în acest domeniu. Aceasta ar presupune, în primul rînd, alocarea celor aproximativ 700 milioane de lei necesari derulării obiectivelor de investiții preconizate. Apoi, se impun măsuri în domeniul profilaxiei cancerului, măsuri pentru îmbunătățirea diagnosticului și tratamentului bolnavilor, pentru pregătirea personalului de specialitate. Nu pot fi minimalizate nici importanța educației pentru sănătate sau dezvoltarea activității de cercetare științifică medicală în domeniul oncologiei. Dealtfel, Programul, prin structura sa, dorește să orienteze politica națională de sănătate spre unele direcții principale, ce vizează promovarea unui mod de viață sănătos, prevenirea și diminuarea expunerii la factorii cancerigeni, asigurarea unui sistem de ocrotire a sănătății adecvat posibilităților contemporane și accesibil întregii populații. Includerea în politica sanitară națională a Programului de control a cancerului devine cu atît mai importantă cu cît aproximativ 80 la sută din îmbolnăvirile prin cancer se datoresc direct sau indirect produselor și substanțelor toxice dovedite cert cancerigene care poluează mediul. În acest context se apreciază că măsurile de profilaxie ce favorizează de exemplu modificarea comportamentului alimentar pot reduce morbiditatea prin cancer în anul 2000 cu aproximativ 8 la sută, iar abandonarea fumatului, cu 15—16 la sută. De asemenea, trecerea la acțiuni de screening eficient pentru depistarea cancerului mamar și uterin și aplicarea de tratamente multidisciplinare corecte pot reduce mortalitatea prin cancer cu 35—40 la sută în următorii ani. S-au acumulat pînă în prezent suficiente cunoștințe științifice și experiențe care, aplicate corect și în mod adecvat, pot să ofere posibilitatea unui control eficient al tendințelor actuale specifice evoluției cancerului.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

■ Cancerul, maladie cu tendințe de ascensiune, „atinge" azi, mai ales vîrstele medii ■ 80 la sută din cancere sînt datorate substanțelor toxice din mediu ■ În România femeile sînt mai expuse la îmbolnăvire ■ Abandonarea fumatului ar reduce îmbolnăvirea de cancer cu 15–16 la sută ■ Acțiunile de screening pentru depistarea cancerului mamar și uterin ar putea reduce mortalitatea prin cancer cu 35–40 la sută.

TV – Dependența

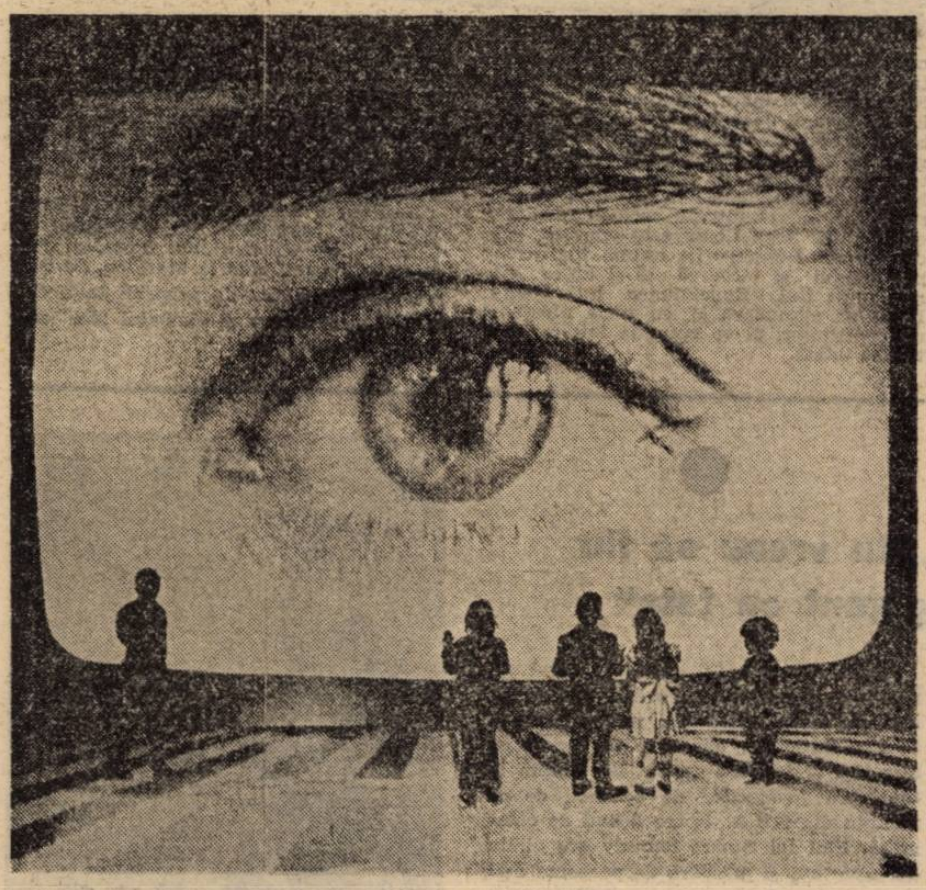

Nimeni nu mai contestă faptul că televizorul își are și el, aldoma drogurilor, victimile sale în contul unei anume teledependențe (sau mai bine-zis TV-dependențe) pe care o creează cu timpul, mai ales în contextul unor anume psihisme și mai ales în contextul categoriilor de vîrstă mai vulnerabile — copiii și vîrstnicii. De altfel, statisticile reliefează cît se poate de clar această realitate. În Franța, de pildă, copiii între 8—14 ani, își petrec săptămînal în fața micului ecran în jur de 22 ore și 43 de minute, iar anual în jur de 1 200 ore: numărul de ore petrecut anual în clasele de școală, fiind doar în jur de 900. Ceea ce este însă și mai alarmant, ține de faptul că aceste cifre sînt într-o continuă ascensiune, și asta mai ales în perimetrul copilăriei și al adolescenței, vîrste prin definiție mai receptive și ca atare mai susceptibile de a plăti un tribut, în contul sănătății, ca urmare a acestei situații, tribut pe care îl vom detalia într-un articol viitor.

Care să fie oare explicația ajungerii la acest impas ? În primul rînd, este vorba de dependența pe care cu timpul o creează televizorul, și asta mai ales pe calea desenelor animate și a serialelor de tot felul. În al doilea rînd, trebuie avută în vedere, parahipnoza pe care tot televizorul, prin ochiul său de ciclop, o induce mai ales micilor săi spectatori. Acestora le este proprie, după cum am subliniat în articolul trecut, o mare receptivitate pentru vizual, așadar pentru imagine. Or, cînd copilul este absorbit peste măsură, de captivanta imagistică a micului ecran, și cînd urmărește tot acest fabulos carusel de imagini, chiar dacă acest carusel exteriorizează un basm cum este situația cu acel Alice în Țara Minunilor, care se transmite la ora actuală pe programul I, acesta devine pe de-a-ntregul captivul unei anume stări psihofiziologice de impregnare perceptiv-motorie, care îl aduce pe acesta într-o stare foarte asemănătoare cu aceea de hipnoză, stare pe care am denumit-o parahipnoză TV. Mult timp s-a crezut că organismul, grație, parahipnozei TV, este beneficiarul unei neutralități psihice și somatice, deci corporale, situații ce au creat premise pentru instaurarea în același organism a relaxării. Relativ recent, avea să se dovedească, că este cu totul falsă imaginea telespectatorilor și în special, a copiilor, care vizionează aparent neutrali un spectacol palpitant, afișînd în consecință, o dezafectare psihomotorie cvasitotală față de ceea ce vizionează.

Disecția pe cale experimentală a acestei pasivități, și aparente neutralități a scos la iveală existența unui anume tonus de vizionare, condiționat cantitativ și mai ales calitativ de gradul de impresionalitate al receptorului, ca și de valoarea mesajului audio-vizual transmis. Așadar, aceasta aparentă pasivitate este din anumite puncte de vedere cu totul identică cu falsa pasivitate a animalelor la pîndă.

O a treia cauză care creează premisele dependenței TV în rîndul copiilor ține de grija multor părinți de a-i astîmpăra pe aceștia instalîndu-i în fața televizorului, spre a viziona tot ce se nimerește, părinți care își imaginează că pe această cale copiii lor vor deveni mai informați și mai culți. Iată, însă, că un psiholog din S.U.A., pe numele său Jacob Jacoby, a demistificat și această ultimă realitate. Chestionînd din acest punct de vedere 2 700 de persoane de toate vîrstele, dar mai ales ținînd de copilărie și de adolescență, a constatat că 90 la sută dintre ele au interpretat greșit conținutul unei emisiuni deloc sofisticate, ba chiar simplă. Astfel, la numai cîteva minute de la vizionarea unei asemenea emisiuni, fie ea chiar o simplă reclamă, 23—36 la sută dintre chestionați nu au putut răspunde la întrebările puse pe marginea respectivei emisiuni. Mai este și un alt aspect, și anume că unele emisiuni în care „faptele" sînt amestecate cu „ficțiunea", sînt percepute mai ales de către copii și adolescenți ca fiind autentice „fapte", ficțiunea cuprinsă în ele fiind metabolizată așadar ca faptă. Aceasta este „drama de documentare și informatizare", de care se arată îngrijorată publicația U.S. News and World Report într-un recent număr al său, dramă în contul căreia milioane de copii și de adolescenți din S.U.A. și fireste și din alte țări, se maturizează, astfel, în fața televizorului, ceea ce, desigur, este de prost augur pentru viitor.

ARCADIE PERCEK

„Sănătate de la Sfînta Maria"

În prezent, la București, bioterapeuții, inclusiv Maria Vârlan, lucrează în condiții încă departe de a fi optime. Cele două bioterapeute cu mare forță vindecativă — POLINA CUPTOV și TAMARA SOCOLOV — din echipa doamnei Maria Vârlan, tratează și vindecă maladii diverse, adesea în tandem cu dr. SERGIU SIMION ZUBAC, expert în acupunctură, presopunctură și terapie manuală. Dr. Zubac s-a perfecționat timp de 15 ani lucrînd împreună cu medicul chinez Djan Ven Pen din Beijing. Despre tratamentul combinat și cazurile de vindecare a unor bolnavi de maladii diverse vom putea scrie în continuare, dacă cei ce ne citesc vor înțelege că ne străduim să oferim informații, date, rezultate concrete, chiar metodici ale medicinii alternative, că nu ne putem angaja sub nici o formă, să grăbim, ori să facilităm programarea la diagnostic și tratament bioterapeutic. Ar fi trist și nedrept față de cititorii dornici să afle și să cunoască tainele bioterapiei dacă, sub presiunea telefoanelor, apelurilor insistente și a unor atitudini neelegante am fi nevoiți să întrerupem publicarea articolelor despre bioterapie, bioterapeuți și bolnavi vindecați. Ne asumăm răspunderea informării corecte și, pe cît se poate, complete, în spiritul deontologiei profesionale, dar este de înțeles, cei cîțiva bioterapeuți superdotați cu cîmp bioenergetic nu pot și nu vor putea niciodată să trateze miile de bolnavi cîți solicită programarea. Să înțelegem, bioterapeuții sînt oameni, au și ei limitele lor, bioenergia pe care o dăruie cu generozitate pacienților vine din Cosmos, de la Dumnezeu și Mama Natură și nu oricum, ci în anumite condiții. Nu în îmbulzeală, nu sub impactul nervozității scăpate de sub control, nu în fața unor cozi „ca la carne". Sînt indispensabile, deci, o firească doză de încredere și speranță, de multă, foarte multă răbdare, de un minim de condiții de confort, de elemente ergonomice și de liniște. Mai ales de liniște și calm.

C. BORDEIANU

întîmplări adevărate

O crimă abominabilă

In dimineața aceea, către orele 10, elevii școlii primare din localitatea Haut-des-Places, Franța, se jucau, ca de obicei, în curtea școlii. Era recreație și strigătele lor vesele răzbăteau pînă departe.

Printre copii se afla și Jérémy Vautrin, un băiețel blond, de 6 ani, cu pistrui și breton mare, care-i acoperea fruntea. Copilul era aproape de poarta școlii, care nu era închisă niciodată. Nimeni nu putea să prevadă monstruoasa scenă care avea să se desfășoare în cîteva secunde...

Foarte repede jandarmii au identificat criminalul, dar acesta fugind nebunește cu motoreta sa s-a apropiat de calea ferată, aruncîndu-se sub tren. Corpul său a fost făcut bucățele și astfel pentru el totul s-a terminat ! Numai cei din familia Vautrin rămîn să înfrunte tragedia care i-a lovit. În casa lor s-a instalat tristețea și Evelyne a vărsat toate lacrămile pe care o mamă le poate avea, părînd că ochii ei vor rămîne veșnic înroșiți.

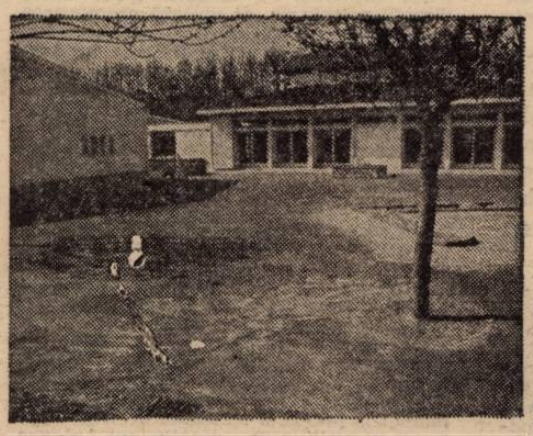

Dominique Barelli, de 23 de ani, vechi pacient al spitalului psihiatric din Laxou, cu domiciliul la un cămin din Nancy, conducînd o motoretă, se opri în fața școlii și... abominabilul se produse fără ca cineva să mai poată interveni. Ca un automat, scoțînd din sacoșă un ciocan se îndreptă către Jérémy și cu o violență demență începu să-l lovească cu ciocanul în cap. O scenă îngrozitoare timp de cîteva secunde, derulată sub privirile înspăimîntate ale învățătoarei și celorlalți copii. Apoi, criminalul fugi, lăsînd corpul lui Jérémy fără viață, într-o baie de sînge. Satul liniștit cunoștea astfel oroarea absolută...

De ce îl alesese tocmai pe Jérémy ?

Evelyne și Michel Vautrin, părinții lui Jérémy au 38 de ani și împreună cu ceilalți doi copii formau o familie unită și fericită. Tatăl, funcționar municipal se îngrijea permanent de crearea unui confort și să le facă viața cît mai plăcută, iar mama se consacrase complet copiilor. Și totuși, a trebuit numai un minut, ca o nebunie, o pulsație inexplicabilă a unui psihopat să distrugă pentru totdeauna imaginea unei familii fericite.

În tăcerea și în durerea lor fără margini, părinții micuțului Jérémy își pun mereu aceeași întrebare : de ce era acest nebun în libertate ? Și chiar de vor avea răspuns la întrebare, ei știu că nimeni și nimic nu poate ameliora situația și nici să umple golul imens lăsat de Jérémy, ucis de un dezechilibrat periculos.

magazin publicitate

CASA DE LICITAȚIE
Cercul Militar National bd Kogalniceanu 2
730 564 orele 17.00-20.00
Relatii: Cercul Militar National
Luni-Vineri, orele 10.00-18.00
Expertizari-evaluari obiecte de arta, gratuit
Consultatii cu personalitati in domeniu:
miercurea si simbata, 9.00-13.00
Cercul Militar National, intrarea prin
B-dul Kogalniceanu
Expertizari la domiciliu pentru mic mobilier stil
covoare, in vederea vinzarii prin licitatie
OBIECTE DE ARTĂ

Fiu apărat împotriva propriului tată

„Dragă tată, dragă mamă, Dumnezeu mi-a arătat calea luminii transcendentale, unde sufletele se încălzesc..." Această scrisoare este începutul unei drame a unui cuplu de pensionari, Germaine și Paul Villeneuve din Bourges, Franța. O scrisoare pe care nu o pot înțelege și se tem chiar să o mai recitească.

Viața lor părea că decurge normal. In martie 1990, fiul lor Jean-Louis le anunțase nașterea lui Mathieu, nepotul lor, care aducea o mare împlinire în familie. La 36 de ani, Jean-Louis avea o situație bună, o soție încîntătoare și o casă drăguță la Vierzon, iar în acel moment intraseră și în rolul de părinți. Din păcate, în 1991 drama a bătut la ușa lor : tînăra mamă moare într-un accident de circulație, iar Jean-Louis este cuprins de disperare. Bunicii își asumă îngrijirea nepotelului și încearcă să-și ajute cît mai mult fiul. Depresiunea lui Jean-Louis se agravează și, cu toată afecțiunea părinților, el se cufundă într-o solitudine totală.

Jean-Louis își anunță părinții că va pleca în vacanță pentru o lună, însă absența sa durează trei luni. Rarele și scurtele apeluri telefonice mai aduceau puțină liniște în inimile părinților, dar nenumărate probleme îngrijorătoare rămîneau fără răspuns.

Acum însă, familia Villeneuve știe ce s-a întîmplat : fiul lor a intrat într-o sectă. Parolele lui de tip guru adorm conștiința lui Jean-Louis. În această sectă se vorbește despre disprețul față de bunurile materiale și deja contaminat de această idee Jean-Louis și-a abandonat serviciul și a vîndut casa pentru a pune banii „în serviciul colectivității". Dar răul nu se oprește aici, căci Jean-Louis vrea să-l recupereze pe Mathieu. Disperați, bunicii, văzînd că nu reușesc să-și convingă fiul să revină la o viață normală, încearcă să salveze nepotelul, în vîrstă de 2 ani, fiind gata să apară în fața tribunalului.

Destinul a lovit dur această familie. Trădați în speranțele lor, Germaine și Paul trebuie să continuie lupta, gîndindu-se în primul rînd la Mathieu, pe care trebuie să-l apere de propriul tată. Copilul cu candoarea și zîmbetul său este singura lor bucurie.

După 11 ani

Acum 11 ani a provocat o mare senzație un caz deosebit petrecut în lumea curselor de cai. Calul Shegar, aparținînd prințului Aga Khan (în fotografie, sus dreapta), a cîștigat, datorită calităților sale deosebite, vestitul derby al Angliei, cu un avans de zece lungimi de cel de al doilea clasat. În vremea respectivă, Shegar avea trei ani și era apreciat ca un campion excepțional, de o valoare bănească inestimabilă. Doi ani după acest eveniment, spre surpriza tuturor (cum s-a putut duce la bun sfîrșit o asemenea încercare ?), Shergar a fost... răpit ! Ulterior, răpitorii au intrat în legătură cu prințul Aga Khan, cerîndu-i în schimbul eliberării calului o sumă imensă. Prințul a fost amenințat că în caz de refuz va fi ucis calul. Prințul Aga Khan nu s-a lăsat impresionat de cererea lor, pe care a respins-o categoric. Mai tîrziu, după cercetările de rigoare întreprinse de poliție, și agenții speciali ai faimoasei firme de asigurări Lloyd, care nu au reușit să facă lumină în acest caz, prințul a primit o sumă uriașă drept despăgubiri pe baza poliței de asigurare făcută pentru calul Shegar. După 11 ani, a sosit și marea „bombă" : deși se credea că Shegar este mort, s-a aflat că el trăiește într-o insulă din zona Canalului Mînecii și că cei care l-au îngrijit atîția ani, cer să negocieze posibilitatea unei despăgubiri care ar reprezenta cheltuielile impuse de alimentarea lui Shegar. Poliția și firma Lloyd au intrat imediat în acțiune pentru a încerca să descifreze taina acestui caz, în primul rînd să verifice dacă este vorba de Shegar sau rodul unei încercări de mistificare și încercare necinstită de a obține anumite avantaje materiale. Cercetările sînt în curs.

„Nu vreau să fiu gigant ca tata"

Stuard Ramsey (35 ani) este omul cel mai înalt din Anglia : măsoară 2,14 metri, înălțime care reprezintă pentru această țară o intîietate, dar care în raport cu alte țări și în mod special ne gîndim la înălțimea jucătorilor de baschet, de exemplu din S.U.A., apare destul de obișnuită. Fiul lui Stuart Ramsey are vîrsta de șapte ani și măsoară de pe acum mai mult decît colegii lui de școală care au aceeași etate : 1,45 metri. Există, deci, posibilitatea ca Paul să-l ajungă (dacă va continua să crească în acest ritm) și chiar să-l întreacă pe tatăl său. Iată un fapt potențial pe care Stuart nu-l agreează, motiv pentru care s-a adresat unei clinici de specialitate pentru a cere sprijinul unor medici capabili printr-un tratament pe bază de hormoni să limiteze creșterea fiului său peste anumite limite. Paul s-a declarat de acord cu părinții săi, declarînd : „Nu vreau să fiu un gigant ca tatăl meu"...

verificati-vă cunoștințele

ALESSANDRO VOLTA

Întîmplarea a jucat un rol important în ceea ce privește diferitele descoperiri științifice. Un astfel de rol l-au avut și experiențele efectuate de fizicianul și medicul italian Luigi Galvani (1737—1798), din Bologna, în 1786. El a observat că picioarele de broaște, proaspăt disecate, prezintă contracții la atingerea cu două metale diferite, de exemplu, două sîrme, una din fier și alta din cupru, legate între ele. De la aceste experiențe, Galvani a ajuns la concluzia că există o anumită electricitate animală, publicîndu-și experiențele într-un volum, în 1791.

Citind volumul lui Galvani, un alt italian, Alessandro Volta (1737—1798), născut în orașul Como, din Italia, a ajuns în urma altor experiențe, efectuate tot pe picioare de broaște, la concluzia că nu este vorba de vreo electricitate animală, ci de producerea unui curent electric, ce apare între cele două metale diferite, aplicate pe mușchii picioarelor de broască, ce conțineau ser fiziologic și alte substanțe conductive electric. De aici, pînă la născocirea pilei electrice pe care a realizat-o ulterior, numită și „pila lui Volta", nu a mai fost decît un pas. Dar pentru aceasta, era nevoie de spirit de observație, intuiție științifică și raționament științific, din care, din fericire, Volta dispunea din plin.

Dacă astăzi avem baterii electrice și generatoare electrice, aceasta se datorește în fond lui Volta, întrucît a fost acela care a descoperit așa-numita „electricitate dinamică" pînă la el fiind cunoscută doar „electricitatea statică".

Conform obiceiului, vă propunem în continuare cîteva întrebări :

1. Ce cunoașteți despre biografia lui Volta ?
2. Ce păreri avea fratele lui Volta, arhiepiscopul Luigi Volta, despre experiențele lui Alessandro ?
3. În ce au constat primele pile ale lui Volta ?
4. Ce relații internaționale a avut Volta ?
5. Ce recunoaștere internațională au avut realizările lui Volta ?

(Răspunsul în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Atracția universală și seismele

1. Cu ocazia alinierii planetelor, din 1982, eventualele urmări ale acestui fenomen cosmic asupra Terrei, au fost supranumite „Efectul Jupiter", ținînd seama de faptul că planeta Jupiter era cea mai mare dintre cele participante.

2. Faptul că alinierea planetelor din 1982 nu a condus la efecte negative asupra Terrei s-ar putea explica prin aceea că, pe total, majoritatea acțiunii de atracție gravitațională nu a fost prea mare, întrucît, în afară de Jupiter, celelalte planete erau mult mai mici și la distanțe mult mai mari față de noi. Pe de altă parte, fenomenul nu a durat prea mult, alinierea neputîndu-se prelungi, întrucît fiecare din planetele participante aveau perioade de rotație total diferite.

3. Prof. dr. Gheorghe Petrescu, a efectuat în perioada 1934—1936, la Observatorul astronomic din București și la cel de la Paris, studii asupra planetei Jupiter și în special asupra celor patru sateliți ai săi, Io, Ganimede, Europa și Callisto, determinînd cu precizie, prin fotografiere, o serie de date astronomice, considerate cele mai exacte la acea vreme, din lume, ele rămînînd valabile și pînă azi, după cum s-a constatat de o serie de observatoare astronomice americane, cu cele mai moderne mijloace de investigare. Mai trebuie menționat că prof. dr. Gheorghe Petrescu s-a ocupat și de seismologie, înființînd primul centru seismologic din țară, în regiunea Vrancea etc.

Ing. LIVIU MACOVEANU

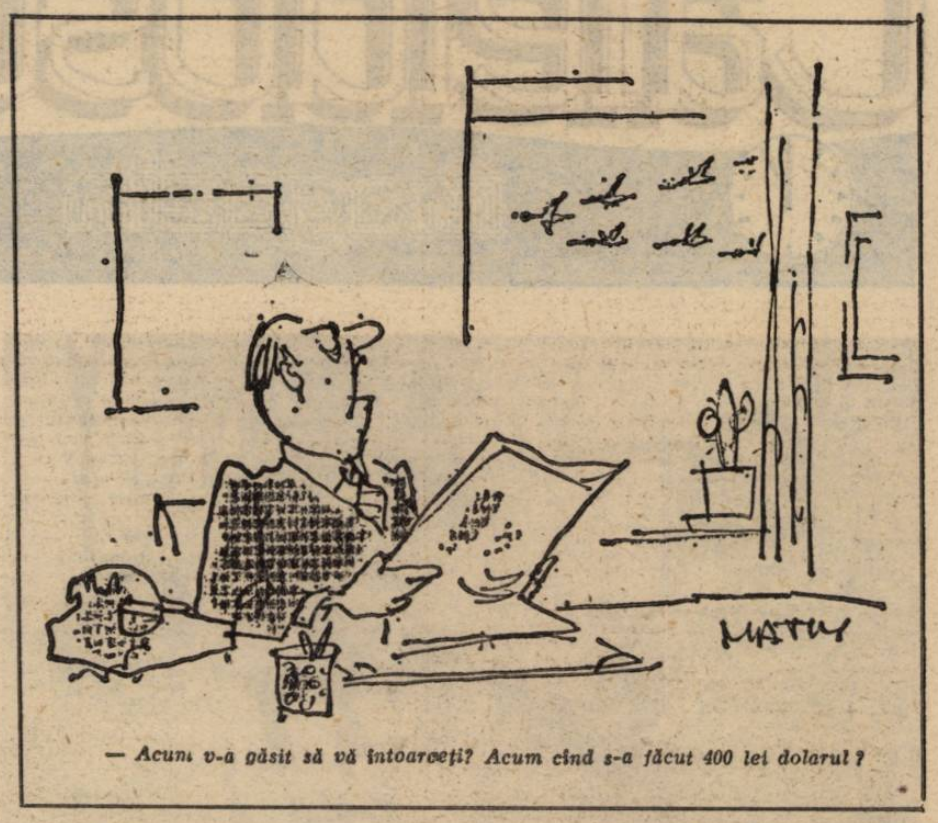

— Acum v-a găsit să vă întoarceți? Acum cînd s-a făcut 400 lei dolarul ?

O ENIGMĂ pe săptămînă

CĂDERE ÎN GOL

Sărmana victimă, doamna Elise, căzuse de la etajul opt. Autopsia relevase însă că decedata consumase barbiturice în exces. Cu toate acestea, sinuciderea era pusă la îndoială de ușoare urme de violență prezente pe corp. Soțul său afirmă că era în baie cînd s-a întîmplat nenorocirea (la ora două din noapte). „Am auzit cum deschide fereastra, spune o rugăciune și apoi..." Comisarul mai află că soțul se bărbierea cu un aparat electric în acele momente, întrucît urma să plece într-o lungă deplasare. Despre relațiile dintre soți, vecinii n-au putut da prea multe relații. Este soțul Elisei implicat în accident ?

RĂSPUNS LA PROBLEMA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Confruntarea

Declarațiile martorului cu privire la suspecții 1, 4 și 5 sînt gratuite, deoarece el văzuse făptașul numai din spate. Rămîn valabile doar detaliile privitoare la aspectul fizic general (suspecții 2, 3 și 6). Dar comisarul îl include și pe acel martor printre suspecți, avînd în vedere afirmațiile lui derutante, menite să influențeze ancheta spre o anumită pistă. Acest fapt poate ascunde un interes personal, de camuflare a adevărului.

Test

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

PĂTRATE GEMENE

Pătratele B 1 și A 5 :

E 2 și B 4 ; C 3 și E 9 ; F 5 și C 8.

CINCI GREȘELI

În desenul alăturat vă prezentăm două părți ale unei secvențe prezentate astfel la un televizor datorită unui defect de proiectare. Cînd un desenator a dorit să refacă secvența, partea de jos a refăcut-o exact, dar în partea superioară a greșit de cinci ori. Examinați cu atenție cele două părți și încercați să le identificați.

(Soluția în numărul viitor)

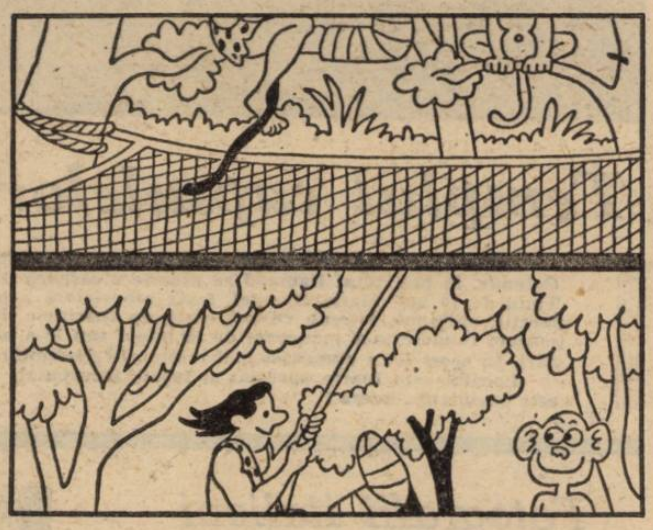

cînd ați fi pe ultima oară

● *Un funcționar, completînd un chestionar, se adresă unei femei cu nelipsita întrebare :*

— Cîți ani aveți ?

— Să facem socoteala — răspunse grațios aceasta : M-am măritat cînd aveam 18 ani, soțul meu avea pe atunci 30. Azi el are de două ori mai mult. Deci am 36 de ani.

● *— De unde ai cicatricea asta ?*

— Cînd eram copil, fratele meu mai mare mi-a făcut un semn ca să nu uit ce mi-a spus mama să cumpăr...

● *— Cum îți explici că de cînd ai divorțat de nevastă Nelu suferă cumplit de reumatism ? Astă iarnă și-a procurat și o saltea electrică, dar tot degeaba.*

— Ce vrei, dragă căldura femeiască e de neînlocuit...

● *Pe patul de moarte zace soțul, își cheamă soția și-i pune întrebarea :*

— Spune-mi adevărul. M-ai înșelat vreodată ? Vreau să aflu. Aceasta-i ultima mea dorință înainte de moarte.

— Bine, dar dacă n-ai să mori !

● *Poliția oprește pe autostradă un automobilist și-l amendează pentru exces de viteză.*

— Chiar mergeam prea repede ? se miră acesta.

— Nu. Zburați prea jos !

● *La editură sosește un pachet voluminos, bine ambalat. Pe etichetă, alături de adresă, stă scris mare, cu roșu : „Nu aruncați direct la coș ! Nu este manuscris".*

DINTRE SUTE DE CATARGE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	B	U	C	U	R	■	O	A	L	E	R	E
2	E	B	A	■	O	N	E	A	I	N	■	P
3	L	E	B	A	N	A	■	A	M	A	R	A
4	G	R	I	V	I	T	A	■	A	■	A	V
5	I	■	N	R	■	I	M	U	N	A	■	E
6	C	R	A	I	O	V	A	■	U	R	A	■
7	A	A	■	G	A	I	■	A	R	A	M	A
8	■	I	R	■	L	■	A	M	I	■	■	L
9	A	■	A	V	A	T	■	O	■	E	■	A
10	D	E	N	A	■	C	A	R	I	O	R	■
11	A	G	A	M	E	M	N	O	N	■	R	M
12	M	A	R	I	A	■	S	E	■	I	■	E

ORIZONTAL: 1) Șalupa românească care alături de Rîndunica a realizat un pod peste Dunăre de pontoane la 1877, în lungime de 784 m — Vechi nave comerciale pe mările lumii 2) Furcă de lemn (reg.) — Linia maritimă engleză de navigație prezentată și la noi pe micul ecran 3) Șalupă elegantă construită la Turnu Severin în 1875, sub comanda Lt. inginer Ion Izvorcanu — A ancora o navă la țărm 4) Canoniera românească transpusă pe pînză în portul Constanța de pictorul Theodor Aman — Pîntecul navei 5) Navigația română ! — Aptă medical 6) Navă sub pavilion românesc — A striga „Vînt bun de la pupa" 7) Marea și iar Marea ! — Parîma cu care se manevrează biga — Scriitor român îndrăgostit de mare, autorul romanelor „Catarge la orizont" și „Cu Bricul Mircea în jurul Europei" 8) Alifie de piele — Părintele marinarilor 9) Peste răpitor... — ...Se prinde de undiță 10) Compozitor român de muzică ușoară, semnatarul partiturii „Marea aurie" — Dig pentru stăvilirea apelor 11) Navă de război engleză la bordul căreia amiralul Nelson și-a pierdut ochiul drept în luptă — ...la țărm în aval ! 12) Prima navă românească cu aburi, lansată la apă în 1834 și comandată de căpitanul de cursă lungă Gh. Brăescu — Comandament (fig.)

VERTICAL: 1) Navă polară cu care biologul român Emil Racoviță a făcut cercetări în Antarctica — Compozitor francez autorul operei „Corsarul" 2) ...și compozitor german care semnează opera tematică „Marinarii — Scrinete marinărești" — Legat la mijloc ! 3) Adăpost pentru marinar pe ape — Mijloc modern de navigatse 4) Navă sub pavilion românesc — Locuri de trecere la apă 5) A face să producă pămîntul — Vas sub presiune — Prinse la pichet în aval! 6) Înnăscuți — Îndrăgostită din opereta „Vînt de libertate" de Dunaevski 7) Geamandura în amonte ! — Zeița mării pentru vechii marinari niponi — Pene ! 8) Nava rusească salvată pe Dunăre în 1877, de marinarii români — Așa cum e „Marinarul visător" a lui Laurențiu Profeta 9) Țărmurile mării — Înecați chiar la mal ! 10) Antena la pupa ! — Port legendar la Marea Neagră, unde a ancorat corabia lui Noe 11) Ambarcațiune de papirus cu care temerarul navigator solitar norvegian Thor Heyerdahl a traversat Pacificul — Dornici de mare 12) Nave puse pe nisip — „...la dana zero" un roman marinăresc de Ion Aramă (pl.).

DICTIONAR: EBA, GAI AMA.

IULIAN IONESCU
Constanța

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ATLAS GEOGRAFIC

ORIZONTAL : Babele — Roman — Anina — Galați — Visa — Caracas — A — T — Călan — Si — Tarcău — Ued — P — Ciunta — Sus — Tatra — Pătrat — Arab — Mari — Tu — Mi — Amara — Tel — I — L — Oradea — C — Siam — Ot — Arie — Arctic — Scara.

Nr. 12 (1796) din 21 martie 1992

Caleidoscop

magazin

LA MÜNCHEN...

Dacă apreciaţi că fotografia a fost executată în interiorul unui cort al unei familii de indieni din statul Oregon (USA), vă veţi înşela. Idilica scenă familiară a fost realizată la... München într-o casă locuită de marele şef al tribului Cherokee-Choctaw, Silikiritis (67 ani), stabilit cu mulţi ani în urmă în Germania. Alături de el poate fi văzută soţia sa Liselotte, de origine germană care, după ce s-a măritat cu nobilul şef indian s-a convertit la stilul de viaţă al soţului ; îmbrăcămintea specifică indiană o poartă şi fiica lor — Schone'a (23 ani), o pasionată admiratoare a muzicii triburilor indiene. Se simte mai bine nobilul indian în Germania decît în USA ?

Un nou videotelefon „Siemens“

Persoanele ce prezintă deficienţe ale auzului beneficiază de curînd, din partea prestigioasei firme Siemens, de o tehnică ajutătoare mai eficace. Despre ce este vorba ? Siemens a lansat pe piaţă un videotelefon, denumit „Multikom script“, prin care aceste persoane pot intra în legătură cu cunoştinţele lor, prin intermediul reţelei telefonice, relatează IN-Press.

Noul model este sensibil perfecţionat faţă de modelele anterioare. Astfel, el a fost dotat cu un ecran şi cu o claviatură. Aparatul este direct conectat, prin intermediul cablului, la reţeaua telefonică. Cu cele 22 de linii ale sale (spre comparaţie, aparatele convenţionale nu dispuneau decît de una singură), ecranul-martor prezintă derularea convorbirii într-o manieră mult perfecţionată şi mai distinctă la lectură. Un semnal optic intermitent indică dacă numărul format este liber sau ocupat. Memoria permite programarea a numeroase formule necesare convorbirii telefonice, permiţînd astfel, reducerea costului acesteia. Noul „script-telephone“ poate fi utilizat şi pe rol de terminal tele-text. Aparatul (în fotografie) este simplificat la maximum, el putînd fi folosit cu uşurinţă şi de către copii (Ş.F.)

POŞTAŞII SE MOTORIZEAZĂ

S-a terminat cu lungile peripluri pe jos sau cu bicicleta ale factorilor poştali. Cel puţin aceasta este perspectiva pentru poştaşii francezi care, în viitorul apropiat, vor circula cu noul vehicul care poartă numele de „Factorette“. Este vorba de o mică maşină aflată în curs de testare de către Direcţia de poştă din Franţa. Primele rezultate evidenţiază faptul că ea întruneşte toate condiţiile pentru a circula în traficul aglomerat al oraşelor.

TELEGRAME

● Zestrea Bibliotecii Naţionale britanice creşte anual cu 250 000 de cărţi şi manuscrise.

● Anul viitor urmează să înceapă noua construcţie a Bibliotecii Naţionale Britanice din apropierea gării londoneze St. Bancras. Noua clădire cu cinci nivele subterane şi un turn cu şase etaje este apreciată ca neîncăpătoare pentru cele 11—12 milioane de cărţi şi manuscrise pe care ar trebui să le adăpostească.

● Iradierea populaţiei americane cu radon în proporţie de peste 10 la sută din totalul de 85 milioane de locuinţe studiate depăşeşte normele admise oficial. În SUA sînt înregistrate pînă la 20 000 de cazuri mortale datorită acestui fenomen.

● În Franţa, o femeie în vîrstă de 35 de ani din 6 sau 7 este atinsă de cancerul la sîn. Procentul de supravieţuire este de 77 la sută în cinci ani şi de 63 la sută pînă în zece ani.

● Elevii care au locuit în camere încălzite cu sobe sau gaze suferă de trei ori mai mult de boli ale aparatului respirator decît colegii lor care au locuit în camere cu încălzire centrală, relevă un studiu întreprins la Freiburg (Germania)

DOMNUL METEO

Nu, Henry Kissinger nu somează ! Dacă fostul secretar de stat al S.U.A. a devenit „Mister Meteo“ prezentînd timpul probabil pe canalul de televiziune CBS, el a făcut-o pentru a-şi realiza dorinţa pe care a avut-o încă din copilărie: „Eu totdeauna am visat să pot face previziuni care să poată fi verificate“.

Templul capsulelor

...există în Belgia şi nicăieri în altă parte. Pe malul canalului West Kust, la Ostende, în plin ţinut flamand se găseşte o cafenea din... 500 de mii de capsule. Timp de 10 ani, Maria Blondel, fosta proprietară a localului a tapisat mesele, pereţii, plafonul, într-un cuvînt totul, cu capsulele de la sticlele de bere. Preţioasele rondele le-a recuperat de la gunoi sau le-a primit cadou de la colecţionari. În acest fel a amenajat mai multe săli denumite : „Curcubeul“, „Soarele“...

Localul este foarte apreciat şi foarte frecventat, un adevărat templu unde este omagiată... berea !

Fotografii italieni se amuză

În seria „Să rîdem puţin cu prinţesele“, ziarul italian „Novella 2000“, printr-un abil procedeu tehnic a lipit pe feţele unui cuplu vesel, în costume de baie chipul prinţesei Sarah Ferguson şi al valetului său, Steve Wyatt !

Uimitor şi amuzant, nu ?

Citiţi în numărul viitor:

SE VA AJUNGE LA PROGNOZAREA CUTREMURELOR?

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TIRGU-MUREŞ

magazin

SERIE NOUĂ – 47

ANUL XXXV ● Nr. 13 (1797) SÎMBĂTĂ 28 MARTIE 1992 16 PAGINI 20 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

SE VA AJUNGE LA PROGNOZAREA CUTREMURELOR?

(Pagina a 3-a)

Descoperirea arheologică a secolului

(Pagina a 8-a)

- Cartea recordurilor naționale
- Horoscop săptămînal
- Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor
- Sport Univers

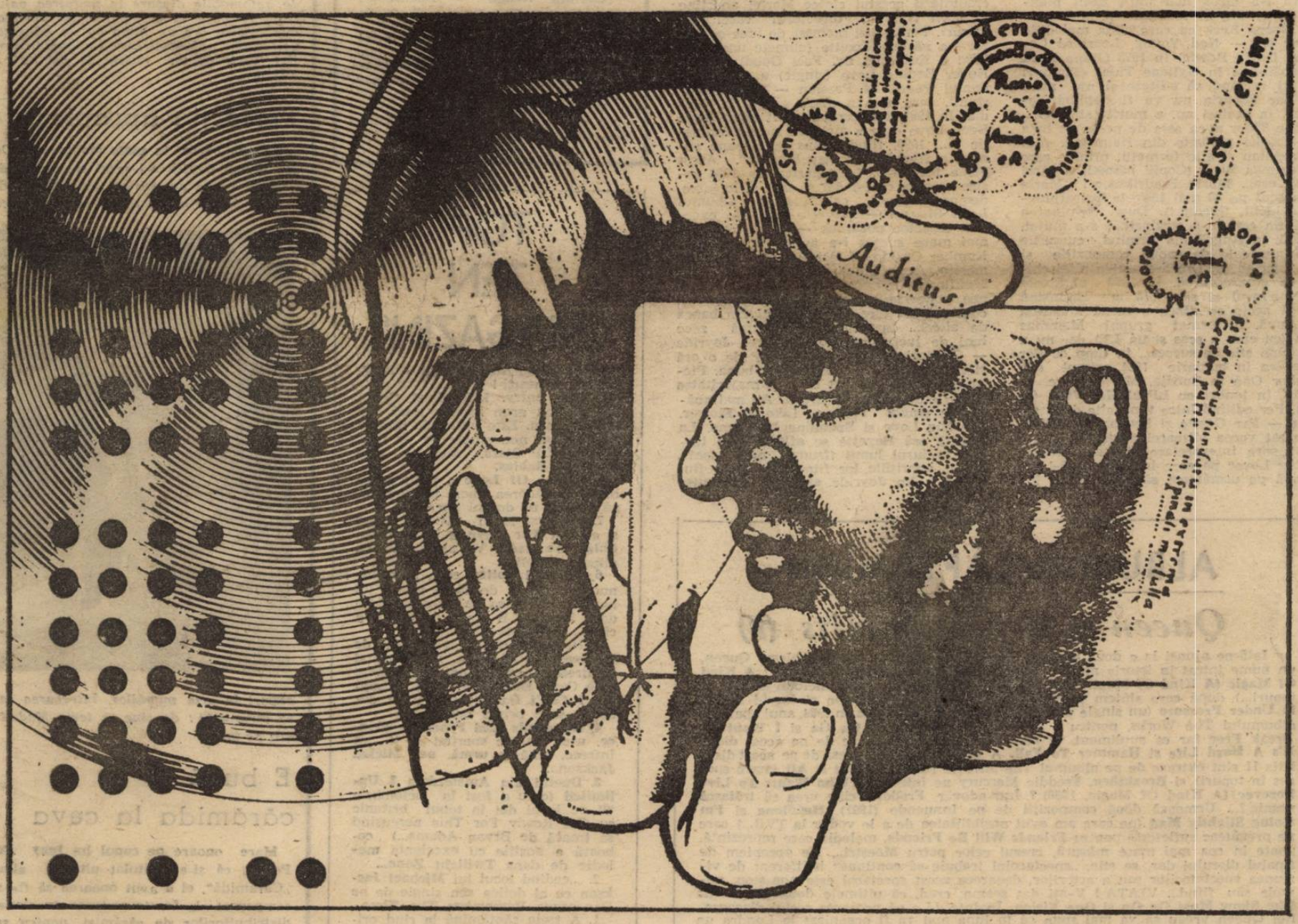

De la uz la abuz

(Pagina a 13-a)

PROFILAXIA CRIMEI, O ILUZIE DOAR?

(Pagina a 5-a)

Miracolul Natalia Moscu

(Pagina a 13-a)

Biblioteca Județeană MUREȘ TIRGU-MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

Un duet pentru mileniul trei

Despre cine este vorba ? Despre Marie Fredriksson şi Per Hakan Gessle, altfel spus, Roxette. Să ne întoarcem în timp şi să urmărim traiectoriile celor doi „extratereştri" pînă la întîlnirea lor „de gradul trei". Per s-a născut la Halmstad pe 12 ianuarie 1959. În şcoală a fost un elev bun, dorea să devină arhitect dar chitara l-a atras mai mu't decît planşeta, la 17 ani el fondînd primul său grup Grape Rock cu care cînta melodiile idolilor săi — Ned Young, Leoriard Cohen şi David Bowie. În 1978 Grape Rock se transformă în Gyllene Tider (Timpuri de aur) reuşind să editeze şi un prim disc dar bucuria nu va fi deplină deoarece, în acelaşi an, a murit tatăl său... Gyllene Tider avea sala de probe în ha'a unei fabrici părăsite din Halmstad. Aici mai repetau şi alte formaţii, printre care şi Mammas Barn (Copiii mamei) a cărei solistă era... Marie Fredriksson ! Marie s-a născut pe 30 mai 1958, la Östraljungby (evident, Suedia !). După terminarea şcolii (în care n-a strălucit...) s-a mutat, în 1973, la Angelholm urmînd cursurile şcolii muzicale de canto, compoziţie şi pian, lucrînd (pentru a-şi putea plăti chiria) ca grădinăreasă. În 1976 părăseşte Angelho'm-ul şi se mută la Halmstad fiindcă acolo se găsea o scenă muzicală mai bună. A format grupul Mammas Barn (cu care a scos şi un LP) dar nu a avut cine ştie ce succes... în timp ce Per înregistra în ianuarie 1981 primul său Number One în Suedia, Marie apare, ca solistă, în topuri cu LP-ul Het Vind (în 1984). Per editînd între timp alte două albume — Per Gessle şi Scener. În 1986, a remarcat vocea viitoarei partenere şi i-a oferit spre interpretare cîntecul „Never Ending Love" pe care intenţiona să-l introducă pe următorul său LP. Ideea încredinţării acestui cîntec Mariei aparţine lui Rolf Nygren, directorul casei de discuri. Per a fost încîntat de idee şi astfel s-a născut Roxette (numele unei melodii a formaţiei Dr. Feel Good). După Never Ending Love (single) a urmat albumul Pearls of Passion — Perlele pasiunii, care a avut mare succes în Suedia. În 1987, Per compunea It Must Have Been Love care a avut un succes fantastic în... 1990, fiind inclus în coloana sonoră a filmului „Pretty Woman". Acest hit a fost N.O. în America. În 1988 sosise vremea ca cei doi să iasă şi în lume, demonstrîndu-şi calităţile cu albumul Look Sharp ! — Priveşte fix !, un excelent amestec pop-rock — de pe care cel mai mare succes l-a avut The Look, Number One în 19 ţări europene şi în America. Acest a'bum s-a vîndut în peste 5 milioane de exemplare... Au urmat turnee, concerte, popularitatea lor fiind în continuă creştere. Ca şi contul din bancă de altfel... În martie 1991 (după zece luni de lucru în studio) apărea Joyride — Călătorie de plăcere, un LP de o oră şi care conţine 16 piese foarte bune. Piesa ce dă titlul a fost N.O. în majoritatea ţărilor europene şi în S.U.A. Au mai apărut pe single Fading Like A Flower, The Big Love şi Spending My Time. La această oră Roxette se află într-un turneu în jurul lumii (frumos nu-i aşa?), toate apariţiile lor fiind live (doar fluieratul din Joyride este pe computer deoarece „se fluieră cam greu într-un concert", spune Per...)

Întrebaţi care a fost cel mai frumos moment al vieţii lor, Marie a răspuns că: „pentru mine a fost atunci cînd The Look era N.O. în S.U.A. Este un feeling fantastic să fii pe primul loc într-o ţară în care sînt atîtea superstaruri Am plîns de fericire..." Per : „o întrebare grea... au fost multe momente frumoase... Cel mai frumos ? Cînd am semnat contractul pentru primul meu disc". Cam aceasta ar fi Roxette-story, o „poveste" care cu siguranţă, va continua...

CRISTINA S.

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Queen — Greatest Hits (II)

Iată-ne ajunşi la a doua parte a colecţiei de hituri purtînd emblema Queen, un nume intrat în istoria muzicii rock... Începem cu „un fel de vrajă" **A Kind Of Magic** (A Kind Of Magic, 1986, un LP foarte bun, cu şapte melodii intrate în topuri...) după care sîntem puşi sub presiune de către Queen şi David Bowie în **Under Pressure** (un single din 1981). Facem un salt pînă în 1984, anul apariţiei albumului The Works, pentru a asculta celebrele **Radio Ga Ga** şi **I Want To Break Free** iar ca supliment vă recomand încă două piese de pe acest disc : **It's A Hard Life** şi **Hammer To Fall.** A patra şi a opta piesă de pe acest disc : Hits II sînt extrase de pe albumul The Miracle (1989). **I Want It All** (mare succes în topuri) şi **Breakthru.** Freddie Mercury ne întreabă : **Who Wants To Live Forever** (A Kind Of Magic, 1986) ? Într-adevăr, Freddie, cine vrea să trăiască veşnic ?... Urmează două compoziţii de pe Innuendo (1991), **Headlong** şi **I'm Going Slightly Mad** (pe care am avut posibilitatea de a le vedea la TVR...) care ne pregătesc sufleteşte pentru **Friends Will Be Friends**, melodia care reprezintă, poate în cea mai mare măsură, crezul celor patru Maeştri... Ne apropiem de finalul discului dar, se ştie, „spectacolul trebuie să continue" indiferent de viziunea spectatorilor sau a actorilor, deoarece acest spectacol este non-stop, numele său, fiind... VIAŢA ! V-aţi dat seama, cred, că ultimele două piese sînt **The Show Must Go On** şi **One Vision.** Înainte de a vă prezenta restul discografiei Queen vreau să vă mai spun că în luna mai va fi organizat la Londra un concert în memoria lui Freddie Mercury, fondurile strînse vor fi donate unor organizaţii de luptă împotriva flagelului care l-a răpus, SIDA. În acest concert Elton John va fi solistul lui Queen, el fiind cel mai bun prieten al lui Freddie, dar părerea mea este că Mr. Mercury nu poate fi înlocuit de nimeni deoarece el a fost, este şi va fi (în inimile milioanelor de fani înlăcrimaţi) UNIC...

Hot Space — 1982, The Works — 1984, The Complet Works — 1985, A Kind Of Magic — 1986, Live Magic — 1986, The Miracle — 1989, At The Beep — 1989, Innuendo — 1991, şi Greatest Hits II — 1991. Toate albumele au apărut la casa de discuri EMI.

TOLBA CU SCRISORI

Încep răspunsurile de azi prin a le spune celor care mi-au scris alegînd anonimatul că nu le voi răspunde decît atunci cînd se vor prezenta... De ce să ne ascundem ?

Michael Schenker — Bălcesti : da pentru Gold Ballads, nu pentru Youth Gone Wild.

Gil : fac o excepţie, răspunzîndu-ţi, deoarece scrisoarea ta m-a impresionat Din păcate, nu te pot ajuta în chestiunea cu C.C. Catch..

Aila Aziz — Constanta: din lipsă de timp nu-ţi pot împlini dorinta. Poate altă dată.

Doru Potop — Tg Mures doreste adresa unui fan club Roxette. Îi puteti ajuta scriindu-i pe adresa: B-dul 1848, nr. 42, ap. 4, Mures, cod 4300.

Lavinia Neagu — Bucuresti : scrie-mi din nou si lasă-mi, eventual, un număr de telefon. Astept...

Radu Haraga — Iaşi : eşti tare ! Ai tot ce şi-ar putea dori un fan al lui Jean Michel Jarre. Discografia trimisă mi se pare completă. Felicitări !

Vasile Pitiga — Bucuresti : despre KLF am scris. Nu am albumele solicitate de tine. Sorry...

TOP TEN „MAGAZIN"

10. Justified And Ancient — KLF. Fără comentarii !

9. New entry. Iată, după Genesis un nou grup insular intră în topul nostru. Este vorba de **Simply Red** cu un nou single de pe ultimul lor LP Stars. Melodia este **For Your Babies.**

8. Colour Of Love a pălit şi îsi continuă căderea liberă trăgînd după sine şi pe duetul **Snap...**

7. ...acelaşi lucru întîmplîndu-se şi cu **All For Love** a celor patru **Color Me Badd.** Vă aşteptăm cu altceva băieti !

6. **Michael Bolton este,** în continuare, supărat deoarece iubita lui nu vrea deloc să se întoarcă chiar dacă Michael îi cîntă (şi cum îi cîntă...) **Missing You Now.**

5. Niste ipocriti, tipii acestia de la **Genesis** ! Ei spun, în stînga şi în dreapta, că nu pot să danseze (We Can't Dance) iar noul lor single **I Can't Dance** urcă încet dar sigur, spre prima poziţie !

4. Diamonds And Pearls — Prince, urcă un loc sperînd că îi va întrece, pînă la urmă, pe Michal Jackson...

3. Duetul din Amsterdam **2 Unlimited** (care a fost în octombrie '91 pe locul doi în topul britanic cu Get Ready For This nereusind să treacă de Bryan Adams...) coboară o poziţie cu excelenta melodie de dans **Twilight Zone...**

2. ...cedînd locul lui **Michael Jackson** cu al doilea său single de pe Dangerous **Remember The Time.**

1. A treia săptămînă la rînd orima poziţie este ocupată de **Shanice** cu al ei **I. Love Your Smile.**

P.S. Nu vă lăsati înselati de Top Ten-ul american transmis la TVR. Mult mai potrivit era pentru noi Top Twenty European Countdown (sau Top Ten Video Countdown, prezentat de Todd Stevens). În lipsă de altceva...

PUNCTE

Schimbare de decor

Niger Nansel, reprezentantul echipei Williams, cînd lasă din mîini volanul şi vrea să-şi scoată din minte pista de concurs, se lansează pe mare. De obicei o ia spre coastele australiene. Starea de tensiune în care trăieşte ca pilot de curse

de automobile dispare în unduirea valurilor. Îi place să vesciuiască. Si iată-l că după patru ore de luptă cu un adversar necunoscut, Mansell iese învingător prin KO. Victima: un rechin de 158 kg şi 2,75 m.

Protecţia apropie

Un nou bărbat în viaţa Madonnei ? Da, dar numai pentru a-i servi ca gardă de corp. E vorba de Adrian, un bărbat de 128 kg, foarte mobil totusi şi, mai ales,

expert în arta pumnilor. Întrebarea care se pune este : de cine se teme Madonna atît de tare ?

E bună şi cărămida la ceva

Mare onoare pe capul lui Iggy Pop. Pentru că şi-a intitulat ultimul album „Cărămidă", el a avut onoarea să fie recompensat la foarte serioasa Asociaţie a distribuitorilor de cărămizi, pentru serviciile aduse promovării acestui material de construcţie. Iggy Pop intră astfel în galeria de onoare a altor muzicieni care au „cîntat" banala cărămidă. E vorba de Pink Floyd, cu al lor Another brick in the Wall", de Commodores cu „Brick House" şi Jethro Tull, cu Thick as a Brick".

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANŢU, Paul IOAN (directori).

Redacţia : Piaţa Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti.

Administraţia „Editura Naţională S.A." SERVICIUL DIFUZARE : 18.24.27

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Manuela Spătaru, Şerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan (şef secţie), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

Se va ajunge la prognozarea cutremurelor?

A apărut în sfîrșit o rază de speranță pentru cei care tresar la fiecare vibrație a geamurilor, căutînd, cu privirea la lustră, răspunsul la întrebarea înfiorătoare : „Nu cumva e cutremur ?“ În mod paradoxal, speranța în eliberarea de primejdia iscată din adîncul Pămîntului vine din spațiul extraterestru.

Este vorba de un aparat conceput de un grup de cercetători francezi și botezat SEISM (Signal Electromagnetique Induit par des Seismes Majeurs), care ar urma să fie îmbarcat pe un satelit cu greutatea totală de 150 kg. Acest aparat, de o mare sensibilitate, înregistrează semnalele electromagnetice provenite din scoarța terestră și transmite rapid pe Pămînt măsurătorile făcute.

Dar ce legătură este între cutremure și radiația electromagnetică ? De multă vreme s-a observat că unele cutremure de mare intensitate sînt însoțite sau precedate de fulgere iscate din senin sau iluminări ale cerului în zona epicentrului. Manifestările luminoase sînt legate de variații bruște ale cîmpurilor electrice și magnetice ale scoarței terestre. Despre aceste variații se presupune că își au originea în eforturile imense la care sînt supuse rocile înainte de a se produce fractura generatoare de unde seismice.

Se poate pune întrebarea de ce nu se instalează pe pămînt aparate sensibile care să urmărească variațiile cîmpurilor electrice și magnetice pentru a descifra semnele precursoare ale seismelor. Această abordare era posibilă la începutul secolului nostru, cînd industrializarea și mai ales electrificarea căilor ferate nu perturbau variațiile naturale ale parametrilor fizici terestri.

În acea perioadă, geofizicianul John Milne, inventatorul primului seismograf de folosință universală, a făcut unele constatări interesante. Cu timpul însă măsurarea la nivelul solului a curenților telurici în scop seismologic a fost abandonată, cu o singură excepție, aceea a trei fizicieni greci care au pus la punct în 1984 o metodă de prognozare a seismelor, denumită metoda VAN.

Rezultatele obținute de ei constituie obiectul unor vii dispute între specialiști. Cei trei au prognozat cu succes, cu 6 ore — 6 zile, înainte, majoritatea cutremurelor care s-au produs în Grecia pe o perioadă de 7 luni (zece din 12), aproximația medie fiind de 0,5 pentru magnitudine și de 100 km pentru localizarea epicentrului. Detractorii sistemului VAN afirmă însă că sistemul fizicienilor greci a dat unele rezultate în țara lor numai datorită slabei densități a rețelei feroviare și unei situații seismice speciale (anual se produc în Grecia circa 150 cutremure cu magnitudinea mai mare de 4).

Se părea, deci, că ideea prognozării cutremurelor pe baza măsurării variațiilor cîmpurilor electromagnetice terestre se află în impas. Dar, în 1983, specialistului sovietic M.B. Gokhberg i-a venit ideea să caute în înregistrările făcute din spațiul cosmic de satelitul „Interkosmos-19“, semnale electromagnetice care ar putea fi asociate cu cutremure de pămînt.

Ulterior, o echipă sovietică și una franceză au găsit asemenea variații studiind retrospectiv înregistrările făcute de electrometrele și magnetometrele îmbarcate pe satelitul geostațional european „Geos-2“ și pe satelitul sovietic „Aureol-3“, lansați respectiv în 1978 și 1981 pentru studiul ionosferei. Ambele echipe au putut pune în evidență indicii electromagnetice semnificative cu cîteva zeci de minute — cîteva ore înainte de unele cutremure de magnitudine mai mare de 5.

Trebuie subliniat faptul că semnele precursoare nu au fost prezente înaintea tuturor cutremurelor mari. Dar nu trebuie scăpat din vedere nici faptul că atît aparatele ale căror înregistrări au fost studiate, cît și sateliții pe care au fost îmbarcate nu erau destinate special detectării undelor electromagnetice de origine seismică.

Ne este, așadar, îngăduit să sperăm că odată cu lansarea aparatului SEISM, adaptat special studiului semnalelor magnetice și electrice emise de scoarta pămîntului înainte de producerea cutremurelor, oamenii de știință vor efectua un progres substanțial pe calea prognozării acestor catastrofe naturale atît de temute.

Bineînțeles că pentru obținerea unui succes total va fi necesar să se elucideze mecanismele prin care radiația electromagnetică produsă în cursul deplasării rocilor se propagă la distanțe atît de mari de Pămînt. Apoi, pentru supravegherea întregii suprafețe terestre vor trebui lansați mai mulți sateliți, echipați cu aparate SEISM, care să transmită la sol în timp real rezultatele măsurătorilor efectuate continuu.

În orice caz, atît miza cît și șansele de reușită ale acestor cercetători sînt mari. Căci, după cum s-a anunțat recent, analizarea semnalelor electromagnetice înregistrate de sateliți a permis unor cercetători sovietici să „vadă“ venind — din păcate a posteriori — două mari cutremure : cel de la Spitak, în Armenia sovietică (7 decembrie, magnitudine 6,9, 25 000 de morți) și cel de la Loma Prieta, în apropiere de San Francisco (17 octombrie 1989, magnitudine 7,1 72 de morți).

ADRIAN MÎNTULESCU

Navetele spațiale și „Războiul stelelor“

„Experiențele au oferit datele necesare care pot fi folosite pentru a se putea pune la punct un sistem de detectare a rachetelor aflate în zbor în Cosmos“, afirmă nu de mult Mike Harrison, unul din responsabilii Programului Inițiativă de Apărare Strategică (S.D.I.), cunoscut și sub denumirea de „Războiul stelelor“.

La ce experiențe se referă, de fapt, Mike Harrison ? La cele efectuate de către membrii echipajului „cargoului spațial“ Atlantis în toamna trecută. Naveta nu a reușit să rămînă în spațiu zece zile, așa cum se conturase inițial durata misiunii, ci numai între 25 noiembrie — 1 decembrie 1991. Despre această misiune am scris la vremea respectivă, cititorului oferindu-i aspectele sale civile mai ales, deși obiectivul principal fusese, așa cum am menționat, de ordin militar. Și pentru că am intrat în posesia unor date suplimentare, sperăm că venim prin acest articol în întîmpinarea celor care ne-au scris și și-au exprimat dorința de a ști mai multe despre ultimul zbor al „cargoului spațial“ Atlantis.

Surse demne de încredere relevă că respectivul zbor nu a avut o legătură directă cu programele pe care le dezvoltă S.D.I.-ul, dar că, totuși, ele se înscriu în aria cercetărilor consacrate realizării unui sistem gigantic de apărare spațial antirachetă.

„Cei șase“ membrii ai echipajului navetei „Atlantis“ au plasat pe orbită satelitul D.S.P. („Defense Support Program“), a cărui sarcină constă în detectarea, în timp real, a lansărilor de rachete sau aprinderea motoarelor pe orbită, precum și exploziile nucleare. În Cosmos se află, încă din anii '70, nenumărați sateliți de supraveghere, care fac parte din sistemul de alertă avansată al NORAD (Comandamentul american al apărării aeriene). Acești sateliți sînt asociați rețelei de radare care au misiunea de a proteja continentul nord-american împotriva atacurilor nucleare din partea unor dușmani potențiali.

Precedentul zbor al navetei „Atlantis“, din aprilie 1991, a fost o misiune elogiată de Pentagon. Observațiile realizate de un satelit lansat în timpul zborului au permis descoperiri calificate ca „fără precedent“ în sfera identificării de dispozitive spațiale datorită gazelor pe care acestea le-au emis ; gazele respective au fost studiate în spectrul vizibil și invizibil.

Astronauții ultimei misiuni „Atlantis“ au putut evalua în spațiul extraterestru și posibilitățile de colectare a informațiilor cu privire la deplasările de trupe și de material militar. Cei șase temerari ai Cosmosului au fost nevoiți să recurgă la tehnica recunoașterii strategice. S-au efectuat și alte experiențe necesare punerii la punct a unor detectori capabili să identifice instantaneu o lansare de rachete sau plasarea de încărcături nucleare pe orbită de către o rachetă cu capete multiple.

Războiul spațial a fost dezamorsat dar nu îndeajuns pentru a mai putea amenința omenirea. El rămîne, deci, la ordinea zilei. „Inițiativa de Apărare Strategică“ (S.A.I.) a fost rebotezată de șeful executivului american „Protecție globală împotriva atacurilor nucleare limitate“ (G.P.A.L.S.), dar sistemul are șanse reale de a dobîndi dezvoltări ample în anii viitori, printr-o susținere financiară corespunzătoare. În opinia Pentagonului, informează presa franceză, rețeaua de apărare activă a programelor G.P.A.L.S. s-ar putea constitui din rampe de lansare a rachetelor-antirachetă la sol sprijinite de o rețea de minisateliți interceptori autonomi. Ansamblul va funcționa grație unei rețele de detectori orbitali și terestri în care sateliții „Defense Support Program“ ar urma să dețină un rol major.

Pe cînd un week-end cu... roboți ?

Pentru mulți dintre noi Texasul înseamnă în primul rînd petrol, cowboy și „J.R.“ (adică, toate acestea la un loc, plus bogăție, plus...) Iată însă că dintr-un recent reportaj publicat de „Newsweek“ (martie a. c.), aflăm despre o altă pasiune a texanilor (sau a unora din ei) — roboții. „Robot Group“ este numele sub care s-au adunat 30 de pasionați din orașul Austin, animați de dorința — și plăcerea — de a construi roboți. Pentru amuzament, dacă vreți, dar mai ales din dorința de a face și prin aceștia cît mai cunoscută frumusețea științei. Căci, nu ?, trăim într-o veritabilă „Eră a descoperirilor“...

Este, pe de altă parte, remarcabil că într-o vreme cînd o companie de talia lui General Motors decidea acum vreo zece ani să reducă numărul roboților industriali folosiți (pînă la, aproape, dispensarea de ei) există totuși în SUA o asociație — „The US National Service Robot Association“ — care numără aproximativ 250 de membri individuali și colectivi. Ce își propune ea ? Să construiască roboți pentru înlăturarea deșeurilor periculoase pentru servirea mesei în spitale sau pentru a-i ajuta pe handicapați. Dar nu doar esemenea „destinații“ sînt prevăzute pentru roboți. La San Francisco are loc anual o olimpiadă a roboților, în care vizitatorii au prilejul nu doar să admire, ci să și învețe să-și construiască singuri roboți simpli. Punctul culminant al acestui an este ... un turneu de fotbal jucat de roboți. Construiți din atît de familiarele piese de Lego, micile mașini, realizate de o echipă a nu mai puțin celebrului MIT — Institutul de Tehnologie din Massachusetts, vor juca efectiv meciuri, folosind o minge pe măsură, pe care o vor lovi, o vor pasa și, eventual, vor încerca să dea și gol !

Robot Group din Austin este un exemplu de colaborare între tehnologie și artă.

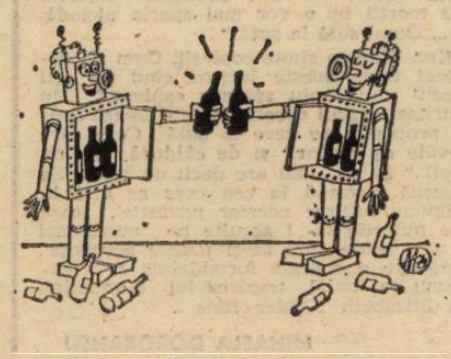

— *Ospătar, să mai vină un rînd...*
— *Vineee !!!*

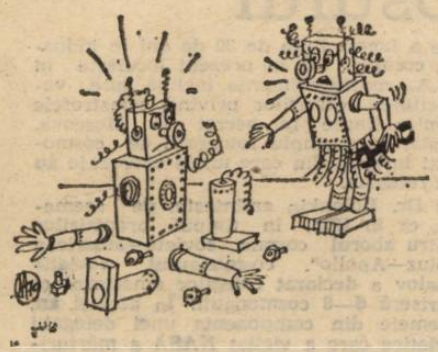

Trebuie să te montez din nou. Ți-am spus să nu mai dansezi dansuri moderne !!!

Unul din membrii săi lucrează de altfel la o companie (MCC-Microelectronics and Computer Technology Corp.) care încearcă să se adapteze la cerințele generației următoare de calculatoare, aplicînd toate minunile, mai mari sau mai mici, ale High-Tech-ului de astăzi. (Un exemplu de-a dreptul extraordinar de „antrenament“ în această direcție este grupul de roboți care este proiectat să urmărească execuțiile muzicale ale unor artiști-oameni și să poată apoi să cînte împreună cu el). Interesant este și faptul că asemenea grupuri acordă atenția și importanța cuvenită și hardware-ului, interiorului efectiv al mașinii și nu doar software-ului, adică simplu spus, inteligenței sale. În acest sens, efortul principal este îndreptat în prezent spre ceea ce se numește „calculatorul neuronal“, sau mai bine spus, „rețelele neuronale“. Este vorba de rețelele de calculatoare care **...pot învăța cum să învețe**, imitînd creierul uman. În asemenea rețele este posibilă generalizarea unei anumite experiențe acumulate de calculator, exact așa cum se întîmplă în mintea noastră. Iar în această încercare, pe cît de îndrăzneață și spectaculoasă, pe atît de copleșitoare prin dificultatea sa, aliatul neașteptat îl constituie... artistului. Cum declara unul din membrii grupului, „Artiștii pot face să progreseze tehnologia într-un fel pe care tehnologii nici nu l-ar anticipa“.

Este într-un fel un tribut plătit unuia din inspectorii spirituali ai grupului, binecunoscutul Jacob Bronowski (pe care, odată, l-am admirat și noi într-un neuitat serial științific la televiziune), pentru care arta și știința se unesc în mod natural, esența amîndoura fiind descoperirea. Permițîndu-le să realizeze pentru noi o imagine nouă și diferită a lumii în care trăim.

MIHAELA DOROBANȚU

FRANȚA — „LOCOMOTIVA“ SPAȚIALĂ A EUROPEI

Cu cîteva luni în urmă au fost inaugurate noile instalații ale marii firme franceze Aerospațiale, la Mureaux, (Yvelines), destinate asamblării viitoarei rachete Ariane—5. Costul total al noului ansamblu s-a ridicat la 590 milioane de franci (circa 100 de milioane de dolari). Cu cei 50 de metri ai săi în înălțime și cu cei 6 600 metri pătrați, noua construcție poate impresiona orice vizitator. Europenii speră ca, prin intermediul rachetei perfecționate Ariane—5, al cărei renumit motor „Vulcan“ este capabil să propulseze pe orbită o încărcătură de 100 de tone, să-și mențină poziția avansată deținută în prezent pe piața serviciilor de lansare a sateliților, respectiv 50 la sută. Pentru aceasta, costurile de lansare trebuie reduse cu 10 la sută, iar prețul kilogramului de satelit plasat pe orbită cu 40 la sută. Primul zbor al lui Ariane—5 este prevăzut a avea loc în anul 1995.

Oficialitățile franceze și-au manifestat îndoiala în legătură cu alte două programe importante ale Europei spațiale. Este vorba de navetele Hermes și stația locuită Columbus, al căror cost (70 de miliarde de franci — circa 11,6 miliarde de dolari) reprezintă o parte importantă a bugetului francez pe anul 1992.

incursiune în paranormal

Profeții cei mai buni nu făceau parte din acest Univers

Tezele, ideile, ipotezele tînărului inginer SILVIU GEORGESCU, cu privire la abordarea fenomenelor paranormale prin complexa și complicata țesătură energetică a Universului material ca și al aceluia uman, aduc o lumină în cercetarea domeniului. Nutresc convingerea că aceste „inspirații" științifice vor reține atenția altor cercetători, eventual într-o abordare pluridisciplinară. În acest episod vom demonstra că se poate face afirmația că **profețiile sînt adevărate.** În ce fel, cum, cînd ? Vom afla în cele ce urmează...

— Ce ați realizat, pe calea cercetării științifice, pînă în clipa aceasta în lămurirea unor necunoscute ?

— Pînă acum am încercat să culeg din știința văzătorilor și mai ales a celor ce au studiat profeția, primele răspunsuri referitoare la existența și modul de manifestare a profeției. Pentru continuarea studiului, cadrul se lărgește brusc, înglobînd explicații ce s-ar putea întinde pe mii de pagini. Voi încerca însă să sintetizez, fără să aprofundez, cîteva idei ce vor da un răspuns general, marelui public, asupra impactului pe care-l au profețiile asupra noastră. Voi trece de la aspectul energetic uman și cel imediat înconjurător, la unul mai mare, cel al Universului în care trăim. Universul reprezintă o stare energetică permanentă, de o anumită intensitate, în care se desfășoară **întreaga viață** energetică. El este ca un fundal a cărui energie are o vibrație mai slabă decît a vieții energetice cuprinsă în el. Această stare permanentă creează un mediu favorabil dezvoltării ființelor energetice, împreună cu toate fenomenele energetice specifice. Văzătorii (profeții) au observat că ființele care aparțin **unui univers** au în structura lor energetică, drept energie de bază, definitorie, o **bandă energetică** de același tip cu cea a Universului, dar mult mai vibrantă. Această energie definitorie se dezvoltă pe măsură ce acumulăm experiența vieții, tinzînd să cuprindă întreaga ființă. De asemenea, văzătorii au putut să-și observe **propria lor energie,** înțelegînd că puterea de pătrundere la care ajunseseră era determinată de dezvoltarea la un nivel superior a propriei ființe și nu numai de un antrenament riguros. Partea care a uimit cel mai mult, este că profeții cei mai buni, care au putut privi viitorul la un nivel global, nu făceau parte din acest univers !

— Pe ce anume se bizuie această concluzie ? Cum s-a putut ajunge la afirmarea ei ?

— S-a ajuns la această concluzie în urma faptului că energia lor definitorie nu corespunde cu nici un tip energetic al Universului în care trăim. Mai mult, din cauza neputinței de a interpreta exact informațiile-senzație captate de energia lor, s-a observat o mai puternică dezvoltare a computerului cerebral, înzestrat cu date capabile să traducă mult mai fidel trecerea de la „n" dimensional, la tridimensional. Deci : în timp ce unii se încadrează normal în propriul univers, ceilalți sînt ajutați de dezvoltarea sistemului cerebral, pentru a compensa neputința înțeleferii la nivel energetic a unui **univers străin.** Locuitorii universului își folosesc energia pentru a capta senzații pe care nu încearcă să le traducă, înțelegîndu-le sensul, în timp ce „străinii" au direct senzații vizuale, aptitudine care face ca acești oameni să fie clarvăzători și profeți. De aceea profețiile lor, chiar sub formă de metafore, sînt foarte bune, dar sînt de o stare energetică universală a momentului elaborării profeției. Ei nu cunosc nici ritmurile ciclice ale universului nostru, și nici legile „n" dimensionalului, făcînd, de aceea, greșeli pe care nu le înțeleg.

— Există o particularitate exprimabilă a „universului nostru" ? Prin ce se distinge ACEASTA, de altele ?

— Universul energetic în care trăim prezintă oscilații — cicluri — ale vibrației, în care energia atinge puncte de minim și maxim ale intensității sale. Aceste oscilații sînt pe durate scurte și nu au influențe mari asupra profețiilor de lungă durată. În afară de această pulsație permanentă, mai există un ciclu de lungă durată, un fel de alternanță plus-minus, convertit în limbaj popular — a „binelui cu răul", sau a excitației cu inhibiția. Aceste schimbări de polaritate se pot asemui cu un gigantic pendul, care după ce a parcurs prima mișcare, are un moment de oprire, pornind apoi în sens contrar, cu influențe definitorii asupra evenimentelor la nivelul planetei pe care trăim noi.

— Aceste ciclicități, de care profeții vorbesc frecvent în viziunile lor, pot determina într-un grad major viața pămînteană ?

— Evident, trebuie să accentuez că marile cicluri au o mare importanță pentru viața pămînteană, ducînd la un ritm mediu de dezvoltare energetică.

— Vă pot cere, în spiritul tezelor expuse pînă acum, un exemplu concret de schimbare, de „intervenție", de fapt, a ciclicității ?

— O astfel de schimbare de sens s-a produs în 1986. Schimbare simțită din plin și perfect cunoscută de văzători, care au respirat ușurați observînd cum previziunile lor s-au adeverit. Au fost distruse în acel an acumulări groaznice, care ar fi generat cel de al treilea război mondial și, poate, chiar sfîrșitul prematur al Școlii Pămînt !

— Această ipoteză, care numește Pămîntul drept o școală, s-a vehiculat și în trecut. Un cercetător științific o acceptă ?

— De aceea am și denumit „Școala Pămînt" sfîrșitul prezumtiv al planetei noastre. Dar despre asta aș vrea să stăm de vorbă altădată. Îmi continui ideea : cataclismul nu s-a produs !

— Dar existau, atît din secolele anterioare, cît și nu mult înainte de anul 1986 profeții care se refereau chiar la distrugerea Pămîntului...

— Este adevărat, le cunosc. Intervenția ciclicității a deturnat acele profeții, de altfel reale, și iată de ce profeții celebre, de o exactitate uimitoare, care s-au realizat pas cu pas de-a lungul secolelor, au încetat pur și simplu, întrucît șirul evenimentelor a luat alt curs, dictat de fapt de **noua stare universală.** Revenind însă la energia umană, se poate observa că o modificare a vibrațiilor duce la întîlnirea celui în cauză cu alt șir de evenimente, mai simplu spus, să ne imaginăm un macaz de cale ferată care schimbă direcția trenului...

— Cu ce vom încheia discuția, în numărul următor ?

— Aș vrea ca cititorii revistei Magazin să înțeleagă cîteva aspecte elementare, cel puțin, referitoare la primejdiile profeției.

ION ȚUGUI

(Va urma)

Punți către lumea de dincolo

EXTAZUL SUPREM — OMUL SUTĂ LA SUTĂ

„Un indian Cherokee, cu vocea îngroșată de alcool, îmi povestea într-o seară : 'Cînd Marele Spirit a hotărît că creeze lumea, și-a încrucișat propria sa privire. Și a fost prima împlinire, primul extaz : lumina. Apoi au apărut pietrele, marcînd drumul spre a doua împlinire, al doilea extaz : cristalul. A urmat germenul ierbii. Încet, aceasta s-a smuls de pe pămînt sub formă de plante, apoi de tufișuri din ce în ce mai înalte, pentru ca, în final, să permită realizarea celui de-al treilea extaz : arborele. Între timp, au apărut animalele. Ele au deschis drumul spre al patrulea extaz : balena. În fine, a venit rîndul nostru, al oamenilor. Noi sîntem drumul spre cel de-al cincilea extaz : omul. Dar, vezi tu, dacă vrem să atingem acest scop, trebuie să știm să ascultăm și să respectăm cele patru extaze precedente. Din păcate, prea mulți oameni nu știu să o facă și de aceea, vezi tu, beau eu. Dar în străfundurile inimii mele, eu n-am uitat niciodată cele patru extaze care ne-au precedat. Niciodată să știi, **nu voi înceta să sper că va veni al cincilea extaz, a cincea adorare.**

Datorită acestui bătrîn indian am înțeles eu mai tîrziu de ce Konrad Lorenz spunea : 'Veriga lipsă între maimuță și om, sîntem noi." Nu-i de rîs. În atît de multe domenii sîntem atît de parțial oameni ! Sau, altfel spus n-am reușit decît parțial să actualizăm potențialul nostru uman. Sîntem ființe în curs de devenire. Lumea curge. Lucrurile se mișcă. Viața evoluează. Noi cu ce viteză alunecăm ?

'Îngrozitor de lent', suspină cu un aer obosit neuropsihologul Henri Laborit..." Mai rău : din punct de vedere cerebral nu ne-am schimbat din neolitic ! Zece mii de ani de stagnare. Cel puțin !

Pentru ca, într-o seară, filozoful John White cu care se întîlnește Ken Ring, să-i spună :

„Sîntem pe cale de a trăi un moment decisiv al evoluției cosmice... un moment mai important, fără îndoială, decît însăși revoluția neolitică ! Faimoasele tale NDE par a nu fi decît un mecanism de evoluție care afectează saltul individului spre starea următoare a evoluției umane, deblocînd potențialități spirituale pînă acum adormite."

Tulburat, Ken Ring se întreabă dacă experiencer-ii din stadiul cinci n-ar fi de fapt prototipul oamenilor de mîine, un prim exemplu de mutație rapidă pe care lumea întreagă ar trebui să o cunoască dacă vrea să supraviețuiască. Și, amintindu-și de Teilhard de Chardin, White îi spune : „Nu vor mai fi numiți **homo sapiens,** ci **homo noeticus...** Acesta nu va mai accepta ca societatea să blocheze dezvoltarea propriilor sale potențialități. Psihologia se va baza pe exprimarea emoțiilor, nu pe refularea lor. Motivarea va fi cooperarea și nu competiția și agresiunea. Logica va fi polivalentă, integrantă, simultană, și nu secvențială, liniară, alternativă... Cît i-ar place lui Ken Ring să cunoască ce se va întîmpla. Dar pentru aceasta ar trebui să poată călători în timp. Dar, **puteți spune, nu-i nici o problemă,** întrebați-i pe faimoșii reveniți vizionari, de vreme ce ei pot „vedea" prin spațiu și timp !... Și li s-a pus întrebarea : 'Cum vedeți viitorul colectiv al omenirii'?

Unii n-au văzut nimic, n-au spus nimic. Ceilalți au pălit. Toți. Au ezitat să vorbească..., Oroare ! Viziuni abominabile. Masacre inimaginabile din care se desprin 'bugări de suflete omenești', înfiorător de amestecate între ele. Incapabile să înțeleagă ce li se întîmplă, alunecau spre abisuri despre care nimeni nu știe nimic.

Holocaust generalizat ? Apocalipsul ?... Se lucrează la interpretarea acestor VP — viziuni profetice... Un cataclism nuclear ? Sfîrșitul lumii ?

Pesimiștii moderați se întreabă dacă n-ar trebui văzut în toate acestea un **fel de gigantic NDE colectiv : trecînd** prin propria sa stingere, specia umană și-ar cîștiga în fine conștiința de sine și a locului său în Cosmos.

Optimiștii moderați însă, preferă versiunea unui... 'șantaj' : în mod inconștient, ființa umană se amenință pe sine : dacă nu te schimbi, dacă nu-ți deschizi inima și ochii, iată ce ți se întîmplă.

Dar Ken Ring nu este de acord. Pentru el, viziunile de groază ale experiencerilor au o semnificație simbolică. Masacrele fizice reprezintă de fapt o formidabilă zguduire psihică : distrugerea omului vechi, viitoarea mutație a speciei noastre, marea înversie colectivă.

Dar cum să reușească o asemenea metamorfoză sărmana noastră specie care trenează de atîta vreme ?...

Există însă o legătură invizibilă care ne unește de-a lungul evoluției... De milioane de ani, și în ciuda tuturor tulburărilor externe și a procentajului de capacități utilizate. Ceva care îi ține așezați pe o aceeași 'bancă interioară' și pe albul hipertehnologic și pe aborigenul întins gol la soare și desenînd cu vîrful degetelor pe nisip. Ce ar putea fi acest lucru, dacă nu un **cîmp morfogenetic uman,** așezînd întreaga omenire sub aceeași rază, într-o aceeași navă pornită cu pînzele larg desfășurate spre singurul țel : a cincea împlinire. Al cincilea extaz. Omul. Cu umilință. Cu umilință divin. Pe care țărmurile umbrite ale morții nu o vor mai speria niciodată... Omul sută la sută!"

Ken Ring se simte copleșit. Cum să înțelegi toate aceste lucruri cînd nu ești 'decît' un simplu **sapiens sapiens ?** „Un muritor a cărui conștiință este trează doar în proporție de zece la sută. Care are nevoie de ajutor și de căldură, ca un copil." Și nu mai are decît un gînd. Să meargă degrabă la cea care se află la originea tuturor acestor povestiri, care are puterea să-i asculte pe muribunzi și să-i ajute fără să-și piardă speranța. Care are o energie formidabilă și a cunoscut ea însăși trezirea lui Kundalini. La Elisabeth Kübler Ross...

MIHAELA DOROBANȚU

Noi receptări culturale în Germania

Cincisprezece luni de zile s-au scurs de la căderea Zidului Berlinului. Dar concepțiile despre cultură și identitate culturală națională continuă încă să difere considerabil în estul și vestul Germaniei. În plus, cetățenii est-germani nu prea cunosc personalitățile vieții publice occidentale și invers, chiar dacă acestea sînt celebrități de rangul unui Heinrich Böll sau Kurt Masur. Aceasta a fost una din concluziile cele mai surprinzătoare la care a ajuns un studiu realizat de Institutul de sondaj Allensbach, la cererea Ministerului de Interne. Scopul studiului a constat în evidențierea eventualelor diferențe care se manifestă în rîndul populației germane în legătură cu politica culturală și cultura promovate actualmente în Germania reunificată, relevă cotidianul „Stuttgarter Zeitung".

Peste 50 la sută dintre cetățenii vest-germani se consideră actualmente simpli germani, în timp ce 17 la sută dintre est-germani și tot atîția vest-germani se califică încă drept est- și vest-germani. Germanii din est încearcă încă sentimentul de a nu fi obținut pe deplin statutul de cetățean al Germaniei federale. Persoanele în vîrstă de peste 60 de ani au încă amintiri destul de bine conturate despre Germania de dinainte de cel de-al doilea război mondial, fapt ce le ajută considerabil să se identifice ca cetățeni germani.

Experții Institutului Allensbach au subliniat că vest-germanii definesc cultura ca pe ceva care se situează sub viața cotidiană, în timp ce esticii posedă o concepție mult mai largă și mai vie. Cu alte cuvinte, vesticii asociază noțiunea de cultură domeniilor tradiționale ale artelor frumoase, ale limbii, aspectelor clasice ale culturii. Interesul manifestat față de literatură, perceput ca un refugiu, nu era obligatoriu ceva care să aibă legătură cu politicul. În ceea ce privește influențele străine manifestate în cultura germană, 40 la sută dintre cetățenii țării consideră aceste influențe drept favorabile în timp ce alți 40 la sută le apreciază drept nedorite.

Victime secrete ale Cosmosului

Potrivit datelor furnizate de CIA, cel puțin cinci zboruri cosmice sovietice s-au încheiat cu catastrofe; cel puțin de șase ori ele s-au soldat cu avarii și pierderi de vieți omenești.

● **În 1957** pe cosmodromul Kapustin Iar și-a pierdut viața pilotul Ledovski. Un an mai tîrziu, cu prilejul unui zbor suborbital a pierit un alt pilot — Saborin, iar în 1959 — Mitkov. Și accidentele continuă...

● **În 1960,** datorită lansării defectuoase pe orbită a unei nave cosmice, s-a ajuns la catastrofă. Și-a pierdut viața un pilot al cărui nume nu s-a precizat. În septembrie același an, o rachetă avîndu-i pe bord pe cosmonautul Piotr Dolgovii a explodat la start.

● La începutul lui **aprilie 1961,** pilotul Vladimir Iliușin și-a pierdut viața cu prilejul unui zbor orbital. În luna mai a aceluiași an, în Europa s-au recepționat semnale SOS din cosmos. Transmise probabil de o navă cosmică sovietică. În noiembrie 1962 radioamatori italieni au recepționat semnale dintr-o navă cosmică avariată. Pilotul acesteia se numea probabil Bielokonov.

● **La 19 noiembrie 1963** s-a lansat o navă cosmică avînd la bord o femeie. Zborul s-a încheiat tragic. Numele victimelor nu este însă cunoscut. Autoritățile sovietice au dezmințit categoric toate informațiile privind aceste catastrofe. Potrivit afirmațiilor lui Alexander Bolonkin care a lucrat timp de 30 de ani în industria cosmică, iar în prezent locuiește în S.U.A., multe elemente înclină spre veridicitatea referirilor privind catastrofele cosmice ținute în secret de Moscova. Există, de exemplu fotografii de cosmonauți în grup din care unele personaje au fost retușate.

● Dr. Bolonkin amintește, de asemenea, că în 1973, în timpul pregătirilor pentru zborul cosmic sovieto—american „Soiuz—Apollo", cosmonautul sovietic Șatalov a declarat colegilor americani că muriseră 6—8 cosmonauți. În același an, o femeie din componența unei delegații sovietice care a vizitat NASA a mărturisit că este văduva cosmonautului Anatoli Tokov, decedat în 1967 în timpul pregătirilor de zbor.

starea de VECHE

PROFILAXIA CRIMEI, O ILUZIE DOAR?

Să fi devenit violența — interogație întîlnită frecvent în revistele de specialitate — **o problemă «insolubilă»?** Cercetări recente din domeniul psiho-sociologiei criminalității — și ale violenței, într-o accepție mai largă — nu îngăduie mult prea multe speranțe. Se consideră, totuși, că **depășirea gravelor dificultăți sociale ale acestui sfîrșit de mileniu, dublată de o susținută și riguroasă profilaxie criminală** (și victimală, după cum demonstrase Vasile V. Stanciu încă în 1985) **ar putea fi un drum.** Și o soluție, poate, la capătul cîtorva bune decenii de consecventă descurajare a tuturor formelor de violență. Fără «codiciluri» și fără excepțări. Începînd cu violențele care afectează macro-socialul, ca răbufniri paroxistice ale unor grave inechități, pînă la cele care, de astă dată în micro-social, dimensionează în fapt disperarea și aberația psiho-comportamentală, ca expresie limită a unor radicalizări și «teoretizări», care încearcă să justifice orice formă de luptă. Nu, nu există un terorism bun, oricît de „nobile" ar voi să pară îndreptățirile lui. Actul criminal nu este un act eroic, nicicînd, iar profilaxia criminală nu poate fi acuzată (chiar dacă unele acuze subzistă) ca o restringere a libertății de a-ți face singur dreptate.

■

Orice criminal, cum afirmase Lombroso, întemeietorul criminologiei, în urmă cu peste o sută de ani, este un anormal și, într-o accepție socială (uneori și medicală), un bolnav. Acceptînd circumstanța, autorul a 45 de crime în serie, un criminal feroce, ar fi tentat, bunăoară, să-și ceară disculparea sau cel puțin atenuarea pedepsei, în măsura în care o instanță medicală ar veni să confirme anormalitatea sa psihică.

În urmă cu 2—3 ani, Horace Franklin, un negru de 28 de ani, din statul Alabama — vinovat de violarea și uciderea unei femei, mamă a patru copii — e condamnat la electrocutare. Cazul a făcut vîlvă la timpul respectiv, din simpla întîmplare că șocul electric nu l-a ucis dintr-o dată, cum ar fi fost de așteptat, ci l-a zguduit doar, puternic. Ulterior, la un al doilea șoc, de intensitate dublă, «minunea» nu s-a mai repetat. Horace Franklin a murit, dar avocata lui a întrezărit un temei pentru a considera executarea lui Franklin ca un act de supremă barbarie : aceea de a-i fi fost ucis «clientul»... de două ori. Și-a amintit, deci, imediat, că «bietul criminal» fusese un analfabet, iar faptul că nu știa să scrie și să citească — expresia evidentă a unei handicapări psihice, care s-ar fi cuvenit, în opinia avocatei, să-l absolve de pedeapsa capitală. Din fericire sau din nefericire, Curtea de casație a respectivului stat hotărîse, mult anterior, că atît minorii între 16 și 18 ani, cît și handicapații sau întîrziații mintal pot fi condamnați la moarte pentru viol însoțit de asasinat. Suficiente motive pentru ca și președintele Bush să fi respins cererea de grațiere a lui Horace Franklin.

Reintroducerea pedepsei cu moartea, ca și renunțarea la pedeapsa cu moartea, judicios, constituie o problemă delicată, complexă. Dar faptul că peste un număr de ani, cei patru copii ai acelei femei, ucisă de Horace Franklin, s-ar fi putut întîlni, față în față, cu ucigașul mamei lor, eliberat între timp dintr-o maladivă compasiune față de anormalitatea criminală, ni se pare, ca perspectivă, cumplit.

Iar pentru societate — un permanent pericol, o eventuală recidivă reconfirmînd anormalitatea, o nouă compasiune, și tot așa mai departe. Cît de departe, totuși ?

■

Și pentru că am amintit de mult invocatele circumstanțe atenuante : Doi oameni, aparent de bine, doi soți — Gunter și Barbel Margarete Forchert — înfiază prin 1979—1980, doi copii, frate și soră, (fetița de 8 ani, băiețelul de 1 an), părinții adoptivi fiind convinși la timpul respectiv că nu pot avea proprii lor copii naturali. Ulterior, însă, li se naște un copil, fetița adoptată devenind... «de prisos». Și pentru că fetița suferă de enurezie, prezența ei devenind astfel indezirabilă, ani la rînd avea să fie maltratată de părinții săi adoptivi, obligată să doarmă într-o «ladă specială», legată, supusă la umilințe și prostituări. Ajunși în fața instanței, părinții adoptivi se apără cu... bunele lor intenții, cu faptul că, din munca lor, i-au hrănit, i-au crescut pe cei doi orfani... Iar dacă i-au și torturat, cum avea să se demonstreze în instanță, însăși tortura demonstrează că, la rîndul lor, erau victimele unei disfuncții psiho-sociale... Cine le-ar fi putut sugera variatele «modele» de tortură, inclusiv perversiunile la care o obligau pe fetiță — s-a și pus întrebarea în instanță — dacă nu chiar societatea modernă, cu toate abuzurile și atrocitățile ei ? O conexiune, indiscutabil, există între tot ceea ce se întîmplă în micro și, respectiv, în macrosocial. Părinții adoptivi n-au «inventat» nimic, nimic nou, s-au inspirat din ceea ce au aflat că s-ar face în lume... Motiv pentru care nici n-au fost condamnați — considerîndu-se circumstanțele atenuante — decît la 12 și, respectiv 15 ani. Cu o reducere a pedepsei într-o a doua instanță, cu o nouă reducere pentru comportament exemplar în detenție, și tot așa mai departe. Cît de departe, însă ?

■

Că încitarea la violență — și educarea în spiritul violenței — se practică, pe felurite căi și pe diferite paliere, la scara întregii existențe sociale, este demult și definitiv demonstrat de psihosociologia modernă a criminalității. Un părinte își educă stăruitor fiul, în vîrstă de 9 ani, că nu are voie să piardă și nici să fie al doilea, indiferent de domeniu și situație de viață... Nici la un simplu joc electronic ! Dacă ai pierdut — ca și în jocul cu pricina („Nintendo"), în care se trage cu un pistol special în adversarul de pe ecran — îți iei măsurile toate ca să fie pentru ultima dată. Ca să știe să țintească în plin, cu sînge rece, părintele a înțeles să-și antreneze fiul, luîndu-l constant la vînătoare, de la vîrsta de 7 ani, obișnuindu-l să tragă cu o armă specială, cu vizor telescopic, să nimerească în plin. Și descendentul, Kameron Cocher, bine antrenat, ajunge, într-adevăr, să ucidă o fetiță cu care se juca — s-o împuște cu arma cu vizor telescopic — pentru simplul motiv că l-ar fi învins la „Nintendo". La numai 9 ani ! Kameron Cocher, desigur, nu încearcă nici un regret pentru crima comisă. Confruntat cu reacția normală a unor copii, îngroziți de moartea fetiței, Kameron le recomandă „să nu se mai gîndească la ceea ce s-a întîmplat". Un deficient cumva ? John Rinker, profesorul lui, îl consideră un elev strălucit, un supraînzestrat. Eliberat pe cauțiune, Kameron înoată în piscina vilei, face plimbări cu bicicleta, se joacă prin grădină... Oricum, e bine pregătit pentru «confruntările» societății moderne, cu violențe, de departe, în plină escaladare. De departe ca și de foarte aproape...

■

Și iată încă un «caz», fără a epuiza suita de violențe și criminalitate care aspiră la «îndreptățire morală». Rașid Zaidi, 30 de ani, născut în periferia nordică a Parisului, în cartierul numit «Cetatea celor 4000», din Courneuve, se consideră un «justițiar». Are la activ în jur de zece crime — inclusiv atacuri armate cu pistoale-mitralieră — împotriva acelor membri ai grupului său care nu i-au respectat ordinele, cu „hold-up"-uri bestiale pentru a obține fondurile necesare «represaliilor» și pentru a-i răsplăti pe «fideli». Criminalul are «legile» lui și — pînă la un punct — o «morală» în stare să susțină edificiul întregului sistem criminal pe care și l-a organizat. Cine părăsește dispozitivul, cine nu-i de acord cu teroarea și criminalul-șef, e condamnat la moarte. Rașid Zaidi este real convins că ceea ce face el, se face pretutindeni, în întreaga viață socială și în întreaga lume. Nu discutăm cîtă dreptate are și nu ne place să credem că cineva l-ar putea absolvi de pedeapsă pe Rașid Zaidi. Marele criminolog V.V. Stanciu avea însă perfectă dreptate atunci cînd afirma că gravele imprudențe și inechități sociale, lașitatea ca și tirania, incită la violență și crimă. Pentru că există violențe și crime ale căror autori nu sînt decît «coautori sociali», și nu totdeauna integral (nu numai ei) vinovați, după cum nu toate victimele îndreptățesc un certificat de inocență... De unde începe, deci, profilaxia violenței, **cum (și în cît timp)** s-ar putea reduce factorii criminogeni și complexul de victimitate al celor care se știu, de la bun început, fără nici-o apărare. Vom reveni, desigur, asupra șanselor și iluziei acestei profilaxii.

DOREL DORIAN

MOARTE, SEX, INTOLERANȚĂ

Într-o lume saturată de contradicții, de convulsii cu efecte imprevizibile, de pasiuni cu deznodămînt, incalculabil, o dispută pe planul sexualității pare un divertisment. Și totuși, divergențele de opinii și concepții asupra acestei probleme delicate captivează și adună numeroși aderenți, de ambe sexe. Este vorba de anchetele desfășurate în presa franceză asupra homosexualității feminine. Relansarea acestei teme poate fi considerată, — dintr-un unghi de vedere personal — drama petrecută într-o celulă a unui penitenciar francez și cunoscută publicului sub titlul de „tragedia din celula 601".

Protagonistele dramei au fost Berthe Paire, de 42 de ani, și Jöelle Scortani, de 31 de ani. Mobilul, scînteia care a declanșat tragedia a fost dragostea dintre ele, dragoste transformată într-o pasiune mistuitoare, devorantă — favorizată și de circumstanțele privării de libertate și de repartizarea lor în aceeași celulă, 601. Enunțată atît de sec și fără alte nuanțe, intriga riscă să fie acuzată de romanesc, de dilatare deliberată a evenimentelor. Și totuși, după ce Berthe a fost chemată la direcția penitenciarului de femei și i s-a comunicat că, în urma unor reclamații ele vor fi despărțite, **cele două iubite au decis să se sinucidă.** Trebuie menționat faptul că ele se cunoșteau mai demult și că avuseseră și o bogată dar deprimantă experiență cu bărbați, deci relații pe care noi le-am denumit normale.

Zguduitoare în acest caz (de tip „Julieta și Julieta" în loc de „Romeo și Julieta") a fost esecul tentativei. Prima urma să se sinucidă Jöelle, cea tînără, apoi Berthe, care și-a asumat rolul de a veghea trecerea în neființă a adoratei

sale. Dar pumnul de tranchilizante luat de Jöelle n-a folosit la nimic. Tensiunea psihică a sinucigașelor atinge atunci apogeul și urmează o acțiune mixtă de sinucidere și crimă — acțiune care din punct de vedere juridic a creat mari probleme. Cu ajutorul mîinilor iubitei ei și apoi prin intermediul unui cordon, Jöelle s-a autostrangulat și a fost strangulată în același timp. Ambele femei au depus eforturi fizice deosebite pentru a părăsi această lume. Cînd în sfîrșit Jöelle a încetat să respire, Berthe epuizată n-a mai avut forța morală și fizică să se sinucidă la rîndul ei. Pe ea n-a ajutat-o nimeni și a supraviețuit. Dar din punct de vedere psihic era o epavă.

Acest caz de moarte din iubire (jumătate sinucidere, jumătate crimă) a ridicat problema de principiu de care încercăm să ne ocupăm. A fost justă decizia conducerii închisorii de a le separa, știndu-se că sînt lesbiene legate și de o puternică afecțiune ? Revista „L'Evenement du Jeudi" nuanțează întrebarea în mod ironic și se pune în discuție disprețul bărbaților față de homosexualitatea feminină, cînd este bine știut că homosexualitatea masculină este mult mai notorie și mai bine reprezentată (s-ar putea spune că și mai tolerată de societate). Două destine ale unor ființe ce se iubeau (chiar dacă infractoare de drept comun) au fost brutal mutilate printr-o decizie discutabilă. La rîndul nostru, fără a ne exprima vreo opinie pro sau contra, ne permitem să ne întrebăm ce s-ar fi întîmplat dacă directorul penitenciarului ar fi fost o femeie, și mai mult, dacă această femeie — deziluzionată de propria ei viață sexuală conjugală etc. — ar fi fost ea însăși o lesbiană ? Libertatea sexuală se poate sustrage de multe ori de la morala mutual acceptată de societate. Problema este cît de intoleranți trebuie să fim față de cei care se marginalizează singuri prin aceste abdicări de la normalitate.

PAUL IOAN

● **PUNTE FEROVIARĂ EURO-ASIATICĂ.** Din luna iulie a anului în curs va intra în exploatare tronsonul feroviar transcontinental denumit convențional „puntea euro-asiatică", în lungime de 10 800 km. Ea va lega țărmurile Pacificului de cele ale Atlanticului, punctele extreme ale magistralei fiind orașul maritim Lianyungan, din provincia chineză Jiangsu, și orașul-pilot olandez Roterdam. Ca urmare a acordului intervenit între Moscova și Beijing, cu privire la extinderea transporturilor, garniturile de tren ar putea circula și pe porțiunea Xinjing (din regiunea autonomă Suar (China) și Uigur (Kazahstan). Din septembrie 1992, vechiul „Transsiberian" va trebui să facă față unei concurențe acerbe. „Puntea euroasiatică" va fi a treia magistrală feroviară din lume ca mărime.

● **ASALT BANALIZAT.** Este vorba de cel al centralelor hidroelectrice asupra naturii, care, într-adevăr, s-a banalizat. În vastul teritoriu al fostei Uniuni Sovietice, realizarea unor proiecte incomplet studiate de centrale hidroelectrice a condus, între anii 1970 și 1990, la pierderea a 10 milioane de hectare de terenuri de cîmpii inundabile și de pășuni. Amplasamentele „centralelor luminii" acționate de apele curgătoare se afla în imensul spațiu al Rusiei la mii de kilometri distanță de principalii consumatori, ceea ce conduce la mari pierderi de energie pe liniile de transport.

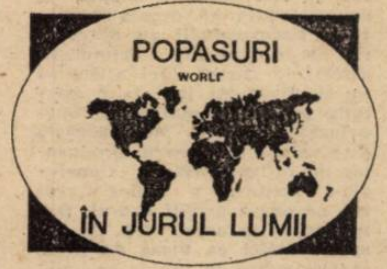

● **„VIAȚA NU ESTE UN ÎNTREG, CE SE COMPUNE DIN FRAGMENTE"** aceasta este convingerea lui Omar Sharif. Ce rol va juca mîine ? se întreabă reputatul actor. „Nu s-a ivit ceva convenabil", își răspunde neîmpăcat. În ce fel de filme aș vrea să joc ? Și răspunsul nu întîrzie niciodată — „În cele bune". Sharif practică jocuri de noroc, cheltuiește nesocotit, se ruinează. Este celebru în lume, are o casă la Paris, dar în „orașul luminilor" se simte ignorat. „Egoismul parizienilor atinge paroxismul", declară Sharif. Își petrece patru seri pe săptămînă acasă, consacrîndu-și mult timp artei culinare.

● **PRIORITATE — PUBLICITATEA EDF,** prima companie de electricitate din lume, franceză desigur, cheltuiește cu publicitatea 280 milioane de franci anual, sumă ce reprezintă de patru ori bugetul destinat dezvoltării energiilor alternative ! Și publicitatea își are rostul ei, în cazul în speță fiind vorba de plasarea la un preț bun a electricității furnizate de cele șapte sau opt centrale atomoelectrice inutile ale Franței, cu care EDF nu știe ce să facă. Să nu fie luat în calcul, în mod serios, și parametrul securitate ?

● **IMIGRAȚIE.** Germania este țara cu cea mai puternică migrație dintre toate statele membre ale OECD. La 79 milioane de locuitori sînt 5 milioane dolari imigranți. În această țară, ca și în Franța, guvernul intenționează să faciliteze integrarea imigranților prezenți deja, dar să frîneze intrările, deoarece căderea regimurilor comuniste și libertatea de circulație dobîndie în Europa de Est i-au împins pe imigranți spre acest nou Eldorado.

● **„IMPORT" DE ȚINȚARI.** Afacerea a avut loc, dar fără ca ea să fie perfectată în prealabil. O anumită cantitate de pepeni a fost adusă din Vietnam în Petropavlosk —Kamceatskii (Rusia) și odată cu ei, în ambalaj, țînțari. Subsolul unui imobil în care, la parter, se află magazinul de desfacere a devenit, în scurt timp, un original epicentru, de unde țînțarii s-au răspîndit apoi și în alte zone. Locuitorii din Petropavlovsk au simțit pe pielea lor furia țînțarilor vietnamezi, care, spre deosebire de cei indigeni, au particularitatea de a înțepa de cinci-șase ori într-o repriză.

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

DE LA ACELE CEASORNICULUI, LA JOCUL CELULELOR

Organismul nostru este un veritabil orologiu, spun cronobiologii. Ritmurile sale sînt corelate cu cele ale naturii. Din acest „angrenaj" rezultă sensibilitatea la schimbarea anotimpurilor, la alternanța zi-noapte și repulsie față de decalajele orare. Farmacologii au descoperit că organismul acționează diferit în cursul zilei astfel că un medicament luat la o anumită oră va fi mai activ. Surprinzător poate, dar aceasta este valabil și în cazul produselor de înfrumusețare. Concluzia : înainte de a aplica o cremă pe obraz priviți ceasul. Dar nu numai în acest scop. Ni se spune astfel ca masa de prînz să fie ușoară în vreme ce micul dejun ni se recomandă a fi substanțial. De ce așa ? Pentru că s-a stabilit că organismul realizează arderea grăsimilor mai ales dimineața între orele 7 și 12. Potrivit aceluiași principiu cremele folosite pentru corp sînt eficiente dacă le aplicăm prin masaj după dușul de dimineață, decît seara.

Între orele 17 și 20 obrazul feminin poate lupta excelent împotriva agresiunilor. Este momentul cînd celulele pielii acceptă tot mai bine compușii activi din creme. Așa se explică și faptul că cele mai multe creme de zi acționează în profunzime chiar și la cîteva ore de la aplicare.

Cînd sînteți cufundată în somnul cel mai profund celulele dv. se trezesc. Între 1 și 3 noaptea se derulează două ore magice în care celulele epidermei se reproduc de opt ori mai mult decît în orice alt moment al zilei sau nopții. După ce au făcut această constatare cercetătorii s-au grăbit să ofere două sfaturi : să nu vă culcați după miezul nopții și să folosiți înainte de culcare un serum cu acțiune regeneratoare. De la ora 3 pînă dimineața în organism se derulează lupta împotriva ridurilor. Este momentul cînd o enzimă specifică se lansează în lupta cu radicalii liberi principalii responsabili de îmbătrînire. Un somn bun de 7—8 ore este un excelent antidot antirid. Apoi o cremă de noapte cu principii active antiîmbătrînire (gerovitalul nostru) ar consolida acțiunea enzimei...

• Indiscreții... • Indiscreții... •

IREZISTIBILA KAAS

Relevația numărului 1 a deceniului, recordmena vînzărilor de discuri, după ce a cucerit inima francezilor, Patricia Kaas a pornit în cucerirea lumii" cu al său „Mademoiselle chante blues". Despre ea se vorbește ca despre o ființă fragilă, timidă și rezervată. Diafană, cu un ten de un alb aproape ireal, tînăra de 24 de ani își gîndește viitorul în termenii carierei veritabile. Patricia Kaas este considerată o ambasadoare a cîntecului francez argumentul fiind turneul-maraton ce a cuprins 165 de concerte dintre care 51 în străinătate și un număr impresionant de discuri vîndute. După o călătorie în S.U.A. pentru lansarea discului „Scène de vie" a pornit într-un nou turneu în Luxemburg, Olanda, Germania. Cum și-a cucerit publicul ? Cu sinceritate și naturalețe, cu o voce ce păstrează vibrații de metal, cu iubirea pentru cîntec pe care-l consideră o necesitate. Viitorul său album prevăzut pentru sfîrșitul acestui an va cuprinde și un cîntec creat pentru ea de Charles Aznavour. Va urma din nou un turneu mondial și poate va veni timpul să se gîndească și la iubire. Dar o recentă întîlnire a sa cu Alain Delon și alte stele ale cinematografiei îi fac pe comentatori să gîndească că poate fi vorba despre eventuale proiecte în domeniul filmului.

101 diferențe...

- Fetițele sînt mai îndemînatice în activitățile de finețe decît băieții, grație unei mai bune coordonări oculo-motrice.
- Femeile au dezavantajul cariei dentare mult mai accentuat decît bărbații.
- Numărul bărbaților internați în spitalele psihiatrice este de două ori mai mare decît al femeilor.
- În Franța numărul femeilor centenare este de șapte ori mai mare decît al bărbaților.
- Între 14 și 16 ani doar 27% dintre băieți sînt pasionați de lectură, față de 53% dintre fete. Fetele preferă romanele de dragoste în timp ce băieții optează pentru cele de aventuri și „science-fiction".

DACĂ AVEȚI GUTURAI

Oligoelementele, aceste minuscule particule de metale și metaloizi sînt în mod natural prezente în foarte mici cantități în organism. Ele sînt asigurate de o alimentație echilibrată. Dar viața modernă antrenează adesea obișnuințe alimentare neinspirate care conduc la deficit în oligoelemente. Aceste carențe fragilizează organismul care nu mai poate combate boala. Un aport suplimentar în oligoelemente contribuie la mărirea capacității de apărare. Oligoterapia este înainte de toate o medicină preventivă. Medicii o asociază adesea cu fitoterapia (tratamentul cu plante) sau cu aromaterapia (tratamentul prin esențe vegetale). Pentru a obține rezultate optime profesorul Bernard Saal insistă asupra unui punct : abandonarea fumatului. Aflat adesea la originea focarelor infecțioase fumatul contracarează acțiunea benefică a oligoelementelor. Cuprul este recunoscut pentru efectele sale antivirale. El activează vitamina C și amplifică eficacitatea sistemului de apărare naturală a organismului. Asociat cu seleniu, zinc și magneziu el intervine în tratamentul gripelor. Luate preventiv, în perioadele de epidemii sau la apariția primelor simptome aceste oligoelemente împiedică instalarea gripei. Să scapi de un guturai este uneori o tentativă dificilă. O „priză" de oligoelemente asociată cu aromaterapie vor permite prevenirea neplăcerilor pricinuite de guturai.

CHEC ALB

Ingrediente : 6 ouă, 6 linguri ulei, coaja unei lămîi, zeama de la o jumătate de lămîie, o cană de zahăr și una de făină (cana mare, de ceai).

Se freacă gălbenușurile cu uleiul pînă se leagă ca o maioneză.

Separat se bat albușurile spumă cu zahărul.

În maioneză se adaugă coaja de lămîie și făina în ploaie apoi albușurile cu zahăr și zeama de lămîie.

Se coace la foc potrivit în tăvile unse și tapetate cu făină. **(I.S.)**

Pentru părinți

Reguli ale performanței

În cursul unei zile nivelul performanțelor unui copil oscilează. Unele momente sînt propice activităților fizice, altele celor intelectuale. Prof. Montagnier a pus în evidență aceste ritmuri zilnice ale copilului. Astfel, dimineața în jurul orei 9 se observă o scădere a atenției. În schimb între 9,30 și 11,30 momentul este favorabil activităților școlare. La începutul după-amiezei se constată o predispoziție la somnolență și din nou o scădere a atenției. Între 15 și 17 din nou două ore propice activității intelectuale și fizice. În sfîrșit, după-amiaza se remarcă o intensă activitate fiziologică și creșterea forței musculare. În funcție de aceste ritmuri ale copilului trebuie plasate activitățile de învățare sau de joc. „Nu dimensiunea timpului destinată învățării este importantă, explică prof. Montagnier, ci mai ales disponibilitatea creierului de a percepe și a trata informația". Școlarii vor înțelege mai ușor regulile gramaticale dacă ele se vor preda în funcție de nivelul de receptare intelectuală. O armonioasă dozare a timpului dedicat studiului și a celui dedicat activităților practice, care le fac plăcere, ar permite evitarea unor eforturi suplimentare, lipsite de randament. Părinții, oricît de exigenți ar fi este de dorit să nu ignore descoperirile cronobiologiei. Și chiar dacă ei vor ca la 14 fix copilul lor să învețe la istorie sau la geografie e bine să știe că orice școlar va reține mult mai bine dacă va învăța trei ore mai tîrziu. Ora 18 este ideală pentru destindere fizică : judo, gimnastică, dans...

CRONICA modei

Rochia, amintind prin elementele care o compun de eleganta uniformă marinărească, și-a făcut adesea apariția în fascinanta istorie a modei. Albul strălucitor, alăturat bleumarinului intens, pare să nu aibă moarte în caruselul amețitor al combinării culorilor. (A.P.)

MAGAZIN global

Swarovski sau geniul strălucirii

Lumea în efervescență : un milion de franci pentru 200 de bijuterii-imitație, la Sotheby, New York, în octombrie 1987 ! Printre cumpărătoare : Catherine Deneuve, Ducesa de York și multe alte personalități ale lumii mondene. Vînzările bat recordurile în Statele Unite, Europa, Extremul Orient, atingînd miliarde de dolari pe an. Principala beneficiară : firma austriacă D. Swarovski & Cie. Fondată cu 97 de ani în urmă și situată la Wattens, la 15 km de Innsbruck, furnizează 80% din producția mondială de pietre prețioase artificiale și realizează o cifră de afaceri de peste 670 de milioane de dolari. Pietrele realizate în aceste ateliere sînt la fel de aspectuoase ca și pietrele prețioase ale coroanei Angliei și pot rivaliza cu bijuteriile fantezii ale marilor case de modă : Yves Saint-Laurent din Paris, Butler & Wilson din Londra, Valentino din Milano, Kenneth Jay Lane din New York și Hane Mori din Tokio.

„Nu există piatră prețioasă care să nu poată fi imitată", precizează Swarovski. Rubine, smaralde, safire, diamante... 30 de milioane de piese în firme și culori diferite, pleacă zilnic spre principalii bijutieri și case de modă din 42 de țări. Cea mai mică piatră abia atinge mărimea unei gămălii, în timp ce „Liberace", cel mai mare diamant artificial de 115 mii de karate are 134 de fațete și cîntărește 23,5 kg. Este cea mai mare piatră artificială din lume. Strălucirea acestor pietre te face să uiți modesta lor origine. Ele sînt fabricate din nisip de cuarț, sodiu, potasiu și oxid de plumb și sînt amestecate în vase imense de ceramică, încălzite la 1500 grade C, timp de 48 de ore. Lichidul

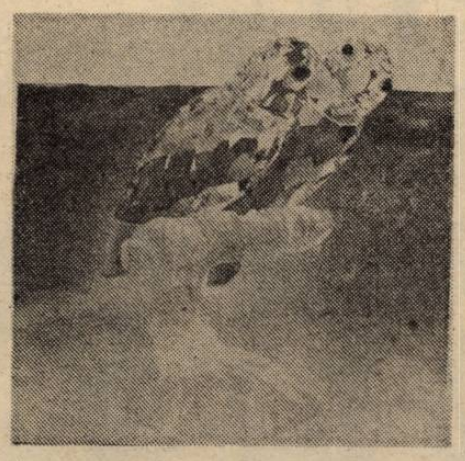

obținut curge în forme metalice unde se lasă mai multe zile să se răcească, apoi să se solidifice.

Societatea are un efectiv de 3200 de persoane la Wattens și 4000 în străinătate.

În 1895, Daniel Swarovski a părăsit Boemia și s-a instalat la Wattens, în Tirol, făcîndu-se repede cunoscut în toată regiunea, dar și în Statele Unite și Anglia, unde aceste pietre erau la modă în anii '20 ai începutului de secol. Pe atunci Swarovski avea o sută de funcționari. La începutul celui de-al doilea război mondial germanii obligă întreprinderea să lucreze pentru armată, dar se produc în secret enorme cantități de pietre și la sfîrșitul războiului, un prieten al lui Swarovski vinde stocul în Japonia și America de Sud. După aceasta se semnează un contract pentru vînzarea acestor produse în lumea întreagă.

Între timp Swarovski se lansează în seria candelabrelor de cristal care azi onorează Opera „Metropolitan" din New York, palatele din Arabia Saudită sau lustrele de la Kremlin.

După moartea lui Swarovski, în 1956, strălucirea se estompează și abia în 1963, nepoții săi Daniel și Manfred încearcă o continuare, dar evoluția modei și condițiile fiind altele, societatea se găsește de trei ori în pragul falimentului. Dotat cu

un pronunțat simț al afacerilor, strănepotul Gernot Langes Swarovski impune un sistem de gestiune mai riguros și diversifică producția. El lansează o gamă de articole fantezie : bibelouri, bijuterii, piese de șah și în 1977 o vestită serie de animale în cristal fațetat. Acestea sînt distribuite în toată lumea, în peste 10 mii de puncte de vînzare, raportînd un venit uimitor. Întreprinderea are acțiune socială importantă din oraș, subvenționînd orchestra, fanfara și pompierii și creînd un fond de ajutoare pentru studenți.

Societatea continuă să prospere : de curînd, împreună cu societatea canadiană „Peoples Jawellers" a cumpărat o parte din „U.S. Zale Corporation" ce numără 1250 magazine. Revista austriacă „Trend-magazine 1988" l-a declarat pe Swarovski „omul anului", dar el apreciază că acesta ar fi putut fi... stăbunicul său !

MANUELA SPĂTARU

Este Sophia Loren mama propriilor săi copii?

Sophia Loren a dezmințit zvonurile potrivit cărora căsătoria ei cu regizorul Carlo Ponti s-ar fi dezmembrat și a infirmat totodată posibilitatea unui divorț. Celebra vedetă a susținut că nu și-ar părăsi niciodată soțul, care îi este și cel mai bun prieten, și tatăl copiilor săi. Dar asemenea dezmințiri nu au fost după cum se vede de ajuns, căci nu au reușit să stăvilească bîrfele.

Căci se vorbește că fermecătoarea Sophia se teme să-l părăsească pe Carlo Ponti, deoarece acesta ar putea da la iveală cel mai tainic secret al vieții ei — faptul că Sophia nu ar fi mama propriilor săi copii !

La prima vedere, speculații de acest gen par absurde, dar o cercetare mai atentă a contextului maternității celebrei actrițe trezește într-adevăr bănuieli. Sophia a întîmpinat mari dificultăți în dorința sa de a deveni mamă. Sarcini la rînd s-au sfîrșit prin avorturi, pentru ca în cele din urmă medicii să dea verdictul : Sophia nu va deveni niciodată mamă ! Atunci, actrița s-a adresat specialistului elvețian Hubert de Vattville. Iar el a fost cel care avea să împlinească minunea : Loren a născut doi copii !

Dar presa de scandal susține în prezent că Sophia ar putea să... nu le fi fost mamă. Nimeni nu a văzut-o vreodată cu o sarcină avansată, deoarece odată intrată în luna a treia, s-a izolat într-o clinică bine păzită din Geneva. Oficial, pentru a aduce liniștită pe lume copilul. Dar acum presa susține că de fapt ea... se ascundea. Cea care a adus pe lume cei doi copii a fost, se pare o femeie din Neapole. Deci o mamă „de închiriat" !

Să fi fost posibil ? Teoretic — da. Cel care nesocotesc această variantă, declară pur și simplu : priviți pe cei doi fii, și veți remarca asemănarea cu mama lor, fapt care spulberă orice îndoială. Însuși Carlo Ponti ia în derâdere această variantă : „Presa de scandal trebuie că duce o lipsă uriașă de subiecte, de vreme ce a luat în obiectiv căsnicia noastră", a declarat el.

Dar cine poate pătrunde vreodată în intimitatea unui cuplu ? Fie el și celebru ! (M.D.)

„Colombo" chemat în justiție de propria fiică!

Departe sînt vremurile cînd așteptam cu nerăbdare un nou episod al serialului „Colombo". Dar numele lui revine din nou în actualitate, de data aceasta prin actorul care l-a întruchipat, americanul Peter Falk, într-o ipostază destul de insolită. Dar despre ce este vorba ?

Peter Falk a fost chemat în fața instanței de propria sa fiică Catherine, în vîrstă de 20 de ani, adoptată de actor pe vremea cînd mai era căsătorit încă cu Allice Mayo. În urma divorțului, datînd din 1976, Catherine a fost încredințată mamei, iar întreținerea a revenit tatălui. Cîțiva ani mai tîrziu, „locotenentul Colombo" s-a căsătorit cu Shera Danese. În prezent, Catherine studiază la secția umanistică a Universității din Syracuse (statul New York). Nemaiavînd copii cu cea de-a doua soție, Falk a dorit ca fiica sa să se mute cu studiile la Los Angeles.

Drept răspuns, Catherine s-a adresat tribunalului, acuzîndu-și tatăl că nu-și respectă obligațiile asumate în ceea ce o privește. Avocatul lui Catherine, Marvin Mitchelson, are faima celui mai bun jurist din Hollywood. Așa că, verdictul ar putea să surprindă ! Neliniștea lui Falk este sporită și mai mult de o declarație de-a dreptul revoltătoare a fiicei sale adoptive : „Tatăl meu este un adevărat monstru. Nu mă droghez și nici nu sînt criminală și cu toate acestea m-a privat de fondurile necesare întreținerii mele. Nu-l voi ierta niciodată pentru ceea ce a făcut".

Să sperăm că „locotenentul Colombo" nu ne va dezamăgi! Va descoperi oare și de data aceasta punctul nevralgic? (M.D.).

Al Pacino: „Căsătoria este o stare sufletească, nu un contract"

Marele actor american Al Pacino, de cinci ori laureat al Premiului Oscar, are un copil încîntător de doi ani. Pînă aici, nimic neobișnuit. Numai că acest lucru nu a fost cunoscut de marele public pînă acum. Fetița, Julie Marie, locuiește împreună cu mama sa într-un modest apartament închiriat, situat la o distanță de cîteva minute de vila în valoare de 1,5 milioane de dolari a lui Al Pacino. Un prieten apropiat al marelui actor a declarat că acesta este nebun după fetiță, foarte prietenos cu mama ei, fericit de întreaga situație și suportă toate cheltuielile întreținerii, încearcă să petreacă cel puțin trei zile pe săptămînă în compania fetiței, are pereții biroului său din Manhattan plini de pozele sale. Nu aceleași sentimente le încearcă, însă, și față de mama acesteia, Jan, în vîrstă de 37 de ani. Prietenul lui Al a remarcat, în acest sens, că singurul lucru pe care acesta îl are în comun cu Jan este fetița.

Pacino are acum 51 de ani. El s-a încurcat cu Jan pe vremea cînd aceasta turna propriul film, intitulat „The Local Stigmatic", preferă să-i păstreze anonimatul pe motiv să ea nu este actriță amîndoi sînt persoane cu o viață personală foarte privată. Al Pacino trimite trei zile pe săptămînă o cameristă care lucrează în apartamentul său din Snedens Landing (New York) în apropiere de Piermont (situat cam la 3,3 kilometri distanță) pentru a lua copilul de la mama sa și a-l aduce. Pacino turnează în prezent filmul „Scent of a Woman", în Manhattan și cîștigă cel puțin șase milioane de dolari pe film. A spus că ineditul „rol" de tată pe care îl interpretează în prezent îl face să renunțe la viața sa luxoasă atunci cînd îi este adus copilul. Mîndrul și fericitul tată spune că Julie poate rosti de pe acum „Tata este actor" și recunoaște că-și folosește marele său talent atunci cînd îi povestește ca s-o adoarmă. „Eu fac toate acestea" mărturisește marele actor. Este o experiență nouă pentru mine, dar încerc să fiu realmente un tată normal. Asta mă schimbă mult. Cînd a întîlnit-o pe Jan pentru prima dată, Pacino se afla după multă vreme într-o relație cu actrița Diane Keaton, ce locuiește în apropiere, în Snednes Landing. Diane a rupt relația în timpul turnării părții a treia a filmului „Godfather".

Al Pacino a reușit să evite pînă în prezent căsătoria, deși era cît pe ce s-o facă în două rînduri, iar alte legături au fost de lungă durată și au semănat cu căsătoria. „Căsătoria este o stare sufletească, nu un contract", declară Al. Actuala prietenă a lui Pacino este Lyndall Hobbs, o australiancă de 38 de ani, directoarea filmului „Back to the Beach".

ȘERBAN FILIP

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

M-am făcut băiat mare
ZIMA GEORGE—ROMEO, Oradea

Nr. 13 (1797) din 28 martie 1992

Descoperirea arheologică a secolului

Moștenirea culturală inestimabilă lăsată de Imperiu a fost dintotdeauna privită cu respect și cu grijă în China, indiferent de evenimentele ce i-au marcat evoluția istorică. Păstrarea și conservarea în cît mai bune condiții a acestei comori multimilenare este unul din țelurile permanente urmărite de conducerea țării. In acest scop, orice colaborare cu specialiști din alte țări, precum și accesul propriilor cercetători la cele mai noi tehnici în domeniu nu poate fi decît binevenită. Cu trei ani în urmă, a fost instituită o astfel de colaborare între specialiștii provinciei Shaanxi (vechiul centru al puterii și culturii chineze) și experți ai Muzeului Romano-German din Mainz și ai Biroului regional bavarez al monumentelor istorice. Intre timp, o delegație germană a explorat zona de maxim interes în zona amintită : mausoleul împăratului Qin Shi Huang (259—210 î.e.n.), iar colegii lor chinezi a luat contact, în atelierele de la Maienta și München, cu tehnica ultramodernă ce urmează a fi utilizată. Strategia comună de acțiune a fost stabilită la începutul acestui an, cu prilejul unei mese rotunde, relevă „Süddeutsche Zeitung". Programul va fi susținut din fondurile Ministerului german al Cercetării.

Munca științifică propriu-zisă a început anul trecut, la Institutul arheologic din Xian, situat la o distanță de 35 de kilometri de ansamblul funerar al împăratului Qin Shi Huang. Specialiștii din Maienta au instalat un laborator, în care se lucrează în comun cu mijloace de măsură sarcinii lor impresionante. In ce constă aceasta ? In conservarea unei armate de 1 500 de războinici și peste 100 de cai, care de luptă din lemn și bronz, spade, scuturi, viruri de lance, morminte și căramizile acestora. Construirea acestui imens complex funerar a început în anul 245 î.e.n. El măsoară circa doi kilometri pătrați, tumulul funerar are o înălțime de 76 de metri, aici instalîndu-se treptat garda personală a împăratului, cu reproducerile ei în humă, artistic lucrate, cu trăsăturile specifice fiecărui individ !

Descoperirea acestui impresionant monument, în urmă cu 18 ani, a fost descoperi catalogată drept evenimentul arheologic al secolului. De curînd a fost readusă la lumină întreaga armată a împăratului, atît de bine conservată de scurgerea inexorabilă a timpului. Singura problemă ce mai trebuie rezolvată este perfecționarea metodelor de conservare. In Bavaria se află în plină desfășurare o consolidare experimentală, la scară mică, a unui teren care amenință să se prăbușească. O problemă asemănătoare a fost rezolvată pe parcursul cercetărilor întreprinse pe Insula Elefantului de pe Nil. In acest caz, experții sugerează o protecție care să se inspire din construcția sălilor mortuare ale personajelor istorice.

Mausoleul a fost distrus și incendiat de către războinicii celei de-a doua dinastii la numai 20 de ani de la ridicare. Pe baza resturilor conservate în huma carbonizată, specialiștii își pot forma o opinie despre felul în care pilonii de lemn incluși în structura zidurilor erau legați unul de altul. Acest sistem este reconstituit în prezent cu bare de fier. Printre numeroasele probleme ce se pun în fața cercetătorilor cîteva au un grad deosebit de dificultate : determinarea materialelor folosite la realizarea statuilor de argilă, precum și a culorilor originale a acestora, o bună parte din ele risipindu-se chiar cu ocazia scoaterii lor la lumină. O altă problemă este cea a evitării posibilelor pagube ce ar putea fi produse de vizitatori, avîndu-se în vedere dezastruoasa experiență căpătată la Lascaux, sau la mormintele etrusce din Toscana.

ȘERBAN FILIP

■ **Specialiștii francezi de la societatea „Bertin" propun dotarea pieselor de rezistență incorporate în avioane și construcții diverse cu un sistem „nervos" scufundind în masa lor fibră optică. In cazul deformării au a supraîncălzirii, semnalul luminos care parcurge fibra este modificat, această perturbare fiind instantaneu evidențiată la nivelul terminal la care este conectată fibra. Sondajul făcându-se permanent (nu ca în cazul inspecțiilor generale în aeronautică, la trei sau șase luni) toate fragilizările piesei vor putea fi detectate în timp util.**

■ **A venit primăvara și turismul în Italia va dobîndi cote tot mai înalte. Dar Turnul din Pisa, o atracție pentru mulți turiști din întreaga lume, rămîne în continuare închis. Înclinația lui a atins valoarea critică de 2,3 metri. Va cădea, nu va cădea se întreabă nu numai specialiștii ci și mulți italieni, îndeosebi locuitorii orașului care adăpostește magnificul monument arhitectonic. Dar nimeni nu poate să anticipeze exact cînd va avea loc un posibil dezastru. Se speră ca prin atașarea a zece inele (cabluri groase cu diametrul de un centimetru) care să îmbrace turnul între prima și ultima cornișă faimosul edificiu va putea rezista încă cel puțin patru ani.**

■ **Rujeola antrenează complicații mai puține și mai ușoare, precum și o mortalitate mai scăzută la copiii care au primit vitamina A, susțin cercetători din Africa de Sud. Acționîndu-se în acest spirit, în sudul Indiei a fost posibilă reducerea mortalității datorită diverselor infecții cu 50 la sută în rîndul copiilor a căror alimentație a fost suplimentată cu vitamina A.**

■ **Evidența arheologică și genetică favorizează ipoteza unei origini comune a omului modern din punct de vedere anatomic, dintr-un punct situat în Africa, în urmă cu circa 100 000 de ani, de unde s-ar fi răspîndit mai întîi în Asia Mică, apoi în Europa și Asia în două direcții — spre Australia, Noua Guinee și Pacific și spre strîmtoarea Behring și cele două Americi.**

■ **Procentul de bioxid de carbon atmosferic crește anual cu 0,5 la sută. Atmosfera mai conține și alte gaze care, la fel ca bioxidul de carbon, au proprietatea de a absorbi o parte din radiația termică emisă de Terra, producînd așa-numitul efect de seră. Și concentrația lor crește : metanul cu 0,9 la sută, oxidul vitros cu 0,25 la sută ? anual, în timp ce concentrația de clorofluorocarboni (CFC) sporește în fiecare an cu 4 la sută.**

■ **In Japonia există 1900 de întreprinderi de ardere a gunoiului. Peste o sută din aceste unități specializate dispun de mici centrale termoelectrice, a căror putere totală reprezintă 320 000 kilowați. In urma construirii de centrale termoelectrice pe lîngă toate întreprinderile de ardere a gunoiului, puterea lor va ajunge la 4 milioane kilowați, ceea ce va depăși randamentul a trei centrale atomoelectrice medii.**

TELEX • TELEX

Colecții și colecționari

„RADIOGRAFIILE AMORULUI"

Warren Beatty, celebrul don Juan hollywoodian, are la activul său de cuceritor nu mai puțin de 1299 specimene de frumusețe feminină first class. Dar nu aceasta e cifră, oricît, demnă de respect, îi oferă nobila calitate de colecționar, ci un mic amănunt vestimentar ce a aparținut frumoaselor (și celebrelor sale victime, pe care il păstrează cu pietate : „trunza de viță" cu sau fără dantelă, din bumbac, mătase sau înlocuitori pe care a purtat-o fiecare iubită.

Cum adică, un colecționar de... hrz ? Cită lipsă de imaginație ! Iată însă că o tînără franțuzoaică — tot Franța, săracu, cum se străduie ea să fie prima în orice domeniu ! — a descoperit o sursă de colecție demnă de secolul nostru. Să nu vă ducă gîndul la cine știe ce lucru banal, de genul pixurilor, stilourilor sau ceasurilor aparținînd victimelor sale masculine. Citiși de puțin ! **Ea colecționează... radiografiile iubiților ei!** Iată, într-adevăr, o idee originală ! Dar ce „radiografiază" colecționara noastră ? Cumva mereu aceeași porțiune a hărții anatomice umane spre a-și „compara" iubiții ? „Ah nu, asta depinde de caracterul persoanei — explică eroina noastră, cu o voce dulce, foarte feminină —. Uneori torsul, alteori brațul sau palma..." Toți adoratorii ei, după ce au vizitat dormitorul, au fost nevoiți să treacă prin fața tubului emițător de raze X inventat de domnul Roentgen. „Cu excepția primului meu iubit ; nu o merita", afirmă, colecționara fără a oferi alte detalii. Pînă în prezent, ea a adunat cu trudă 50 de astfel de radiografii. La numai 23 de ani, este un început foarte promițător ! Poate vă gîndiți că tînăra este cumva medic radiolog sau lucrează într-un laborator de radiologie — de unde ar veni și pasiunea ei tehnică pentru asemenea suveniruri. Nici pomenială ! Ea nu e decît o vînzătoare care are, ce-i drept, un prieten medic radiolog — și el îmortalizat în colecție — care prescrie recomandările necesare. Practic și puțin costisitor.

Oricum ar fi, dacă avem în vedere vîrsta — și deci posibilitățile reale de „extindere" — nu e deloc exclus ca peste ani să se inaugureze în Franța „Muzeul radiografiei amorului", o altă premieră absolută în domeniu, sau să se liciteze la Drouot o colecție de radiografii mult mai substanțială numeric decît colecția intimă a lui Warren Beatty...

DANIEL VERBINA

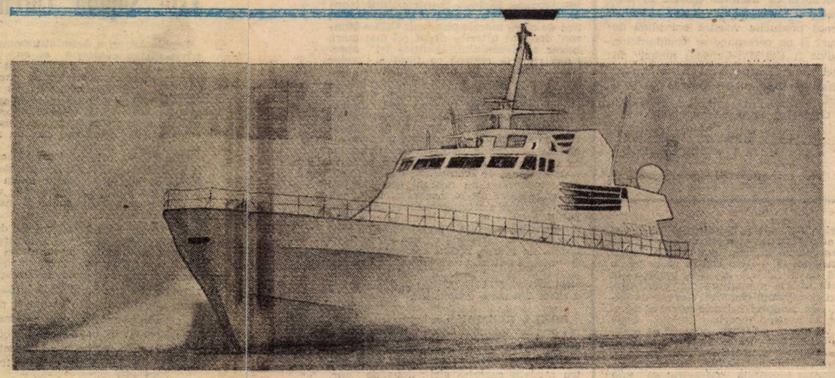

Cea mai rapidă navă din lume

Societatea italiană „Fincantieri" a construit cea mai rapidă navă din lume. Lungă de 67 metri și lată de 13 metri ea este înzestrată cu trei turbine „General Electric" a cîte 20 000 cai putere putînd dezvolta o viteză de 62 noduri (circa 115 kilometri pe oră). Este o navă impresionantă din toate punctele de vedere. O linie arhitectonică ultra modernă bazată pe datele furnizate de cele mai sofisticate aparate electronice, cu un start fulminant putînd ca în cîteva secunde să atingă o viteză de 20 noduri, o adevărată bijuterie navală care a costat nu mai puțin de 80 miliarde de lire italiene.

Această „cometă navală" va încerca în cursul acestui an să cîștige mitica „Panglica albastră" care se acordă vaselor celor mai rapide în traversarea Oceanului Atlantic în două direcții. La această competiție au participat în primul rînd mari transatlantice, precum faimoasele „Rex", în anul 1933, și „Queen Mary" în 1938. Pe lista deținătorilor „Panglicii albastre" au mai figurat vasele „Hoverspeed" (Anglia) și „United States" (SUA), cu recordurile de 74 ore și nouă minute pentru dus și 84 ore și 12 minute pentru întors (în acest ultim caz fiind vorba și de un parcurs mai lung și cu curenți contrarii foarte puternici).

După opinia specialiștilor, amenajările interioare, luxoase și confortabile la cel mai înalt grad, îi conferă navei „Destriero" cele mai înalte calificative, fără să uităm în această ordine de idei și înzestrarea navei cu cele mai moderne mijloace de navigație electronice care îi asigură o deplasare de maximă siguranță chiar pe furtuni de forța 4 (pasagerii pot folosi scaune speciale, cu cinci puncte montate pe centura de siguranță), mențiunîndu-se în permanență legături și posibilități de observație preventivă cu ajutorul unui satelit. Ziariștii care au fost invitați la exercițiile de probă au declarat că puntea de comandă seamănă cu cea a unei astronave, fiind plină de aparate radar, computere, monitoare, antene parabolice și un aparat cu raze infraroșii care permite chiar pe o ceață densă, să se poată naviga în siguranță. Mărimea navei permite utilizarea unui bazin de înot și a unui teren de tenis. Și încă o particularitate a navei — nu posedă o... sală pentru că este mult prea grea. Rod al creativității inginerului naval Donald Blount, nava „Destriero" executată „antrenamente" regulate, pregătindu-se ca în iurul datei de 20 mai să încerce să bată recordurile actuale și să cîștige celebra „Panglica albastră".

GH. RUSSU

COPILĂRIE FURATĂ

Cu siguranță, despre Kevin se poate spune că este un copil supradotat. La 10 ani, cunoștințele sale de matematică depășesc pe cele ale profesorului său. Lecțiile de matematică sînt pentru el o joacă, iar părinții vor să facă din el un savant.

Pentru vîrsta sa însă, copilul este prea maturizat căci nu face decît „lucruri serioase". Părinții i-au interzis sportul și prietenii de joacă cu care ei ar dori atît de mult să se distreze. Cînd încearcă să privească la televizor emisiuni despre animale și ecologie, care îl-ar interesa, tatăl său, funcționar la o bancă franceză, și mama sa, secretară, îl dojenesc spunîndu-i că... „pierde timpul"...

Kevin împreună cu părinții au vizitat o mulțime de orașe, muzee, biserici și a fost în Anglia, Italia, Spania, Portugalia și Japonia. Avînd o ușurință deosebită pentru a reține totul, Kevin vorbește engleza și spaniola la fel de bine ca și limba sa maternă, franceza. Cunoștințele sale despre istoria țărilor vizitate sînt fascinante. Dar în spatele acestei supradotări se ascund vise, care sînt aceleași cu ale tuturor copiilor : dușene animate, filme de aventuri, muzică, puști din cartier... Băiatul a renunțat să-și exprime astfel de dorințe. De altfel, nici medicul școlii n-a reușit să-i convingă pe acești părinți să fie mai elastici în exigențele față de copil, devenit prizonierul lor. Visele fi sînt interzise pentru că spiritul său este continuu ocupat cu... „probleme importante."

Kevin va deveni, credem, un om strălucit, dar nimeni nu-i va mai da vreodată ceea ce i-a fost furat : copilăria și lipsa de griji.

MANUELA SPĂTARU

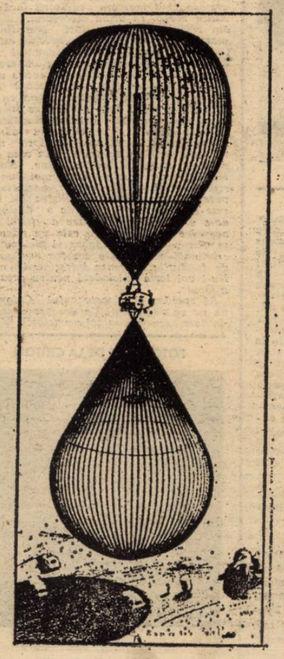

CU UN BALON-CLEPSIDRĂ ÎN JURUL PĂMÎNTULUI

Nimeni nu a reușit pînă în prezent să înconjoare Pămîntul cu un... balon. Totuși, această afirmație a fost contrazisă de un milionar american. Larry Newman. Balonul construit de el amînteste intruchipa de cel tradițional, descris în cărțile lui Jules Verne, sau poate fi asemănat cu cel folosit de sportivii profesionisti. Modelul imaginat de Newman are un aspect destul de ciudat, el aduce cu o clepsidră uriașă, echipată cu aparatură electronică.

Intenția lui Newman este de a se înălța la o altitudine de 12 km, pentru ca acolo să beneficieze de intensitatea vînturilor permanente ale acestei înălțimi. Ele vor orienta balonul din America pe deasupra Oceanului Atlantic spre Europa, Golful Persic, Siberia și înapoi spre America de Nord. Dar acesta este doar un plan. Ce se va întîmpla în realitate, este o altă problemă. Toate probele de pînă acum au esuat iar din 1980 încoace, în experientele efectuate și-au pierdut viața trei temerari.

Dar care este opinia lui Newman ? El apreciază că a găsit cheia problemei și anume opțiunea pentru un zbor de superaltitudine. Un balon obișnuit nu s-ar putea menține multă vreme la acest plafon, drept care aeronava lui Newman, denumită „Virgin Earthwinds" a fost în cele din urmă proiectată.. pe două nivele. In partea superioară se află un balon purtător, în cea inferioară un balon de corecție care are menirea de a corecta zborul în sine și altitudinea acestuia. Intre cele două baloane este montată o gondolă pentru trei pasageri — cu o suprafață totală de 22 m pătrați.

La zbor urmează să participe trei cutezători : pînă în prezent s-a aflat că alături de milionarul-sponsor va zbura și fostul cosmonaut sovietic Vladimir Djanibekov.

Balonul-clepsidră are o înălțime de 112 și a costat 5 milioane de dolari. Potrivit constructorilor el trebuie să se mențină la o altitudine de 12 km și aceasta timp de 40 de zile.

M.D.

Neanderthalienii erau carnivori

Astăzi se poate afirma că meniul omului de Neanderthal era destul de monoton. Oricum cercetătorii în preistorie sperau să vină ziua în care să poată spune ce cuprindea gastronomia înainte de... delicioasa noastră rață pe varză, sau, în alte zone, rafinata rață cu portocale. Uzura dinților dădea cîteva indicații dar lipsa esențialul : proporția relativă a diferitelor alimente. Din colaborarea biogeochimiștilor de la Universitatea Curie și Institutul evoluției au rezultat mult așteptatele concluzii. Analizînd compoziția în izotopi ai carbonului și azotului identificată în colagen (o proteină din os), se poate determina lanțul alimentar. Cercetătorii au descoperit astfel că omul de Neanderthal, care trăia cu aproximativ 40 000 de ani în urmă, era aproape exclusiv carnivor. Acum cercetătorii gîndesc să aplice tehnicile lor izotopice pe un os mult mai bătrîn, cel al dinozaurilor... Oare ei ce mîncau? (E. B.)

Incursiune subacvatică

Tahiti este supranumit leagănul perlei negre. Și aceasta pentru că culturile de perle de aici sînt adevărate grădini subacvatice. Rezervate altădată doar regilor, perlele negre sînt singurele bijuterii elaborate de o ființă vie. Dacă diamantul, considerat etern, își datorează existența jocului naturii în combinarea elementelor chimice, în schimb perla, considerată magică, este opera unei viețuitoare, stridia.

In ultimii zece ani atolul Tuamotu din Polinezia franceză s-a specializat în cultura de perle negre. Chiar dacă aceasta nu este deloc o îndeletnicire ușoară. Cochiliile sînt supravegheate cu cea mai mare atenție un interval de timp ce poate ajunge pînă la 3 ani. De două-trei ori pe săptămînă au loc plonjări în crescătorie pentru a se constata dacă stridiile sînt încă în viață, ferite de diverși prădători. In fiecare an, din luna mai pînă în august se face „turul" crescătoriei. Cu toate acestea, din păcate, procentul de mortalitate este important și nimeni nu a găsit încă explicația. Sînt încriminate fie o supraopulație, fie poluarea datorată motoarelor ambarcațiunilor, mereu mai numeroase. Dar, căutarea soluțiilor adecvate, continuă... (E. B.).

Astrologie pentru... vite

In Elveția, crescătorii de bovine de la Hérens notează data și ora cînd se vor naște viteii. Transmise lui Jean Pierre Cuoq, astrolog, aceste date permit determinarea datelor propice pentru nașterea unui viței femeli. Rețeta se inspiră dintr-o butadă referitoare la plasarea jeneleior sub un anume semn zodiacal : Balanță, Gemeni, Capricorn, Fecioară, iar referința o constituie un almanah din secolul al XV-lea, în care se vorbește despre rolul Lunii în fertilitatea bovinelor.

A supraviețuit 68 de ani!

Pentru cei mai mulți locuitori ai New York-ului, numele lui Charlie Osborne nu era cunoscut. Totuși, în unele cercuri medicale și foarte probabil și în „Cartea recordurilor", numele lui este legat de un fapt cu totul ieșit din comun. In anul 1922 Osborne a început să sughită fără întrerupere, cam în ritmul de un sughiț la fiecare secundă și jumătate. Toate examenele și intervențiile medicilor de specialitate au rămas fără nici un rezultat : Osborne a continuat să sughite neîntrerupt timp de 68 de ani (!) pînă la data de 5 iunie 1990 cînd în mod cu totul neașteptat a încetat să sughită.

Așa frate, așa soră

La Toya Jackson, una din surorile celebrului cîntăreț Michael Jackson, și-a refăcut nasul, cînd pentru a fi nu numai sora, ci și... sosia fratelui său, cu care împarte aceeași pasiune pentru muzica disco, serpi boa și lănțuișe.

In 1989, La Toya a pozat foarte sumar îmbrăcată pentru revista „Play-boy", care a vîndut cu această ocazie cele mai multe exemplare. Recent, ea și-a publicat autobiografia și a făcut cunoscut și la televiziune faptul că tatăl lor era extrem de brutal cu băieții și avea relații sexuale cu fiicele sale ! De altfel și Michael Jackson declară frecvent că își urăște tatăl.

La Toya se afișează peste tot cu sarpele său boa, lung de 9 m. Ultima noutate în privința ei : s-a căsătorit cu managerul său, evident, o căsătorie de afaceri", cum o numește ea...

Biblioteca magazin de proză scurtă

CORIFEUL CORIFEILOR [V]

de IGOR ROSOCHOVATSKI

L-am ocolit şi am pornit în grabă spre lift. Nikolai Karpovici apăsă pe butonul cu săgeata care indica mersul în jos. Cînd liftul se opri şi am deschis uşa, în întunericul beznă începu să miroase a mucegai. A trebuit să aprindem lanternele şi să ne strecurăm pe o galerie îngustă. În sfîrşit, am ajuns la celule. ZZ ne rezervară o primire entuziastă, primire de care sînt capabili numai roboţii. Cînd bucuria şi entuziasmul s-au mai liniştit, Nikolai Karpovici întrebă cu reproş :

— Cum aţi ajuns la o asemenea viaţă ? De ce aţi permis primitivilor să pună mîna pe frîiele conducerii ?

— Toate acestea le-a făcut Marele Purtător al Poverii. Nu ne-am putut împotrivi.

— De ce ? — devenii eu precaut.

— Are o dublă existenţă. Apare ba ca robot dintr-un material deosebit care nu cunoaşte milă şi îndurare, ba în chip de om. Şi atunci nu putem să nu ne supunem.

— Nu putem, nu putem, — începură să strige roboţii ZZ. — Prima lege a programului este subordonarea faţă de om, iar noi sîntem nişte simpli roboţi.

— Cît timp n-a existat el, noi i-am condus pe ceilalţi. Noi am creat Cetatea şi uzinele...

— Dar cu două luni în urmă a apărut el, individul cu două chipuri. Primul lucru pe care l-a făcut a fost acela de a strînge mai tare şuruburile multor roboţi pe care i-a transformat în slugile sale. Acestea l-au ajutat să strîngă şuruburile celorlalţi. Iar apoi a construit zidurile, a săpat catacombele, a împărţit Cetatea şi pe noi toţi după un singur principiu.

— Ne-ar fi nimicit pe toţi, — interveni cel de al treilea robot, dar trebuia continuată producţia. Ultima sarcină a Marelui Purtător al Poverii a fost aceea de a crea nu aliaj care să apere indicatoarele roboţilor de razele autojetoanelor...

— Conduceţi-ne la el ! — strigai eu nerăbdător, dar sărmanii, răspunseră :

— Ne temem de el. Ne temem foarte mult de el. Dar dacă oamenii ne ordonă, dacă iau Povara asupra lor, ne supunem.

POVESTIRE

Liftul urca încet, scîrţîind din cauza supraîncărcării. Lumina ne izbi direct în ochi, făcîndu-ne să-i mijim fără să vrem. Cînd i-am deschis, am văzut clădirea Directoratului, precum şi roboţii-soldaţi pe care îi lăsaserăm acolo. Dar acum erau mai mulţi. Iar în faţa lor, într-o poziţie ameninţătoare, aţintindu-şi pistolul cu raze asupra noastră, se afla însuşi Marele Purtător al Poverii. Strălucirea lui se deosebea de a celorlalţi, părea într-adevăr făcut dintr-un material deosebit.

— Cărăţi-vă acolo, de unde aţi venit ! — începu el să strige şi ecoul îi repetă cuvintele, amplificîndu-le şi înmulţindule. „Cărăţi-vă !... Cărăţi-vă !... Cărăţi-vă !...

— Aici eu comand, — spuse Nikolai Karpovici, îndreptînd asupra lui raza autojetonului.

Dar Marele Purtător al Poverii izbucni într-un ris batjocoritor :

— Vă dau zece secunde de gîndire...

Nu reuşi să termine bine fraza. Nikolai Karpovici se dovedi din nou la înălţime, ochi cu precizie în direcţia Marelui Purtător şi îi zbură pistolul din mînă :

— Soldaţi ! — începu să zbiere acesta, dar razele autojetoanelor îşi făcură efectul, roboţii încremeniră într-o scenă mută.

Nu degeaba se spune că toţi dictatorii din toate timpurile au fost nişte fricoşi ordinari. Marele Purtător al Poverii nu făcea nici el excepţie. Schimbă momentan tonul şi începu să se justifice :

— Vă rog să aveţi în vedere că deşi Cetatea a mai dat uneori şi rebuturi, toată lumea a muncit bine. Procesul de producţie s-a desfăşurat în condiţii foarte bune, fără accidente. Şi toate acestea au fost organizate de mine. Am subordonat totul principiului tehnic de bază...

— Chiar aşa ? — întrebai eu batjocoritor, apropiindu-mă de el — Şi care este, mă rog, acest principiu ?

— Trăinicia ! — începu el să strige triumfător. — Manualele ne învaţă că cu cît o maşină are mai puţine piese, cu atît este mai trainică. Oricine ştie că abacul este mai trainic decît calculatorul, iar bicicleta — decît avionul. Tocmai aşa am şi repartizat roboţii. În aparatul de conducere au fost numiţi cei mai trainici, cei care nu se defectează. Celorlalţi m-am străduit să le strîng şuruburile. Doar toată lumea ştie că este mai bine să strîngi şurubul mai tare decît să-l strîngi prea puţin...

Tot acest timp l-am studiat cu atenţie. Şi întrucît nu mă mai îndoiam de presupunerile mele, am întins mîna, am apăsat pe deschizător şi i-am scos casca de pe cap.

— Întotdeauna ai fost un ignorat şi un incapabil, — am spus eu. — Nici măcar nu ştii că principiul tehnic de bază nu se numeşte trăinicie, ci eficienţă şi trăinicie. Acesta arată că trăinicia trebuie să slujească eficienţei şi nu invers. Tocmai de aceea producţia voastră era plină de rebuturi şi nu corespundea standardelor. Aţi putut fi Cel-Mai-Cel-Mai numai în Cetatea Roboţilor pe care era cît p-aci s-o distrugi. Dar au venit oamenii şi ţi s-a înfundat domnule lăcătuş Tinichealov, alias Oţelovici, alias Fiervechiovici.

Traducere şi adaptare
VASILE OROIAN

(Sfîrşit)

„Dacă doriţi să muriţi, contactaţi-mă. Vă pot ajuta!“

În Statele Unite, pentru aplicarea pedepsei capitale Justiţia a recurs la otravă, dar, în mod paradoxal, condamnă un medic care „ajută“ pe incurabili să moară.

În mod sigur putem spune că, în cei 86 de ani, Joe Feretti a fost un tip dur. Acesta spune să nu-şi mai amintească foarte exact numele tuturor acelora pe care i-a executat, dar ştie că au fost în jur de 126. Otrava, în general, nu-l interesează şi nici măcar nu are senzaţia că o foloseşte. Ceea ce contează este că, în clopotul etanş, în timp ce cianura de potasiu se amestecă cu acidul sulfuric, cel legat de scaun încetează să se mai zbată. Joe Feretti, călăul din California, ataşatul camerei de gazare de la San Quentin, are o idee simplă despre viaţă, care sună cam aşa : cei buni trăiesc mult mai mult decît cei răi.

În mod sigur putem considera că, la 62 de ani, doctorul Jock Kevorkian este ca un pelican ciudat. El a pus la punct la Detroit, în Michigan, o maşină de otrăvit, un instrument de sinucis, telecomandat, ce dă bolnavilor incurabili posibilitatea de a-şi autoinjecta un amestec de penthotal şi clorură de potasiu, relevă „Le Mond Observateur“. Maşina costă 30 de dolari. Jack a fost cel care a construit-o şi care a preparat produsele. În plus, el asistă întotdeauna la agonie ţinînd pînă la capăt mîna muribundului într-a sa. Pe cartea sa de vizită şi-a scris : „Jack Kevorkian, bioetică şi necrologie, sfaturi pentru murit, pentru o întîlnire unică“. În ziarul local a publicat acest anunţ : „Dacă doriţi să muriţi, contactaţi-mă. Vă pot ajuta !“.

Janet Atkins, de 54 de ani, atinsă de Maladia lui Alzheimer, a ales maşina cu otravă şi buton a doctorului Kevorkian. A murit în acest fel între doctor şi soră. O lună mai tîrziu, Kevorkian, care şi-a oferit tot timpul benevol serviciile, era condamnat de Tribunalul din Detroit să nu-şi mai poată exercita profesia.

Ce diferenţă fundamentală era între Feretti şi Kevorkian ? Amîndoi făceau publică folosirea otravei. Primul o administra criminalilor care cereau să trăiască, iar cel de-al doilea o injecta muribunzilor care vroiau să moară.

Joe Feretti încasează azi o pensie guvernamentală confortabilă şi prosperă datorită Otrăvirii de Stat. Jack Kevorkian trăieşte la primul etaj al unui vechi imobil, într-o încăpere fără ferestre şi-şi chinuieşte bătrîneţile pentru ideile judecate ca fiind toxice.

America este una dintre ultimile ţări care uzează oficial substanţe otrăvitoare pentru a-şi executa condamnaţii la moarte. Printre statele care au păstrat pedeapsa capitală, 15 utilizează scaunul electric (supranumit elegant „Old Sparky“ = „Bătrîna Scînteie“), 5, spînzurătoarea şi 13 s-au folosit tot timpul de camera de gazare sau de injecţia letală, altfel spus de otrăvire. O putem considera ca pe o formă de cochetărie morbidă oprirea la această ultimă modalitate de eliminare. Şi totuşi, folositul cianurei, clorurii de potasiu, sau acidului sulfuric nu este nevinovat, el arătînd ipocrizia socială, după care va exista o formă „clinică“ de omorît, o eliminare curată. Otrăvitul de Stat, sub aspectele sale lichide sau gazoase, într-un cuvînt transparente, fac aici figura călăului invizibilă. Otrăvitul de Stat devine un fel de fatum ineluctabil, o moarte magică, dorit discretă, pusă la punct pentru a-i da o aparentă accidentală, naturală.

În ritualul de execuţie, comandantul este „tratat“ ca un bolnav (paturi; seringi, asepsie, anestezie). Cele 13 state americane care au schimbat frînghia de cînepă şi scaunul electric cu injecţia letală sau cu gazele toxice, au atenuat spectacolul morţii nu şi groaza condamnatului. Otrava, prin transparenţa ei apără „vederea“ celor ce rămîn. Sîngele a dispărut sfîrşitul este fără urme. Am putea vorbi aproape despre un accident cardiac. Din acest punct de vedere Statul este avatarul cel mai suspect de barbarie.

Deci, era normal ca la celălalt capăt al acestei morale defectuoase, Jack Kevorkian, doctor şi revoluţionar în felul lui, să fi fost izolat. El rosteşte cuvinte insuportabile : ştie că la un moment dat, la extremitatea răului, va fi adus să-şi facă munca murdară. De aceea este tentat să-şi raţionalizeze drogurile şi maşina. El crede că moartea curată este o timpenie şi că singura lui pretenţie este să taie firul vieţii muribunzilor. În sfîrşit, spune că toate acestea sînt derizorii, că otrava fiecare şi-o poartă în sine, în scobitura plămînilor săi, şi pleacă punîndu-şi pe cap pălăria de paie, evocînd parcă moartea lui Bruno Battelheim, care s-a sinucis prin asfixie, cu capul într-o pungă de plastic.

Traducere şi adaptare DAN POPESCU

SPORT UNIVERS

REACŢIILE PRESEI străine la succesele înregistrate de selecţionata Germaniei la J.O. de la Albertville au fost deosebit de interesante, nuanţate şi percutante. Astfel, ziarul canadian „Toronto Star“ a vorbit de reacţiile moderate ale mass-mediei germane în faţa (scontatului) succes, subliniind că acest palmares de

invidiat (26 de medalii) ar fi declanşat orgii de naţionalism în Statele Unite sau Franţa. Presa suedeză, însă, nu a menajat deloc orgoliul naţional german, insinuînd că Mercedes-ul sportului alb a rulat în Est, iar Trabant-ul a provenit, de data aceasta, din Vest, referindu-se la aportul decisiv al est-germanilor la cucerirea de medalii. În fotografie se află sportivele germane ce s-au clasat pe primele trei locuri în proba de patinaj viteză — pe distanţa 5000 de metri : aur pentru Gunda Niemann (în centru), argint pentru Heike Warnicke (în stînga) şi bronz pentru Claudia Pechestein.

FOSTUL CHALLENGER la titlul mondial al celebrului campion argentinian Carlos Monzon, la categoria mijlocie, Jean-Claude Bouttier, a avut ulterior o carieră plină de succese pe linie profesională. Fost campion al Europei la categoria mijlocie, de două ori challenger al lui Monzon în lupta pentru titlul mondial, Bouttier şi-a văzut stopată ascensiunea de către marele puncheur Carlos Monzon, declarat ulterior drept cel mai mare boxer al deceniului. Bouttier îşi apreciază propria carieră ca fiind a „celor trei revoluţii“ : „revoluţia sportivă“ a luat sfîrşit în 1974, în faţa irezistibilului Monzon, „revoluţia afacerilor“ s-a încheiat, la rîndul său, în 1984, la capătul a 10 ani în care a fost responsabil cu public relations, director de marketing şi şi-a lansat cu succes propria societate — Claude Bouttier Créations, iar în toamna lui 1990 a debutat în noua sa ocupaţie, cea de „consultant pentru Canal plus, însărcinat cu misiuni speciale“. El a fost, printre altele, organizator a două meciuri pentru titlul mondial : între Donald Curry şi Michael Nunn la categoria mijlocie, şi între Luis Mendoza şi Fabrice Benichou la categoria super- cocoş. Sondajele de opinie recent realizate printre francezii iubitori ai sportului cu mănuşi confirmă menţinerea lui Bouttier în poziţia privilegiată de cel mai popular boxer francez din toate timpurile...

BOXUL GERMAN s-a impus cu adevărat pe plan mondial abia în 1991, cu ocazia disputării la Sydney (Australia) a întrecerilor campionatelor mondiale. Cele patru medalii cucerite aici : două de aur,

una de argint şi una de bronz au situat Germania pe un apreciat loc trei în clasamentul pe naţiuni. Doi boxeri din est : Marco Rudolph (din Cottbus), la categoria uşoară şi Torsten May, la categoria semigrea, ambii debutanţi, în vîrstă de numai 22 de ani, au intrat în mod surprinzător în posesia medaliilor de aur. În dreapta fotografiei IN-Press se află Torsten May, care şi-a valorificat alonja superioară în finala disputată în compania rusului Andrei Kurnlavka. Superioritatea lui May şi a lui Rudolph a fost evidentă mai ales la nivelul tacticii adoptate pe parcursul întîlnirilor. Eventuala trecere la profesionism a fost amînată pînă după disputarea JO de la Barcelona.

ŞERBAN FILIP

HOROSCOP

Săptămîna 30.03 – 05.04

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Confirmarea unei mari speranțe.
Marți : Detașare, confort spiritual.
Miercuri : Vi se propune o afacere foarte rentabilă.
Joi : O gafă sentimentală fără urmări.
Vineri : Surmenaj nervos, iritare.
Simbătă : O surpriză plăcută.
Duminică : Aniversare familială cu fast.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Criză acută financiară.
Marți : O nouă legătură amoroasă.
Miercuri : Polemici, dispute, intoleranță.
Joi : Noi solicitări profesionale, suprasolicitări.
Vineri : Zi senină, calmă, plină de afectivitate.
Simbătă : O veste îngrijorătoare.
Duminică : Intimitate, candoare, dragoste.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Convulsii intercolegiale.
Marți : Zi foarte norocoasă
Miercuri : Totul vă merge din plin.
Joi : Sănătatea vă dă de furcă.
Vineri : O întîlnire foarte agreabilă.
Simbătă : Două vești excelente de departe.
Duminică : Finalizați un proiect personal.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Singurătate, tendință spre pesimism.
Marți : Refugiu în dragoste și erotism.
Miercuri : Suprasolicitări profesionale.
Joi : Primiți bani.
Vineri : Drumuri costisitoare, obligatorii.
Simbătă : Dispoziție sufletească optimă, productivitate.
Duminică : Zi cenușie, opacă, propice meditației.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Rezolvați o problemă delicată.
Marți : Deznodămîntul unei afaceri riscante.
Miercuri : Ușoară stare de anxietate, izolare.
Joi : O veste bună vă redresează.
Vineri : Satisfacții materiale consistente.
Simbătă : Dragoste și atît, lumea din jur nu mai există.
Duminică : Confort conjugal maxim.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : O indiscreție care vă costă.
Marți : Farmec și spirit umor și inspirație.
Miercuri : O deziluzie sentimentală vă deprimă.
Joi : Activitate foarte susținută, extenuantă.
Vineri : Un incident neprevăzut vă irită.
Simbătă : O nouă prospețime în dragoste, afectivitate.
Duminică : Incertitudini materiale, proiecte.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Totul vă merge din plin.
Marți : O decizie foarte importantă și solicitantă.
Miercuri : Primiți bani.
Joi : Dispoziție sufletească excelentă, productivitate.
Vineri : Confort intelectual, creativitate.
Simbătă : Asumarea unor noi obligații.
Duminică : Nici o clipă de repaos.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Fantezie, inspirație, creativitate.
Marți : Rigoare și meticulozitate profesională.
Miercuri : O veste deosebit de bună.
Joi : Ghinion ce vă afectează profund.
Vineri : Întîlniri rentabile, agreabile.
Simbătă : Confort conjugal optim, seninătate.
Duminică : Zi de confesiuni amintiri, nostalgie.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Puternice tentații sentimentale.
Marți : Suprasolicitări profesionale, surmenaj.
Miercuri : O nouă legătură amoroasă, efemeră.
Joi : Polemici acute, profesionale.
Vineri : O întîlnire neașteptată, îmbucurătoare.
Simbătă : O deplasare de plăcere.
Duminică : O petrecere ca-n basme.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : O decizie importantă vă așteaptă.
Marți : Zi norocoasă sub toate aspectele.
Miercuri : Excese temperamentale, sensibilitate.
Joi : Luna vă menține nervozitatea, iritarea.
Vineri : Nevoie acută de confesiuni și intimitate.
Simbătă : Trecătoare deziluzii în dragoste.
Duminică : Insomnie, apatie, pasivitate.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Somnolență, tendință spre pesimism.
Marți : O veste bună vă reechilibrează psihic.
Miercuri : Zi de mare productivitate.
Joi : Confirmarea unei presimțiri.
Vineri : Stagnare, monotonie, indiferență.
Simbătă : Clipe sublime de amor, proiecte în doi.
Duminică : O vizită neașteptată, profitabilă.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Amînarea unei decizii se răzbună.
Marți : Conflicte profesionale de principiu.
Miercuri : Productivitate, inspirație, suprasolicitări.
Joi : O surpriză pecuniară favorabilă.
Vineri : Totul vă merge din plin.
Simbătă : Confort intelectual, detașare.
Duminică : Elan intelectual, creativitate.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

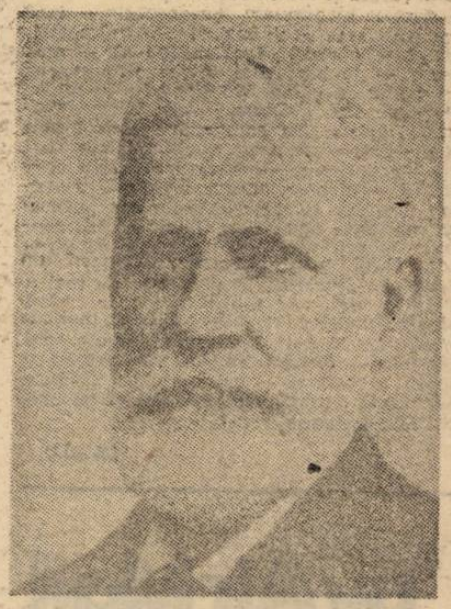

Pionieri ai științei

Savantul Gregoriu Ștefănescu (1838—1911) a fost primul profesor de mineralogie, geologie și paleontologie al Universității din București, Gregoriu Ștefănescu a fost un mare creator de școală în geologia românească, avînd contribuții extrem de importante în dezvoltarea acestei discipline, ca și în activitatea sa de naturalist. Prin cercetările sale efectuate în regiunea Slatinei, el a descoperit în 1879 fosilele unei cămile (Camelus alutensis) — exemplar unic pe acest continent. În anul 1890, el descoperă pe teritoriul județului Vaslui (la Minzați) urmele unui proboscidian (Dinotherium gigantissimum). Gregoriu Ștefănescu a fost membru al Academiei Române din anul 1876 și, de asemenea, membru fondator al Ateneului Român.

Cele mai vechi orașe

Continuăm prezentarea unora din cele mai vechi orașe românești, în conformitate cu cronologia atestării lor documentare. Astfel, printr-un act al domnitorului Moldovei Roman I Mușat (1391 ?—1394 ?), este atestat orașul Roman — în anul 1392, la data de 30 martie. În anul 1396 se face prima mențiune privitoare la orașul Tîrgoviște (cetatea de scaun a Țării Românești cîteva secole, pînă în anul 1659). Trecînd la secolul XV, în 1408 este atestat orașul Iași, cu acest nume (într-un act semnat de Alexandru cel Bun ; într-o cronică rusească din perioada 1387—1392, Iașul este consemnat sub denumirea de Iasskii Torg, Tîrgul Iașilor). Orașul Cîmpulung Moldovenesc (județul Suceava) este atestat în 1411. Orașul Piatra Neamț este menționat documentar în 1428, iar în 1429 orașul Tîrgu Jiu. Vaslui este atestat documentar în 1435, iar în 1437 orașul Tecuci (într-o scrisoare a lui Ilias Voievod, fiul lui Alexandru cel Bun). Orașul Galați, avînd la rîndul lui urme vechi din secolul VI înainte de Christos, este menționat oficial în anul 1445. Bucureștiul se înscrie în seria atestărilor documentare în anul 1459, la data de 20 septembrie ; este vorba de un hrisov al lui Vlad Țepeș scris în limba slavonă. În anul 1465, la 14 octombrie, orașul Bucureștiul este menționat drept reședință domnească a lui Radu cel Frumos (care a domnit între 1462 și 1475, cu intermitență).

Premieră viticolă

În anul 1926, la Pietroasele (județul Buzău) se inaugurează prima plantație viticolă experimentală din țara noastră. Astfel de renumite școli de viticultură s-au mai înființat ulterior la Cotnari, Murfatlar, Miniș, Valea Călugărească, Odobești etc.

Tunel record

Cel mai lung tunel de cale ferată dublă din țara noastră a fost dat în exploatare în anul 1929, pe linia Hărman—Întorsura Buzăului. Lungimea acestuia este de 4,370 metri.

GUINNESS Book

TRANSPORT ÎN COMUN

Deși cu o oarecare strîngere de inimă, vom vorbi astăzi despre transportul în comun. Primele servicii urbane de transport în comun, cu ajutorul tramcarelor (vehicule cu tracțiune animală) au apărut la Londra în 1625. La Paris, astfel de omnibuze apar în 1661, din inițiativa acelui geniu al umanității numit Blaise Pascal (desigur, nu pentru asta este el cunoscut, dar amănuntul merită să fie reținut). Intrînd în secolul XX, primele linii municipale de autobuze, în sensul actual al cuvîntului, sînt inaugurate tot în Anglia. La 12 aprilie 1903 încep să circule autobuze între gara Eastbourne și localitatea Meads, comitatul East Sussex. Tot o prioritate mondială englezească este și faimoasa cursă a autobuzului propulsat de un motor cu abur, numit „Royal Patent", care în anul 1831 a parcurs distanța dintre Gloucester și Cheltenham în patru... luni.

Cele mai lungi itinerarii de autobuze sînt cunoscute sub denumirea de „Across Australia Coach Lines". Vehiculele acestui sistem parcurg 5.423 kilometri, între Perth și Brisbane, începînd cu 9 aprilie 1980. Cursa durează 75 de ore și 55 de minute fix.

Cel mai lung autobuz articulat are o lungime de 22,8 metri și greutate de 12 tone. El asigură locuri pentru 121 pasageri și o platformă pentru locuri în picioare pentru 66 persoane. Este vorba de realizarea firmei Wayne Corp. din Richmond, statul Indiana și se folosește în Vestul Mijlociu al SUA.

Cea mai consistentă „flotă" de autobuze (după cum se exprimă Guinness) pentru traseele urbane nu o găsim nici la New York, nici la Tokyo, ci la Rio de Janeiro. În această metropolă braziliană circulă într-o zi nu mai puțin de 6.580 de autobuze nearticulate. Or fi aglomerate ?!

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

EPISTOLAR

DIANA MĂNDRICEL, București : (n. 15. 05. 1971) V-ați născut în anul Mistrețului de Metal, doi Lap Chun, luna Sarpelui, ora Calului. Ecuația vieții este : Metal + Apa + Foc + Foc + Foc (dominația Focului spune totul despre ambiție și temperament). Afinități : Iepure și Oaie. Adversități : Șarpe, Maimuță și Tigru. După specia europeană sînteți Taur, zodie de Pămînt de gradul I (stabilitate, perseverență) ; planetă dominantă Venus (labirint periculos al iubirii). Sănătatea sensibilă în zona gîtului și aparatului digestiv. Cuplu optim : EL-Taur. În constelația gemelor mistice la naștere a strălucit agatul, iar mireasma primei respirații cosmice a fost a liliacului. Pitagoreicii v-au fixat cifra favorabilă 7, iar ziua săptămînii norocoasă este vineri. Umbra protectoare în viață este a Castanului, (obsesia justiției). După specia indian sînteți Elefant.

DORINEL DAMASCHIN, Buzău : (n. 30. 08. 1956). V-ați născut în anul Maimuței de Foc, fără Lap Chun, luna Cocoșului, ora Dragonului. Ecuația vieții este : Foc + Metal + Metal + Lemn + Foc (scopuri mari, luptă aspră pentru a le atinge). Afinități : Dragon, Șobolan. Adversități : Tigru, Șarpe, Mistreț. După specia europeană sînteți Fecioară, zodie de Pămînt de gradul II, cu planeta dominantă Mercur. Sănătatea sensibilă în zona aparatului digestiv. Cuplu sexual optim : EA-Gemeni, Pești, Scorpion. În constelația gemelor mistice a strălucit japsul, iar parfumul primei respirații cosmice a fost al azaleii ; pitagoreicii v-au fixat cifra 3, iar ziua optimă a săptămînii este miercuri. Umbra protectoare în viață este a Pinului (rafinament al inteligenței și comportamentului). După specia indian sînteți tot Fecioară — delicatețe aparentă, principii imuabile).

SIMONA NICULESCU, Sibiu : (n. 14. 12. 1971) V-ați născut în anul Mistrețului de Metal, doi Lap Chun, luna Șobolanului, ora Maimuței. Ecuația vieții este : Metal + Apa + Apa + Metal + Foc (fire destul de contradictorie, Apa și Metalul sînt mediate de Foc, o combinație foarte delicată). Afinități : Iepure și Oaie. Adversități : Șarpe, Maimuță, Tigru. După specia europeană sînteți Săgetător, zodie de Foc de gradul III, cu planetă dominantă Jupiter. Sănătatea sensibilă în zona femurului și coapsei. Cuplul sexual optim : EL-Gemeni, Săgetător, Pești. La naștere a strălucit turcoaza, iar mireasma primei respirații cosmice a fost a lalelei (?). Pitagoreicii v-au fixat cifra norocoasă 6, iar ziua optimă a săptămînii este vineri. Umbra protectoare în viață este a Smochinului (căderi sentimentale periculoase, sensibilitate psihică). După specia indian sînteți Metal (duritatea principiilor, orgoliu).

VASILE POPIȘTEANU, Baia Mare : (n. 15. 01. 1966). V-ați născut în anul Șarpelui de Lemn, luna Boului, ora Calului. Ecuația vieții este : Lemn + Foc + Apa + + Foc + Foc (ambiție, dîrzenie, excese temperamentale). Afinități : Cocoș și Bou. Adversități : Mistreț, Maimuță, Tigru. După specia europeană sînteți Capricorn, zodie de Pămînt de gradul III, planetă dominantă Saturn ; sănătatea sensibilă în zona genunchilor. Cuplu sexual optim : EA-Scorpion, Pești. La naștere, în constelația gemelor mistice a strălucit onixul. Parfumul primei respirații cosmice a fost al crizantemei. Cifra norocoasă fixată de pitagoreicii este 5, iar ziua optimă este simbătă. Umbra protectoare în viață este a Ulmului (spirit religios, moralist). După specia indian sînteți Arcaș (cutezător, perseverent, educație aleasă).

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ **MARIUS COMAN (Galaţi).** Îmi pare rău că sînt nevoită să prăpădesc din puţinul spaţiului tipografic rezervat acestei rubrici cu scrisoarea ta însă mă simt obligată să răspund absolut tuturor celor care-mi scriu — chiar dacă, ce-i drept, cu o oarecare întîrziere datorată marelui număr de scrisori primite. În primul rînd, atunci cînd ironia — oricît de caustică — e exersată cu bisturiul inteligenţei şi culturii elevate, se face dovada unei spiritualităţi fine şi a unei superiorităţi intelectuale. Dar dacă aceeaşi ironie este aplicată cu o ghioagă ale cărei noduri depăşesc cu mult limitele bunului simţ, atunci ea nu dovedeşte din păcate nimic altceva decît rigiditatea intolerantă a unui suflet ruginit de otrăvuri, fiind modul de exprimare a unei minţi nedeprinse cu exerciţiul intelectual — ceea ce nu poate fi motiv de mîndrie pentru nimeni. În al doilea rînd, află că trăim totuşi în **secolul XX şi nu într-o fundătură de ev mediu;** se pare chiar la sfîrşitul acestui veac, aşa încît după cum în epoca laserului-bisturiu al scannerului şi bioenergiilor **nu mai tratăm suferinţele trupeşti cu** fumigaţii, încturi din mărunţaie de cocos negru, ouă de broască, fierturi de mandragoră şi cozi de şopîrlă şi nu mai exorcizăm „necuratul", tot astfel nici suferinţei sufletului, mai ales cele provocate de înţelegeri şi nefericiri sentimentale nu mai sînt azi doar de „competenţa" popului şi psihiatrului" (cum îmi scrii), avem nevoie de **multă omenie şi înţelegere** şi nu de teorii filosofice sau psihologice de **o vorbă bună** rostită la timp şi mai puţin de predici şi reţete. Să nu înlocuim din nou **omenia** cu [illegible] ordzii strîmte şi prescripţii seci [illegible]rsonale. Iubirea nu-i o „boală" care „tratează" cu pilule somnoterapie [illegible]ugăciuni! Fiind oameni liberi, fi[illegible] — cel puţin aşa-mi place să cred — care poate solicita cui vrea ajutorul. În scrisoarea ta am înţeles **încă o dată cît de greu e să ne dezbărăm** de [illegible] de dogme, de neteda „idee c[illegible]rală" că doar EU am dreptate şi cei [illegible]ţi toţi, vai!, sînt... „absolvenţi de la Ştefan Gheorghiu", cum atît de gentil m[illegible]edorisit! Dar poţi dormi liniştit – [illegible] un product al acestei „academii"!... Aferim!

■ Dra[illegible] **A.R.U. (Bacău),** află că n-am r[illegible] deloc citindu-ţi scrisoarea, aşa cum ţi-ai dat cu presupusul. Deci El ţi-a spus c[illegible]eleau că **„dacă nu-mi poţi oferi ceva sigur (?!?!) de ce să mă hazardez (?!?!) degeaba!".** Zău că am simţit fiori estetici la citirea acestei minunate declaraţii „de dragoste". Păi, draga mea, băiatul ăsta stă tare prost cu logica. Cealaltă faţă, cu care El a făcut şi un copil, i-a oferit şi ea „ceva sigur" dar asta nu l-a împiedicat — după ce s-a... „hazardat" — să o părăsească! Atunci, draga mea, **cît de sigur** trebuie să fie acel „ceva" pentru ca zmeul nostru buclucaş să se „hazardeze" pentru totdeauna? Stau şi mă întreb — date fiind antecedentele lui într-ale „hazardului" — dacă nu cumva tu ai fi infinit mai îndreptăţită să te gîndeşti dacă merită să — nu-i aşa? — te hazardezi într-o dragoste cu un astfel de băiat. Din cîte ştiu, în iubire dovezile sînt **reciproce,** sînt sincere, cinstite, nu vin „la comandă" şi nicidecum doar dintr-o singură parte. Iubirea nu-i un joc de noroc — chiar dacă mulţi cred astfel — în care fiecare plusează, trişează, face „pe de trei" orbeşte sau merge la cacealma după cum îl taie capul, conform principiului „care pe care fraiereşte". Dacă prin „hazard" întîlneşti un astfel de „jucător" în dragoste cît mai e timp şi încă n-ai intrat în joc ar trebui să spui un elegant „pas"! E mult mai sănătos. La 15 ani din fericire, nimic nu-i pierdut — dimpotrivă! Ai de cîştigat o lume, o viaţă şi — cel puţin — o iubire adevărată, curată, cinstită, sinceră şi mare! Mai scrie-mi...

LAURA

POŞTA by Air Mail

PENTRU ABONAŢII REVISTEI NOASTRE: În ultimul timp am primit la redacţie numeroase plîngeri privind difuzarea publicaţiei la abonaţi. Ne cerem scuze pentru tot ce se întîmplă, dar tot ce se întîmplă nu depinde de redacţie. Şi pentru noi este de neînţeles cum cei care trebuie să-şi facă datoria — pentru care încasează bani de la revistă —, nu şi-o fac, frustrînd-i pe cititori de revistă sau purtîndu-i pe drumuri în cel mai apatic stil birocratic. Înţelegem în totul revolta abonaţilor noştri. Noi nu am cerut diferenţă de plată la abonamente. Pînă ce vom găsi alte forme, civilizate, în spiritul respectului faţă de cititori, de difuzare a revistei, îi rugăm pe cei angajaţi direct în această treabă să-şi facă — totuşi! — datoria pentru care revista plăteşte!

ION ŢUGUI

Grădina de lîngă casă

CE, CÎND ŞI CUM SEMĂNĂM?

Ca să putem răspunde la această întrebare, trebuie să cunoaştem cel puţin doi din factorii care determină dezvoltarea normală a plantelor; căldura şi lumina. Din punct de vedere al căldurii necesare, legumele pot fi: 1. Cu cerinţe ridicate, necesitînd 12—14°C pentru germinarea seminţelor, 22—24°C pentru vegetaţie şi fructificare, temperatura minimă de 2—3°C şi cea maximă de 35—40°C. De ex. roşii, ardei, vinete, castraveţi, pepeni galbeni şi roşii, fasole etc. 2. Cu cerinţe reduse, necesitînd 3—5 °C pentru germinarea seminţelor şi 14—20°C pentru vegetaţie şi fructificare. Pentru scurt timp, aceste plante rezistă şi la temperaturi sub 0°C. De ex. mazărea, varza albă şi roşie, gulia, conopida, morcovul, pătrunjelul, păstărnacul, ceapa, usturoiul, prazul, spanacul, andivele, ridichile etc. 3. Rezistente la frig, sînt legumele perene, care rezistă pe acelaşi amplasament 8—20 ani şi care, cu unele măsuri sumare de protecţie, rezistă la —30°C. De ex. ştevia, măcrişul, sparanghelul, hreanul reventul, anghinarea, tarhonul, leuşteanul etc. Ca regulă generală, plantele au nevoie de lumină pentru a se dezvolta normal. Unele legume au nevoie de multă lumină ca de ex. roşii, ardei, vinete, castraveţi, pepeni, etc. Altele însă au pretenţii mai reduse, ca de ex. ceapa verde, mazărea, sfecla pentru frunze, spanacul, ridichiile, mărarul, pătrunjelul, morcovul, ţelina etc. Personal am obţinut rezultate bune, cultivînd sub pomi, căpşuni şi narcise galbene, care necesită mai multă lumină în perioada dinaintea înfrunzirii pomilor (în apropiere de Bucureşti). Ţinînd seama de cerinţele plantelor faţă de căldură şi lumină, vom putea stabili sortimentul cel mai indicat de legume, în funcţie de temperaturile şi gradul de luminozitate al solului ce urmează a se însămînţa. În condiţiile ţării noastre, se pot cultiva legume, de la şes pînă la altitudinea de 100 m şi chiar mai mult. La şes pericolul de îngheţ şi brume tîrzii, dispare, în general, după 1 mai, pe cînd la 1000 m altitudine, acest termen se decalează cu circa 4 săptămîni. La aceste altitudini, este necesar să se ia unele măsuri pentru scurtarea perioadei de vegetaţie ca de ex. protejarea plantelor cu folie de plastic, cu geamuri sau cu perdele de protecţie, expunerea sudică a semănăturilor, preîncolţirea cartofilor plantaţi etc. Solul, arat sau săpat din toamnă se afînează şi se mărunţeşte prin grăpare sau greblare. Răsadurile ce urmează a fi repicate, se vor semăna la 5 cm între rînduri şi 1—3 cm pe rînd iar celelalte se vor semăna la 7—10 cm/3—5 cm. Distanţele de semănare ale unor legume care nu se răsădesc: morcov şi pătrunjel 20/4 cm; ţelină şi sfeclă 30/20; păstărnac 30/6; ridichi de lună 15/6; ridichi de vară şi de iarnă 30/10; ceapă şi usturoi 20/6; praz 20/10; varză şi conopidă 70/30; gulii 30/30; castraveţi 70/10; dovlecei 70/50; pepeni 140/35; fasole 40/40; mazăre 15/15; salată 20/15; spanac 20/6; lobodă 15/5; hrean 70/20; tarhon 30/15; leuştean 50/20; ştevie şi macris 25/10. Adîncimea de semînat este de 2—3 cm pentru seminţele mici, 3—4 cm pentru cele mijlocii şi 5—6 cm pentru seminţele mari.

IOAN URSU

PROGRAM TV

● SELECŢIUNI ●

Săptămîna 30.03 – 05.04

LUNI

Programul 1: 14,00 Actualităţi 14,10 Calendarul zilei 14,20 Worldnet Usia 15,20 Avanpremiera săptămînii 15,40 Copiii noştri — viitori muzicieni 16,00 Cheia succesului 16,30 Muzica pentru toţi 17,00 Actualităţi 17,05 Emisiune în limba maghiară 18,35 Televiziunea vă ascultă! 19,05 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Tezaur 21,00 Navetiştii huilei (I) 21,40 Campionatele mondiale de patinaj artistic. 22,40 Cronica Parlamentului. Actualităţi. 23,10 Campionatele mondiale de patinaj artistic.

Programul 2: 15,55 Actualităţi 16,05 Desene animate 16,30 Tradiţii 17,00 Veniţi cu noi pe programul doi! 19,00 Festivalul internaţional — Ruse, 1992 21,00 Magazin auto-moto 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service

MARŢI

Programul 1: 10,00 Actualităţi. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 TVE Internacional 12,10 Ora de muzică 13,00 Interferenţe 13,30 Muzica pentru părinţi 14,00 Actualităţi. Meteo 14,20 Tradiţii 14,50 Avanpremiera TV 14,55 Preuniversitaria 15,30 Teleşcoală. Curs de limba franceză. Curs de limba spaniolă 16,00 Muzica pentru toţi 16,30 Convieţuiri 17,00 Actualităţi 17,05 Repere transilvane 17,35 Mîndre-s horile la noi! 18,00 Salut, prieteni! 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Telecinemateca. Favoriţii lunii (Franţa-Italia, 1984) 22,30 Cultura în lume 23,00 Cronica Parlamentului. Actualităţi 23,30 Din Filmoteca TV: Jazz-fan.

Programul 2: 15,55 Actualităţi 16,05 Desene animate 16,30 Cercetarea ştiinţifică agricolă 17,00 Studioul de literatură 18,00 Film serial. Marc şi Sophie 19,00 Festivalul internaţional — Ruse, 1992 21,00 De-ale pieţei în economia Capitalei 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

MIERCURI

Programul 1: 10,00 Actualităţi 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Familia Polaniecki 11,15 Canal France International 12,20 Ora de muzică. Valori 13,10 Vîrsta a treia 13,40 Divertisment internaţional 14,00 Actualităţi 14,20 Civilizaţia montană 14,50 Avanpremiera TV 14,55 Preuniversitaria 15,30 Teleşcoală. Curs de limba germană. Curs de limba italiană 16,00 Tineri dirijori de muzică populară 16,20 Lumea ideilor 16.50 Tragerea Pronoexpres 17,00 Actualităţi 17,05 Arte vizuale 17,30: 15, 16, 17, 18 18,00 Universul cunoaşterii 18,30 Vă place opera? 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial. Doamnele de la malul mării 21,40 În faţa naţiunii 22,05 Navetiştii huilei (II) 23,05 Cronica Parlamentului 23,20 Fotbal. Transmisiune din cupele europene inter-cluburi. În pauză: Actualităţi.

Programul 2: 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Cadrilul 19,40 TV5 Europe 20,30 Dialog cu edilii Capitalei 21,00 Muzica azi 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

JOI

Programul 1: 10,00 Actualităţi. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Worldnet Usia 12,10 Ora de muzică 13,00 Oameni le lîngă noi 13,30 Jazz-Magazin 14,00 Actualităţi 14,20 Audio-vizual studio 14,50 Preuniversitaria 15,30 Teleşcoală. Curs de limba engleză. 16,00 Muzica pentru toţi 16,30 Forum 17,00 Actualităţi 17,05 Repere moldave 17,35 Drumuri în memorie 18,00 Vîrstele peliculei... 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,40 În faţa naţiunii 22,05 Reflecţii rutiere 22,20 Recital 22,40 Navetiştii huilei (ultima parte) 23,15 Cronica Parlamentului. Actualităţi 23,45 Stadion.

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16,10 Desene animate 16,35 Motor! 17,05 Emisiune în limba germană 18,05 Concertul Orchestrei simfonice din Chişinău 20,30 O viaţă pentru o idee 21.00 Arhive folclorice 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service

VINERI

Programul 1: 10,00 Actualităţi 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Dragostea fugară (Franţa, 1979) 12,00 Super Channel 13,00 Ora de muzică 14,00 Actualităţi 14,20 Mondo-muzica 14,40 Medicina pentru toţi 15,10 Bicentenar Rossini 15,25 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Muzica pentru toţi 16,45 Tragerea Loto 16,55 Actualităţi 17,00 Emisiunea în limba germană 18,00 Pro Patria 18,45 Video-ghid 19,05 Viaţa parlamentară 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial. Familia Chisholm 21,45 Vedete în concert 22,15 Simpozion 23,05 Actualităţi 23,20 Top 10 23,55 Gong! 0,25 Vreau să ciocnesc cu viaţa un pahar!.

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Tradiţii 17,10 Dacă e vineri, e... sport şi muzică! 20,00 Studio de dans contemporan 21,00 Serenada 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service

SIMBĂTA

Programul 1: 9,00 Bună dimineaţa! 10,00 Actualităţi 10,10 Oglinda fermecată 11.10 Baschet masculin 11,45 Viaţa spirituală 12,30 Ora de muzică 13,30 7×7 14,00 Actualităţi 14,10 Tele-Club 17,00 Intinerarii 17,30 Mapamond 18,00 Campionatul european de rugby 19,35 De dor şi dragoste... 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Teleenciclopedia 21,30 Film artistic. Finnegan o ia de la capăt (SUA, 1985) 23,15 Actualităţi 23,30 Film serial. Eu spionez 0,25 Rock-panorama.

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16,15 Desene animate 16,40 Convieţuiri 17,10 Film artistic. Şampanie amară (Franţa-Tunisia, 1986) 18,40 Opera în concert 20,25 Jazz-Show 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

DUMINICA

Programul 1: 8,30 Bună dimineaţa! 9,30 Abracadabra 10.20 Film serial pentru copii 10,50 Actualităţi 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viaţa satului 13,30 Primăvară, primăvară... 14,00 Actualităţi 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 18,40 Convorbiri de duminică 19,10 Film serial. Dallas 20,00 Actualităţi 20,35 Film artistic. O pariziană (Franţa-Italia, 1957) 22,05 Studioul şlagărelor 22,35 Actualităţi 22, 50 Duminica sportivă 23,10 Maeştrii.

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Convieţuiri 17,10 Pop-Magazin 17,30 Oraşe şi civilizaţii 18,00 Varietăţi internaţionale 18,30 Serată muzicală TV 21,00 Cîntecul inimii mele 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

(După „PANORAMIC TV")

În funcţie de evenimentele la zi, Radioteleviziunea îşi rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina LA ZI

Semeni care ne pot alina suferinţele

MIRACOLUL NATALIA MOSCU

Aşa cum am promis cititorilor noştri, începem o lungă şi sperăm pertinentă convorbire dedicată unui fenomen paranormal cu impact tot mai solicitant asupra fiecăruia dintre noi — sănătatea, putinţa de a vindeca anumite boli, prin ceea ce se numeşte potenţialul bioenergetic excepţional pe care îl au unele persoane. Titlul acestui serial nu trebuie să surprindă ; după ce cititorul va parcurge această convorbire, va fi convins că el însuşi ar fi optat pentru acest titlu. Mai întîi însă mă simt dator să fac cîteva remarci : unele de avertizare, altele de încredere cel puţin în seriozitatea şi profesionalismul cu care am înţeles să abordăm acest domeniu încă controversat şi minat de suspiciune.

Odată cu libertatea gîndului, a expresiei şi a tiparului, au apărut deja şi „neajunsurile" acestui mare beneficiu al democraţiei. Încep să apară pe toate drumurile vindecători miraculoşi ; mai ales în lumea satelor — după cum am fost informaţi —, au renăscut din senin tămăduitori care, în afară de profitul oneros cu care-şi dezonorează necinstea, habar n-au ce înseamnă ceea ce fac ! Din păcate, şi la chioşcuri îşi fac apariţia — e drept că ceva mai timid — o seamă de broşuri şi pliante aiuritoare, ce-şi recrutează fanteziile medicinişte dintr-o ignoranţă primitivă, manevrată de cuvinte-ritual lipsite de orice sens. Convorbirea pe care o începem acum îşi propune de asemenea să descurajeze impostura răsărită, şi să-i suprime celei ce mai este pe oriunde, setea de a răsări. Cititorul trebuie informat corect, ferit de speranţe fără sens şi de cheltuieli fără rost.

O discuţie cu Natalia Moscu nu este deloc uşoară. Cîteva experienţe fundamentale ale vieţii acestei femei excepţionale i-au făcut elocinţa străină de orice fantazare, iar adevărurile pe care le exprimă par să-i ceară un efort deosebit. Natalia Moscu răspunde în tranşă. Găseşte întotdeauna răspunsul pentru interlocutorul pe care mai întîi l-a înţeles atît ca putere de receptare, cît şi ca limbaj pur şi simplu. Nici un cuvînt al acestei femei nu este gratuit, ornamental, aproximativ. Iar lucrurilor pe care ea însăşi nu le-a desluşit, le refuză categoric răspunsul. O femeie cu chip plăcut, cu figură de sfîntă, cu o seninătate ce impune respectul. Întotdeauna calmă, ea vede peste timp — la rădăcinile fiinţei umane. Natalia Moscu nu este propriu zis o autodidactă, ci o iniţiată în sensul pozitiv al cuvîntului. A scris sute şi sute de pagini despre revelaţiile ei de-a lungul anilor. Dar, din păcate, acele pagini imposibil de reconstituit mai stau şi azi prin cine ştie ce depozite ale fostei securităţi. Cu prilejul unor anchete şi arestări i-au fost luate din casă. Natalia Moscu nu face politică — şi nici autorul acestei rubrici nu face politică ; mă fac însă ecoul dorinţei acestei femei ca, dacă organele în drept îi vor găsi caietele cu scrieri, să i le înapoieze. Acele scrieri nu aveau nimic subminant la adresa orînduirii trecute, şi nu vor avea nimic subminant la adresa niciunei orînduiri, ca să spun astfel, viitoare ! Sînt pagini tulburătoare în care este cuprinsă revelaţia divină, în care singurul nume pomenit cu evlavie şi recunoştinţă este Dumnezeu. Pentru că Natalia Moscu a ajuns la acele sensuri superioare ce trebuiesc împărtăşite prin suferinţă. Un destin asemănător Vangăi, vizionara din Bulgaria. Natalia Moscu este posesoarea unui potenţial bioenergetic deosebit, dar şi propria sa vindecătoare a unui cancer. Despre toate acestea vom sta de vorbă, ca şi despre multe, multe altele...

Ce trebuie să ştim despre capacitatea bioenergetică şi boală

„În copilărie, pe cînd visai să-ţi urmezi părintele, pictorul Moscu, ţi se spunea Nana. Eu însumi m-am familiarizat cu acest nume. Cred că şi cititorii noştri îl vor adopta mai uşor. Acum însă pornim la drum. Te-ai surprins la un moment dat cu un dar care nu se dăruieşte tuturor oamenilor — acela de a fi de folos celor în suferinţă. Nefiind medic, dar lucrînd însoţită de medici, ce înseamnă a vindeca doar prin „intuiţia" energiei de care dispui ?"

„E bine să încep cu un răspuns la o asemenea întrebare. Există încă multe confuzii, ca şi prejudecăţi ; dar există şi erori. Vreau să spun că cel care încearcă să vindece prin propria-i voinţă, pune în pericol în primul rînd pe cel suferind şi în acelaşi timp propria sa entitate. Dar să luăm lucrurile cum se cuvine. Boala, indiferent de aspectul ei, este o demonstrare a unor acumulări energetice negative, ce au survenit în etapele anterioare (mă refer la vieţile noastre anterioare, care nu pot fi contestate : popular vorbind, „păcatele părinţilor noştri" etc.), şi apoi prin ceea ce noi am acumulat prin existenţă, prin vorbă, prin gînd, prin faptă. Toate aceste acumulări devin boli pe care bineînţeles că cei aflaţi în suferinţă doresc din tot sufletul să le înlăture. Despre această cunoaştere care poate părea ciudată, am avut chiar zilele trecute revelaţii zguduitoare...

„Şi te simţi obligată să avertizezi vindecătorii care s-au înmulţit, potenţialul bioenergetic devenind un fel de „muncă la domiciliu, uneori pentru profit" ?

„Au apărut într-adevăr mulţi tămăduitori, dar atît ei, cît şi pacienţii lor mai ales, nu conştientizează pericolul în care se află. Tămăduitorii netestaţi de nimeni sînt dornici de succes. Trebuie deci să mă refer la pericol. O spun pentru că eu am practicat prin mîinile mele preluarea unor energii ce au creat boală, şi cel în cauză s-a simţit eliberat, uşurat, dar după indicaţiile care mi-au fost date din planul subtil, pentru a nu mă pune în pericol de a rămîne cu acea energie în corpurile mele subtile, imediat mi-am introdus mîinile în vasul cu apă rece, reuşind astfel să vizualizez energia preluată prin mîinile mele. Acea energie s-a lăsat în apa rece. Este vorba de o energie neagră. Deci mă simt datoare să avertizez pe toţi vindecătorii să fie atenţi că boala de fapt este păcatul pe care îl preiau de la suferinzi, şi care în viaţa prezentă şi viaţa următoare se pot manifesta cutremurător..."

„Iartă-mă că asociez ultima afirmaţie pe care ai făcut-o, unui verdict strașnic. Şi totuşi eşti o vindecătoare ! Nu crezi în propriul dar bioenergetic ?"

„Această posibilitate, de a vindeca prin bioenergie, există. Eu vreau să vorbesc de ajutorarea celor suferinzi. Aceasta se poate face numai atunci cînd cel care vine să se trateze, vrea cu adevărat să intre în cooperare cu mine. El trebuie să renunţe treptat la elementele care i-au creat boala. Vreau să se înţeleagă că toate însuşirile noastre sînt energii : minciuna este energie, gîndurile josnice sînt energie, deci tot ce e urît şi negativ răspunde unei energii. Printr-un cuvînt neadevărat deschidem un canal spre tot ce e negativ şi ne înconjoară, şi se produce astfel spre noi o invazie de gînd şi fapte negative..."

ION ŢUGUI

(Va urma)

DIABETUL

Diabetul, maladia care în România afectează 700 000 de bolnavi, din nou în atenţia lumii ştiinţifice. Şi aceasta pentru că cel de-al 18-lea Congres Naţional de Diabet Nutriţie şi Boli Metabolice desfăşurat de curînd la Bucureşti a reunit personalităţile ştiinţifice internaţionale proeminente ale domeniului. Cu amabilitate domnul prof. dr. docent IULIAN MINCU, membru al Academiei de ştiinţe medicale, preşedintele Comitetului de organizare a Congresului ne-a oferit cîteva detalii.

— Spuneaţi la Congres, domnule profesor, că una dintre cuceririle fundamentale ale epocii actuale o reprezintă metoda de tratament imunoterapic al diabetului de tip 1. Ce argumente ştiinţifice susţin această afirmaţie ?

— Diabetul de tip 1 apare în general la tineri pînă la 30 de ani. De fapt se observă un maxim de frecvenţă la tinerii între 20 şi 30 de ani, aceasta fiind cota cea mai înaltă dar poate să apară şi la alte vîrste. Un lucru care se cunoaşte astăzi: există modificări de tip HLA, modificări ce se găsesc în general în cromozomul 6 şi cromozomul 2. Aceasta demonstrează că există o modificare genetică, dar lucrul nu este suficient pentru

Dosarele medicinii

apariţia diabetului. Este necesară şi intervenţia unor factori de mediu, care să potenţeze acţiunea. Infecţiile virale sînt cele mai des întîlnite la originea diabetului de tip 1. S-a demonstrat că aceste virusuri fie că acţionează direct pe celula pancreatică, fie că acţionează indirect creează starea de distrugere autoimună. Pornind de la această patogenie s-a introdus tratamentul imunosupresor şi apoi cel imunomodulator. Tratamentul imunosupresor acţionează pe întreg organismul, nu numai la nivelul celulei bolnave. Acţionînd la nivelul întregului organism, generînd o stare de scădere a posibilităţilor de apărare, s-a căutat şi se caută un sistem de medicamente cu acţiune numai asupra celulei bolnave. Adică un imuno-modulator care suprimă acţiunea de tip autoimun la nivelul celulei beta înlăturînd posibilitatea de distrugere a celulelor secretoare de insulină şi permiţînd organismului reluarea activităţii cu celelalte celule rămase. Dacă se intervine la timp rezultatele sînt uimitoare. Acest lucru e cunoscut de mulţi autori şi cercetători, tratamentul fiind practicat şi pe oameni. Rezultatele sînt mai mult decît mulţumitoare ducînd uneori la remisiuni prelungite de luni de zile. Remisiunea înseamnă uneori chiar suprimarea tratamentului cu insulină rămînînd doar tratamentul oral. Remisiunea poate să însemne şi scăderea foarte mult a procentului de insulină administrat. Tratamentul permite în primul rînd refacerea unor celule beta. Apoi, trebuie spus că ne aflăm în faţa unui experiment care-şi caută drumul. Unii cercetători visează la ideea ca celor care au o predispoziţie de a face diabet de tip 1 să li se facă un vaccin.

— Cît de apropiat sau de îndepărtat este momentul vindecării diabetului ?

— Continuînd ideea, trebuie spus că acesta este un drum care cred că va fi actual în 10—15 ani. Diabetul de tip 1 va rămîne o amintire. De fapt drumul a pornit de la transplantul de organe. Un alt drum ar fi transplantul de celule beta care să poată prelua funcţia pancreasului bolnav. Transplantul la care lucrează profesorul Charles (S.U.A.) şi colaboratorul meu dr. Dan Cheţa în cadrul unei colaborări dintre cele două şcoli medicale este o alternativă dar şi aici sînt obligatorii intervenţii de tip imun. O altă alternativă va fi un pancreas artificial care să preia toate funcţiile pancreasului natural. Prof. Charles lucrează de aproximativ 7 ani şi azi a ajuns la o astfel de maşină care să preia toate funcţiile pancreasului. Părerea mea este că un rol deosebit ar avea prevenirea îmbolnăvirilor de diabet de tip 1. Aceasta înseamnă în primul rînd educarea în familiile bolnavilor cu diabet, ştiut fiind că aceştia au un oarecare factor favorizant pentru diabet. Ei trebuie să ştie să se ferească de unii factori favorizanţi agresivi. Avînd părinţi diabetici orice infecţie din copilărie poate să ducă la diabet. Fumatul, stresul sînt de asemenea factori favorizanţi.

Deci pînă la vindecarea diabetului drumul este lung. Toate cercetările despre care am vorbit sînt în faza de experiment.

Spaţiul ne obligă să punem punct aici dialogului cu promisiunea că vom reveni curînd cu alte detalii.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

DE LA UZ LA ABUZ

După firească perioadă de euforie generată de apariţia televizorului în casele noastre şi instalarea sa pe altarul improvizat ad hoc, perioadă care a durat cîteva decenii, cînd pe nesimţite s-a trecut de la uz la abuz, au început treptat să fie semnalate şi consecinţe negative ale acestuia, mai ales în rîndul copiilor. Astfel, aflăm că un grup de cercetători din cadrul Institutului naţional de psihiatrie din S.U.A., ţinînd sub observaţie începînd din 1980 un grup de 732 copii, pe parcursul a cinci ani, care în acest interval de timp îşi pierdeau în jur de o oră pe zi în faţa micului ecran, au constatat sporirea indicelui de nervozitate şi agresivitate al respectivilor copii, fapt concretizat în sporirea conflictelor pe care le aveau cu părinţii lor. Un alt studiu de acest gen, efectuat, în cadrul celebrei Universităţi Yale, tot din S.U.A., vizînd un alt grup de copii preşcolari şi şcolari de data aceasta 141 la număr, urmăriţi timp de un an care îşi petreceau tot în jur de o oră pe zi în faţa micului ecran, ne semnalează faptul că la majoritatea dintre aceştia şi-au făcut apariţia în comportament o certă irascibilitate, fatigabilitate oculară şi tulburări de somn.

La rîndul său, Institutul de educaţie sanitară din Stuttgart (Germania), este de părere că bombardarea continuă a creierului copiilor şi adolescenţilor cu filme de desene animate ca şi cu filme de alt gen antrenează la aceştia tulburări psihice de o mare varietate, din care nu lipsesc diminuarea puterii de concentrare, tendinţa spre agresivitate şi violenţa, indolenţa, precum şi tulburări somatice variate constînd din cefalee, ameţeală, inapetenţă, insomnie etc. Din experienţa noastră în cadrul Clinicii de pediatrie a spitalului Fundeni — subliniază într-o publicaţie medicală profesorul dr. Gh. Goldiş şi colaboratorul său dr. Sebastian Nicolau — am observat la copiii care privesc programul TV pînă la sfîrşit, oboseală, tulburări de somn, coşmaruri, anorexie psihogenă (adică lipsă de poftă de mîncare de origine psihică), stări de instabilitate, nervozitate şi randament şcolar redus. Nici adulţii nu sînt scutiţi de rigorile stress-ului TV, mai ales cînd acesta acţionează în mod îndelungat.

H. Friedman care s-a ocupat mult de acest nou capitol al patologiei moderne a popularizat în reviste de specialitate aşa-numitul sindrom de luneа neagră (black Monday), constînd din oboseală neliniştе, irascibilitate, insomnie, inapetenţă, lentoare intelectuală etc., simptome pe care le-a depistat printre copii şi adolescenţii mai impresionabili şi mai fragili sub raportul alcătuirilor psihice, şi care au vizionat integral programele dense şi lungi de simbătă seara şi de duminică, programe care de regulă abundă în desene animate, întreceri sportive, filme poliţiste, seriale de tot felul, programe de varietăţi etc.

Nimeni nu mai pune la îndoială faptul că violenţa — atît de mult popularizată pe micile ecrane, mai ales din ţările occidentale şi din S.U.A. — incită la violenţă. Suedezele Cecilia Feilitzen, Leni Filipson ca şi Ingela Schyller relevă într-un studiu întreprins că „un copil cu o structură maleabilă, poate uşor instabilă, izolat, devine extrem de repede agresiv după ce acestuia i-a fost oferită o emisiune despre violenţă". În Franţa, după cum ne asigură o oficialitate a Ministerului de Interne, revin, în medie, 6 crime la fiecare film de lung metraj difuzat prin reţeaua de cinematografe sau TV. În S.U.A. s-a ajuns ca reţelele de televiziune să difuzeze la fiecare 7,5 minute secvenţe ce cuprind un act de violenţă, nu trebuie să ne surprindă semnificativa creştere a delicvenţei juvenile în aceste ţări. După cum ni se subliniază negru pe alb în celebrul „raport Peyrefitte", elaborat de curînd în Franţa, „delicvenţa nu se poate naşte de la sine, într-o bună zi, dintr-un capriciu de copii, ci ea este rezultanta unui climat psihologic de violenţă". Iată deci că în materie de copii şi adolescenţi să ştim cînd şi cît administrăm din acest medicament reprezentat de emisia TV. Şi acestui medicament, întocmai ca şi celelalte medicamente, le sînt proprii, indicaţii, contraindicaţii şi o anume doză.

ARCADIE PERCEK

întîmplări adevărate

Consecințele tragice ale unui accident banal

Cu o privire împovărată de tristețe, Perrine Charlieu citește unul dintre afișele care abundă în Paris și în toate celelalte orașe ale Franței: „Dacă aș fi seropozitivă, ai veni la cantină cu mine?".

Perrine e seropozitivă. Această cruntă realitate, această imensă povară, o poartă cu ea de peste patru ani. Atunci s-a simțit foarte obosită o perioadă, motiv care a determinat-o să meargă la doctor, să solicite o consultație și un set de analize. Medicul a întrebat-o dacă vrea să i se facă și un test SIDA. Perrine a zimbit spunînd „Știți, de șase ani îmi împart viața cu același bărbat.", dar a acceptat. Cînd s-a prezentat să afle rezultatele, a aflat că e vorba de o situație neașteptat de gravă: seropozitivă. Medicul a încurajat-o, asigurînd-o că există cercetări care speră să găsească soluții pentru tratarea acestei cumplite boli... Tot el s-a angajat să vorbească și cu Christophe, partenerul de viață al tinerei. Testul lui era negativ.

Perinne știa însă că în aceste condiții legătura lor nu va mai avea viitor. Din cauza fricii. Fiecare era blocat în cochilia sa. Au hotărît destul de repede să se despartă. Perrine a rămas singură cu disperarea ei. Dar de unde a pornit totul? Era în 1984. Perrine și Chritsophe închiriaseră un apartament modern pe care începuseră să-l mobileze. Perrine avea atunci 22 de ani. Cățărată pe un scaun, cu o șurubelniță în mînă, încerca să fixeze galeria pentru perdea. Și-a pierdut echilibrul și, în cădere și-a perforat o venă de la mînă. Cînd s-a întors acasă Christophe a găsit-o leșinată, într-o baie de sînge. A dus-o de urgență la spital. Imediat i s-a făcut transfuzie. După puțin timp a plecat acasă pe picioare. S-ar fi zis că viața i-a fost salvată, numai că sîngele transfuzat era... ucigaș.

1984 a fost anul negru pentru milioane de oameni care au avut nevoie de transfuzii și li s-a administrat sînge contaminat cu virusul SIDA. Se consideră că, pe vremea aceea tot stocul de sînge trebuia distrus, nefiind 100% securizat, adică protejat împotriva virușilor. Unii pacienți au devenit seropozitivi și încă mai trăiesc, alții au decedat între timp. Azi, victimele sînt despăgubite. Dar Perrine urlă de durere spunînd: „Cine poate aprecia cît costă o viață? Mi s-a furat viața și sînt un om distrus. Știe cineva cum mă culc seara și cum mă trezesc?" În ciuda stării sale depresive, Perrine își continuă munca într-un magazin de îmbrăcăminte, pe care l-a deschis împreună cu o prietenă a sa. Dar asta nu ajunge. Ca orice fată tînără, Perrine își făcuse cîndva o mulțime de vise. Își dorise un soț, un copil, poate o casă cu grădină... S-a ales cu o condamnare la moarte fără să fi avut vreo vină. Teroarea sub care trăiește o face să-și examineze necontenit pielea, ganglionii, părul... și să se întrebe cînd se va înscrie printre bolnavii tratați cu AZT. Este medicamentul care asigură o oarecare supraviețuire. Dar pînă cînd? Zi și noapte se roagă ca oamenii de știință să găsească o salvare. Cît mai repede. Înainte ca pentru ea să fie prea tîrziu.

Un cocoș devenit celebru

„Domnule judecător, cocoșul vecinului meu de casă cîntă toată ziua și eu nu mai pot suporta această situație. Sînt cu nervii zdruncinați. Nu reușesc în timpul zilei să mă odihnesc măcar un minut. Mi-am pierdut și pofta de mîncare. Din acest motiv am fost obligat să-mi închiriez o casă în stațiunea maritimă Spotorno pentru a mă putea odihni acolo. După o perioadă mai lungă, m-am reîntors acasă, dar calvarul meu a continuat. Toată ziua nu aud decît interminabile cucuriguri lansate cu putere de cocoșul vecinului. Am încercat în mod amical să mă înțeleg cu vecinul să-mute cocoșul la niște rude care locuiesc în aceeași localitate sau, să-l sacrifice. Toate încercările mele n-au dat nici un rezultat astfel încît vă rog să interveniți în acest sens pentru a pune capăt acestei situații".

Această cerere a fost prezentată unui judecător din Savona, dr. Emilio Gatti, de către Gennaro Borelli, un funcționar din Como, iar cocoșul aparține lui Bartolomeu Rossello care împreună cu soția sa.

Maria, este vecin de casă cu Borelli. Cocoșul al cărui nume este Chiquito are nouă ani și aparține lui Rossello din anul 1982. Proprietarul său, chemat la judecătorie, a declarat că Chiquito este de rasă nobilă și că pentru nimic în lume nu vrea să renunțe la el. În plus, a adăugat el, nu există nici o lege care să-mi interzică deținerea lui chiar în curte, iar în privința cucuriguricor sale necontenite și puternice, nu am nici o soluție de a împiedica aceste manifestări firești pentru un cocoș. Procesul dintre cei doi vecini nu s-a judecat încă, dar multe surse din mass-media au dat publicității nostima întîmplare. Și nu numai atîta. Un post de televiziune a programat în cadrul unei emisiuni pe protagoniștii acestei întîmplări (evident însoțit de soții Rossello) și spre deliciul telespectatorilor el a declanșat o serie de cucuriguri care cu acest prilej au fost testate pentru a se constata dacă depășesc limita de 70 de decibeli considerată drept o poluare sonoră. Controlul efectuat în studio a indicat că nivelul este cu mult inferior limitei de 70 de decibeli. Dar povestea nu s-a terminat. Cocoșul Chiquito a devenit deocamdată celebru și toată lumea așteaptă cu nerăbdare decizia organelor judecătorești...

(Gh. Russu).

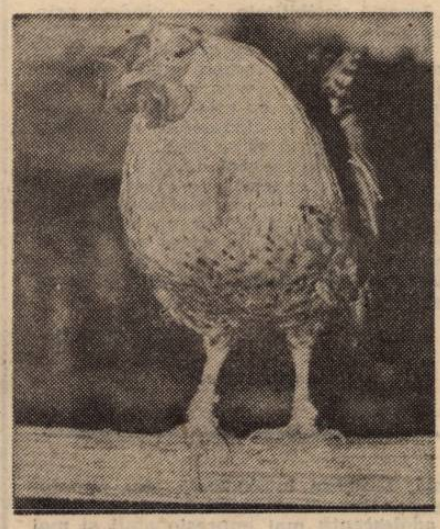

Un Robin Hood modern

De o lună, de cînd avea jocul cu săgeți, Lucas, un omuleț de 7 ani se „antrena" zilnic. Simone Lefebvre, bunica sa i-l oferise de ziua lui, cu toate că părinții erau de părere că este un joc periculos... Astăzi însă, toată familia se bucură că a cedat pentru a avea această jucărie, devenită între timp... arma de apărare!

Miercuri, 26 februarie, Lucas era în vizită la bunica sa, care locuiește la cîțiva kilometri de Marsilia, Franța. Era ora 20 și Simone privea la televizor, în timp ce nepotul își făcea de lucru prin casă. Deodată, Simone auzi un zgomot în bucătărie. Tommy, motanul care se încolăcise într-un colț, pe covor, ridică și el capul și atunci bunica se duse în bucătărie să vadă ce căzuse, dar, se găsi față în față cu un necunoscut, care se năpusti asupra sa, apoi o împinse în salon, aruncînd-o cu violență pe canapea și ordonîndu-i să tacă. Între timp, Lucas, plictisindu-se de jocurile sale, părăsi camera unde se afla pentru a căuta o carte și zări astfel pe individul care o brusca pe bunica sa. Fără a se face remarcat se întoarse în cameră, își luă săgețile, apoi cu pași de catifea se apropie de salon și... toc, o primă săgeată în fesa hoțului, care surprins de durere se blocă pentru o clipă. Lucas, fără a-și pierde sîngele rece lansă încă o săgeată care atinse gîtul agresorului. Urlînd de durere, acesta își smulse săgeata, dar băiețelul avea o bună provizie și continua lansarea lor. N-a fost nevoie să le utilizeze pe toate, căci banditul a rupt-o la fugă.

Nici azi bunica lui Lucas nu știe ce a uimit-o mai mult: intrusul sau inițiativa nepoțelului.

De la vigilență la ghinion

Cum poate deveni prudența o... catastrofă? Răspunsul la această ciudată întrebare ar putea fi cazul lui Véronique Lefèvre, o tînără de 34 de ani din Franța, o excelentă conducătoare auto.

Véronique, secretară la o întreprindere pariziană folosește frecvent automobilul pentru a merge la serviciu și nu a avut niciodată vreun accident. În iarna aceasta

a fost bolnavă, a luat multe medicamente și se simțea cam obosită, așa încît, într-una din zile, aflîndu-se la volan a hotărît să se oprească, pentru a-și învinge somnolența. Îndată ce a parcat a și adormit, dar.. somnul său nu a fost de lungă durată, căci s-a trezit într-o violență asurzitoare. Nu știa dacă e vis sau realitate! Ca într-o imagine apocaliptică, un camion îi izbise mașina cu o forță incredibilă și ambele vehicule deveniseră epave, iar Véronique prizoniera unui munte informe de metal.

Pentru eliberarea sa din „capcană" au fost necesare intervenții timp de o oră, iar șoferul care o lovise a rămas multe luni la spital....

76 de ani împreună

O căsătorie care a rezistat mai mult decît trei sferturi dintr-un secol. Secretul acestei căsătorii-maraton dintre Gino Sacchetto și Lina Molis, amîndoi în vîrstă de 96 de ani constituie un exemplu de înțelegere reciprocă și de dragoste. Cei doi soți s-au căsătorit în anul 1916, în

timpul primului război mondial. El era pe atunci militar și pe front a cunoscut-o pe Lina, care era infirmieră. Imediat după încetarea războiului, s-au stabilit la Milano. Au doi copii, Erminia și Adolfo, cinci nepoți și șapte strănepoți. Cu prilejul aniversării (rotunde) a 75 de ani de la căsătoria lor la Colloredo di Montalbano unde s-au retras, a avut loc o impunătoare festivitate la care au participat alături de membrii familiei și numeroși invitați, printre care s-au aflat și reprezentanți ai mass-mediei, inclusiv un reporter al unui post de televiziune.

Tată la... 106 ani!

În orașul Arak din Iran a avut loc un eveniment fără precedent: Asadollah Sadny Charkhestany a devenit tată la vîrsta de 106 ani. El se simte la fel de bine ca și micuțul său fiu, Mohammed, de 3 kg și 50 cm la naștere. Soția sa este

o văduvă de 40 de ani, deja mamă a patru copii.

Pentru Asadollah, progenitura este o revanșă asupra tristului său destin: căsătorit la 25 de ani, el și-a îngropat primele trei soții și singurii doi fii născuți din prima căsătorie. „Mă simțeam singur, fără frați, fără surori, fără nimeni căruia să-i vorbesc." La 105 ani s-a decis să se căsătorească pentru a patra oară, iar acum este fericit și perfect sănătos. După părerea sa, secretul vitalității sale constă în faptul că nu a mîncat niciodată carne, nu a băut alcool, nu a fumat și a consumat numai alimente naturale.

Salvat de o broască țestoasă

Astfel de cazuri au mai fost semnalate de-a lungul anilor. Știrea pe care o vom relata a fost publicată în presa internațională cu date detaliate, confirmate ca un adevăr indubitabil. Lim Kang Yong, un marinar de origine sud-coreeană, a căzut în mod accidental în mare de pe bordul vasului unde își îndeplinea serviciul. Întrucît nimeni de pe vas nu a observat accidentul, se părea că soarta marinarului era ca și pecetluită. Nu a fost să fie așa. Alături de el a apărut din valurile mării un salvator neașteptat: o imensă broască țestoasă. Inteligentul animal, intuind drama lui Lim, l-a lăsat să se agațe de carapacea sa și l-a purtat astfel timp de peste șase ore, plutind cu bună știință numai la suprafață, pînă cînd marinarul a fost văzut de pe o ambarcațiune care naviga în zonă, și astfel, Lim a reușit să se salveze de la un sfîrșit care se anunțase tragic. Marele regret al lui Lim a fost faptul că în această ultimă fază care a dus la salvarea lui, urmărită cu mare uimire de cei aflați pe vas, salvatorul ivit din „Împărăția lui Neptun" a dispărut.

magazin publicitate

CASA DE LICITATIE
Cercul Militar National, bd. Kogalniceanu 2
730 564 orele 17.00-20.00
Relatii: Cercul Militar National
Luni-Vineri, orele 10.00-18.00
Expertizari-evaluari obiecte de arta, gratuit
Consultatii cu personalitati in domeniu:
miercurea si simbata, 9.00-13.00
Cercul Militar National, intrarea prin
B-dul Kogalniceanu
Expertizari la domiciliu pentru mic mobilier stil
covoare, in vederea vinzarii prin licitatie
OBIECTE DE ARTĂ

verificati-vă cunoștințele

ANDRÉ MARIE AMPÈRE

De unde provine substantivul „amper" ? Foarte simplu : de la numele fizicianului și matematicianului francez André Marie Ampère (1775—1836), care a realizat o serie de descoperiri științifice în domeniul electricității și matematicii. În memoria lui, încă din secolul 19, s-a atribuit denumirea de „amper" unității de măsurare a intensității curentului electric, fie continuu, fie alternativ.

Pentru cei care cunosc cît de cît ceva despre noțiunea de amper, cît și despre Ampère, propunem cîteva întrebări, spre verificarea cunoștințelor. Cei care nu dispun de astfel de cunoștințe, vor afla unele — poate — interesante, din răspunsurile ce vor fi publicate în rubrica viitoare.

Și acum, iată întrebările :

1. Cine a fost Ampère ?

2. Ce descoperiri mai importante a avut el ?

3. Cum se definește în prezent unitatea de măsură „amper" în sistemul metrologic internațional MKfSA (metru, kilogram, forță, secundă, amper) ?

(Răspunsul în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Alessandro Volta

1. Alessandro Volta s-a născut la 19 februarie 1745 în orașul italian Como, dintr-o familie de nobili. La 29 de ani a devenit profesor de fizică în orașul natal. La 34 de ani a fost numit profesor de fizică la Universitatea din Pavia în Italia.

Încă de tînăr îl preocupau științele naturii și chiar în vremea studenției a scris o primă lucrare științifică, legată de electricitatea statică, la modă atunci. Mai tîrziu a realizat un electroscop, pe care l-a perfecționat ulterior.

După 1791 a început să se ocupe cu reluarea experiențelor pe broaște ale lui Galvani, care l-au adus în final la realizarea primei pile electrice din lume. În 1791 a fost ales membru al Societății Regale din Londra (Academia de științe din Anglia) și i s-a conferit o medalie de aur pentru realizările sale. În 1801 a ținut o conferință publică la Paris, la care a participat și consulul, pe atunci, Napoleon Bonaparte, ministrul de externe al Franței Talleyrand, ministrul de război Berthier și diverși alți oameni de știință francezi. Napoleon l-a felicitat personal pentru realizările sale. A murit la 5 martie 1807, în vîrstă de 82 ani.

2. Arhiepiscopul Luigi Volta, fratele lui Alessandro, nu accepta experiențele acestuia pe broaște, considerîndu-l un eretic și activînd împotriva religiei.

3. Primele pile electrice ale lui Volta constau în niște discuri din tablă de cupru și de zinc, suprapuse, izolate între ele cu alte discuri, din pîslă, îmbibate cu o soluție de clorură de sodiu (sare de bucătărie). Ulterior, a înlocuit soluția de clorură de sodiu cu o soluție de acid sulfuric diluat.

4. Volta a fost prieten cu marele chimist francez Antoine Laurent Lavoisier, care a fost decapitat în timpul Revoluției franceze din 1789. L-a cunoscut și pe Napoleon Bonaparte, care i-a oferit în 1801 un premiu, primul de acest gen, în valoare de 200 000 franci francezi, pentru descoperirile sale epocale din domeniul electricității.

5. Realizările lui Volta au fost răsplătite după decesul său, încă din secolul 19, de către oamenii de știință, prin adoptarea ca unitate de măsură a tensiunii electrice a „Voltului", pe care o folosim și astăzi, inclusiv multiplii sau submultiplii acestuia.

Ing. LIVIU MACOVEANU

— Veniți voi oropsiți ai soartei...

O ENIGMĂ pe săptămînă

DUELUL

La un duel, după ce combatanții și-au ales revolverele, se îndepărtează la cincizeci de pași, apoi se întorc și — la comanda foc — trag fiecare cîte un glonte. Doar Lord Sussex cade rănit de moarte. Ducele John triumfă, dar ultimele cuvinte ale învinsului au fost : „Am fost trădat ! Revolverul meu a avut gloanțe oarbe !" Ulterior, ambii martori declară că au încărcat, de comun acord, cu gloanțe oarbe ambele revolvere. Ce s-a întîmplat în realitate ?

RĂSPUNS LA PROBLEMA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Cădere în gol

Practic, soțul Elisei nu are nici un alibi, iar prezența lui în apartament îl face suspect. Pe de altă parte, datorită zgomotului aparatului de bărbierit electric, nu putea auzi spusele soției sale. Dacă n-ar fi fost implicat, nu ar fi adus acele amănunte suspecte, în favoarea sinuciderii.

FEL DE FEL

● **Celebrul** Dom din Milano a cărui construcție a început în anul 1386 a fost realizat cu ajutorul unor importante subvenții particulare și a unor taxe fiscale impuse locuitorilor.

● **În Grecia antică**, pîinea nu era coaptă numai în cuptoare ci și direct la un foc cu flăcări.

Test

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

CINCI GREȘELI

Cele cinci greșeli : 1) Trunchiul pomului din stînga este mai gros ; 2) Liana este neagră (în loc de albă) ; 3) Piciorul stîng al lui Tarzan este în poziție orizontală (și nu ridicată) ; 4) Trunchiul copacului din centru este alb ; 5) Corpul maimuței este mutat mai la stînga.

DOUĂ DIN OPT

Dintre cele opt desene, numai două sînt identice. Care ?

(Soluția în numărul viitor)

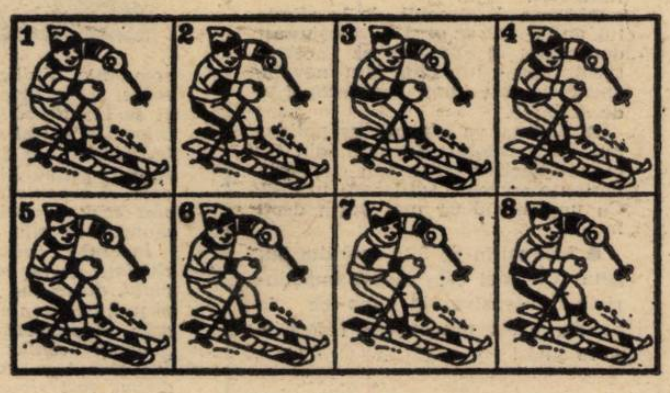

cînd ați fi ultima oară

— Popescule, e adevărat că vrei să-ți schimbi numele ?
— Adevărat, domnule director !
— Pe ce motiv ?
— Vreau să adopt varianta științifică...
— Și te vei numi...
— Pepeschis !

— Unde țineți documentele mai importante ?
— În siguranță, în fișetul acesta, care nu poate fi deschis cu nici o cheie !
— Atunci, cu ce deschideți ?
— Cu un cui... domnule director !

— Pentru ce nu se respectă dispozițiile mele ?
— Pentru că nu vorbiți de sus, domnule director !
— Și ?!
— Și... tos nu se mai aude !

— O fi el activ, domnule director dar vă detestă...
— De unde știi ?
— Sînt prietenul lui cel mai bun.

— Directore, vreau un foc, îl costează direct un muncitor pe șeful întreprinderii.
— Poftim. Dar ia spune, dacă lucrai în America, tot așa te-ai fi adresat directorului tău ?
— Ehe, dacă eram în America, nici dumneavoastră nu mai erați director !

Un director spune unui cetățean :
— Regret, dar secretara mea e acum foarte ocupată și nu poate fi deranjată.
Are mulțime de treburi de rezolvat.
— Dar poate vă pot ajuta eu...

— Cum, de ieri ai o secretară și azi te prind sărutînd-o ?
— Ai dreptate, dragă, trebuia să mai aștept !

Directorul îl întreabă pe inginerul șef care s-a întors din țară îndepărtată :
— Ei, cum a fost în străinătate ?
— A fost foarte bine, domnule director.
Am adus SIDA.
— Dă-o secretarei că o iau mîine de la ea. Acum sînt foarte ocupat.

Culese auzite și pățite de DUMITRU VASI-ȘOIMOȘANU

ANATOMIE

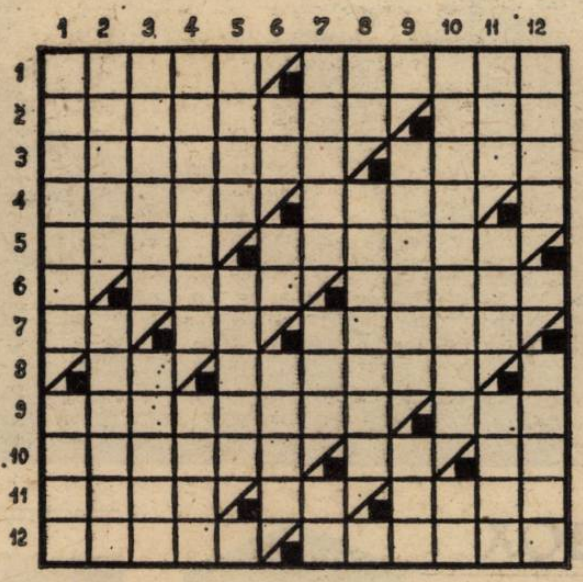

ORIZONTAL : 1) Glandă-anexă a tubului digestiv — Țesut fibros și cărnos care pune în mișcare diferite organe și părți ale corpului. 2) Știința care studiază structura ființelor — Sufletul, separabil de trup în cultul daoist. 3) Fiecare din cele două organe interne ale omului, situate în regiunea lombară, în afara cavității peritoneale — Vase. 4) A copia — Organ format din mănunchiuri de fibre reprezentînd prelungirea neuronului. 5) Doină ! — Țesut care învelește rădăcinile și o parte din corpul dinților (pl.). 6) Membrana circulară, colorată a ochiului, situată înaintea cristalinului — Își ține gura. 7) Ia intrarea în epigastru ! — Zar mic — Stare permanentă de ușoară tensiune a mușchilor unui organism sănătos aflat în repaus. 8) Conținutul splinei ! — Fără prea mare greutate (dim.). 9) Glandă de formă alungită, care are legătură cu splina și duodenul — Coapsă, șold. 10) Face obiectul unei autopsii — Antenă ! — Ebe ! 11) Fecioara cu ochii sprînțari.. — Merg la Roma — Ca fierea. 12) Lipsit de forța fizică de a face ceva — Dinți mari fixați în partea posterioară a maxilarelor.

VERTICAL : 1) Canal membranos și musculos care pornește de la cavitatea bucală și sfîrșește la esofag, locul de încrucișare a căilor respiratorii cu calea digestivă — Mici orificii pe suprafața pielii. 2) Organ intern musculos, central al aparatului circulator — Fiecare dintre cele două organe principale, situate simetric în cavitatea toracică. 3) Dinți lungi și ascuțiți între incisivi și premolari — A trece cu bună știință prin apă. 4) Excitare — Pește de apă dulce. 5) Acoperămînt pentru cap — Pene pentru despicat lemne. 6) 15 mușchi ! — Glas ! — Senzație fiziologică cînd se simte nevoia de a bea apă. 7) Membrele superioare ale corpului omenesc — Pigmei din Republica Ruanda — Ființă rațională. 8) Eu la oglindă ! — Leziune traumatică a unei articulații. 9) Părți din corpul unei ființe prin care se realizează funcțiile vitale — Parte proeminentă a feței situată între obraji, frunte și gură. 10) Fiecare dintre cele două oase anterioare ale centurii scapulare — Came ! 11) Punct în care se leagă un vas de sînge cu un organ format din țesut spongios — Literă gotică — În carne și oase (fig.). 12) Se dă după deget — Ființe foarte slabe (fig.).

Dicționar : LIN, ARM, TUA, IUS.

TALIDA RUNCU
Sibiu

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

DINTRE SUTE DE CATARGE

ORIZONTAL : Bucur — Galere — Eba — Onedin — P — Lebăda — Amara — Grivița — A — Av — I — Nr — Imună — E — Craiova — Ura — Aa — Gai — — Nr — Imună — E — Craiova — Ura — Aa — Gai — Aramă — Ir — L — Amiral — A — Avat — O — Ață — Deda — Opritor — Agamemnon — Rm — Mariția — Șefie

Nr. 13 (1797) din 28 martie 1992

Caleidoscop

magazin

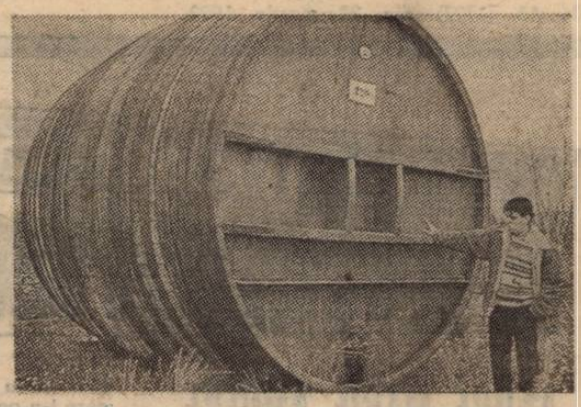

UN SCULPTOR INVENTEAZĂ TELEVIZIUNEA ÎN RELIEF

Cu cinci ani în urmă, Pierre Alliot a inventat procedeul televiziunii în relief şi de atunci bate la toate uşile, realizează demonstraţii, primeşte încurajări... şi aşteaptă pune ea în practică a proiectului său.

Pierre Alliot, absolvent la Beaux Arts din Paris, s-a ocupat apoi de restaurarea monumentelor de artă pentru muzee şi a monumentelor istorice. Pentru studiile sale, artistul era adesea nemulţumit de fotografii şi a căutat să obţină dispunerea în relief a imaginilor studiate. În acest fel a creat un aparat numit „Allioscope" pentru care mai are de pus la punct încă 10 la sută din sistemul de funcţionare, dar nimeni nu îşi asumă riscul unor investiţii...

Conştienţi că imaginea în relief are multiple aplicaţii : medicină, comunicaţii, video, imagini de sinteză, desen asistat pe ordinator etc., se pare că japonezii sînt cei care au înţeles utilitatea cercetărilor lui Pierre Alliot şi cu sprijinul acestora va putea lua naştere în cele din urmă, un ecran cu trei dimensiuni.

BOX ÎN PARLAMENT

Această secvenţă de box tinde să ne obişnuiască cu asemenea manifestări petrecute (unde credeţi ?) în unele parlamente din diferite ţări ale lumii. Presa şi televiziunea ne-a obişnuit cu asemenea spectacole în care deputaţii caută să rezolve unele probleme de adversitate politică sau personale prin folosirea forţei, în cazul de faţă - prin utilizarea pumnilor. Secvenţa a fost surprinsă în parlamentul din Taiwan şi reprezintă pe deputaţii Si Chia Chuan şi Hsieh Lung Shong încercînd să rezolve o problemă (care ulterior s-a constatat că era de ordin personal şi nu politic) prin folosirea pumnilor, în văzul tuturor colegilor. Secvenţele cu pricina au fost în ziare. Chiar televiziunea şi-a făcut datoria.

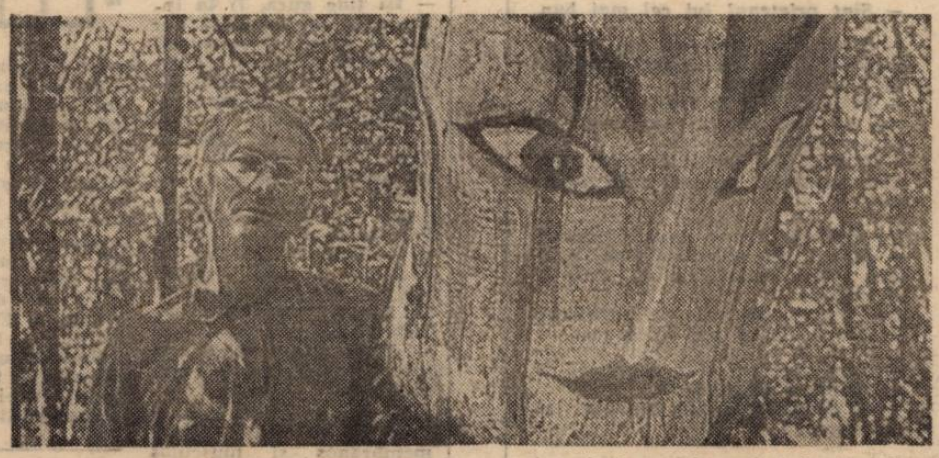

- Stocurile de petrol ale Franţei sînt suficiente pentru 90 de zile de consum. Ele vor fi folosite într-o situaţie limită, după consumul celorlalţi combustibili.
- Omenirea nu foloseşte direct decît o mică parte din imensa energie gratuită a Soarelui, care o depăşeşte de circa 35 000 de ori pe cea consumată global pe Terra.
- „Să arzi petrolul în focar echivalează cu a te încălzi la un foc întreţinut de bancnote", atrăgea atenţia lumii în secolul trecut marele chimist rus Mendeleev, cu înţelepciunea sa. Era, în acelaşi timp, un avertisment adresat omenirii, pentru a se comporta cum trebuie cu „aurul negru" adus din adîncuri.
- În Nigeria, cel mai populat stat al Africii, cu peste 100 milioane de locuitori, se consumă mari cantităţi de lemn pentru pregătirea hranei. La sate, 87 la sută din populaţie recurge la lemn, iar la oraşe procentul este de 36 la sută.

TELEGRAME

- În ultimii cinci ani, cazurile de cancer de sin la femei au crescut în America de Nord cu 32 la sută, relevă „National Cancer Institute" din S.U.A.
- În ultimii zece ani, peste 30 000 de locuinţe din Marea Britanie au fost înzestrate cu instalaţii de apărare contra zgomotului rutier. Măsurătorile au arătat că datorită acestor instalaţii (ferestre duble, jaluzele, ventilator permanent şi mobil etc) nivelul zgomotului se reduce în medie la 34 decibili.
- Şi sub pămînt, la mari adîncimi, se găseşte destulă energie pentru a ajunge oamenilor şi în secolele următoare. Este vorba de căldura internă a Pămîntului.
- Industria petrolieră şi a gazelor a început să se dezvolte rapid în lume în cursul anilor 60 ai secolului XX.
- Timp de decenii, de la sfîrşitul anilor '20 şi pînă la începutul deceniului al şaptelea al acestui secol, peste jumătate din nevoile energetice ale lumii erau acoperite de cărbune.
- Franţa va efectua pe poligonul de pe atolul Mururoa, din Oceanul Pacific, patru sau cinci experienţe nucleare subterane în 1992. Cu una sau două mai puţin decît în 1991.
- Mai puţin de 3 la sută din bugetul Canadei este alocat împăduririlor intensive, în timp ce în Suedia acest procent se ridica la 40 la sută !

Un urmaş al lui Diogene

Datorită lui François Gaudemard, petrecerea sfîrşitului de săptămînă într-un butoi ar putea deveni ultima nebunie la modă. Acest restaurator din Lavérune, Franţa, transformă butoaiele de stejar în bungalouri.

Nostalgic şi pasionat de rustic, el nu a vrut să accepte sfîrşitul tragic al unor butoaie cu un diametru de 3 m, de care proprietarul acestora se decisese să se debaraseze. François le-a instalat deci pe un teren şi a început să lucreze la reconstrucţia lor, amenajîndu-le cu uşi, ferestre, iar în interior cu cameră şi bucătărie, reprezentînd o suprafaţă de 15 m pătraţi.

Prototipul va fi terminat în luna aprilie a acestui an, urmînd apoi să se extindă numărul butoaielor gata să găzduiască excursionişti.

Singur, reconstruieşte un sat

Satul Pommerol din regiunea Drome, (Franţa) era nelocuit de la începutul secolului. În 1973, Paul Vuillard, în vîrstă de 53 de ani, un renumit chirurg lyonez descoperă satul- fantomă, în timpul unei drumeţii cu prietenii săi, apoi un bătrîn ţăran îl ajută să regăsească proprietarii. La început, prietenii entuziaşti îl ajută să refrişeze şi să dea la iveală toate ruinele, dar după zece ani renunţă să-i mai ţină

companie. Vuillard, este hotărît să continue, îşi abandonează cariera de medic şi se instalează la un han din apropiere, înlocuind astfel spitalul cu aerul de munte. Singur s-a ocupat de restaurarea bisericii, primăriei şi de construirea unor case. A organizat chiar şi un muzeu, unde sînt expuse unelte agrare, îmbrăcăminte, monede şi alte obiecte specifice locului.

Încetul cu încetul, satul Pammerol, şters altădată de pe hartă îşi organizează acum viaţa, dispunînd de electricitate, un oficiu poştal, căi de acces, un han, pe scurt fiind gata să primească locuitori şi vizitatori.

Lîngă vechile ruine există şi castelul Pommerol pe care Paul Vuillard este dispus să-l reconstruiască cît de curînd.

Citiţi în numărul viitor:

KENT CULLERS SAU ORBUL CARE VEDE STELELE

Biblioteca ... TIRGU-...

Pădurea cu creaturi legendare

Cu Pierre Rapeau s-a născut o nouă generaţie de artişti şi anume : cei ce machiază natura !

Revenit la începutul anilor '80 în ţinuturile unde şi-a petrecut copilăria, la Labrousse (Franţa), acest profesor de ştiinţe naturale s-a decis într-o dimineaţă să picteze arborii... Luînd peisajul pădurii ca pe un caiet verde, Rapeau îşi scrie în linişte toate visurile sale pe scoarţa de copac. Dimineaţa pleacă pe bicicletă la întîlnirea cu arborii, ducînd pe ghidon borcanele cu vopsele şi traista cu pensule. Şi astfel, pe zi ce trece, fiecărui trunchi i se imortalizează o caracteristică, botezînd apoi „creatura" cu nume din basme.

Pădurea poveştilor sau poveştile pădurii ?!

magazin

SERIE NOUĂ – 48

ANUL XXXV • Nr. 14 (1798) SIMBĂTĂ 4 APRILIE 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

LA POMPEI

ȘI EU AM FOST PASĂRE...

(Povestire S.F)

Dosarele medicinii

DIABETUL

ORBUL CARE VEDE STELELE

„Prima dragoste a unei femei e întotdeauna o femeie“

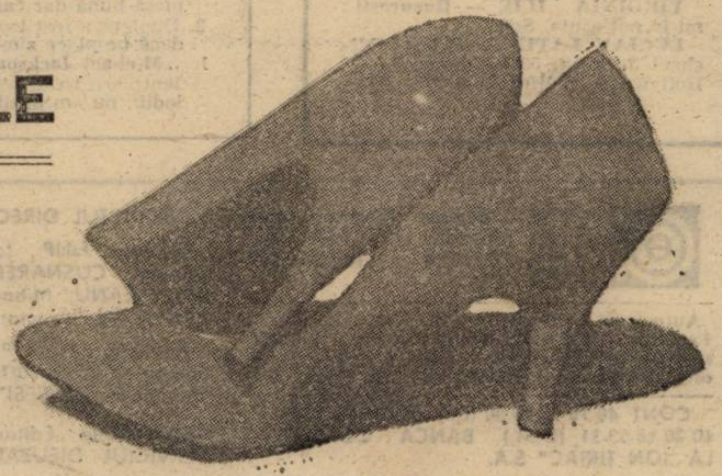

Copiii dintr-un tren al morții

POLIȚIST

Noaptea adevărului

program tv

- Music Box
- Incursiune în paranormal
- Starea de veghe
- Glob Magazin
- Sport Univers
- Întîmplări adevărate
- Medicina la zi
- Horoscop

Femina Club

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

SHANICE — un nume de reținut

În urmă cu o lună de zile o pustoaică de 18 ani (știu, veți spune că la 18 ani nu mai ești „pusti" dar, dacă o comparăm cu restul interpretelor...) trecea peste toate barierele ajungînd Number One în Billboard și în topul 40 al lui Shadoe Stevens cu melodia **I Love Your Smile** hit care a devenit foarte popular în SUA și Europa fiind cerut în toate discotecile... Piesa face parte de pe albumul de debut al lui Shanice Wilson, intitulat **Inner Child** și care a apărut la sfîrșitul lui decembrie '91. M-am întrebat dacă atenția pe care i-o acordă casele de discuri nu este prea mult pentru o interpretă atît de tînără iar răspunsul lui Shanice a fost : „să fii star este minunat, îmi place. Sînt emoționată cînd oamenii mă recunosc pe stradă și mă salută. Am scris **I Love Your Smile** în timpul războiului din Golf cînd toți oamenii erau îngrijorați, iar eu doream ca ei să se bucure și să zîmbească". Sînt sigur că Shanice îi va face pe mulți să zîmbească (nu ironic...) deoarece albumul ei este destinat tuturor vîrstelor și conține piese pentru toate gusturile, de la disco la rhythm & blues și de la funk la rap. „Dintotdeauna mi-am dorit să fac un astfel de album și mă bucur că am reușit (n.n. un mare merit are producătorul, cel mai bun, al casei Motown, Michael Waldon care le lansase și pe Whitney Houston și pe Mariah Carey...). „Nu cred că voi dezamăgi publicul, mie îmi place să cînt, iar dacă vreun cîntec nu va „merge" nu-i nici o problemă, voi scrie unul nou. Nimic mai simplu !", spune Shanice, căreia nu-i lipsește încrederea în sine. Și are de ce...

Cu regretul că nu am, încă o fotografie de-a ei vă las în compania știrilor, mai mult sau mai puțin calde grupate sub titlul Telex internațional.

Kim și unul din cei 7 pitici.. Wilde

TOLBA CU SCRISORI

CARMEN O. — Focșani : acele clasamente fuseseră realizate de institutul Gallup. O firmă serioasă, nu crezi ?

CARMEN ONCIOIU — Onești : 1) O.K. pentru Dangerous. 2) Nu este adevărat că ar fi murit Rod Stewart. Scrie-mi...

CLEOPATRA MANOLE — Slobozia : ai fost dezinformată rău de tot ! Duetul Modern Talking nu numai că s-a desființat dar acest fapt s-a întîmplat cu ani în urmă... Thomas Anders a ales cariera solistică iar Dieter Bohlen și-a format o trupă, cu numele Blues Sistem. Despre succesele individuale ale celor doi nu voi spune nimic deoarece unul va fi sigur nedreptățit...

DANIEL VINTILESCU — D.T. Severin : nu-ți pot trimite postere cu Freddie Mercury. Informațiile despre el au apărut în luna decembrie 1991.

CARMEN VLĂDESCU — București : nu am informații despre Alan Parson Project. 2) albumul ABACAB este al grupului Genesis și a apărut în 1981. 3) adresa este corectă (mai sînt și altele...). 4) nu am concertul de la Berlin al lui Phil Collins.

RADU GEORGE — Năvodari : „un rapper fanatic MC G x G anunță înființarea unui Rap Music & Dance Fun Club. Dacă vreți ca viața să vi se pară mai frumoasă, scrieți la următoarea adresă : str. Rîndunelelor 14, bl. 3 sud, sc. A, ap. 14, Năvodari, cod 8735, jud. Constanța.

ROXANA ILIESCU — Ploiești : puțină răbdare, da ?

RAMONA VILCHE — Iași : despre NKOTB am scris de cîteva ori pînă acum la ora actuală sînt implicați într-un scandal fiind acuzați că nu ei ar interpreta melodiile care i-au făcut celebri... Un nou caz „Milli Vanilli" ? Vom vedea...

VIRGINIA ILIE — București : nu te pot ajuta. Sorry.

LUCIAN LAȚIU — Sebeș : Michael Jackson, 5328 Fulton AVLP, Hollywood, California 91805, USA.

TELEX INTERNAȚIONAL

■ „Bătrînul" **Eddie Grant** revine în actualitate cu un nou single, intitulat Paco & Ramona, care precede următorul său disc. Pînă atunci, „Gimme Hope Jo Anna"...

■ Rămînem în perimetrul muzicii reggae pentru a vă semnala apariția noului album al jamaicanului **General La Fayette** (care are la activ trei discuri de aur). Recenta producție poartă titlul Good bye Jamaica.

■ Dacă nu știați, aflați că în SUA există două topuri „fourthy" majore (unul realizat de Casey Kasem și celălalt de prietenul nostru Max Monroe — Shadoe Stevens). Fiecare din acestea se bazează pe analizele și clasamentele realizate de diferite posturi de radio americane, precum și de companiile discografice, topurile rezultate astfel fiind destul de diferite unul de celălalt...

■ Noul album al nurliei **Samantha Fox** (care a ținut regim cîteva luni...) se intitulează „Just One Night", fiind produs de Robert Clivelles („jupînul" celor de la C & C Music Factory). Primul single al acestui disc este Pleasure Zone, un titlu incitant (și excitant) nu-i așa ?

TOP TEN MAGAZIN

10. **Colour Of Love — Snap.** No comment
9. New entry. V-am spus eu că vor reveni, cu un nou hit, **KLF ?** Este vorba de cel de-al doilea single al noului lor LP, **What Time Is Love ?**
8. **All For Love — Color Me Badd.** Coboară un loc.
7. Surpriză ! Gary Moore revine în actualitate cu un nou album, al treilea (primele fiind Stick It To Ya și Still Got The Blues) intitulat Wild Life. LP la care a lucrat opt luni. Melodia este „O zi rece în iad" — **Cold Day In Hell.** Brrr...
6. „Zona crepusculară" — **Twilight Zone** cade trei locuri rămînînd însă o excelentă piesă de discotecă. Ce ziceți ? 2 **Unlimited,** de un nou hit ?
5. O nouă intrare — **I'm Too Sexy — Right Said Fred,** un nume nou în show-biz și un hit care tinde să cucerească topurile. Vom vedea...
4. În urcare două locuri noul single al lui **Michael Bolton — Missing You Now,** un slow caracteristic pentru el.
3. Un nou slow (și el în urcare un loc) al lui **Prince-Diamonds And Pearls,** o piesă bună dar care nu cred că va ajunge Number One în topul nostru...
2. După ce a fost trei săptămîni pe prima poziție, **Shanice** coboară un loc și chiar dacă ne place zîmbetul ei, **I Love Your Smile** a trebuit să cedeze locul lui...
1. **„Michael Jackson** deoarece **Remember The Time** (dublată și de clipul excelent) are toate atributele unui „Numero Uno". Apropo de clipul acestei melodii : nu am auzit nimic de faptul că și el ar fi fost cenzurat...

Albumul săptămînii

Emotions — Mariah Grey

După ce l-am tot aminat a venit, în sfîrșit, și rîndul acestui LP să vă fie prezentat. Se spune că o experiență reușită nu trebuie să se mai repete dar, cum fiecare regulă are și excepții, Mariah a repetat experimentul din primul său album (Mariah Carey — 1990), care i-a adus și un premiu Grammy, demonstrînd că reteta ei (funk-s'ow) nu s-a „depreciat" în timp. Albumul a apărut în septembrie 1991, conține zece compoziții și durează 43 minute. Începem cu melodia ce dă titlul albumului, piesă funk ajunsă Number One în Billboard anul trecut. Urmează două slow-uri, **And You Don't Remember** și **Can't Let Go** care ne dezvăluie (la fel ca Vision Of Love, Love Takes Time și I Don't Wanna Cry) vocea de excepție a frumoasei americance. După două melodii cente simțim nevoia de mișcare și vom primi, imediat, un funk excelent **Make It Happen** urmat, bineînțeles, de un alt slow **If It's Over** — Dacă s-a terminat. Nu nu vă invitați partenerele la dans deoarece melodia **You're So Cold** — Ești atît de rece, nu este blues (începutul este înșelător...) ci un funk de prima mînă ! Ne întoarcem la specialitatea casei cu **So Blessed,** trecem rapid peste **To Be Around You** și ne vom opri la ultimele două compoziții ale acestui album, **Till The End Of Time** și **The Wind,** ambele slow-uri. Unii vor spune că sînt prea multe melodii lente pe acest disc dar le voi răspunde că acestea sînt atuurile interpretei, care o deosebesc de colegile „rivale". Recomand acest nou LP tuturor inimilor romantice iar celor care n-au ascultat, încă primul ei album le spun s-o facă neîntîrziat deoarece nu vor avea decît de cîștigat.

P.S. Scrieți-mi ce albume doriți să vă mai prezint, O.K. ?

PUNCTE

Un almanah pe care cumpărătorul îl așează alături de cărțile la care ține mai mult, trebuie să conțină, în două cuvinte, de toate. Almanahul „Flacăra" are meritul de a fi, așa cum o afirmă de altfel, „o bibliotecă într-o carte". O carte realizată în chip remarcabil de profesioniști. Nici o concesie nu s-a făcut textului ambiguu sau perisabil, în schimb s-a investit mult și cu folos în noutatea informației și scriitura cu rigoare.

Dacă vicisitudinile legate de calitatea hîrtiei și implicit ale ilustrației color, atractivă prin selecție și deficitară prin aceeași hîrtie proastă, n-ar fi existat, Almanahul „Flacăra" întrunea atributul de superlativ al genului.

De ce cr d că este remarcabil acest almanah ? Pentru că oferă prin sumar interesului și curiozității noastre satisfactiile unor lecturi din domenii etern actuale : istorie, cultură, memorialistică, politică, adevăruri multă vreme ascunse și, nu în ultimul rînd, divertisment bine ales. Sînt multe lucruri pe care le știam parțial, și le aflăm acum întregi : sînt multe lucruri pe care nu le știam, și avem acum acces la ele ; sînt lucruri de aust nefluctuant și care rămîn în memorie pentru că li se cuvine. În fine, multe curiozități din lumea mare au fost reținute după aceeași măsură sigură a calității lor. O informație cuprinzătoare de-a lungul a peste 200 de pagini se insinuează profitabil și tridimensional : trecut, prezent, viitor. Și, cum îi stă bine unui almanah, și acesta oferă prilejul unor intermezzo-uri deconectante: bogate pagini de rebus, turistice și sexi — ultimele legate de un suport narativ, nu doar din nevoia de legendă la fotografii; ci din aceea care motivează o voaă de care frămîntatul Freud s-ar fi speriat, dar cu o înțelegere înțeleaptă...

Fructul iubirii

După bucuria adusă de sexualitate, a venit și timpul fericirii aduse de maternitate. Are 40 de ani, dar Cicciolina, diva filmelor porno, nu consideră că e prea tîrziu să devină mamă, deși căsătoria ei

s-a și sfîrșit. Cu statutul său de femeie serioasă, căsătorită, viitoare mamă, Cicciolina spera la un moment dat să înduioșeze autoritățile americane și să obțină viza de intrare pe teritoriul acestora. Dar nu s-a întîmplat așa. Rațiunea refuzului: Cicciolina nu a fost considerată la înălțimea standardurilor morale ale țării în care dorea să pătrundă. (A.P.)

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția : Piața Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Imprimeria „CORESI" — București.

Administrația „Editura Națională S.A." SERVICIUL DIFUZARE : 18.24.27

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

Prin „LOGIC", „BORLAND" implicat 100% în informatica din România

Firma BORLAND INTERNATIONAL, aflată în prezent pe locul doi în lume printre producătorii de software, și care a cunoscut o continuă și spectaculoasă ascensiune, mai ales după înglobarea firmei Ashton Tate, a organizat la București, împreună cu Societatea româno-americană LOGIC un interesant seminar, dedicat utilizatorilor produselor sale.

Manifestarea de la București (24—25 martie) a beneficiat de prezența a doi distinși reprezentanți ai firmei Borland, Dl. François Micole, vicepreședinte și director pentru Europa, și Frédérick Felman, director tehnic, precum și de participarea Dlui Sorin Marpozan, președintele firmei Logic. Este vorba de fapt de primul seminar realizat cu participare străină a unei firme de software din România și firma Borland, după cum remarca Dl. Marpozan, seminar care s-a bucurat de prezența unor specialiști din instituții și ministerele economice, administrație, cercetare științifică, învățământ. Cu ocazia conferinței organizată în ziua de 24 martie la Casa Centrală a Armatei, atît Dl. FELMAN cît și Dl. MARPOZAN au avut amabilitatea să răspundă la cîteva întrebări pentru cititorii revistei „Magazin". Ne-am adresat pentru început D-lui Sorin Marpozan :

— Stimate d-le MARPOZAN, aș vrea mai întîi să ne spuneți din punctul dv. de vedere, aflîndu-vă la conducerea unei firme care are deja un trecut în România, ce progrese considerați că ați realizat de cînd colaborați cu firma Borland ?

— Progresul, cred, nu este de natură financiară, ci constă în a aduce oamenilor un anumit soft și... un mod de lucru. Mai ales modul de lucru, care poate fi mai important decît produsul în sine, căci el creează o structură de gîndire, **schimbă** o structură de gîndire, și cred că acesta este beneficiul cel mai serios.

— Dar caravana Borland ? Ce noutăți aveți ?

— Caravana va porni într-adevăr, în ultima parte a lui aprilie și va poposi în patru mari orașe din țară.

— Ce-și propune ea ?

— O prezentare la un nivel accesibil a produselor Borland pentru potențialii utilizatori. Să le aducă la cunoștință ce posibilități există, faptul că Borland continuă să fie sută la sută implicat în dezvoltarea softului în România și să le pună la dispoziție documentația tehnică de care au nevoie.

— Și care vor fi cele patru orașe ?

— Încă nu le-am stabilit. Vor fi însă patru dintre principalele centre universitare.

— Ați făcut totdeauna „cadouri" tinerei generații. Aveți și acum vreun proiect pentru vara care vine ?

— Acum se desfășoară un concurs pentru copii la Clubul copiilor din Sectorul 1. Noi participăm cu dotări. În ceea ce privește Olimpiada de Informatică... am spus că anul acesta ar trebui să participe și alte firme. Dar vom fi prezenți și noi.

— N-ar trebui să renunțați la o tradiție...

— Sigur că nu. Totdeauna vom participa. Există chiar și o posibilitate — nu o pot certifica acum — ca cei ce vor cîștiga să meargă la conferință Database Borland, în Statele Unite. Nu le pot promite, dar lucrăm la un asemenea proiect. Împreună cu Borland, evident !

— Acum, aș vrea să adresați un gînd cititorilor revistei „Magazin"...

— Să se gîndească la programarea orientată pe obiecte, la schimbări structurale... În gîndire !

— Chiar așa ? De ce ?

— Pentru că dacă nu ne schimbăm fiecare, nu se schimbă nici România.

La rîndul său întrebîndu-l care ar fi semnificația titlului „Borland Now" al actualului seminar, DL. FELMAN a ținut să înceapă prin a declara :

— Cel mai important lucru este că ne concentrăm asupra produselor și utilizatorilor pentru a le permite acestora să-și dezvolte uneltele necesare pentru a-și crea aplicații și tehnologii orientate pe obiecte.

— Aveți proiecte speciale pentru România, diferite de alte țări est Europene ?

— Principala noastră preocupare este să ajutăm țările Europei de Est. Colaborăm cu oameni de afaceri din fiecare țară. În aceasta investim. Îi antrenăm, făcînd promovarea produselor cu ei, înțelegînd piața, potențialitățile. De multe ori traducem manuale în limbaje folosite local. Și chiar produse. Avem de exemplu livrări de dbase pentru Cehoslovacia, Ungaria, Polonia. Și sperăm să facem în curînd același lucruri și pentru România.

— Vă mulțumim. Aveți o urare pentru cititorii revistei noastre ?

— Succes în România ! Pentru această națiune care se află în plină dezvoltare și transformare, ca parte a fenomenelor care se petrec în întreaga Europă.

MIHAELA DOROBANȚU

SENZAȚIONALE DESCOPERIRI LA POMPEI

Operațiunile de căutare, de săpături în jurul fostului oraș Pompei distrus de o teribilă explozie vulcanică în luna august a anului 79, s-au încheiat cu rezultate, apreciate ca excepționale. Au fost identificați alți opt morți în apropierea mării, opt persoane care încercaseră prin fugă să scape de ploaia de foc revărsată de erupția Vezuviului. După primele cercetări, s-a avansat opinia că cei opt morți au scăpat în prima fază a erupției vulcanului ascunși undeva într-un adăpost mai solid, dar atunci cînd au încercat să părăsească adăpostul lor, a început să cadă o cenușă fierbinte încărcată de gaze otrăvitoare, ceea ce a dus în cîteva secunde la moartea lor. Timp de 1912 ani, de la teribila erupție, cei opt locuitori ai orașului Pompei (aflat la 30 kilometri de Napoli) au rămas în același loc unde și-au pierdut viața și unde au fost găsiți în perfectă stare de conservare.

Solicitat că dea unele amănunte privitor la această importantă descoperire, prof. Baldassarre Conticello, conducătorul operațiunilor de săpături și arheolog reputat, a declarat : „Acest grup de opt morți prezintă unele caracteristici deosebite. Au fost descoperiți la un nivel mult superior celui firesc în încercarea lor de a ajunge la malul mării, după ce au reușit să scape de urmările primei erupții distrugătoare, datorită unui adăpost foarte solid și ferit de scurgerile de lavă. Dar încercarea lor a eșuat în mod tragic. Primele cercetări s-au îndreptat spre un grup de cinci morți care, după opinia noastră, reprezentau membrii unei familii. Patru erau adulți, iar al cincilea un copil. O pereche, probabil soț și soție, erau îmbrățișați într-un ultim gest de afecțiune și apărare, iar femeia era gravidă. Și foarte probabil că și ceilalți doi morți erau din familie (probabil frați), ceea ce ne îndreptățește să credem că a fost identificat primul grup de familie din anticul Pompei, întrucît toți ceilalți morți au fost găsiți împrăștiați prin toate colțurile orașului în urma încercărilor izolate de a scăpa de furia vulcanului. Găsirea celor opt morți într-un perimetru foarte mic denotă faptul că este vorba de o familie care a decis să fugă în grup".

Pe baza unor date și a cercetărilor făcute, arheologii consideră că pot reconstitui sau imagina ce s-a întîmplat în zilele de 24 și 25 august în anul 79. În dimineața primei zile, locuitorii orașului au auzit un zgomot infernal. Era rezultatul săririi în aer a „capacului" vulcanului Vezuviu, provocînd simultan un cutremur extrem de puternic care a durat cam un sfert de oră, perioadă în care locuitorii au fost cuprinși de panică, de urmările catastrofale ale cutremurului, incapabili de a se decide dacă să fugă sau să rămînă. Apoi a început să cadă o ploaie fină de pulbere și cenușă combinată cu erupera unor pietre care ardeau. După trecerea unei perioade de timp, orașul Pompei era acoperit în întregime de materiale eliberate de vulcan, iar imensa majoritate a locuitorilor erau uciși de teribila revărsare de foc, gaze și cenușă.

Iată că după 19 secole, fostul Pompei a dat la iveală noi mărturii revelatoare pentru marea tragedie din anul 79. Arheologii consideră aceste descoperiri ca avînd o importanță excepțională.

GH. RUSSU

Copiii dintr-un tren al morții

După unele date publicate de UNICEF, peste 14 milioane de copii în vîrstă de pînă la cinci ani continuă să moară în fiecare an, în special în lumea a treia. Grație extinderii ratei de vaccinare a copiilor din țările sărace, care a ajuns în prezent la 80% față de 15% cît era la începutul anilor '80, peste 2 600 000 de copii sînt salvați anual de la moarte. Dar cei ce supraviețuiesc au adesea un destin ucigător. Peste două milioane de copii, aflați la o vîrstă extrem de fragedă, sînt puși să muncească. În mod oficial, există chiar limite de vîrstă : 12 ani în Nigeria, 13 în Thailanda, 14 în Brazilia, 15 Filipine și India. Din nefericire, grila nu este respectată. Copiii sînt puși la cele mai ciudate și neașteptate treburi : ei pot deveni gunoieri în Nepal, fabricanți de jucării în Thailanda, căutători de diamante în Sierra Leone, ucigași plătiți la Medellin.

Dacă nu muncesc sînt nevoiți să fure, ca să nu moară. Numărul copiilor care fură începe să fie atît de mare în unele țări încît pentru a-i „torpila" se recurge la procedee desprinse parcă din filmele horror. În Brazilia, de exemplu, există „escadroane ale morții", plătite de comerciantii iefuiți adesea de copii. Aceste escadroane au rolul de a face să dispară copiii străzii. Cu cinism unul dintre comercianți declara că s-a stabilit chiar un tarif pentru fiecare „eliminare" : 300 franci. La rîndul lor, copiii vagabonzi din Rio au manifestat în stradă cînd sase dintre ei au căzut victime ale escadroanelor morții. În patru ani, peste 2 000 de copii au dispărut în acest fel. Ca pisicile și cîinii luați de hingheri.

Mulți copii sînt folosiți drept carne de tun sau, altfel spus, drept scut al adulților în războaie, în unități de gherilă etc. Specialiștii care se ocupă de această problemă afirmă că pot fi găsiți adesea în primele linii ale cîmpului de bătaie copii ce poartă în mîini arme mai mari decît ei. Un raport al ONU susține că în asemenea situație s-au aflat peste 200 000 copii între 12 și 15 ani. În Sudan, de exemplu, Bernard Kouchner a descoperit pe un cîmp 10 000 de copii „parcați" pentru nevoile unui război care durează de opt ani... În Palestina și Cisiordania, copiii sînt adesea aceia care lansează pietre și cocktail-uri Molotov. Înrolați cu forța în Afganistan, în Nicaragua, în Salvador etc., copiii pun mai puține probleme decît adulții, atunci cînd trebuie să se constituie în carne de tun. Docilitatea lor în fața ordinelor date de adulți îi aruncă în acțiunile cele mai periculoase. Apoi nu e de neglijat cruzimea de care copiii sînt în stare cînd „profesorii" lor i-au format într-o anumită ideologie. În Iran, Irak sau Liban, în Iugoslavia sau, mîine, cine știe unde, copiii nu doresc să moară. Nu întîmplător, aproape un refugiat din doi este copil...

Marfă ieftină, copiii sînt folosiți și ca obiect al plăcerii. Sex-turismul își îndreaptă din ce în ce mai mult privirile spre țările sărace. Sri Lanka, bunăoară, a devenit un paradis al pedofililor. Bangkok-ul și Filipinele au bordelurile ticsite numai de copii. „Consumatorii" sînt în general europeni, prețurile sînt extrem de scăzute. Prostituția juvenilă, mult răspîndită în Asia de Sud-Est, dar și în Africa, America de Sud, Brazilia, Columbia, Peru... aduce celor ce o organizează profituri uriașe, deși boala ucigătoare, SIDA, face ravagii în rîndul copiilor folosiți în asemenea scopuri. Beneficiarii știu și ei acest lucru și se tem, motiv pentru care pretind copii de vîrstă cît mai mică, chiar fete virgine. Riscurile de infecție scad și ele, desigur.

Ce vină au toți acești copii ? Vina de a se fi născut în țări mult prea sărace, care nu pot „să-i crească" pe toți.

AURORA POPESCU

incursiune în paranormal

ADUCEREA NEMOTIVATĂ A VIITORULUI ÎN PREZENT PRODUCE ŞOCURI GRAVE

Din demonstrațiile anterioare, cititorul care le-a urmărit a înțeles probabil că și în „distribuirea" în Univers și în ființa umană a energiei care stă la baza multor necunoscute, mistere, fenomene paranormale, există un fel de „principiu" al relativității. Pentru noi, care sîntem avizi de vertitudini, acest fapt devine șocant. Deci nici un postulat căruia i-am investi o atașare necondiționată, nu se dovedește fidel unui adevăr absolut pe care îl căutăm. Din perspectivă creștină, Adevărul Absolut aparține lui Dumnezeu.

Prea puțini dintre noi am aflat sau cunoaștem reversul practicării profeției. Doar profeții, mari inițiați, îl cunosc, însă nu par dispuși să ni-l mărturisească. De aceea, interlocutorul meu, inginerul SILVIU GEORGESCU a avut curajul și competența să o facă, optînd în acest sens pentru o cale științifică, și nu una vizionară, abstractă. Iată ideile demonstrative care ne interesează :

„După cum am spus la începutul serialului nostru, profetul așteaptă ca persoana care l-a solicitat să ajungă într-o stare energetică stabilă. În momentul în care cei cîțiva pași în viitor au fost prezentați (explicați), starea energetică a clientului nu se schimbă. El va trăi într-un blocaj energetic, așteptînd să se întîmple profeția, perioadă în care nu mai acumulează experiență care să-i ridice permanent calitatea bazei energetice definitorii. Această stagnare temporară va avea ca rezultat o îngrămădire de evenimente energetice ce vor fi trăite în mod mult mai stresant, după adeverirea profeției, cînd această adevărată stare hipnotică încetează."

„Deci principiul cauzei și efectului, de la cauză la efect funcționează și în zona subtilă a energiei ce transcende temporalitatea..."

„Văzătorii au observat cum aducerea nemotivată a viitorului în prezent, prin profeție, produce șocuri grave asupra energiilor, persoanelor în cauză, atingînd legi ale „n" dimensionalului necunoscute nouă. Este vorba de legi legate direct de scopul vieții noastre pe Pămînt. Această idee (nu am alt cuvînt mai propriu), este deosebit de importantă : profeția este adevărată, dar făcută fără o motivație riguroasă, a unui cunoscător al „n" dimensionalului, prezintă un pericol grav pentru viața noastră".

„Nevoia de concret, printr-un exemplu, ar lămuri mai bine afirmația..."

„Ne-am referit la anul 1986, în episodul anterior. Voi rămîne la acest exemplu. În marele ciclu dinaintea anului 1986, pentaulul fiind pe perioada de dominație a „răului", profeția precum și multe alte practici nocive energetice au fost mult încurajate printr-o puternică permeabilitate energetică, transpusă în viața celor ce o practicau prin cîștiguri materiale mari și rapide."

„Ce s-a întîmplat după acel an, cînd lumea se afla în pragul unui cataclism nuclear, și a început precipitarea evenimentelor din răsăritul continentului nostru ?"

„După anul 1986, anul schimbării, cînd energia Universului a devenit normală, văzătorii au cunoscut un fenomen interesant și liniștitor. Cînd profeții își exercită profesia nemotivat, șocul energetic este primit în mai mică măsură de către client și cu o intensitate mai mare de profet (de ghicitor). M-am referit și la ghicitor pentru a atrage atenția că, cei care practică ghicitul în mod obișnuit, să observe că după lucrul propriu zis, intră într-o stare rea, apăsătoare. Activînd în continuare în acest domeniu, își vor agrava starea pînă la declanșarea unei îmbolnăviri fizice".

„Nevoia noastră de înțelegere se raportează mereu la cunoastere. Misterele, este adevărat, se dilată pe un teritoriu de necuprins. Și noi totuși dorim să-l cuprindem. Ce înseamnă pentru profet cunoasterea ?"

„Profetii (sau văzătorii) pătrund în cunoastere amplu, echilibrat, mărindu-și în fiecare zi sfera întelegerii. Această cunoastere prin experimentare a dus la întelegerea unui mare număr de reguli ale „n" dimensionalului și a modului cum se transpun ele în viata pămînteasă. Mare parte dintre cei ce cercetează aceste zone nu sînt oameni religioși, cunoscînd puțin continutul cărtilor religioase. Dar atunci cînd le-au parcurs, din curiozitate, au descoperit aceleași legi, formulate foarte clar și concis, dar de nepătruns în adevăratul sens pentru cei ce nu au ajuns pe o anumită treaptă a cunoasterii. Mai mult, aceste legi erau aplicate pentru diferite zone climatice și energetice, aplicarea lor prin obiceiurile locale ducînd la obținerea unei vieti energetice cît mai bune".

„De altfel, imperativul biblic, „Crede și nu cerceta" a stat adeseori drept motto la unele furibunde texte ateiste. Materialismul ateu nu poate accepta misterul, îi displace parabola creștină...".

„Într-adevăr. Dar astfel a fost înțeles acel sigiliu, „Crede și nu cerceta", menit să păstreze nealterate de sens, reguli provenite din universul energetic, folosite ca atare pînă în momentul întelegerii lor".

„Și totuși, stim că profetia a fost prohibită, a existat și există un avertisment fată de falsii proroci..."

„Împotrivirea religiei fată de profetie nu a fost dictată de scopuri meschine, ale slujitorilor ei, ci este o regulă dintr-un ansamblu care încearcă să ne protejeze de pericole pe care nu le întelegem încă. Cunoasterea se formează și se desăvîrseste în ființa noastră prin modul cum abordăm viata zilnică, prin curajul cu care întîmpinăm evenimentele".

„Iar dacă în afară de cercetători științifici, ati fi și profet, ce mesaj ati transmite acum cititorilor revistei noastre ?"

„Cîteva cuvinte care sînt ecoul convingerilor mele : omenirea va intra în etapa cunoașterii depline, etapă normală în dezvoltarea Scolii care este Pămîntul".

„Sînteti dispus la o demonstratie accesibilă privind ideea d-stră că Pămîntul ar fi o scoală ? Și ce se vrea de la miliardele de „scolari" ai acestei planete ?"

„Dacă energiile cu care sînt eu în contact, mi-o vor îngădui, putem aduce în acest sens mai multe argumente. Dar nu știu acum cînd vom putea realiza o asemenea convorbire..."

„Vă mulțumesc și astept !"

ION ȚUGUI

Punți către lumea de dincolo

STRANIUL SUNET AL DESPRINDERII DE TRUP

Biografia lui Elisabeth ar putea ea însăși să constituie subiectul unui întreg serial. Născută în Elveția, își dorește de foarte tînără să ajungă medic, să-i ajute pe cei care suferă. Ajunge în Polonia în anii teribili ai războiului și, ca infirmieră, are pentru prima oară prilejul să-i cunoască pe muribunzi. De o sensibilitate aparte, ea înțelege în curînd că acest moment unic al vieții, pe care îl constituie traversarea pragului care ne desparte de moarte, are o importanță cu totul specială nu doar pentru alinarea suferinței, ci și pentru o mai bună înțelegere a vieții însăși. Unii specialiști susțin, de altfel, că omenirea a fost cu adevărat inițiată în momentul cînd morții au început să fie îngropați și a început cultul morților. EKR studiază medicina și își dedică întreaga viață — de altminteri o viață absolut normală, căci este căsătorită și are copii — alinării ultimelor clipe ale celor ce vor muri, indiferent că sînt bătrîni, tineri sau, mai ales copii. Într-un fel, este de așteptat ca de la o femeie, de fapt de la femei, să vină o asemenea cunoaștere și o asemenea atitudine. Căci ele sînt singurele care pot da viață... Pe de altă parte însă,

„Uriașa lor experiență cu muribunzii ...le-a permis stringerea unor informații tulburătoare din punct de vedere intelectual — cercetările lui Elisabeth Kübler-Ross sînt o dovadă vie. Dar aceste elemente servesc mult mai puțin la elaborarea unei teorii, cît la trăirea unor noi experiențe. La ele se va adăuga explicația logică. Cine va trăi, va înțelege." Iar pentru ea un moment crucial pentru a înțelege îl constituie lectura cărții unui oarecare Robert Monroe, în 1971. Titlul : „Călătorie în afara corpului". Cum a început însă povestea ?...

Monroe, inginer de sunet, apoi producător și patron al unui program de radio, ar fi rămas toată viața Președinte-Director General, dacă nu i s-ar fi întîmplat ca într-o noapte... să iasă din propriul său corp.

„Mai întîi a crezut, evident, că visează... La început, se vedea adormit pe patul său, apoi avea senzația că trece prin acoperiș... Cartierul era liniștit. Mașini puține noaptea, din cînd în cînd o pisică sau o patrulă... Viața normală... Dar puțin cîte puțin își dă seama că nu visează. E bolnav? Nu pare, dar i se recomandă o vacanță. Pînă atunci... „...asigurat că psihic este sănătos, a început să ducă o viață dublă perfectă. Ziua — om de afaceri, iar noaptea — explorator al fantasticului. După mai multe experiențe, descoperă posibilitatea de a produce cu bună știință asemenea „ieșiri". Pentru aceasta avea nevoie să producă **un anumit sunet**, exact în momentul, cînd simțea cum îl cuprinde somnul...

După ani de cercetări, Monroe reușește să pună la punct o metodă curioasă de a-i face pe oameni „să-și iasă din corp". Candidatul la călătorie este închis într-o cameră întunecată și izolată fonic. El este întins pe o saltea umplută cu apă (un **waterbed**), i se pun căști la urechi și electrozi pe cap și pe mîini — ceea ce permite a i se controla continuu starea sa cerebrală și emoțională. La început, ca și cum s-ar afla la pupitrul unei nave spațiale, Monroe trimite o serie de sunete care produc relaxarea (zgomot de valuri etc.)... Atunci cînd corpul **exploratorului** (așa îl numește Monroe) este destins, iar acesta este pe punctul de a adormi, Monroe schimbă brusc regimul, și transmite **sunetul...** De fapt, se trimit la cele două urechi două sunete din banda audio, avînd între ele o diferență de patru hertzi (deci un sunet pe care în mod normal nu-l auzim, n.n.), diferență înregistrată de creier ca un sunet în sine. Rezultatul este neașteptat : corpul exploratorului rămîne destins, aproape adormit, iar conștiința sa se trezește. Călătoria poate începe."

Frapată de lectura cărții lui Monroe — deși acesta nici nu menționa măcar NDE-urile, EKR îi scrie. Relatările celor reveniți din moarte seamănă izbitor cu descrierile lui Monroe, dar Elisabeth nu-și putuse imagina că asemenea lucruri se pot realiza „la comandă". Monroe este pe punctul de a organiza a demonstrație pentru un grup de ingineri, așa că ...o invită și pe ea. Elisabeth este nerăbdătoare să facă ea însăși experiența. Ceea ce se întîmplă este însă uluitor. Căci dacă unui explorator obișnuit îi trebuie cel puțin o jumătate de oră de relaxare înainte de a i se transmite sunetul, ea „decolează" în doar cîteva minute...

MIHAELA DOROBANȚU

MÎINILE TRĂDEAZĂ VÎRSTA

Starurile, care-și ascund și pînă cel mai mic rid, nu sînt destul de atente la mîini. Dacă fața lor suferă adesea vreun lifting și corpul este întreținut prin sport, sau dietă, în schimb se dă mai puțină importanță mîinilor...

ELIZABETH TAYLOR

● *Se cunosc fluctuațiile greutății actriței și grija ei pentru ținută, dar pe viitor trebuie să-și supravegheze mîinile tot la fel de mult ca și fața !*

JOAN COLLINS

● *A făcut de nenumărate ori recurs la chirurgia plastică și totuși a dat prea puțină importanță mîinilor îngroșate de ani...*

FAYE DUNAWAY

● *Își păstrează silueta făcînd sport, însă mîinile sale foarte pătate au într-adevăr nevoie de o îngrijire specială.*

URSULA ANDRESS

● *Fizionomia impecabilă nu este deloc în concordanță cu mîinile puțin grele ale căror defecte s-au accentuat cu timpul și necesită un tratament !*

Starea de VECHE

Fatalism şi... complicitate

Creşterea continuă a numărului de infractori şi infracţiuni nu infirmă deloc — sau nu infirmă «din start» — ideea şi utilitatea unei autentice profilaxii criminale. Faptul că actuala abordare, precumpănitor educaţională, nu descurajează suficient infracţiunea, cit şi climatul de agresivitate, atestă mai curînd necesitatea unui **alt nivel de ripostă.** Altfel spus, impune şi legitimează un **«feed-back»** mai rapid, o **«conexiune inversă»** mai promptă, **o relaţionare mult mai neconcesivă a efectului,** din planul consecinţelor infracţionale, cu acele cauze reale, dintii, care provoacă starea de infracţiune. În paralel, se înţelege, cu **structurarea unor noi circuite reflexe autoreglatorii !** Se va ajunge astfel, pentru asta pledăm, la o autentică profilaxie a crimei, în care cheia de boltă ar fi **refuzul exersat — dinamic, ofensiv, metodic, mai ales — al stării victimale.** Ca şi **refuzul oricărei abordări fataliste...** Pentru că victimele, în opinia criminologilor, nu se apără îndeajuns (atunci cînd nu cooperează direct cu infractorul), considerînd răul — infracţiunea şi crima — ca un fel de predestinare, cu evoluţii practic inevitabile. Şi ca să concretizăm...

■

În urmă cu doi-trei ani, la un tribunal din New London (statul Connecticut) s-a desfăşurat un proces oarecum ieşit din comun. Cel judecat, Richard Crafts, fost pilot militar şi fost ofiţer de poliţie, nu avea (nu părea să aibă) datele unui monstru, ştia să se apere (s-a şi apărat excelent), iar juriul — după aproape trei luni de depoziţii, pledoarii şi deliberări — nu izbutea să ajungă, în unanimitate, la o decizie de învinovăţire.

Cel mai greu de acceptat pentru juriu, ca şi pentru opinia publică, nu era însă crima în sine (Richard Crafts era acuzat de omorîrea soţiei, o superbă daneză, cu care convieţuise mai mult de 10 ani, Helle Lorche), ci gradul stupefiant de tehnicitate a actului criminal. Premeditîndu-şi crima, şi pregătindu-şi minuţios apărarea, Richard Crafts, luase toate măsurile ca trupul victimei să nu poată fi **nicicum** şi **nicicînd** descoperit. Îngropîndu-l ? Riscul ar fi persistat. Pe scurt, fostul pilot de excepţie şi fostul poliţist, îndeajuns de informat asupra tehnicilor de investigare criminală, îşi procură, din timp, nu o armă de foc, ci un fierăstrău electric, un congelator şi o maşină specială de măcinat — de la lemn la piatră, orice. Cum să-şi imagineze un juriu, întru-totul normal, că un asasin ipotetic, care nu-i bolnav psihic, o să ajungă să studieze tehnicile de disecţie anatomică, ciopîrţindu-şi «chirurgical» victima cu un fierăstrău electric, congelînd-o întîi (ca graba, nu cumva, să-l conducă la cine ştie ce imprudenţe) şi să o macine ulterior cu o maşină specială ?! Faptul că într-un lac din apropiere aveau să se găsească, peste cîteva luni, fierăstrăul electric şi maşina de măcinat aducea în dezbatere o notă suplimentară de incredibil-fantastic. Ipoteza unei mostruozităţi fără limite părea, din acest moment, halucinantă... Să explicăm însă de ce ne-am oprit tocmai la un astfel de caz.

The ADVOCATE
Crafts found guilty of murder
Selling the city

■

În măsura în care dispariţia soţiei, mai devreme sau mai tîrziu, ar fi devenit evidentă şi în măsura în care neînţelegerile dintre soţi erau de mult timp publice, Richard Crafts a înţeles, de la bun început, că primul suspect va fi el, dacă nu cumva numai el. Singura soluţie «logică» i se păruse a fi, deci, dispariţia la propriu a soţiei, ceea ce ar fi acreditat mai curînd ideea unei părăsiri voluntare a domiciliului conjugal, o «plecare» calculată în lume, cu un posibil amant, victima acestui ultragiu, a acestei sugerate trădări, fiind tocmai soţul înşelat, Richard Crafts. Ca să întărească prezumpţia, asasinul a fost cel care a şi alertat poliţia, cel care a colaborat efectiv cu anchetatorii, întru «explicarea» acestei dispariţii. Un singur element, s-ar părea, nu fusese suficient luat în calcul în proiectarea şi execuţia acestei crime «perfecte» : **intuiţia victimei, presentimentul unui pericol iminent,** ca şi **confesiunea făcută, cu puţin timp înainte de moarte, unei bune prietene :** „Dacă mi se întîmplă ceva, să nu crezi în versiunea unui accident ; încearcă să descoperi adevărul". Ceea ce şi avea să determine, ulterior, o nouă fază, decisivă, a anchetei.

Richard Crafts nu nesocotise integral «rolul» întîmplării, ca şi apariţia unor posibile informaţii dezavantajante pentru el. Contase însă pe faptul că nedescoperirea cadavrului — în măsura în care distrucţia ar fi izbutit să fie totală — va exclude proba esenţială a crimei. Dar distrucţia într-un procent infim, a lăsat de dorit... Din corpul victimei au putut fi recuperate de anchetatori circa 80 de grame : cîteva fire de păr, o coroană dentară, o unghie, o bucăţică de os insuficient calcinat...

■

Ar fi putut fi evitată crima ? — s-a pus, deseori, întrebarea, pe parcursul anchetei. Probabil că da, în măsura în care, dînd curs intuiţiei sale, presentimentelor şi unei anume evaluări lucide a raporturilor conjugale, Helle Lorche şi-ar fi luat unele măsuri de apărare, făcînd publice, poate, aprehensiunile sale, urmărind mai atent pregătirile îndeajuns de suspecte la care era martoră, încetînd efectiv convieţuirea cu omul de care se temea. Şi ar mai fi fost evitată, probabil, dacă Richard Crafts, luînd în calcul descoperirea crimei (a meditat şi asupra acestei desfăşurări), n-ar fi contat pe obişnuitele exigenţe probatorii, juridice...

Faptul că cineva a zărit un bărbat aruncînd în lac un fierăstrău electric şi că el, Crafts şi-ar fi procurat la un moment dat un astfel de fierăstrău, dispărut ulterior fără urmă, nu dovedea încă în mod absolut, că el este cel care l-ar fi folosit... Şi aşa mai departe. Iar în Connecticut, pedeapsa cu moartea fiind abolită, riscul lui Crafts era oricum limitat. În extremis, ar fi fost condamnat la închisoare pe 25 de ani...

Şi mai contase Crafts, după cum s-a înţeles ulterior, pe un element favorizant : **inevitabilele disjuncţii, distorsiuni şi interpretări,** cu **bună ştiinţă adverse, în prezentarea cazului său.** El ştia cît se poate de bine că în afara unor ziare şi opinii publice care i-ar fi fost imediat şi vădit defavorabile, vor exista, tot de la bun început, şi puncte de vedere «opuse» intervenţii «umanitare» menite să pună în lumină trecutul său de luptă, ca pilot militar, contribuţia sa pozitivă în anchetarea unor acte infracţionale etc., etc. Nu puteau să nu apară, era într-u-totul convins, şi toate acele **justificări de anormalitate,** provocate de traumatismele conflagraţiilor la care a participat, cît şi acele «îndreptăţiri psihocomportamentale» legate de bunul său «conservatorism», funciar, care n-ar fi putut să se împace cu eşecul mariajului său... Faţă de orice dezvăluire incriminantă, el ştia foarte bine că va fi lansată, în replică, o argumentare menită să-l disculpe, probînd nemăsurata şi salutara libertate a opiniilor. Şi mai ştia că trăind într-o lume a atitor obsesii criminale, a drogărilor, cu toate consecinţele lor, nu aveau să lipsească nici interpretările, diametral opuse, în planul manifestărilor psiho-comportamentale. Radicalizarea şi absolutizarea punctelor de vedere îngăduie orice... Juriul l-a considerat, final, vinovat, dar opinia publică a continuat să fie împărţită. Nici cea mai abominabilă dintre crime, cum s-a şi spus ulterior, nu a mai putut determina, în acest sfîrşit de mileniu, o unanimitate. Este bine ? E rău ?

Poate însă că, deloc paradoxal, tocmai în această absenţă a unei aprecieri unanime rezidă şansa reală a unei noi abordări preventive, cît şi relansarea profilactică a acelor «conexiuni inverse», un autentic «feedback» menit să reducă din diversele complicităţi agresive, să se opună climatului favorizant agresiunii, să reinstituie spiritul de ripostă şi, mai ales, dreptul imprescriptibil la legitimă apărare. Nu punem punct nici acum, vom reveni asupra ipotezei...

DOREL DORIAN

„Prima dragoste a unei femei e întotdeauna o femeie"

Un deosebit succes de librărie şi un interes public remarcabil l-a stîrnit — la sfîrşitul anului trecut — al 15-lea roman al scriitoarei franceze Muriel Cerf. Cartea se intitulează „Julia M. ou le premier regard" („Julia M. sau prima privire", editura Laffont, 115 franci). Revistele franţuzeşti de largă audienţă n-au putut trece peste acest eveniment editorial care, îmi permit s-o spun transant, face apologia dragostei (cu toate ingredientele ei psihice şi sexuale, morale şi clinice) între femei. Enuntînd tema, am dorit să dezvălui cît mai limpede cititorului că afirmaţia din titlu nu este una gratuită. Problema lesbianismului — cel puţin aşa cum este ea întoarsă ca o haină pe toate feţele de mass-media franceză — este foarte serioasă. Lectura comentariilor nu mă poate duce decît — o opinie discutabilă, evident — la concluzia că homosexualitatea feminină este o formă de revoltă a femeilor împotriva penuriei de afectivitate, de tandreţe, de delicateţe a bărbaţilor. În cazul lesbienelor, atingerea satisfacţiilor sexuale, cu tot ritualul lor greu de imaginat pentru heterosexuali, nu este un scop în sine, ci rezultatul unei comuniuni afective „înfloritoare".

Dar ce se întîmplă cu bărbaţii ? — ne putem întreba, amintindu-ne că Platon spunea că lumea este un „club al bărbaţilor". Pe marginea romanului susamintit — roman din care un cititor neavizat poate trage concluzia că puritatea dragostei o pot atinge doar femeile între ele —, s-au făcut numeroase anchete, s-au luat declaraţii. Îmi permit să subliniez un fapt pe care, de fapt, refuz să-l cred ca fiind veridic : privind harta lumii şi punctînd zonele conflictuale — acute şi cronice —, s-ar părea că agresivitatea, războiul tind să deturneze atenţia lor de la iubire, de la gestul tandru

şi şoapta de mîngîiere, de la protecţia afectivă a semenelor lor. Nu, nu vreau să cred că există o astfel de tendinţă.

Motivele luării foarte serios în discuţie a lesbianismului sînt aşezonate cu clişee istorice, multe cu caracter anecdotic. Istoria sexualităţii pare să aibă şi ea ciclurile sale. Mi-a reţinut atenţia, în strînsă legătură cu afirmaţia scriitoarei Muriel Cerf reţinută drept titlu al acestui text, aluzia la acea instituţie „învechită" dar cu arome încă proaspete numită HAREM. Alături de celebra Sapho de pe insula Lesbos (de unde etimologia lesbianismului), se pare că haremul a fost un fel de bumerang al masculinităţii. Păzite de eunuci, numeroasele femei atrăgătoare (azi le-am spune sexy) şi-ar fi răzbunat lipsa de afectivitate şi statutul lor de donatoare de plăceri, trecînd la legături homosexuale. Au devenit între ele „iubite" şi şi-au construit singure acea oază de tandreţe de care erau private. A fost o simplă răzbunare, sau şi-au asumat singure o cale „sigură" spre fericire ?

Ar fi eronat să credem că problemele lesbianismului se pun exclusiv în lumea occidentală. În anii brejnevismului (mai precis în 1980), circula un samizdat feminist al dizidentei ruse Marina Ulianova (publicat în Franţa sub titlul „Femmes et Russie"). Cauzele deturnării raporturilor sexuale şi afective dintre bărbaţi şi femei erau foarte clar expuse de autoare : betia, brutalitatea, lipsa de voinţă şi de personalitate a bărbaţilor au transformat femeile, în secret, în homosexuale. Această transformare aduce femeilor, spune Ulianov, o mare libertate : psihică, morală şi spirituală.

Personal, ţinînd seama cu religiozitate de libertatea individului, nu mă pot abţine să nu am reţineri cu privire la astfel de generalizări. Dragostea, în ansamblul ei, este un ritual intim. A trece de la particular la general cu atîta vehemenţă mi se pare, cel puţin, o imprudenţă. Dacă nu mă credeţi, revedeţi filmul „Love Story".

PAUL IOAN

● **VIAŢA ŞI ECOLOGIA.** „Sîntem ameninţaţi de încălzirea globală şi de alte probleme ecologice ce periclitează viaţa umană. Pentru a rezolva aceste probleme, fiecare dintre noi trebuie să facă eforturi pentru a-şi modifica stilul de viaţă, pentru a consuma mai puţină energie". Aceste aprecieri aparţin lui Kazuo Aichi, şeful Agenţiei pentru ecologie din Japonia, şi ele au darul de a-i îndemna pe concetăţenii săi să-şi schimbe stilul de viaţă, original remediu pentru a se putea proteja mediul ambiant.

● **METEOSAT.** La 19 iunie 1992 se vor împlini 11 ani de la plasarea pe orbită a primului satelit meteorologic european „Meteosat-2". El este activ şi în prezent, traiectoria sa modificîndu-se lent sub acţiunea combinată a Soarelui şi a Lunii. A urmat Meteosat-3, 4 şi 5. Anul viitor urmează să fie lansat „Meteosat-6" şi în 1996 „Meteosat-7". Imaginile transmise din Cosmos au furnizat date preţioase pentru o hartă a vitezei vînturilor, pornindu-se de la mişcarea norilor. Ca „Meteosat-8", preconizat a fi lansat în spaţiu în 1998, va debuta o nouă generaţie de sateliţi meteorologici. El va dispune de 13 canale destinate efectuării unui studiu sistematic a stucturii verticale a atmosferei.

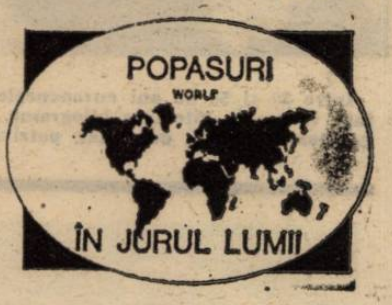

● **VODCA „SMIRNOFF".** Din 1993, cînd este prevăzută intrarea în producţie a unei secţii a fabricii ce se construieşte la Moscova, vodca „Smirnoff" (sau „Smirnovskaia", cum i se spunea odinioară în Rusia) va putea fi consumată de cei cu dare de mînă, fie ei şi autohtoni. Producţia zilnică — 140 000 sticle de 0,6 litri.
Întreprinzătorul afacerii este străstrănepotul celebrului Piotr Smirnov, pe numele său Boris Smirnov care a creat firma „PA Smirnov şi urmaşii din Moscova" cu un fond de 55 milioane ruble, care dispune de vechile reţete ale stră-străbunicului.

● **TRAGEDII COTIDIENE.** În fiecare zi, în lume mor 40 000 de copii. Majoritatea deceselor sînt provocate de boli, care ar putea fi uşor vindecate, chiar eliminate prin măsuri profilactice. Foametea endemică din „lumea a treia" seceră şi ea mute vieţi de fetiţe şi băieţi. O vaccinare completă ar da şanse de viaţă la 3 milioane de copii. 10 000 de copii mor din lipsa unui vaccin care costă numai jumătate de dolar, iar alţi 10 000 din cauza deshidratării organismului provocat de diaree, deşi ar putea fi salvaţi printr-o soluţie care costă cîţiva cenţi. Aceste date au fost comunicate de Organizaţia Mondială a Sănătăţii.

● **ALARMĂ ÎN RÎNDUL ZIARIŞTILOR ŞI AL EDITORILOR.** Crearea pieţei unice a „celor 12" presupune lichidarea transferului de capital, mărfuri, forţă de muncă şi servicii. Piaţa unică, apreciază ziaristii, poate deveni un pericol şi la adresa principiului fundamental propriu — libertatea presei. Îngrijorează cel mai mult faptul că după lichidarea frontierelor, procesul de concentrare a presei se va intesifica. Piaţa controlează deja cîteva corporaţii transnaţionale aflate în spatele unor edituri formal independente. În viitor, însă, pluralismului presei şi independenţei ziariştilor li se poate da o lovitură şi mai dură.

● **ÎNTREBAREA ÎNTREBĂRILOR.** Războiul rece s-a sfîrşit. Pactul de la Varşovia a decedat, vechiul „pericol" comunist nu mai există. Sfîrşitul înarmărilor nucleare este oare departe ? Se pare că nouă eră în relaţiile globale nu va fi eliberată de armamentul nuclear. SUA şi Rusia nu sînt pregătite, deocamdată, să pună capăt testării noilor arme nucleare.

Oscilațiile ponderale sub „lupă"

Intre 20 și 50 de ani europencele iau în greutate, în medie, cîte zece kilograme. O creștere în greutate imposibil de evitat, potrivit concluziilor unei anchete efectuată pe un eșantion de mii de femei în vîrstă de 52—58 de ani. Au fost investigate eșantioane reprezentative de franțuzoaice, nemțoaice, englezoaice și italience. 81% dintre ele au luat în greutate de-a lungul celor trei decenii incriminate : 26% puțin (pînă la 15% din greutatea avută la 20 de ani), 26% mult (pînă la 25%) și 29% și mai mult (peste 25%). Diferențele pe naționalități sînt lipsite de importanță, englezoaicele fiind în tot cazul cele mai „rotunjoare". Dacă se consideră ca punct de referință formula internațional admisă G/I^2, în care G reprezintă greutatea exprimată în kilograme și I^2 pătratul înălțimii în metri, se consideră că greutatea ideală din punct de vedere medical corespunde unui rezultat situat între 20 și 25, obezitatea începînd dincolo de 30. Se constată astfel că la 20 de ani 61% dintre europence aveau o greutate normală, 33% erau sub greutate și doar 2% obeze. (4% erau supraponderale moderat). La 40 de ani, 64% aveau greutate normală, 13% erau obeze și doar 11% mai aveau sub greutatea normală. În momentul anchetei, deci între 52 și 58 de ani, procentele se modificau relevînd 23% obeze și doar 6% sub greutatea normală. 52% se menținеau în limitele greutății normale.

Concluziile specialiștilor : la femei, între vîrsta tinereții și cea a... maturității acumularea cîtorva kilograme pare o problemă cvasifiziologică. Și încă un lucru interesant : există un decalaj important, poate dictat de modă, între greutatea ideală considerată de medici și exigențele feminine. La aceasta ajungîndu-se de multe ori în urma unor cure de slăbire, nu de puține ori periculoase.

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

● *Insuficiența circulatorie venoasă este o problemă mai ales feminină. Estrogenii sînt cei ce conferă vaselor sanguine mai multă permeabilitate. Și încă un amănunt: 20% dintre varice apar în timpul sarcinii.*

● *Bărbații sînt mai agresivi decît femeile și agresivitatea lor progresează odată cu vîrsta. S-ar părea că este o chestiune de testosteron...*

● *Bărbaților le reușesc de trei ori mai mult decît femeilor tentativele de sinucidere.*

101 diferențe...

● *După naștere băieții au nevoie să doarmă mai mult timp decît fetițele. Spre șase luni tendința se inversează și se va menține toată viața. Femeile au nevoie de aproximativ o oră de somn în plus decît bărbații.*

● *Potrivit opiniei lingvistei Deborah Tannen o femeie cînd spune „da" într-o conversație o face pentru a indica faptul că ea ascultă și nimic mai mult. Pentru un bărbat însă aceasta semnifică acordul cu cel care vorbește.*

● *Există mai mulți bărbați fumători decît femei : 42% bărbați, 30% femei. Dar tabagismul se feminizează : proporția marilor fumători bărbați scade (cu 2%), în timp ce la femei crește atingînd 20%.*

CRONICA modei

Cuceritoarea mătase

De mai bine de un an mătasea a cucerit inima creatorilor de modă. Pentru mulți dintre ei este materialul lor preferat. Îl folosesc pentru a concepe desuuri, bluze, fuste, pantaloni, rochii, blasere, eșarfe și chiar trench-uri. Imaginea de mai sus vă poate confirma acest lucru și se poate constitui într-o sugestie. (A.P.).

Pentru părinți SOMNUL ȘCOLARULUI

Părinții care cunosc descoperirile recente ale cronobiologiei nu trebuie să ignore sugestiile acestei științe referitoare la somn. Pentru că, somnul este mai ales în cazul copiilor cel care condiționează o bună activitate în timpul zilei. Somnul este construit din mai multe cicluri comportînd fiecare mai multe etape. Două dintre ele, cele mai importante sînt reprezentate de somnul lent, în timpul căruia copilul recuperează din punct de vedere fizic, altfel spus este etapa în care copilul crește, și somnul paradoxal în timpul căruia copilul visează dar, de asemenea, recuperează fizic și fixează ceea ce a memorizat prin învățare.

La copil, ca și la adulți, numărul de ore de somn necesare pentru refacerea organismului diferă. „Marii somnorosi, spune prof. Montagnier, nu vor avea dimineața o dispoziție suficient de bună pentru a recepționa și prelucra informațiile. Profesorii îi consideră elevi proști deși ei nu sînt decît niște copii care nu au dormit suficient !" La polul opus se situează copiii care deși au dormit același număr de ore sau chiar mai puțin sînt bine odihniți și în formă bună. Potrivit opiniilor prof. Montagnier, caracteristicile micilor și „marilor somnorosi" sînt următoarele : la patru ani, „micul somnoros" va dormi 8—9 ore în timp ce „marii somnorosi" dorm 15. La zece ani primii se refac după un somn mai scurt, de opt ore, celorlalți fiindu-le necesare 13. La saisprezece ani, intervalele de somn oscilează între 6 ore, pentru prima categorie și 12 pentru cea de-a doua. În aceste condiții, pentru elevii obligați să respecte totuși un program ce nu ține cont de nevoia lor de somn, părinții sînt sfătuiți măcar în vacanță sau în zilele libere să-i lase să doarmă cît vor.

Dosarele frumuseții

UN MACHIAJ SPECIAL

Întîmplător purtați ochelari ? Lentilele corectoare au tendința de a vă face ochii mai mici, iar ochelarii atrag atenția celor din jur asupra lor. Nu vă rămîne decît să învățați să vă machiați astfel încît aceste mici inconveniente să devină pentru dumneavoastră atuuri.

■ Asortați machiajul și ochelarii cu îmbrăcămintea pe care o purtați.

■ Pentru a lumina privirea, dați o linie de tuș sub sprînceană. Aplicați o nuanță de fard mai deschis spre arcadă și ceva mai închis la nivelul genelor. Folosiți nuanțe mai deschise spre nas și mai închise spre tîmple.

■ Pentru a crea imaginea unor ochi mari, trasați o linie fină cu creionul la baza genelor, pe ambele pleoape insistînd spre „coada" ochiului.

■ Rimelul îl puneți în două etape pentru a separa frumos genele.

Pireu de urzici

Se aleg urzici tinere și proaspete care se spală bine în cîteva ape (sub jet de apă rece înțeapă mult mai puțin).

Se introduc în apă clocotită și se lasă să dea cîteva clocote pînă se înmoaie bine. Se scurg și se toacă mărunt cu mixerul sau tocătorul de lemn.

Se pun apoi într-o crăticioară în care am încins puțin ulei.

Se adaugă o lingură de făină și cîteva linguri bune din apa în care au fiert urzicile.

Se amestecă tot timpul și cînd sînt gata (se procedează ca la o ciulama obișnuită) se trag deoparte și se adaugă usturoiul pisat.

Se pot servi calde sau reci, simple sau cu ouă prăjite. **(I.S.).**

ÎNTRE MÎINILE RECI ȘI INIMA CALDĂ, NICI O LEGĂTURĂ

Un foarte mare număr de femei, mai ales tinere, între 16 și 40 de ani, au aproape constant mîinile și picioarele reci. Mai mult, din 10 persoane ce se plîng de această suferință șapte sînt femei. Unele momente mai neplăcute pot exista în anotimpurile friguroase și constau în spasme ale vaselor terminale de la degetele mîinilor și picioarelor, spasme datorate vasoconstricției. În afara frigului, de multe ori este incriminată și o emoție puternică. Și totuși, care este explicația acestei suferințe predominant feminină ? Cercetătorii nu pot oferi o explicație plauzibilă. Și, nici un remediu în afara... mănușilor și ciorapilor călduroși...

glob MAGAZIN

OAMENI

KENT CULLERS SAU ORBUL CARE VEDE STELELE

În acea zi toridă de iulie, cînd Carol Cullers ajunsese la spitalul Santa Clara din California, ca să nască primul său copil, sistemul de aer condiționat se defectase. În sala de travaliu temperatura ajungea la 35° C. Apoi, monitorul de supraveghere, care înregistra bătăile inimii bebelușului încetă și el să mai funcționeze.

Kent Cullers lăsă jos servetul cu care ștergea fruntea soției sale și începu să verifice ce se întîmplă. Calm și fără grabă, urmări firul care lega corpul soției sale de aparat. La un moment dat, Kent debransă un fir, apoi îl conectă la altă instalație, aparatul reluîndu-și astfel funcționarea. O infirmieră care era în sală îl privi cu uimire; căci oaspetele care remediase defecțiunea era orb...

Kent Cullers își pierduse vederea la naștere, în 1949. I se administrase o doză puternică de oxigen, care-i distrusese cristalinul și partea sensibilă a retinii. Părinții lui Cullers, Wanda și George juraseră atunci că fiul lor să fie capabil să facă totul, în ciuda defectului său de vedere. O promisiune deloc ușoară. Kent se dovedi însă dotat cu un simț al echilibrului și o determinare incredibilă, găsind și sesizînd lucrurile, ca și cum ar fi avut un radar în corp. Grație părinților săi, blindat contra decepției și eșecului, Kent s-a înarmat parmanent cu ideea că „pot face totul." Deși e cunoscut că un orb nu poate merge pe bicicletă, în copilărie jocul său preferat erau cursele cicliste. Mai tirziu, Wanda și George au decis să-l înscrie la o școală obișnuită, dar nefiind acceptat s-au îndreptat către o școală de orbi, la Temple City, unde copilul a făcut studii strălucite și profesorii se interesau în mod special de acest băiat inteligent și serios. Kent Cullers a terminat studiile cu mențiunea „foarte bine", luîndu-și apoi doctoratul în fizică la Universitatea Berkeley. Tot părinții i-au descoperit și vocația : stelele, planetele, galaxiile, care prindeau viață în imaginația adolescentului.

La 25 de ani, Cullers a stabilit un program de informatică demonstrînd slaba rentabilitate a unui sistem radar pe care NASA își propunea să-l instaleze într-o navetă spațială. Cei de la NASA au fost atît de impresionați, încît au abandonat proiectul, iar cîțiva ani mai tirziu l-au angajat pe Cullers în cadrul agenției.

Astăzi, Cullers este unul dintre cercetătorii cei mai stimați de la Centrul de cercetări Ames, NASA la Mountain View, California. Înalt, subțire și amabil, totdeauna cu un zîmbet radios, Kent duce o viață intensă ; cîntă la pian și chitară, este un excelent jucător de șah și un radioamator pasionat. Odată ajuns la serviciu, circulă fără dificultate pe coridoarele care i-au devenit familiare și intră în laboratorul său. Specialitatea sa în prezent este de a supraveghea cerul cu ochiul electronic. În afară de lumină, fiecare stea, inclusiv Soarele emite zgomote radioelectrice. Cullers utilizează un ordinator special legat de radiotelescop, care traduce imaginile vizuale în asperități pe suprafața unui bloc nu mai mare decît o unghie. „Pot să simt imaginea cu vîrful degetelor", spune el.

Dacă Kent preferă o comunicare tăcută, atunci el poate întrerupe vocea electronică și pune degetele pe o piesă cu 40 de bare, asemănătoare unui domino miniatural, obținînd atunci mici ace albe, care ies din bare și formează litere Braille, care-i dau acces imediat la cuvinte și alte semne. Cînd este așezat în fața echipamentului său și descrie informații electronice referitoare la un obiect din spațiu, Cullers are impresia literalmente că atinge stelele. El poate stabili adesea legături pe care colegii săi nu le văd. De altfel își uimește colaboratorii cu această capacitate pe care a descoperit-o în vremea cînd stătea pe genunchii tatălui său și vorbea de stele, Soare și Lună...

Ultimul proiect a lui Cullers este de a pune întregul său talent în serviciul NASA, în cadrul cercetării inteligenței extraterestre, proiect denumit SETI. Anul acesta, la 12 octombrie, cu ocazia aniversării a 500 de la descoperirea Americii de către Cristofor Columb, Agenția spațială prevede să întreprindă cea mai mare cercetare radiotelescopică din istorie. Munca lui Cullers constă în conceperea unor aparate care să perceapă toate zgomotele radioelectrice ca să repereze semnale de comunicație inteligente, provenite din spațiu. Echipamentul său este atît de eficace încît poate trece în revistă echivalentul întregii „Enciclopedii Britanice" odată pe secundă. Plecînd de la aceste unde radioelectrice captate din spațiu se vor efectua în jur de 50 de milioane de teste pe secundă, pentru a se repera eventualele transmisii inteligente. Echipamentul lui Cullers a reținut deja atenția experților care se ocupă de securitatea națională și a responsabililor aeronauticii federale americane.

Optimist inveterat, lui Cullers îi place să evoce cercetările actuale SETI cu speranța că va descoperi viața extraterestră.

La conferințe, Kent Cullers nu se bazează decît pe memorie și nu greșește niciodată, captînd întreaga atenție a auditoriului, iar cînd sfîrșește expunerea, asistența este entuziasmată.

Kent Cullers a demonstrat magistral că părinții, profesorii și el însuși au avut dreptate să creadă că nimic nu-i este imposibil.

MANUELA SPĂTARU

Karl May — un Shakespeare al tinerilor

Cel mai publicat, citit, tradus scriitor german a fost celebrul Karl May, creatorul nu mai puțin vestitelor personaje Winnetou și Old Șhatterhand. Cărțile sale au fost traduse în peste 30 de limbi, iar tirajele au depășit cifra de 80 de milioane de exemplare. Fantasticul său succes comercial s-a transferat din lumea prozei în cea a cinematografului, și astăzi continuîndu-se să se ecranizeze unele din romanele sale. Cărțile lui Karl Friedrich May, fost profesor de școală primară cu peste un secol în urmă, își poartă, în general, cititorii prin America de Nord ,în mijlocul triburilor de indieni sau, mai rar, în Orientul Apropiat.

Majoritatea cititorilor săi pasionați este formată din adolescenți, dar, printre aceștia s-au numărat și viitoare celebrități ale vieții științifice, culturale și politice : Albert Einstein, Albert Schweitzer, Hermann Hesse, Franz Werfel, primul președinte al RF Germania, Theodor Heuss și chiar Thomas Mann. Filosoful german Ernst Bloch l-a numit sugestiv pe Karl May drept „Shakespeare-ul tinerilor".

Cine a fost, de fapt, acest scriitor celebru ? Al cincilea fiu din cei 14 ai unui sărman țesător ce locuia în micul sat Hohenstein-Ernstthal, din apropiere de Zwickau (Saxa), a fost un elev foarte dotat. Odată încheiată perioada uceniciei, Karl a alunecat, datorită condițiilor de viață extrem de dificile, pe panta delincvenței. Furturile comise, nu grave, dar escrocherii și imposturi la fel de neinsemnate, l-au adus pentru opt ani în incinta unei case de corecție. Toate delictele săvîrșite de el se caracterizau printr-un exces de fantezie, o mobilizare a inteligenței cu totul remarcabilă, transpusă la nivelul deghizărilor și subterfugiilor, un simț ieșit din comun al imitației și înșelăciunii. Rezultatul acestei activități nu prea onorabile a tînărului Karl era, mai întotdeauna, neînsemnat.

Primele sale apariții editoriale au fost versuri umoristice și cancan-uri culese de prin satul său natal. Adevărata sa vocație, cea de scriitor, și-a descoperit-o cu prilejul întrării în redacția ce se ocupa cu redactarea unor confuze și lungi romane-foileton, sugestiv intitulate „Fiica pădurii, sau urmărirea în jurul globului", „Sentimente germane — eroi germani". Printre personajele sale de prim-plan abundă cele idealizate, cum ar fi Old Shatterhand, șeful apașilor Winnetou, Kara Ben Nemsi, „Nobilul Sălbatic" și mulți alții. Celebritatea atinsă de multe din romanele sale : „Pirații Mării Roșii", „De-a lungul deșertului", „Comoara din Lacul de Argint", cele trei volume consacrate lui Winnetou, „Omul preeriei", „O vizită în ținutul diavolului", „În țara lui Mahdi" sau „Secretul lui Old Surehand" s-a datorat, în bună măsură, și felului de a povesti la persoana întîi, acel „eu" care domină toate scrierile sale și oferă cititorului impresia că autorul însuși a trăit acele fantastice întîmplări povestite în romane. Acest fapt, cu atît mai remarcabil cu cît Karl May nu a vizitat niciodată țările îndepărtate atît de veridic descrise în cărțile sale și nu a efectuat înconjurul lumii descris în romanul „Călătorii în jurul lumii" decît după ce a împlinit 53 de ani, perioadă în care își scrisese cele mai multe cărți.

Chiar dacă în timpul vieții sale nu odată s-a făcut simțită polemica legată de faptul dacă a vizitat sau nu acele țări îndepărtate (ca și cum acesta ar fi fost lucrul esențial !) adolescenții, fidelii săi cititori în general, nu i-au dat nici o atenție, continuînd să citească isprăvile nemaipomenite ale eroilor săi cu sufletul la gură. Iar acești adolescenți au devenit adulți, fapt care nu i-a împiedicat să-i iubească mai departe opera cu aceași pasiune. Iar atunci cînd marele Karl May a decedat în localitatea germană Redebeul, la 30 martie 1912, șeful tribului indian White Horse Eagle, sosit de pe pămînturile sale natale special pentru a asista la funeralii, a declarat la marginea mormîntului său : Poporului nostru greu încercat i-ai ridicat în inima tineretului tuturor națiunilor, un monument indestructibil".

ȘERBAN FILIP

MAGIC JOHNSON, o nouă legendă a Americii

Negru, provenit dintr-o familie modestă, baschetbalist celebru adulat de multime si mai ales de tineri, milionar, om de afaceri si... seropozitiv. Acestea sînt imaginile cu care Earvin Johnson, denumit „Magic", a intrat deja în legenda Americii. Va fi probabil primul seropozitiv care va participa la Jocurile Olimpice ? Cînd a aflat că a căzut pradă virusului HIV, Magic a organizat o conferință de presă si a vorbit despre el si despre această înfiorătoare boală, SIDA, pînă nu demult considerată o rușine. Apoi a plecat la ai lui, la Lansing (Michigan), pentru a participa la Thanksgiving, sărbătoarea la care americanii se adună în familie pentru a minca friptură de curcan, pentru a privi meciuri de fotbal la televizor, pentru a multumi lui Dumnezeu pentru bucuriile din ultimul an. Magic este seropozitiv si se află sub tratament cu AZT. De ce ar putea fi fericit ? Că sotia sa Cookie, desi însărcinată, nu e contaminată ? Că toată lumea (negri sau albi) îl iubeste, si cei care au SIDA si cei care nu au sau o vor avea, dar fiecare îl iubeste din alte motive ? Că afacerile sale prosperă, că e asociat cu firma Pepsi Cola si că unele mărci de prezervative îi solicită contracte ? Că eventuala participare la Jocurile Olimpice i-ar putea aduce două milioane de dolari ?

Un lucru e sigur : numele său, Magic Johnson, se confundă cu numele sportului căruia i s-a dăruit, baschetul. Specialistii consideră că el a salvat acest sport profesionist, aducîndu-l pe culmile pe care astăzi se situează. Cu 12 ani în urmă, baschetul părea că sucombă. Meciurile nu se mai televizau în direct, ceea ce însemna o adevărată condamnare la moarte. Dar iată că o dată cu aparitia lui Magic, acest sport a înregistrat o revolutie în urma căreia a înviat. Johnson era un aliaj rar, un dar făcut de Dumnezeu baschetului : o statură de doi metri, de o rapiditate si o agilitate inegalabile. Nimeni nu jucase ca el. Dar tot atunci apărea si Larry Bird cu care a intrat într-o competitie, un soi de rivalitate chiar, ce le-a sporit permanent faima, oferind publicului momente de rar spectacol. Larry era fiul unui tăran din Indiana, exagerat de blond pentru a-si face aparitia într-un sport „atît de colorat" si care, după opinia specialistilor, asteaptă încă, la fel ca în box, „marea sperantă blondă".

Johnson si Bird au debutat împreună, ca studenti, unul la Celtics Boston, celălalt la Los Angeles. Amatorii de spectacole aveau suficiente motive de comentarii. Magic contra lui Larry. Un negru contra unui alb. Baschetul devenea asadar prima atractie a tării.

Magic si-a dat seama că nu e usor să reusesti „în negru", dar a vrut să-si afirme culoarea, să aibă succes si în final s-a dovedit un mare artist. Aceeasi ambitie l-a minat să devină proprietarul unor afaceri, să întreprindă actiuni de sponsorizare, să facă dovada aptitudinilor rasei sale si în acest domeniu. Ce si-a propus a reusit.

Cînd a anuntat că este purtătorul virusului HIV, presa a făcut mare vîlvă în jurul numelui său : o vedetă, un heterosexual... Presedintele Bush a găsit înteleapt să-l numească seful comisiei nationale SIDA. Acest lucru a dat de gîndit. În lupta sa împotriva maladiei ucigașe, Magic a rămas omul pe care lumea îl cunostea : a acuzat heterosexualitatea, fapt demn de apreciat, si a pus bazele fundatiei Magic Johnson împotriva SIDA.

Dacă medicii îi vor permite să participe la Jocurile de la Barcelona, istoria vietii lui Magic va fi una dintre cele mai frumoase din lumea sportului si nu numai.

AURORA POPESCU

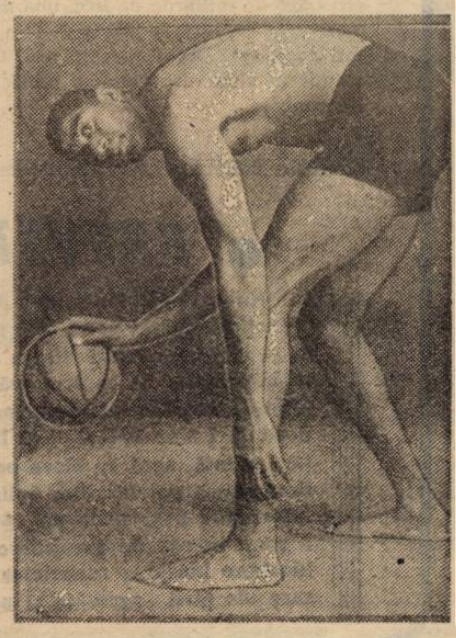

Nr. 14 (1798) din 4 aprilie 1992

Florile, o industrie înfloritoare

Pînă nu de mult florarii se aprovizionau de la horticultorii cei mai apropiați și fireste florile erau în funcție de sezon. Astăzi, industria florilor se întinde în lumea întreagă. Ea produce și distribuie — datorită tehnicilor moderne de refrigerare și transporturilor aeriene — toate plantele posibile și inimaginabile. Sursele de aprovizionare sînt diverse. Anul trecut, Olanda, principala țară producătoare și exportatoare a livrat peste 170 mii de tone de flori. Germaniei (prima țară importatoare din lume) și-a furnizat jumătate din producția vîndută în Franța, Marea Britanie și Elveția. În Europa, nenumărate camioane refrigeratoare transportă către piețele Nordului violete, trandafiri, crizanteme, gladiole și plante verzi produse în Spania, Italia și Franța. Tone de flori tropicale, provenind din Thailanda, Singapore, Australia și Noua-Zeelandă sosesc cu regularitate în Europa occidentală, în Statele Unite și în Japonia. Somptuoasele și delicatele orhidee, altădată atît de rare, sînt cultivate în sere în număr atît de mare încît au pierdut o parte din prestigiul lor și jumătate din valoarea de piață. Florile sînt un produs perisabil și se află mereu într-o cursă contrachronometru. În plus situația pieței se schimbă continuu și trebuie să fii mereu la curent cu tot ce se petrece în lumea întreagă. La începutul anilor '80, cu ocazia expedierii florilor se strecurau în cutii diferite cantități de cocaină. Evident, ambalajele supuse controlului riscau deteriorarea florilor. Cu timpul cutiile de flori au început să fie examinate la raze X. Dacă în cutiile de flori sînt găsite insecte, întreaga marfă este compromisă și totul se pierde : timp, bani și flori.

Cu toată suprafața redusă și un climat nu prea favorabil, olandezii rămîn cei mai mari producători din lume. În Olanda s-au experimentat diverse modalități de iluminare și încălzire a serelor și diferiți fertilizanți, produse nutritive și de conservare. Cultura se face pe diverse substanțe artificiale cum ar fi mușchiul sintetic, perlita, etc., în general materiale inerte capabile să rețină apa și aerul. În cele din urmă, pe o suprafață de 5000 de hectare de sere, continuu luminate, e mereu primăvară. Totuși cantitatea nu ajunge pentru a menține prosperitatea întreprinderii.

Mereu trebuie lansat ceva nou pe piață. Și în acest sens olandezii sînt inegalabili. Cu 12 ani în urmă exista o varietate mică de crizanteme. Astăzi, există circa 300 de varietăți și producția mondială aproape că s-a dublat în cinci ani. Japonezii nu ezită să plătească florile foarte scump, dar importă relativ puțin, interesați fiind mai mult de varietăți noi.

Desigur, mereu trebuie să se țină seama de culturile florale în lume, de piața europeană, japoneză, americană, de cererea și oferta, de concurență etc., dar „industria florilor" are zile frumoase în față.

MANUELA SPĂTARU

GERO, CÎINELE ANTIDROG

Poliția din Napoli a reușit să descopere o mare cantitate de droguri, în valoare, pe piața ilicită, de 100 de miliarde de lire. „Marfa" provenea din Columbia, (care și-a asigurat titlul de centru mondial al narcoticelor) și avea ca destinație orașul Catania. O împrejurare fericită, a făcut ca afacerea să eșueze datorită unui cîine, Gero, care aparține organelor de poliție și este dresat în descoperirea locurilor unde traficanții de droguri își ascund (de multe ori dispunînd de o fantezie diabolică) nefastul transport. Totul s-a datorat lui Gero care, în cursul unei vizite „de lucru" făcută într-un depozit de mărfuri a început să dea semne neobișnuite (dar totuși indicative) în jurul unui mare container sosit din Columbia. Alertați de insistențele lui Gero membrii echipei de control au procedat la deschiderea containerului, unde, printre alte mărfuri, au găsit dosite nu mai puțin de 181 de pachete cu cocaină pură, care, avea o valoare pe piața de desfacere de circa 200 de miliarde de lire, una din cele mai mari capturi de acest gen în ultimii zece ani. Drept recompensă, Gero a primit în ziua respectivă, o porție dublă de mîncare...

• BREVETUL 5046006 •

Nu este unul obișnuit ci acela prin care autorul său caută să realizeze „sancțiunea unui prim atac nuclear atît de distrugătoare în așa fel încît aceasta să elimine eventualitatea acestui atac". Este vorba de un sistem de securitate informatic ce controlează independent codurile de lansare a rachetelor intercontinentale ale ambelor țări (să zicem SUA și Rusia). Dacă una din cele două țări s-ar hotărî să-și lanseze rachetele, sistemul ar incepe să alerteze țara vizată, apoi ar bloca orice lansare timp de 20 minute pentru a da o ultimă șansă potențialilor beligeranți. Și încă un amănunt prețios al sistemului informatic propus de un avocat din Michigan și studiat în prezent de Pentagon : în caz de menținere a atacului planuit, calculatorul ar continua să blocheze lansarea rachetelor agresoare, decodificînd el însuși codurile de lansare ale țării agresate și permițîndu-i să deschidă prima focul.

■ Creierul bărbaților se deteriorează de trei ori mai repede decît cel al femeilor, această este concluzia la care a ajuns o echipă de cercetători de la Universitatea statului Pennsylvania (SUA). Emisfera stîngă a creierului se deteriorează la bărbat mai repede, în timp ce la femei pierderea de substanță nervoasă se repartizează uniform în toată masa diencefalului. O asemenea diferențiere ar putea fi explicată prin reglarea hormonală care joacă un rol important în activitatea creierului.

■ „Bathyscan" astfel a fost denumit aparatul realizat în Marea Britanie care, remorcat fiind de orice navă, poate fi folosit la întocmirea hărților tridimensionale ale fundului mării. La bordul navei se afișează continuu pe un ecran în culori curbele de nivel ale fundului mării. Preci ia aparatului este remarcabilă : numărul de sondaje efectuate pe secundă este de 1500. Se înregistrează intensitatea hulei, tangajului, ruliul, capul de compas și poziția profilelor submarine. Datele înregistrate sub formă numerică pe bandă magnetică sînt puse la dispoziția geografilor și topografilor.

■ Sateliții plasați pe orbită sînt destinați și comunicațiilor militare. Desi Pentagonul are fonduri alocate prin buget, pentru dispersarea pe orbită a sateliților de spionaj, la o altitudine de 735 km a șapte microsateliți, s-a recurs la un minilansator Pegas lansat dintr-un bombardier „B—52" care survola Oceanul Pacific. Microsateliții au o greutate unitară mai mică de 25 kg și dimensiunea de 50 cm lungime și 16 cm lățime. Ei vor servi la realizarea comunicațiilor între șefii unităților intermediare aflate pe cîmpul de luptă.

TELEX • TELEX

■ În Italia există peste 800 000 de cămătari ale căror servicii sînt solicitate tot mai mult. Acești bancheri „ilegali" ajung să perceapă o cămătă de pînă la 500 la sută. Un reprezentant al bisericii a tinut să afirme după cum relevă revista „Prospettive nell mondo" : „creste văzind cu ochii armata negustorilor murdari care se bazează pe sprijinul partidelor politice și pe tăcerea datornicilor".

■ Tablourile din palatul Sanssouci (Postdam), precum și Galeria de artă din Orangerie se află în primejdie. Circa jumătate din tablouri au fondul degradat. Cauza ? Instalația de climatizare din incăperi. Lipseste încălzirea iar umiditatea se ridică la 90 la sută, ceea ce conduce la aparitia mucegaiului si disfrugerea treptată a substanței culorilor. Cele 400 de sculpturi din parc sînt si ele amenințate.

■ Studiindu-i biografia, dr. Stenhen Jordan de la Departamentul de cardiologie al lui Bristol Royal Infirmary, a tras concluzia că Mozart, unul din titanii muzicii nămintenilor, a murit de endocardită infecțioasă. Mozart suferise trei atacuri de reumatism articular în tinerete iar la 29 ani stia că inima sa era bolnavă. Și pierdea sufletul, ceea ce se explică prin distrugerea progresivă a valvelor cardiace. Cu trei luni înainte de moarte a suferit de hematurie simptom care se produce cînd infectia se întinde în organism si mai ales la rinichi : acest lucru a inspirat legenda otrăvirii lui Mozart cu mercur, care cauzează deteriorarea rinichilor. În ajunul mortii Mozart a suferit un atac pe care Jordan îl atribuie întinderii infectiei la creier. Numai antibioticele l-ar fi putut vindeca.

MOTTO :

„Acelei clipe aș putea să-i spun, întîia oară :

Rămîi, că ești atît de frumoasă."

(Goethe — „Faust")

FASCINAȚIA TIMPULUI

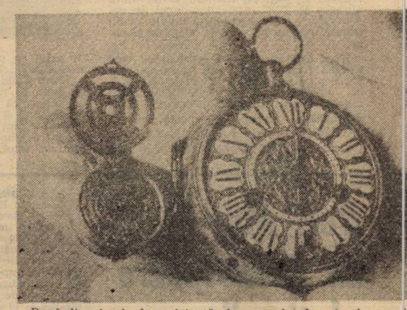

Două din piesele de rezistență ale muzeului de arte și meserii din Nürnberg : un ceas realizat de maestrul Hans Gruber în 1540 și unul francez din aur și email datînd din sec al XVIII-lea.

Omul a fost dintotdeauna fascinat de scurgerea implacabilă a timpului și preocupat de măsurarea lui. Prima modalitate utilizată la măsurarea timpului a fost orologiul solar, inventat de egipteni cu circa 5 000 de ani în urmă : umbra obeliscurilor indica poziția Soarelui și, deci, ora. Babilonienii sînt inventatorii cadranului : ei au împărțit suprafața ocupată de umbra lăsată de Soare în mai multe segmente, pe care au desenat cifre. Marele neajuns al acestor orologii nu era acela că nu erau prea precise, ci faptul că, odată cu căderea nopții, ele nu mai serveau la nimic. Aceasta nu l-a împiedicat, în sec. al III-lea î.e.n., pe Eratostene din Cyrena să măsoare cu o precizie surprinzătoare pentru epoca sa lungimea circumferinței Pămîntului, folosindu-se de două orologii solare.

Chinezii au realizat, în rîndul lor, cu circa 3 000 de ani în urmă, orologii cu apă, care au continuat să fie folosite și de către egipteni, cu mai bine de un mileniu mai tîrziu. Cel mai vechi orologiu cu apă care s-a păstrat pînă în prezent este cel ce se găsește la muzeul din Cairo. Datînd cu peste 1 500 de ani î.e.n., acesta a fost construit pentru ministrul faraonului egiptean Amenhotep Amenemhet.

Orologiul cu apă și-a dovedit utilitatea la greci în special în timpul desfășurării ședințelor de tribunal : oratorul ce lua cuvîntul în agora Atenei trebuia să se oprească în momentul în care apa ce se scurgea atingea un anumit nivel. Este interesant de remarcat și faptul că la Atena se utiliza și o clepsidră de bușunar cu apă, aflată în dotarea curentă a medicilor. Trebuie să admitem că și în zilele noastre clienșdrele cu nisip se bucură de atenția oamenilor, multe dintre ele fiind adevărate opere de artă.

O altă invenție chineză este orologiul cu foc sau mirositor. Fire de mătase ornau atașate, la intervale regulate, de un bețișor de tămîie. Odată cu aprinderea bețigașului, firele ardeau, eliberînd mici bule metalice, care cădeau cu zgomot într-o cupă. Parfumul care se degaja din orologiu avea un efect olfactiv foarte agreabil. Și în Europa Evului Mediu existau orologii care funcționau prin intermediul unui sistem de combustibil, cel mai adesea fiind vorba de făcîli grase de ceară cu 12 sau 24 de semne. Unele dintre ele conțineau în interior bule care cădeau odată cu arderea cerii.

Apariția primelor orologii mecanice a reprezentat un moment semnificativ în istoria instrumentelor de măsurare a timpului. Dacă la început orologiul dintr-o clopotniță anunța orele, s-a ajuns cu timpul, datorită inventării cadranului și limbilor, să se indice și minutele. Aceasta s-a petrecut, însă, abia spre sfîrșitul sec. al XVI-lea.

După ce orologiile au încetat să mai fie în exclusivitate apanajul clopotnițelor, meșterii ceasornicari s-au străduit în permanență să creeze noi, tot mai frumoase și mai precise astfel de instrumente. Pendula realizată de marele inventator olandez Christian Huygens în sec. al XVII-lea a rămas multă vreme instrumentul cel mai precis de înregistrare a scurgerii timpului.

A venit și rîndul sec. XX, care a consemnat apariția ceasurilor electronice, a celor cu quartz și a celor atomice. Precizia acestora din urmă este remarcabilă : eroarea este de numai o secundă la cîteva milioane de ani. Timpul își vede, însă, imposibil mai departe de treburile sale, neacordînd nici o atenție omului, care a tins mereu spre perfecțiune.

ȘERBAN FILIP

Mii de soții ucise de soții lor!

Conform unor date statistice oficiale, în anul 1991, în India au fost ucise de bărbații lor și de părinții acestora, un număr de 4836 de neveste. S-au mai înregistrat totodată și mii de încercări de sinucidere a unor soții care nu reuseau să suporte vexațiunile și torturile la care erau supuse. Aceste date au fost făcute cunoscute chiar de Ministerul de Interne, astfel că ele nu pot fi puse la îndoială. Motivul pentru care, datele enunțate au produs o profundă impresie nu numai în țară, ci și peste hotare.

Ce motive au determinat această situație incredibilă ? De la început trebuie precizat că nu din cauza geloziei sau a infidelităților, ci din cauze mult mai prozaice : probleme de...bani. Mai concret, la originea numărului de morti și a încercărilor de sinucidere se află faptul că soții nu au primit sumele (dotele) promise de către socri.

Din acest punct de vedere, tradițiile care însoțesc căsătoriile din India sînt extrem de riguroase. A nu reuși să-ți mărită fata reprezintă pentru o familie o adevărată dezonorare. Dar pentru mărităș este necesar ca fata să albă o dotă de bani și nu toate au această posibilitate. Dota este un fapt sacru. Familia fetei trebuie să verse familiei soțului o anumită sumă, totul bazat pe un contract care prevede date și sume precise (destul de mari). Evident, nu toate familiile aflate în această situație pot face față tradiției. Din acest motiv, de cele mai multe ori, în contract sînt prevăzute rate care trebuie achitate într-o perioadă cît mai lungă. Marile necazuri încep atunci cînd datele ratelor nu sînt respectate. Începe persecutarea soților și a părinților fetei, care, în mod inevitabil duc la cazuri de omucideri sau încercări de sinucidere.

Această situație din India are, fără discuție, un caracter dramatic. Statul încearcă s-o combată cu numeroase legi și cu sprijinul ziarelor și a diferitelor comitete și asociații democratice, să schimbe soluția dar rezultatele sînt foarte palide sau aproape inexistente. În sprijinul excluderii acestei tradiții, ziarele și diferitele asociații menționează că este o formă proprie barbarilor și că India luptă pentru a deveni o țară modernă care posedă centrale nucleare și lansează sateliți proprii, care nu pot, nu are dreptul să accepte aceste tradiții încheiate pînă la urmă, cu delicte monstruoase, inacceptabile în lumea modernă. Și o altă consecință care nu poate fi neglijată : femeile gravide se supun unor examene moderne care pot indica sexul fătului și cînd află că este vorba de o fetiță, fac toate eforturile ca să avorteze pentru a nu avea în viitor probleme legate de măritiș, respectiv de dote. În unele state din India autoritățile au interzis din acest motiv să se facă examene ale lichidului amniotic care stabilește sexul fătului.

GH. RUSSU

UȘOARĂ CA O PANĂ

Pentru a realiza bicicleta prezentată în fotografia de mai jos a fost necesar ca realizatorul ei, Pierre Martin, să trudească multi ani. Sperantele sale s-au împlinit si bicicleta „Corima One", realizată de uzina „Corima", este apreciată de specialisti ca „model de excepție" în acest domeniu. La construcția acestei biciclete au fost folosite un otel special si alte materiale (n-au fost dezvăluite), care îi dau dreptul să fie considerată drept cea mai usoară din lume, foarte rezistentă, urmînd să fie pusă la dispoziție mai ales sportivilor care participă la concursuri. Primul ciclist care l-a probat a fost francezul Laurent Fignon. El s-a arătat încîntat de calitătile acestui vehicul.

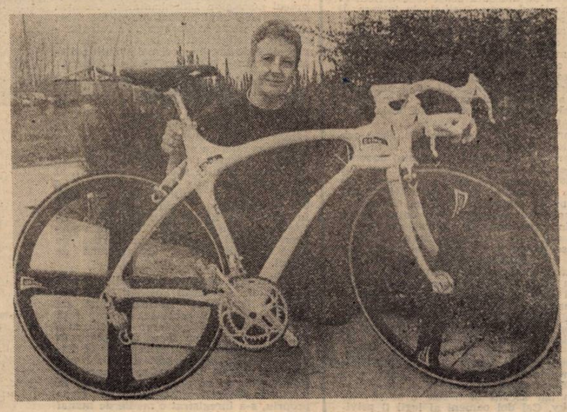

Pierre Martin și modelul său de excepție.

Colecția pensionarului

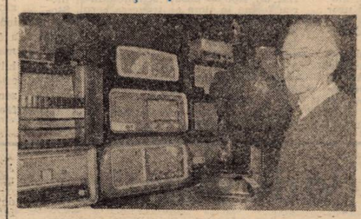

Ce plăcere ar putea avea vecinii pensionarului Allessandro Giussani din Milano dacă la un moment dat, acesta ar pune în funcțiune toate cele 76 de aparate de radio și galene care fac parte din colectia sa ? Desigur că una neplăcută. Din fericire, pasionatul colecționar este un om civilizat care nu deranjează pe vecinii săi, mai ales că ei caută să-i ofere surse pentru mărirea colectiei sale. Cele 76 de piese sînt toate în stare de funcționare și Giussani este foarte mîndru atunci cînd se întîlneste vreun amator dornic să examineze piesele sale strînse de-a lungul anilor.

Mozart inspiră japonezii

Cu ocazia bicentenarului morții lui Wolfgang Amadeus Mozart, fundația ce-i poartă numele a hotărît să încredinteze unui muzician japonez sarcina deosebită de a termina ultima simfonie a lui Mozart.

Minunată aventură pentru maestrul nipon, născut în 1942, autor de opere, oratorii, simfonii, și muzică de film. Desigur, lucrarea va intra în analele muzicii, căci Seagusa a folosit instrumente tradiționale japoneze : bambu, koto, shimazen și sho și a fost redotezată „Simfonia concertantă pentru violină, violă, violoncel și orchestră".

Această pagină antologică va fi prezentată oficial la Mozarteum, cunoscuta sală din Salzburg. Puritanii probabil se vor abține !

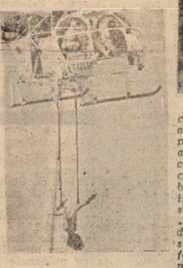

Mult mai sus decît cupola circului

Atasată de un tranez, la 2 200 m față de sol, fără nici o leoatură, Nicole Durot din Franța a făcut un „număr" care a tăiat răsuflarea spectatorilor. Exercitiul este cu atît mai remarcabil, cu cît la această altitudine temperatura aerului scade la anroape 15 grade C. De altfel, Nicole este singura care execută acrobatii sustinută de un elicopter, care produce vibratii foarte puternice. Curajoasa Nicole sfidează pe cei mai curajosi acrobati ai lumii (M.S.).

Aur in sticlă

Băutura denumită whisky a fost întotdeauna una dintre cele mai preferate din lume. În acest domeniu există un număr foarte mare de fabrici cu mare renume. A-

ceastă băutură în gaelico antica limba vorbită de populația celtică, înseamnă apa vietii. Cîte odată această apă valorează nelncîpuit de mult. La Edimburgh (Scoția) a fost pusă în vînzare cea mai veche sticlă produsă de firma „Dallas Dhu", avînd „vîrsta" de 64 de ani. Pretioasa sticlă scoasă la licitatie, a fost vîndută (după cum menționează revista italiană „Stop") pentru suma de 10 milioane de lire italiene (n.n. un dolar egal cu circa 1200 de lire). Sticla a fost adjudecată de un colecționar japonez care, cum se voate constata acum, a trecut si la alte achizitii.

Colecții și colecționari

DE LA RARISIM LA UNIC...

De mai bine de 12 ani de cînd este la pensie, francezul Jean Forien de Rochesnard, a cărei tinută vestimentară si chiar figură sînt uimitor de asemănătoare cu cele ale unui binecunoscut septuagenar om politic „cu accent" de pe la noi, își petrece toate diminețile la Biblioteca Națională din Paris. „Am un spirit enciclopedic, afirmă el, si-mi place să cunosc în amănunt tot ce mă pasionează". Datorită unui instinct care funcționează fără greș pînă azi, acest colecționar, care n-a fost, cum s-ar putea crede, vreun nabab sau amator bogat ci doar un modest contabil, a inaugurat toată viata noi colectii de obiecte care, pînă la el, trecuseră neobservate. Ca numismat între altîia altii, el descoperă o zonă foarte putin frecventată de colecționari : vechile matrite si poansoane ce au servit la baterea monedelor de aur. Si astfel a reunit o serie unică formată din 750 de astfel de obiecte provenind din Africa de Nord si purtînd numele unui calif. Mai mult decît rarisimă aceastâ colectie ! Celebrul Louvre nu posedă decît patru astfel de piese ! Singurul său concurent veritabil în acest domeniu fusese regele Faruk al Egiptului, pînă la abdicarea acestuia petrecută în 1952... Obligat, ca toată populația Franței, să folosească în timpul Ocupației germane din al doilea război, cartelele de rationalizare a alimentelor, el realizează o extraordinară colectie numărînd 90 000 de cartele, fichete sau jetoane care acoperă o perioadă cuprinsă între 1630 si pînă azi ! O colectie fără egal, pe care a donat-o Arhivelor Franței, prea săracă în acest domeniu. Atras apoi de bancnote, reuseste să devină în scurtă vreme stăpînul recontestat în domeniul „monedei prizonierilor de război" din Franța, bancnote care n-au circulat decît în lagărele de prizonieri în perioada 1914—1918. El isi încheie fiecare astfel de „expeditie" erudită într-un domeniu neexplorat al colectiilor printr-o monumentală lucrare de referință în domeniul respectiv, lucrări ce isi află loc de cinste în toate marile biblioteci ale lumii.

DANIEL VERBINA

Biblioteca magazin de proză scurtă

ŞI EU AM FOST PĂSĂRE...

POVESTIRE

Pe vremea cînd încă eram un „tînc", abia ieşit din găoace, fără a fi încercat deliciile zborului, petreceam zile lungi în preajma cuibului, în aşteptarea părinţilor veşnic plecaţi după hrană. Îmi amintesc doar că amîndoi erau nişte păsăroi cumsecade, şi mult mai onorabili decît alţii care-şi lăsau puii să crape de foame.

De obicei, aşteptarea mea se transforma pe nesimţite în contemplaţie îndelung exersată, aproape zilnic. Încă mă aflam în aşa-zisa perioadă a adolescenţei, cînd zi de zi pîndeşti nerăbdător să-ţi crească aripile, pentru încercarea supremă a zborului.

Singur pe creacă, cumva izolat într-un pom din marginea pădurii, făceam opinie separată de restul fraţilor mei care preferau să turuie guraşi absolut nepăsători în faţa simfoniei naturii. Însă ochii mei sorbeau totul cu nesaţ, deoarece eram convins că nimic n-avea să-mi fie inutil pentru experienţa Marii Migraţii. Ştiam deja de la părinţii mei că nu toţi care plecau la drum ajungeau la destinaţie ; uneori, o singură secundă de neatenţie este capabilă să te scoată definitiv din circuit, din acel periplu presărat cu nesfîrşite primejdii, la capătul căruia ajungeai la maturitate. Nu exagerez cu nimic întotdeauna începi migraţia încă de tînăr, din adolescenţă, şi ajungi la capăt bătrîn, sau „îmbătrînit de semne şi simboluri" — dacă ar fi să-mi citez părinţii.

Bieţii mei fraţi !... Cît puteau să fie de naivi şi de nesimţitori. Curată inconştienţă ! Pentru că lor nu le spuneau absolut nimic, reştul stolurilor zările sporadic pe cer, ale altor specii din neamul păsăresc, ce începuseră deja Marea Migraţie. Dar pe mine mă emoţionau şi mă treceau fiorii numai la gîndul că, în curînd, urma să pornesc şi eu în cea mai importantă călătorie a scurtei mele existenţe pe pămînt, şi aceea tot o călătorie...

Ştiam parcă dintotdeauna că locul meu nu putea fi decît pe albastrul dens al cerului, dar deocamdată încă nu eram capabil să mă desprind de creanga unde fusese clădit cu trudă cuibul. Este adevărat, de cîteva ori chiar am şi căzut din copac, dar am revenit la cuib cu ajutorul grijuliilor mei părinţi ! Mai rar aşa păsăroi de treabă : amîndoi erau negri, moţaţi şi cu striuri gri, cu ciocurile uşor curbate, una peste alta simpatici foc ! Cine ştie pe unde li s-or fi odihnind aripile acum...

Într-o zi însorită de la sfîrşitul adolescenţei, cînd deja mă furnicau aripile şi-am trecut cu bine primele încercări de survolare a pădurii — sub supravegherea atentă a părinţilor, aşa în timp ce fraţii mei rămăseseră în continuare imobilizaţi pe creacă — am observat contrariat un stol de păsări schimbîndu-şi mereu forma în timp ce traversa cerul. Stolul se modela parcă la nesfîrşit în diverse semne şi simboluri, chiar de la începutul migraţiei. Pînă atunci, ochii mei fuseseră obişnuiţi doar cu clasica imagine a stolurilor filfiind în „V", urmînd direcţia de zbor imprimată de un unic conducător, şi nicidecum cu ipostaza unui stol în dezordine.

În fine, să n-o mai lungesc cînd am reuşit să stăpînesc bine zborul, laolaltă cu fraţii mei, părinţii ne-au îndemnat să ne pregătim de plecare. În sfîrşit începea Marea Migraţie, îndelung visată ca încercarea noastră supremă, fără de care nimic n-ar fi avut sens.

Contrar aşteptărilor, stolul iniţial nu a pornit într-un răsărit, ci într-o noapte cu lună plină. Tot cerul se umpluse de ţipete. Urma ca pe parcursul drumului să ni se alăture mereu alte şi alte păsări din diferite zone ale teritoriilor părăsite.

Înainte de orice, am aflat că pe durata migraţiei timpul avea să fie măsurat sau contabilizat diferit decît pînă acum. Orele erau deja echivalate în bătăi de aripi, zilele în răsărituri, nopţile în apusuri şi lunile în diverse fenomene atmosferice întîlnite pe întreg parcursul drumului, precis corelate cu rarele popasuri nocturne, în locuri alese din timp, de către veterani...

Spre surprinderea mea, am mai descoperit că între un răsărit şi un apus forma stolului nostru trebuia să treacă periodic printr-un ciclu de semne care se repetau între răsăriturile şi apusurile următoare, cu rare modificări datorate noilor teritorii survolate. În general, semnele şi simbolurile stolului respectau o ordine şi o succesiune prescrisă anterior. Primul semn de după răsărit reprezenta conturul geografic al teritoriului sau al ţării survolate cu o zi în urmă, ultimul semn al apusului fiind conturul noului teritoriu ce urma să fie survolat. Între aceste două simboluri de bază, sau între un apus şi un răsărit veteranii migraţiei ne impuneau să construim simboluri specifice ale pămînturilor traversate.

Codul nostru secret de simboluri urmărea o ciclicitate sau periodicitate, în funcţie de specificul teritoriilor traversate. Fiecare din aceste semne nou construite reprezenta cîte-o teribilă încercare pentru unii dintre profanii aflaţi la prima lor migraţie, şi nu puţini erau cei ce trebuia să abandoneze stolul ajunşi în pragul epuizării sau în imposibilitatea de a se mai conforma regulilor strict impuse de către veterani. De obicei cădeau ca fulgeraţi la pămînt, asemănător unor pietroaie înaripate şi însingerate, devenite inutile spre disperarea supravieţuitorilor care se temeau că în orice clipă le-ar putea veni şi lor rîndul...

Cînd aproape c-am pierdut numărătoarea apusurilor şi a răsăriturilor, ajunşi cu toţii în pragul epuizării, veteranii ne-au cerut să formăm o ultimă formă sau imagine, care reprezenta chintesenţa tuturor încercărilor noastre. Imaginea respectivă a fost menţinută triumfal pe parcursul a mai multe răsărituri şi apusuri din finalul migraţiei. La urma urmei, nici nu este prea greu de ghicit ce anume reprezenta : **O imensă pasăre cu aripile desfăcute !...**

ISIDOR GHICET

Noaptea adevărului

POLIŢIST

Din ce în ce mai crispat, Claude încearcă ultimul tip de speraclu pe care-l avea la el. Nu-şi imaginase că o biată yală de la un apartament de la periferie poate fi atît de capricioasă. „Se vede treaba că stăpîna are ce depozita, de vreme ce..." — nu-şi mai termină gîndul, căci auzi declicul final. Broasca se supuse. Băgă lanţul la loc în buzunarul încăpător şi-şi trase masca de catifea neagră peste faţă. Roti încet încuietoarea şi păşi înăuntru. După studiile sale, la ora asta doamna Jenings dormea dusă. Din flaconul de somnifere precis lipseau două pastile.

Închise uşa după el şi păşi prin întuneric. Zăbovi cîteva secunde să-şi obişnuiască ochii — nu folosea niciodată lanterna. Parcurse ca o pisică holul lung şi se opri iar în dreptul dormitorului. Uşa era întredeschisă. Se auzea o respiraţie sufocată, de om care doarme adînc şi fără griji. Claude zîmbi sub masca mulată pe figură. Îşi şterse o dîră de transpiraţie de pe ceafă şi păşi în dormitor. Respiraţia d-nei Jenings se amplifică. Scoase latul metalic din interiorul hainei şi-l întinse nervos, verificîndu-i încă o dată rezistenţa. O reclamă uriaşă din blocul de vizavi lumina cu intermitenţă dormitorul. Faţa femeii nu se vedea, era ascunsă de pătură, dar şuviţe lungi din părul-i grizonat se lăfăiau la vedere. Mai făcu un pas. Privi îndelung trupul ascuns de pătură şi întinse mîna înmănuşată să tragă pătura. Trebuia să-i vadă gîtul pentru a se putea concentra la maximum. Dar în clipa aceea o lumină orbitoare se răspîndi în dormitor şi o voce dominatoare îl somă : — Claude, de data asta ai greşit ! Predă-te sau mori !

În ambele colţuri ale odăii stăteau doi bărbaţi cu revolverele întinse spre pieptul lui. Unul din ei era sergentul Hugs, iar celălalt era însuşi comisarul Kardin. Cu un gest scurt, acesta se aplecă spre noptieră şi opri casetofonul. Respiraţia aceea sufocată încetă.

Claude îi privi cu dusmănie cîteva secunde, apoi îşi trase masca de pe figură. Aruncă latul pe pat, deasupra manechinului ce luase locul d-nei Jenings. Într-o cameră alăturată îşi făcu apariţia stăpîna casei, încă tematoare şi nesigură pe ea.

— Puneţi-i cătuşele, domnule comisar ! Ăsta e în stare să...

— Ticăloaso ! De data asta ai scăpat dar data viitoare vom fi singuri, te asigur de asta.

Comisarul îi făcu un semn cu capul sergentului şi acesta se repezi la potenţialul asasin şi-i strînse mîinile în cătuşe la spate. Privind-o peste umăr cu dispreţ, Claude apucă să-i mai spună d-nei Jenings :

— Sper că i-ai spus comisarului că eşti mama mea !

Văzînd că dintr-o dată femeia se albeşte la faţă, gata-gata să leşine, îi veni repede în sprijin şi o aşeză pe fotoliu.

— Cum doamnă, Claude este fiul dumneavoastră ?

În loc de răspuns, d-na Jenings izbucni într-un plînş isteric, acoperindu-şi faţa cu pulpanele halatului de casă. Sergentul Hugs se opri şi-i puse o mînă grea pe umăr lui Claude.

— Ce naiba se întîmplă aici, ucigaşule ?

— Nimic deosebit. O simplă scenă de familie la care nu ştiu ce naiba căutaţi voi, totul e între mine şi dumneaei.

— Dar cu latul metalic ce aveai de gînd ? Voiai s-o gîdili ?

— Nu, doar s-o sperii puţin. Azi se împlineşte un an de cînd l-a omorît pe tata şi a falsificat testamentul. I-am dat acest termen de gîndire şi ea nu l-a respectat.

Comisarul Kardin deveni atent. D-na Jenings plîngea în continuare şi nu se pricepea s-o domolească.

— Comisare, nu-ţi mai stoarce creierii de pomană. Tot ce-am spus pot dovedi foarte uşor, dacă această brută mi-ar elibera mîinile.

Kardin reflectă puţin, apoi, trecînd peste complimentul făcut ajutorului său, îi făcu semn cu revolverul să-l elibereze. Claude îşi frecă încheieturile, apoi ceru din priviri permisiunea de a se mişca liber prin apartament. Comisarul acceptă şi se luă după el, cu arma îndreptată spre ceafa agresorului. Claude se plimbă puţin prin hol, gîndindu-se foarte concentrat. Se îndreptă brusc spre tabloul electric de deasupra uşii de la intrare. Îl scoase cu dexteritate din perete şi separă foarte atent firele încîlcite. În scobitura din perete nu găsi nimic. Începu apoi meticulos să desurubeze toate corpurile ceramice ale siguranţelor. În două dintre ele găsi două foiţe de hîrtie împăturite atît de fin, încît ar fi putut încăpea şi în tubul unui pix obişnuit. Aruncă triumfător comisarului cele două mici suluri de hîrtie.

Kardin le citi pe nerăsuflate. Erau originalele rezultatului autopsiei şi al testamentului d-lui Jenings. Primul dovedea că Jenings fusese otrăvit cu mercur, iar al doilea confirma că averea lăsată revine, din dorinţa defunctului, fiului său din prima căsătorie, adică lui Claude.

După cîteva minute, toţi patru luară loc în jurul mesei din sufragerie. Se făcuse ora două din noapte. Sergentul Hugs făcuse cafele la repezeală şi acum stăteau cu cestile aburinde în faţă. Cu mîna tremurîndă, d-na Jenings duse ceasca la gură şi brusc dizolvă o pastilă mică şi albă în ea. Sorbi cu nesaţ lichidul aromat, înainte ca cineva să poată interveni. Corpul îi căzu în faţă, iar buclele grizonate se împrăştiară în dezordine. Comisarul tresări, dar nu făcu nici un gest. Cei trei bărbaţi păreau resemnaţi. Claude ceru o ţigară şi sergentul Hugs îl servi imediat. Apoi, fără să ceară voie, Claude se ridică de la masă şi aduse dintr-un bar ascuns în perete o sticlă de whisky. Cei doi oameni ai legii îl priviră cu recunoştinţă.

PAUL IOAN

SPORT UNIVERS

● **Celebrele curse atletice anuale „Mila Mercedes"** şi maratonul, ce se dispută ambele la New York, sînt organizate de multimilionarul american de origine română Fred Leibov. Acesta a emigrat în Statele Unite în anul 1946, iar starea tot mai prosperă a afacerilor sale i-a permis să orgnizeze prima ediţie a maratonului de la New York în 1957. Cîştigătorul „Milei Mercedes" intră în posesia unui cec în valoare de 100 000 de dolari, precum şi a unui automobil marca Mercedes ultimul tip. La startul maratonului new-yorkez se aliniază, de obicei, circa 15 000 de atleţi de pe toate meridianele globului. Numai oprirea circulaţiei pe artera principală Verazzano, cu opt benzi, din centrul marelui oraş, la o oră de trafic maxim (ora disputării cursei) îl costă pe dl. Leibov nu mai puţin de 2 milioane de dolari.

● **Guvernul german** a prevăzut alocarea unor importante fonduri sportului de performanţă şi de masă din fosta RD Germană, în scopul conservării şi refacerii celor peste 35 000 de centre sportive din estul ţării. Se va trece, în paralel, şi la amenajarea de noi centre sportive. Costurile totale se ridică la 12 miliarde de mărci, fapt care va permite guvernului federal să subvenţioneze renovarea echipamentelor sportive existente la oraşe şi sate. În fosta „ţară a sporturilor" — RD Germană — sportul pentru toţi a fost complet neglijat în favoarea celui de performanţă. Acesta din urmă beneficiază, în acest an, de 250 milioane de mărci, din care 140 de milioane sînt destinate construirii de centre de pregătire intensivă pentru sportivi, specializării antrenorilor şi instaurării unor structuri funcţionale în cluburi şi federaţii.

● **Legăturile dintre sport şi afaceri** devin pe zi ce trece tot mai strînse. Un mic exemplu este relevant : opt mari întreprinderi, precum şi 36 de unităţi de dimensiuni mai mici au investit peste 30 de milioane de mărci pentru Olimpiada de iarnă ce se va desfăşura peste doi ani în oraşul norvegian Lillenhammer. Acestea fac reclamă unui produs sportiv de nivel mondial : made in Germany. În fotografie se află cîştigătorul de la Albertville al medaliei de aur în proba de biatlon-distanţa 15 km — germanul Antje Misersky.

● **Sportul de înaltă performanţă** este încurajat în Germania pe diferite căi de către Fundaţia de Sprijinire a Sportului. Poşta federală emite în fiecare an timbre speciale pe teme sportive, din vînzarea cărora se obţin fonduri ce revin Fundaţiei. În paralel cu vînzarea timbrelor speciale la ghişeele poştale, este organizat un concurs printre sportivii cîştigători, al cărui cîştigător este declarat cel care a vîndut cele mai multe timbre. În 1990, 373 de sportivi au vîndut timbre speciale în valoare de 160 000 de mărci. De la înfiinţarea sa, în anul 1967, Fundaţia a susţinut material circa 2400 de sportivi de clasă cu subvenţii de 290 milioane de mărci.

● **Cea mai săracă formaţie** din World League of American Football, Raleigh-Durham Skyhawks, a dorit să atragă un număr sporit de suporteri la un meci disputat nu demult pe teren propriu cu o petrecere care urma să se desfăşoare în parking-ul stadionului. Berea s-ar fi distribuit gratis. Dar oficialităţi de la North Carolina State University, proprietara stadionului, nu au permis acest lucru. În meciurile disputate pînă acum pe teren propriu, s-a înregistrat o medie de numai 13 560 de spectatori pe meci.

ŞERBAN FILIP

HOROSCOP

Săptămîna 06.04 – 12.04

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Dispoziție sufletească excelentă.
Marți : Suprasolicitări intelectuale.
Miercuri : O veste îngrijorătoare.
Joi : Deznodămîntul unei afaceri.
Vineri : Indispoziție, pasivitate, apatie.
Simbătă : Zi de meditație, proiecte de viitor.
Duminică : Farmecul sexului opus, erotism.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Polemici acute, profesionale.
Marți : Succes financiar consistent.
Miercuri : Vă asumați noi riscuri.
Joi : O întîlnire de afaceri ratată.
Vineri : Sănătatea vă dă de furcă.
Simbătă : Drumuri obositoare dar profitabile.
Duminică : [illegible]enușie, neproductivă.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Tendință de a vedea totul în negru.
Marți : Digresiuni sentimentale, afectivitate.
Miercuri : Două vești bune.
Joi : O reușită profesională de excepție.
Vineri : Vă confruntați cu o situație delicată.
Simbătă : Trecătoare conflicte familiale.
Duminică : Zi norocoasă pe toate planurile.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Prospețime, creativitate.
Marți : Întîlnire neașteptată și rentabilă.
Miercuri : Împrejurări favorabile, pe plan material.
Joi : Renaște un vechi conflict familial.
Vineri : Muncă încordată, insatisfacții, iritare.
Simbătă : Nevoie acută de relaxare și confesiuni.
Duminică : Un compromis sentimental.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Viață amoroasă trepidantă.
Marți : Incertitudini sentimentale, gelozie.
Miercuri : Surprize plăcute în familie.
Joi : Vă simțiți dominat de sexul opus.
Vineri : Nervozitate, disensiuni profesionale.
Simbătă : Criză de orgoliu, conflict de principii.
Duminică : Monotonie, pasivitate, indispoziție.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Se împlinește o veche dorință.
Marți : Sensibilitate crescută, suspiciuni.
Miercuri : Primiți bani.
Joi : Două evenimente contradictorii.
Vineri : Productivitate, inspirație, fantezie.
Simbătă : Veste bună de departe.
Duminică : Zi senină, refacere psihică totală.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Suprasolicitări intelectuale.
Marți : Încheiați o nouă afacere rentabilă.
Miercuri : Capcana unei Balanțe, emotivitate.
Joi : Stare de deprimare provocată de un incident.
Vineri : Noi perspective financiare.
Simbătă : Creativitate, refugiu în propriu univers.
Duminică : Disconfort sentimental, incertitudini.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Obsesia unui vis recent.
Marți : Farmecul dv. e cheia succesului :
Miercuri : Succes profesional deosebit.
Joi : Două vești contradictorii.
Vineri : Amor, parfum, dantelă.
Simbătă : Situație financiară excelentă.
Duminică : Surpriză familială îmbucurătoare.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Stare psihică oscilantă, pesimism.
Marți : Zi norocoasă pe toate planurile.
Miercuri : Erotism, temperament, intimitate.
Joi : Luciditate, decizie foarte importantă.
Vineri : Vă asumați noi obligații dificile.
Simbătă : O nouă legătură sentimentală.
Duminică : Petrecerea mult așteptată.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Călătorie de afaceri, rentabilă.
Marți : Muncă susținută, suprasolicitări nervoase.
Miercuri : O veste bună, financiară.
Joi : O indiscreție naște confuzie și iritare.
Vineri : Refugiu în dragoste, erotism frenetic.
Simbătă : Șanse mari la loterie.
Duminică : Vizită neașteptată, profitabilă.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Contacte de afaceri rentabile.
Marți : Polemici profesionale acute.
Miercuri : Satisfacții materiale deosebite.
Joi : Un amic vă dezamăgește.
Vineri : Pesimism trecător, apatie.
Simbătă : Sensibilitatea rănită de un Scorpion.
Duminică : O gafă sentimentală se răzbună.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Înclestări nervoase, iritări inutile.
Marți : Inspirație, productivitate.
Miercuri : O veste foarte bună de departe.
Joi : Mireasma unei iubiri trecătoare.
Vineri : Pasivitate, detașare, orizont cenușiu.
Simbătă : Confortul conjugal vă remontează.
Duminică : Activitate intelectuală intensă.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Pionieri ai științei și culturii

Medicul și omul de stat Nicolae Kretzulescu (1812—1900) a fost o personalitate marcantă a medicinii românești din secolul trecut, care a depus și o deosebit de importantă activitate culturală și de răspîndire a științei. Susținîndu-și la Paris, în anul 1839, teza de doctorat în medicină, el devine unul dintre primii români cu acest titlu. O lucrare de pionierat în medicină este „Manual de anatomie descriptivă", apărut în 1843 și foarte bine primit în lumea medicală a epocii. Sub conducerea sa, se deschide în 1842 prima școală de mică chirurgie, în cadrul Spitalului Coltea. În noiembrie 1857 devine primul președinte al Societății Medicale Științifice, înființate în acel an și avînd drept secretar pe Carol Davila. Pe plan cultural, numele său se alătură celor trei inițiatori ai Societății Culturale Ateneul Român — Constantin Esarcu, V. Alexandrescu-Urechia și Petre S. Aurelian —, pe vremea cînd era ministru al cultelor și al instrucțiunii publice (1865). Membru fondator al acestei societăți de prestigiu a culturii naționale, Nicolae Krețzulescu a fost ales de șapte ori președinte al comitetului de conducere (ultimul mandat fiind întrerupt de decesul său, în 1900).

Premieră culturală

Prima bibliotecă publică din țară, cu caracter universitar, a fost Biblioteca Mihăileană. Aceasta a fost înființată la Iași în anul 1839. Din anul 1864 ea s-a numit Biblioteca Centrală, iar din 1958 Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu".

Prima statistică agricolă

În anul 1927 s-a elaborat primul inventar agricol din România. Statistica respectivă menționa printre altele : 3 257 tractoare, 12 779 mașini de treierat, 42 428 semănători, 1 684 439 pluguri, 55 470 mașini de recoltat, 1 660 787 care și cărute etc.

Înzestrare militară

În anul 1445, în legătură cu asediul cetății Giurgiu (și nu numai) pentru eliberarea acesteia de sub ocupația turcă (începută în 1417), este menționată pentru întîia oară utilizarea de către armatele românești a tunurilor cu ghiulele din piatră sau fier — numite bombarde. În același an, într-un document semnat de Vlad Dracul, este menționată silitra (azotat de potasiu) în Țara Românească. Silitra este unul din ingredientele principale în rețeta prafului de pușcă.

Tipografie

Unul dintre primii tipografi români cunoscuți este Toma Transilvăneanul (Thomas Septemcastrensis de civitae Hermann). El cunostea această meserie înainte de înființarea primei tipografii, în anul 1508, la mănăstirea Dealu. Și-a exercitat nobila profesie la Mantova și a contribuit la apariția multor cărți. Mențiunea despre acest pionier al tipografiei românești datează din 1472—1473.

GUINNESS Book

Vehicule gigant

Tentația gigantismului în domeniul vehiculelor are totuși o limită destul de greu de imaginat în lipsa fotografiei. Este vorba de cel mai mare vehicul construit în lume, cu o lungime de 40 de metri și o lățime de 34,2 metri. Acesta n-a fost fabricat pentru divertisment și, dealtfel, e cam scump la vedere : nu transportă nici Turnul Eiffel, nici Statuia Libertății nici Kremlinul, ci rachetele de tip Saturn V de la hala de asamblare pînă la locul de lansare de la Centrul Spațial John F. Kennedy (Cape Canaveral, statul Florida). Această „jucărie" se numește „Marion" și este prevăzută să ruleze cu ajutorul a opt șenile. Două exemplare de acest tip au costat 12,3 milioane dolari fiecare. Greutatea trenului de încărcare este de 9 000 tone. Acest monument ingineresc ne face să înțelegem cîte încurcături ne face gravitația pînă scăpăm de ea în spațiul extraatmosferic.

Cel mai masiv vehicul cu autolocomoție este numit „Big Muskie" și a fost realizat de Bucyrus Erie pentru minele americane din zona Musk. Acesta are o lungime de 146 metri și o lățime de 45,3 metri. Pentru a susține o încărcătură de maximum 325 tone, înălțimea totală este de 66,6 metri. Dar cel mai lung vehicul construit vreodată (în scopuri militare) este Artic Snow Train. Acesta este prevăzut cu 54 de roți și are o lungime totală de 171 metri (realizat de R.G. Le Tourneau Inc. din Longview, statul Texas). Viteza de deplasare este de 32 km/oră și are o greutate de 400 tone. Curios este faptul că actualmente, proprietarul acestui mastodont este faimosul echilibrist Steve McPeak, care îl utilizează pentru diverse transporturi în Alaska.

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

EPISTOLAR

STOICA ILONA, Hațeg : (n. 13.07.1943). V-ați născut în anul Oii de Apă, un Lap Chun, luna Oii ora Tigrului. Ecuația vieții este : Apă + Foc + Lemn + Foc + Foc (dominanța Focului indică o fire pasionată, care nu întreprinde nimic fără să depună mult suflet și chiar renunțare de sine). Afinități : Iepure, Mistreț. Adversități : Bou, Cîine, Dragon. După specia europeană sînteți Rac, zodie de Apă de gradul I (feminitate, șiretenie, abilitate, inteligență), cu planeta dominantă Luna. Zone sensibile ale sănătății : pieptul și stomacul. Cuplu sexual optim : EL — Berbec, Scorpion. La naștere, a strălucit în constelația gemelor mistice topazul. Prima respirație cosmică a avut parfumul florii de bergamotă. Pitagoreicii v-au fixat cifra mistică 4, iar ziua favorabilă a săptămînii este luni. Umbra protectoare în viață v-o dă Bradul (atitudini mistice, religiozitate, ținută morală deosebită). După specia indian sînteți Broască Țestoasă (cumpătare nu vă grăbiți niciodată să faceți un pas nesigur).

MARIN FLORIAN, Rîmnicu Vîlcea : (n. 19.02.1957). V-ați născut în anul Cocoșului de Foc, doi Lap Chun, Luna Tigrului, ora Mistrețului. Ecuația vieții este : Foc + Metal + Lemn + Apa + Foc (fire extrem de echilibrată, calculată, realistă în toate ocaziile). Afinități : Bou, Șarpe. Adversități : Iepure, Cal, Șobolan. După specia europeană sînteți Vărsător, zodie de Aer de gradul III (tendință spre meditație, abstractizare, detașare), cu planete dominante Saturn și Uranus. Zone sensibile ale sănătății gambele și spatele. Cuplu sexual optim : EA — Leu, Scorpion, Vărsător. La naștere a strălucit safirul, iar mireasma primei respirații cosmice a fost cea a mimozei. Cifra pitagoreică favorabilă este 3, iar ziua optimă a săptămînii este simbătă. Umbra protectoare în viață este cea a Pinului (sensibilitate artistică, rafinament, delicatețe). După specia indian sînteți Apa (din nou delicatețe, abilitate).

PÎRVU MATEI, Cîmpulung Argeș : (n. 19.04.1948). V-ați născut în anul Șobolanului de Pămînt, fără Lap Chun (prosperitate numai prin propriile forțe și sacrificii) luna Dragonului, ora Oii. Ecuația vieții este : Pămînt + Apa + Lemn + Foc + Foc (fire echilibrată, generoasă, principii inatacabile, social, agreabil). Afinități : Maimuță, Dragon. Adversități : Cal Iepure, Cocoș. După specia europeană sînteți Berbec, zodie de Foc de gradul I (ambiție, agresivitate, perseverență, vitalitate), cu planeta dominantă Marte : sănătatea sensibilă în zona ochilor, urechilor nasului. Cuplu sexual optim : EA — Leu, Capricorn. La naștere a strălucit ametistul, iar mireasma primei respirații cosmice a fost a jasminului. Pitagoreicii v-au fixat cifra 1, iar ziua favorabilă a săptămînii este marți. Umbra protectoare în viață v-o dă Arțarul (tip cerebral, reflexiv, contemplativ). După specia indian sînteți Vizitiu (vă place dominația, supunenia celorlalți, drumurile clare).

SIMONA VLĂDUȚ, Bistrița : (n. 23.08. 1970). V-ați născut în anul Cîinelui de Metal, fără Lap Chun, luna Cocoșului, ora Dragonului. Ecuația vieții este : Metal + Metal + Metal + Lemn + Foc (intransigența dv. se poate transforma într-un defect). Afinități : Cal, Tigru. Adversități : Dragon, Maimuță, Iepure. După specia europeană sînteți Fecioară, zodie de Pămînt de gradul II, cu planeta dominantă Mercur : sănătatea sensibilă în zona aparatului digestiv. Cuplu sexual optim : — EL Rac. Gema mistică favorabilă jaspul, iar prima respirație cosmică a fost cea a azaleii. Cifra favorabilă este 3 iar ziua săptămînii este miercuri. Umbra protectoare este cea a Pinului. După specia indian sînteți Urs (completare simbolică excelentă a Metalului).

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

● Nu n-ai de ce să-ți faci griji pentru faptul că te-ai „maturizat prea timpuriu" și pentru că te simți „moral mult mai în vîrstă" decît băieții de-o seamă cu tine, draga mea **C.E. (București). E** cît se poate de normal să fie așa, n-avem ce face, asta-i firea vieții : noi, fetele, parcurgem vîrsta adolescenței într-un ritm ceva mai alert, cu un decalaj — din toate punctele de vedere — de cîțiva ani buni față de băieți. Ce-i drept, acest decalaj de dezvoltare este recuperat de băieți foarte rapid, însă abia după 20 de ani din punct de vedere psihic... Așa încît la cei 15 ani ai tăi, nu-i de mirare că alesul inimii tale — care are doar 16 ani — „e cam golănaș, e alintat și are păreri total greșite despre viață" (așa cum îmi scrii). Fii sigură că o să-i vină și lui o dată și o dată mintea la cap, însă, sinceră să fiu, cred că acest „o dată și o dată" va fi, în cazul lui, ceva mai tîrziu decît la alții din pricina, vai !, a renumelui și popularității, a stimei deosebite de care se bucură familia sa, mai cu seamă tatăl său... Din cîte mi-ai scris, am recunoscut în descrierile făcute portretul clasic al „beizadelei", al copilului răzgîiat care e convins că prestigiul, reputația tatălui i se cuvin „firesc" și lui.

Cunoscînd personal „eroul" de care vorbești, cred că visul tău atît de frumos, să te căsătorești cîndva cu el, este doar... un vis frumos și nimic mai mult ! Cu luciditatea, realismul și maturitatea pe care mi le-ai dovedit în scrisoare, te rog să te gîndești **foarte bine** la faptul că **în dragoste nu intențiile, ci faptele contează !** Cu alte cuvinte nu cred că-i de-un folos să fugim după cineva care... fuge de noi, chiar dacă vom umple perna cu oftaturi, lacrimi și sughițuri noaptea. Stînd lîngă el (sau pe aproape) pînă cînd se va dezmetici pe ce lume trăiește și va avea ochi să te vadă, riști să treacă pe lîngă tine, neobservat, tocmai acel tînăr încă necunoscut care chiar te iubește și care poate chiar ți-a fost sortit cu adevărat să-l iubești ! Deci, gîndește-te și mai scrie-mi.

● Dragul meu **GAVRIL-DORIN P. (Gălănești)**, fie și numai pentru puritatea și frumusețea gîndurilor și sufletului tău și tot ar trebui să lupți bărbătește pentru ca visurile tale să prindă culoarea și conturul faptei ! Știi, primul pas făcut valorează cît jumătate din drum oricît de lung ar fi acesta ! Da'i tare-al naibii de greu acest prim pas, uneori... Spui că nu știi să intri „în vorbă" cu fata pe care o iubești „pe ascuns" ? Păi, dragul meu, ia gîndește-te puțin : dacă nu știi tu, precis va ști un altul. Și încă iute. Așa încît lasă-n pace „norii albăstrii" lasă deoparte visările cu nasu-n pernă și cu ochii pe fereastră, ia-ți inima-n dinți și spune-i o dată, dintr-o suflare, toate frazele pe care le-ai gîndit pentru inima ei ! Dacă va zice **nu** prima oară, nu-i nimica : nu te descuraja, află ce-i place, preferințele ei și vorbește-i despre ele. Mai întîi împrieteniți-vă și pe urmă fă pasul spre iubire. Visați **împreună** și spuneți-vă ce-aveți în suflet. De nu-i spui tu — altul mai înfipt decît tine îi va spune exact ce-ai fi dorit tu să-i spui. Dacă rămîi singur, privind, oftînd și visînd pe malul șanțului din lungul șoselei, nu-i nici o scofală. Treaba asta o știu face prea bine și bătrînele satului ! Numai că dînsele **își amintesc** de trecutele vremi și vîrste ale iubirii, pe cînd tu... Hai, curaj și adu-ți aminte că **sînt** timizi doar cei ce **se cred** timizi !

LAURA

POȘTA by Air Mail

O CORESPONDENTĂ DIN SIBIU, profesoară : Vă respect dorința anonimatului și vă mulțumesc pentru scrisoare. **Exorcismul** este o practică azi pe cale de „revizuire", chiar dacă nu abandonată. În trecut, prin exorcism (rugăciuni, descîntece, alte ritualuri ezoterice) se dorea alungarea duhurilor negre, a răului, a diavolului... De altfel, exorcismul a străbătut secolele și începe să intre în desuetudine odată cu aprofundarea, pe căi mai apropiate de știință decît de magie, a fenomenelor paranormale. De aceea, după părerea subsemnatului, exorcismul se retrage pentru a face parte dintr-un registru cultural, prin bogăția lui de imaginație și formule magice. Literatura inițiatică ivită pe parcurs ca să-i ia locul este incomparabil mai complexă, cere cunoaștere și disciplină, rigoare și mai puțin ritual. Vă admir sincer tăria de caracter și luciditatea. În privința incomodei dihotomii ce ne locuiește pe toți — lupta între bine și rău, ce se dă în permanență în noi înșine, problematizîndu-ne eul și împiedicîndu-ne uneori să fim precum am dori să fim, această „pedeapsă" aparține în general oamenilor care trăiesc gîndind, care trăiesc realitățile într-un mod critic. Deci nu poate fi vorba de un neajuns al firii, ci de o zestre normală. Dar cînd ea nu mai este normală ? Atunci cînd răul a cărui conștiință o trăim, invadează în noi „locul" binelui, sufocîndu-l sau nesocotindu-l. Împotriva acestei nesanse avem totuși destule mijloace de împotrivire ; între ele aș numi discernămîntul, capacitatea fiecăruia dintre noi de a trăi prin opțiuni pozitive. Morala creștină, spre exemplu, reclamă de la noi același lucru ; iar morala socială nu face decît să beneficieze de opțiunile noastre pozitive. În fine, scrisoarea d-stră mi-a făcut plăcere și aștept să-mi scrieți în continuare despre lucrurile care vă preocupă. Ele relevă un spirit ales, care dorește ceea ce dorim cu toții : binele !

Grădina de lîngă casă

ACTIVITĂȚI DE PRIMĂVARĂ

Continuarea plantărilor la pomi, arbuști fructiferi (zmeuri, coacăzi, agrișă, muri fără spini, afini cu port înalt etc.), viță de vie, trandafiri etc. Continuarea semănatului la : mazăre, ridichi de lună, morcovi, pătrunjel, păstîrnac, ceapă din sămînță, mărar, ștevie, lobodă, măcriș, ceapă din arpagic etc. Înmulțiri prin divizarea tufelor la anemone, cana și dalia. Tăieri la pomi, viță și trandafiri. Prașile la : căpșuni, narcise, lalele, zambile, în scopul afînării solului și pentru distrugerea crustei.

LUNGU ZINA, com. Florești — Prahova.

1. Rîmele nu sînt dăunătoare. Sînt chiar utile deoarece afinează solul. 2. Flori mai puțin pretențioase la lumină sînt lăcrămioarele și anemonele (dediței).

Indicăm mai jos numerele de telefon de unde se pot procura răsaduri de legume : Vidra 90/13 92 82 ; Brăila 946/34 989 ; Buzău 974/11 601 ; Ișalnița 941/95 636 ; Iernut — Mureș 955/70 676 ; Arad 966/12 860 ; Oradea 991/43 205 ; Codlea 922/52 029 ; Constanța 916/82 193 ; Craiova 941/23 155 ; Galați 934/22 059 ; Ploiești 971/22 012 ; Dumbrăveni — Sibiu 928/65 800 ; București 34 22 20 ; Iași 981/73 770 ; Pitești 976/60 010 ; Tîrgoviște 926/34 740 ; Onești — Bacău 933/12 070 ; Brașov 921/15 262 ; Deva 956/14 318 ; Bîrlad 984/16 062 ; Timișoara 961/41 782 ; S.A. Ilfov 15 20 13 ; Făgăraș 920/12 925 ; Sînandrei — Hunedoara 956/61 180.

IOAN URSU

VASILESCU CONSTANTIN, com. Bîrzava, Arad : Mă fac ecoul dorinței pe care mi-o comunici : Dacă această rubrică va fi citită de un pilot cu experiență, îl rugăm să-i povestească corespondentului nostru, care n-a călătorit niciodată cu avionul, următoarele : Ce sistem de orientare au avioanele ; dacă sus este lumină sau întuneric ; dacă zborul cu avionul în mod repetat atacă sistemul nervos și multe altele... la una din întrebări pot răspunde eu : în mod absolut sigur, „sus", pe unde zboară avioanele obișnuite este la fel de multă lumină și întuneric ca și pe pămînt. După ce ne îndepărtăm de sistemul solar rătăcind mai departe — ceea ce avioanele nu pot face ! — începe întunericul și mai ales frigul, fără a mai vorbi de numeroasele ostilități cosmice prin care, din fericire, avioanele, vehicule domestice și familiare, nu ajung !

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

● SELECȚIUNI ●

Săptămîna 06.04 — 12.04

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualități 14,20 Worldnet Usia 15,20 Avanpremiera săptămînii 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Casa și grădina 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Actualități 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Universul cunoașterii 19,05 Studioul economic 19,30 Desene animate. Alice în Țara Minunilor 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Tezaur 21,10 Teatru TV. Capul de rățoi de Gh. Ciprian 23,25 Cronica Parlamentului. Actualități 23,55 Confluențe. Cădere spre cer (4).

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. Black-Star 16,40 Tradiții 17,10 Film artistic. Regele roșu, cavalerul alb (SUA, 1989) 18,55 Repriza a treia 20,30 Magazin auto-moto 21,00 Studioul muzicii contemporane 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23.05 Închiderea programului.

MARȚI

Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10,30 TVE Internacional 12,10 Ora de muzică 13,00 Interferențe 13,30 Muzica pentru părinți 14,00 Actualități 14,20 Tradiții 14,55 Preuniversitaria. Admiterea în liceu — 1992. Matematica 15,30 Teleșcoală 16,30 Convietuiri — Magazin 17,00 Actualități 17,05 Repere transilvane 17,35 Flori de cîntec românesc (II) 18,00 Salut prieteni ! 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Telecinemateca. Dama cu camelii (Franța — Italia, 1981) 22,50 Cultura în lume 23,20 Cronica Parlamentului. Actualități 23,50 Meridianele dansului. Maia Plisețkaia.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. Black-Star 16,40 Documentar științific 17,10 Studioul de literatură 18,10 Film serial Marc și Sophie 19,10 Sport-Magazin 19,40 Tribuna non-conformiștilor 20,00 Super Channel. Mix 20,30 Muzica azi 21,00 De-ale pieței în economia Capitalei 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

MIERCURI

Programul 1 : 10,00 Actualități 10,30 Film, serial. Familia Polaniecki 11,15 Canal France International 12,20 Ora de muzică 13,10 Vîrsta a treia 13,40 Divertisment internațional 14,00 Actualități 14,20 S.O.S. Natura ! 14,50 Avanpremiera TV 14,55 Preuniversitaria 15,30 Teleșcoală 16,00 Tineri interpreți de muzică populară 16,20 Arte vizuale. Recuperări și reevaluări 17,00 Actualități 17,05 : 15, 16, 17, 18 17,30 Reflector 17,55 Fotbal : România — Letonia (meci amical) 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Doamnele de la malul mării. Episodul 4 21,35 În fața națiunii 22,00 Memorialul durerii 23,15 Cronica Parlamentului. Actualități 23,45 Lumea ideilor.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Cadrilul (II) 19,30 Video-satelit 20,30 Dialog cu edilii Capitalei 21,00 Bijuterii muzicale 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

JOI

Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10,30 Worldnet Usia 12,10 Ora de muzică 13,00 Oameni de lîngă noi 13,30 Jazz-Magazin 14,00 Actualități 14,25 Întemeieri de cultură românească 14,50 Preuniversitaria. Bacalaureat '92 15,30 Teleșcoală 16,00 Muzica pentru toți 16,30 Forum 17,00 Actualități 17,05 Repere moldave 17,35 Drumuri în memorie 18,00 Tele-discul muzicii populare 18,20 Vîrstele peliculei 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate. Alice în Țara Minunilor 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,35 În fața națiunii 22,00 Reflecții rutiere 22,15 Vedete în recital 22,35 Reporter '92 23,05 Cronica Parlamentului. Actualități 23,35 Stadion.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Dicționar de personaje 17,05 Emisiune în limba germană 18,05 Concertul Orchestrei Naționale Radio 20,30 Club SF 21,00 Serenada 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

VINERI

Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10,30 Film artistic. Febra scenei (SUA, 1958) 12,05 Super Channel 13,00 Ora de muzică 14,00 Actualități 14,20 Mondo-muzica 14,40 Medicina pentru toți 15,10 Bicentenar Rossini 15,25 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Muzica pentru toți iubitorii muzicii populare 16,55 Actualități 17,00 Emisiunea în limba germană 18,00 Pro Patria. Emisiune realizată de Ministerul Apărării Naționale 18,45 Ecranul 19,05 Viața Parlamentară 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Familia Chisholm 21,45 Studioul șlagărelor 22,15 Simpozion 23,00 Actualități 23,15 Top 10 23,50 Gong ! 0,20 Vă place opera ?

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. Călărețul cu sabie 16,40 Tradiții... 17,10 Dacă e vineri, e... sport și muzică ! 20,00 Compozitori români 21,00 Vedete în concert 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

SIMBATA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități 10,10 Club „Anda" 11,10 Descoperirea Planetei 11,30 Viața spirituală 12,30 Ora de muzică 13,30 7×7 14,00 Actualități 14,10 Tele-Club 16,50 Ați întrebat ? Vă răspundem ! 17,00 Itinerarii 17,30 Mapamond 18,00 Și ei sînt ai noștri ! 19,00 Vino, bade, sîmbătă ! 19,15 Teleenciclopedia 20,00 Actualități 20,35 Film artistic. Afacerea bijuteriilor furate (Franța, 1989) 22,10 Săptămîna sportivă 22,30 Artiști pentru artiști 23,30 Actualități 23,45 Film, serial. Eu spionez 0,40 Video-discotecă.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Convietuiri 17,10 Film artistic. Soldatul Buckaroo (SUA, 1942) 18,20 Video-clipuri 18,35 Opera în capodopere 21,00 Armonii corale 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului

DUMINICA

Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Întreabă-mă ! 10,20 Film serial pentru copii. Operațiunea „Mozart" 10,50 Actualități 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,30 Interpreți de frunte ai cîntecului popular la Festivalul „Maria Tănase" —Craiova, 1991 (I) 14,00 Actualități 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 18,40 Convorbiri de duminică. Prof. dr. docent Iulian Mincu 19,10 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20,35 Film artistic. Ursul și păpușa (Franța, 1969) 22,10 Show-ul de duminică 22,45 Actualități 23,00 Duminica sportivă 23,25 Maeștrii Teatrului Românesc.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. Călărețul cu sabie 16,40 Convietuiri 17,10 Pop-Club 17,30 Orașe și civilizații 18,00 Varietăți internaționale 18,30 Serata muzicală TV 21,00 Cîntecul inimii mele 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

(După „PANORAMIC" TV)

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina [A ZI]

Semeni care ne pot alina suferinţele

MIRACOLUL NATALIA MOSCU (II)

Omul bolnav, ca si omul sănătos sînt puşi azi într-o situaţie paradoxală, aceea a diseminării unor prejudecăţi. Pe de o parte, o anumită neîncredere în ştiinţa şi practica medicală, din fericire, negeneralizată, iar pe de alta, apelarea la alternative despre care nu ştim cît impact au cu medicina. Avem două speranţe de vindecare, ambele avînd de fapt o istorie paralelă de mii de ani. Cititorul va înţelege, de aceea, că noi ne ocupăm la această nouă rubrică de miracole-persoane, şi nu dorim să popularizăm vindecări miraculoase. Alternativa bioenergetică deşi răspîndită actualmente, nu întruneşte consimţămîntul personalităţilor din lumea ştiinţei medicale. Or, în cunoaşterea, diagnosticarea, tratarea atîtor suferinţe ştiinţa medicală nu mai este ignorantă, iar faţă de ea nici noi nu mai putem fi ignoranţi. Şi totuşi, cum e cu putinţă ca anumite maladii să fie ameliorate sau chiar tratate de către persoane fără o pregătire medicală, folosindu-se doar de o zestre naturală şi deopotrivă divină — cum o mărturisesc cei mai mulţi —, aceea a intervenţiei în „ansamblul" energetic al corpului omenesc ? Şi răspunsurile la această întrebare sînt împărţite, şi nu credem că ar folosi la ceva o sinteză a lor, de idei contradictorii.

Iată ce mărturiseşte Nana, care se consideră inspirată de puterea divină :

„Vin oameni bolnavi ce nu-şi explică de ce au atîta suferinţă în trupul lor. Ei caută o scăpare, o eliberare, dar dacă nu vor să facă nimic cu adevărat, cei ce-i scapă de suferinţe pentru moment, cum sînt vindecătorii din Filipine, care materializează energia negativă, boala, dar n-o preiau, atunci vindecarea nu poate fi reală. Eu mă adresez corpului energetic. Materializez partea spirituală negativă, pentru a nu periclita prezentul şi nici viitorul persoanei — care viitor este tot un prezent. Aceste energii nu dispar, ele rămîn. Viaţa ce va urma nu poate fi contestată de credinţa creştină şi de nici un cult religios. Timpul adevărului trebuie ştiut, cunoscut de fiecare din noi, indiferent de convingerile spirituale. Bolnavul care nu vrea să facă nimic, ajutîndu-mă ca să-l ajut, va suferi o încărcare spirituală negativă".

„Te-ai referit de mai multe ori la sintagma „Ajută-mă ca să te ajut". Ce-i ceri, în acest sens, bolnavului ?"

„Să smulgă mai întîi din partea lui spirituală răul, pentru că acolo apare, în partea subtilă a organismului, şi apoi se materializează în boli grave, cum este cancerul. Deci el trebuie mai întîi călăuzit, ajutat să vadă realitatea".

„Dar există oare bolnavi ostili propriei lor realităţi ?"

„În primul rînd să iubească cu adevărat, să simtă că nu mai poate urî, nu mai poate minţi, că este cu adevărat liber..."

„Dar acestea sînt însuşiri morale, deopotrivă creştine şi în mod ideal, sociale. Ce legătură au ele cu suferinţa, cu boala ?"

„Cel care are puterea de ajutorare, şi mă refer la mine, îi ia suferindului unele rămăşiţe negative, uşurîndu-l, ajutîndu-l, prin propria lui înţelegere să conştientizeze cine este el în primul rînd, că el este tot atît de puternic, tot atît de egal cu mine, că poate realiza acelaşi lucru ca şi cel la care el a apelat. Ba mai mult chiar, prin puterea cuvîntului care e cea mai mare forţă prin care s-a creat totul. El însuşi poate înlătura boala, răul, moartea sufletului".

„Despre suflet, nemurirea sufletului îţi propun să discutăm mai tîrziu. Cele afirmate anterior, ţin de autosugestie. Medicina nu-i neagă acesteia, în anumite cazuri, rolul benefic în ameliorarea unor boli. Dacă nu e prea devreme, te rog să te referi acum la vindecări propriu zise, la cazuri pe care singură le-ai tratat..."

„În anul 1988 am fost împiedicată să ajut suferinzii. Despre aceasta voi vorbi altădată. Am să relatez acum despre cîteva cazuri. Îmi pare rău, dar trebuie să încep în primul rînd cu mine însămi. Din cauza stresului, a unei vieţi de coşmar prin care am trecut, am făcut o boală incurabilă — cancer ! De această boală s-a stins şi familia mea. Şi părinţii mei făcuseră cancer din cauza stresului. Dar eu îmi doream, din cauza necazurilor, finalizarea printr-o boală care să mă înlăture din această viaţă. Gîndind intens la aceasta, boala a şi apărut. După aceea, nu ştiu ce s-a întîmplat, dar mi-am spus cu aceeaşi intensitate că n-am să mor, şi am să lupt pentru viaţă. În acest moment de cumpănă, am fost ajutată din planurile subtile. Mă întreb şi acum dacă întîmplător mi se dăduse o carte intitulată „Puterea subconştientului", de unde mi-am găsit răspunsul ? Vroiam să trăiesc cu orice chin. Şi apăruse lupta sfîşietoare, pentru că aveam dureri cumplite, de neîndurat. Dar nu e uşor să lupţi cu subconştientul. Noaptea mai ales, cînd durerile se accentuau, cuvîntul **(dictat)** avea mai multă putere în tăcere. După două luni durerile au încetat şi toate simptomele au dispărut. Am refuzat să merg la clinica de oncologie. Aveam amintirea părinţilor mei care trecuseră pe acolo".

(Va urma)

ION ŢUGUI

LUMINA NATURALĂ ŞI SĂNĂTATEA

Lumina condiţionează nu numai viaţa, ci şi calitatea acesteia. Radiaţiile luminoase sînt absolut determinante în ceea ce priveşte componenta somatică, deci corporală a acesteia, cît şi în cea psihică. Astfel, s-a constatat că insuficienţa în asemenea radiaţii influenţează negativ funcţionalitatea sistemului nervos central, fapt ce se va răsfrînge fireşte asupra dispoziţiilor şi particularităţilor noastre reactive de ordin psihic. Incontestabil că trăsăturile absolut definitorii ale aşa-numitului tip nordic şi mediteranean, pe linie de reactivitate psihică şi de comportament, nu sînt străine de influenţele luminii. Cu toţii am observat, desigur, că nordicii sînt în general mai sobri, mai reţinuţi şi mai introvertiţi, în comparaţie cu meridionalii, aceştia din urmă fiind în general mai exuberanţi, mai veseli şi mai extravertiţi.

Tot de aceleaşi influenţe psihice ale radiaţiilor luminoase nu este străină depresia pe care de regulă o arborează exploratorii pustiurilor arctice şi antarctice. Această depresie îşi are originea pe de o parte în lipsa luminii naturale, pe parcursul unei aproape jumătăţi de an cît durează lunga noapte polară şi, pe de alta, chiar în prezenţa acesteia, monotoniei exasperante a albului, caracteristică absolut dominantă a lumii zăpezilor veşnice. Mai este şi un alt aspect care contribuie la depresia psihică menţionată. Lumina, după cum realizăm cu toţii aceasta, „moare" cîte puţin în fiecare seară, odată cu apusul soarelui, pentru a se „naşte" din nou, a doua zi dimineaţa. Cum este şi firesc, **omul şi-a asimilat propriul destin cu acela al luminii, considerînd că şi el pe calea somnului „moare" cîte puţin în fiecare noapte, pentru a se „naşte" odată cu răsăritul soarelui şi odată cu îmbăierea în lumina care curge din el.** Această „moarte" tranzitorie a luminii, provine din faptul că, pe cale inconştientă, lumina este pusă în relaţie cu întunericul, şi aceasta pentru a reliefa valorile complementare sau alternante ale evoluţiei. Tot luminii naturale îi datorăm un efect general net şi stimulator asupra organismului, după cum întunericul, dimpotrivă, exercită un efect opus, inhibitor. Tot această realitate exercită şi pe cale cortico-viscerală, influenţe complexe, reglatoare, asupra majorităţii funcţiilor organismului, în primul rînd prin intermediul impresiilor emotive generate de contemplarea peisajului, căruia lumina îi imprimă viaţă şi strălucire.

Date noi de observaţie întregesc în mod continuu dosarul influenţelor sanogenetice asupra luminii. Astfel, o infirmieră canadiană, a semnalat recent o serie de fapte extrase din munca ei de zi cu zi, constînd din supravegherea vieţii şi a sănătăţii nou-născuţilor dintr-o serie de saloane, de care răspundea. Aceste observaţii semnalate superiorilor ei au servit ca bază pentru temeinice cercetări efectuate pentru demonstrarea unor necunoscute efecte benefice exercitate de lumina naturală. Se apreciază că creierul nou-născuţilor, al căror pătuţ era aşezat în spre fereastră, aşadar în zona cea mai bine luminată, se dezvolta mai bine decît creierul copiilor situaţi la distanţă de fereastră. Explicaţia acestei deosebiri este mai complexă, după cum s-a constatat în cercetările ce au urmat, ţinînd de o anume deficienţă hepatică. Plecînd însă de la observaţiile infirmierei canadiene, cercetători britanici şi americani au demonstrat, că expunerea la lumina solară poate în cazul nou-născuţilor prematuri să transforme bilirubina în produşi chimici ce se dizolvă în lichidele organismului, de unde apoi şi extinderea influenţelor benefice semnalate. Dar această insomnie a întunericului care este lumina, în viziunea publicistului St. Roll, mai are încă multe de spus în privinţa sănătăţii.

ARCADIE PERCEK

DOSARELE MEDICINII

DIABETUL (II)

Convorbire cu dl. prof. dr. docent IULIAN MINCU

— Continuînd dialogul despre diabet, v-aş ruga domnule profesor, cîteva concluzii prilejuite de al XVIII-lea Congres de diabet desfăşurat la Bucureşti.

— A fost cel mai renumit dintre toate congresele precedente cu această tematică. A reunit la Bucureşti cele mai mari valori ale domeniului. Au fost prezenţi prof. A. Charles (S.U.A.), imunolog valoros, prof. W. Wong (Universitatea Washington), specialist în probleme de management al diabetului, prof. Fuller (Anglia), prof. Anders Green (Danemarca), prof. D. Levy, (Universitatea Oxford). Anglia. Fiecare a prezentat ce e mai nou. Prof. Green, de exemplu, a constatat pe baza cercetărilor întreprinse că cel mai mic număr de copii cu diabet din Europa îl are România : 4,4 la suta de mii în Bucureşti şi 2—4 la suta de mii în celelalte zone ale ţării. Complicaţiile diabetului au prezentat una dintre temele cărora li s-a acordat o atenţie deosebită.

— Şi, speranţe noi ?

— La acest capitol, după părerea mea măsurile de prevenire a complicaţiilor sînt foarte importante. Ele încep cu educarea diabeticului, făcută de medic şi merg pînă la corectitudinea tratamentului. Complicaţiile diabeticului sînt atît de grave încît Organizaţia Mondială a Sănătăţii prin şedinţa de la Saint Vincent a formulat măsuri exprese în acest sens. Ele urmăresc să scadă numărul retinopatiilor diabetice la o treime, ştiut fiind că la diabetici orbirea este de 25 de ori mai frecventă. Pentru aceasta se impun o dispensarizare oftalmologică a fiecărui bolnav, o terapie pentru echilibrare şi o terapie chirurgicală cu laser.

Pentru ca amputarea piciorului diabeticului să scadă cu 50 la sută e necesară şi o educaţie corectă a bolnavului.

Referitor la mortalitatea prin insuficienţă renală O.M.S. a sugerat o reducere cu o treime. După 10—15 ani de evoluţie a diabetului intervin alterări ale rinichiului. Dar cînd ajung la insuficienţă renală bolnavii în S.U.A., de exemplu sînt dializaţi. 25% dintre cei dializaţi sînt diabetici. În România nu există un singur dializat dintre diabetici.

Apoi, bolile cardiace survin mult mai frecvent la diabetici. În acest context descoperirea diabetului la timp este foarte importantă.

— De puţin timp v-aţi întors de la o altă reuniune ştiinţifică dedicată diabetului, cea desfăşurată la Budapesta. Ce problematică a fost abordată ?

— La Budapesta au fost prezenţi aproape aceiaşi specialişti ca şi la Bucureşti. Accentul discuţiilor a fost pus pe măsurile ce trebuie luate din punct de vedere practic pentru ca programul de la Saint Vincent să devină eficient.

În ceea ce priveşte participarea noastră trebuie spus că România a făcut parte din toate programele de cercetare desfăşurate de O.M.S. în Europa pentru problemele de diabetologie, („Eurodiab", „Diamond"), fiind citaţi cu numeroase elemente de referinţă.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

■ Potrivit datelor O.M.S. în lume există în prezent 60 de milioane de diabetici. În comunităţile occidentale prevalenţa acestei maladii se consideră a fi între 2 şi 5%, putînd atinge 10 şi chiar 20% în anumite populaţii.

■ În România, la o populaţie de peste 23 milioane de locuitori, există 700 000 de bolnavi de diabet din care 70 000 (10%) insulino-dependenţi (tipul I), reprezentînd 0,3% din totalul populaţiei şi 630 000 (90%) insulino-independenţi (tipul II), adică 2,7% din populaţie. Din totalul diabeticilor tip II, mai mult de jumătate necesită tratament medicamentos zilnic, restul bolnavilor compensîndu-se pe baza regimului alimentar.

■ Din studiile efectuate de forul metodologic român pentru diabet rezultă că în ţara noastră majoritatea bolnavilor fac complicaţii invalidante după zece ani de la luarea în evidenţă, aspect deosebit de grav comparativ cu situaţia pe plan mondial.

■ Studiile internaţionale relevă că la fiecare 10 ani numărul bolnavilor de diabet creşte cu 100%, aspect îngrijorător ce obligă factorii de decizie în domeniul sanitar ai tuturor ţărilor lumii să includă programele de luptă contra diabetului în rîndul marilor priorităţi.

■ La începutul ultimului deceniu al sec. XX România se confruntă cu o multitudine de aspecte îngrijorătoare privind diabetul. Numărul medicilor specialişti în diabetologie este încă insuficient. În prezent 8 judeţe nu au nici un specialist.

■ Evoluţia principalelor complicaţii ale diabetului în România este deosebit de gravă astfel că majoritatea retinopatiilor duc la orbire, arteritele membrelor inferioare duc la amputaţii, nefropatiile la insuficienţe renale ce necesită dializă, cardiopatiile la decese prin infarct miocardic acut, tromboze, embolii.

■ În România nu există nici un centru de oftalmologie specializat şi dotat în probleme de retinopatii diabetice, nici un centru distinct de tratare complexă medico-chirurgicală a arteritelor diabetice ale membrelor inferioare.

■ Statistic, dintre tinerii cu diabet insulinodependent din România, 70% prezintă insuficienţă renală după 10—15 ani de evoluţie şi peste 90% au retinopatii.

■ Gravitatea evoluţiei bolii la copii şi problemele sociale ce le incumbă diabetul la această vîrstă impun creşterea numărului de medici specialişti diabetologi pediatri. Astăzi există trei specialişti în întreaga ţară.

întîmplări adevărate

Caz unic în istoria medicinii

Americanca Dawna Munson este prima femeie din lume care a învins o boală considerată fatală, ce se instalează cu predilecție pe perioada sarcinii. Boala este atît de rară, încît registrele medicale alcătuite pe parcursul ultimilor 150 de ani au înregistrat numai 100 de astfel de cazuri, care au fost toate mortale. Dawna, în prezent în vîrstă de 34 de ani, i-a uicei, în perioada sarcinii și se sfîrșește o dată cu nașterea, dar forma sa HELLP este fatală, evoluînd continuu din rău în mai rău. Dawna a crescut de două ori în greutate, deoarece corpul său reținea apa și fluidele pompate continuu.

În primele două săptămîni de după ieșirea din comă, surorile medicale nu i-au dat nici o oglindă și nici nu i-au sugerat măcar cît de umflată ajunsese.

Nici măcar prietenii care veniseră să o viziteze nu au putut-o recunoaște. Cei 20 de medici care s-au ocupat de acest caz sînt convinși că este mai degrabă un miracol faptul că ea se mai află în viață și

mit pe medici cu puterea ei de luptă pentru supraviețuire. Dar, iată, pe scurt, ce s-a întîmplat : în cele cinci săptămîni de comă traversate la sfîrșitul verii anului trecut, Dawna a avut ficatul rupt, rinichii la pămînt, plămînii plini cu lichid, iar sîngele avea tendința de coagulare. Douăzeci de somități din domeniul medicinii și-au pus diagnosticul : Dawna nu mai are nici o șansă. Soțul a fost sfătuit să-i pregătească înmormîntarea, sugestie la care el le-a replicat medicilor să se... arunce în lac.

Coșmarul Dawnei a început la o zi după nașterea celor doi gemeni ai săi — Skyler și Haley (în fotografie împreună cu părinții și frații lor mai mari — McKenna și Will), aparent fără complicații, pe data de 5 august 1991. În acea seară, pe cînd serba la spital, împreună cu David ziua acestuia de naștere, a început să simtă dureri îngrozitoare în stomac, care se datorau unei forme rare de toxemie, denumită HELLP Syndrome (Hematitic Anemia, Elevated Liver and Low Platelets). Toxemia se instalează, de obiste aproape vindecată, deși încă foarte slăbită. David s-a aflat în permanență la căpătîiul ei și i-a vorbit în permanență, doar-doar se va trezi din comă. Și iată că minunea s-a petrecut cinci săptămîni mai tîrziu. Dawna își amintește multe din visele avute pe cînd se afla în comă. Toate visele au fost foarte nefericite, ea se simțea foarte frustrată, ca Dorothy din „Vrăjitorul din Oz", după propria expresie. Se făcea, într-un vis, că ea stătea întinsă pe pat, iar lîngă ea se afla o prăpastie fără fund în care s-a aflat pe punctul de a cădea, fapt pe care Dawna îl identifică cu alunecarea ei spre moarte.

Acum, Dawna se simte perfect, dar a fost nevoită să petreacă cinci luni în pat, înainte ca să poată fi trimisă înapoi acasă. Întreaga perioadă de recuperare este întinsă pe parcursul unui an, așa că, la sfîrșitul verii, Dawna își va recăpăta forțele de altădată. Familia Munson are de plătit 1,5 milioane de dolari cheltuieli de spitalizare, obligație în care sînt, din fericire, ajutați de vecini, care au strîns pînă acum o sumă importantă.

magazin publicitate

CASA DE LICITATIE
Cercul Militar National, bd Kogalniceanu 2
730 564 orele 17.00-20.00
Relatii: Cercul Militar National
Luni-Vineri, orele 10.00-18.00
Expertizari-evaluari obiecte de arta, gratuit
Consultatii cu personalitati in domeniu:
miercurea si simbata, 9.00-13.00
Cercul Militar National, intrarea prin
B-dul Kogalniceanu
Expertizari la domiciliu pentru mic mobilier stil
covoare, in vederea vinzarii prin licitatie
OBIECTE DE ARTĂ

Judecată absurdă

Cît lungimea unei țigarete... Atît doar, exact 7 cm ! Este incredibil, dar prin decizia justiției, o familie se găsește astăzi în situația de... a dărîma casa, deoarece aceasta este clădită în așa fel încît intră 7 cm în terenul vecin.

În 1978, Erik Morlet, 35 de ani și soția sa Corinne, 34 de ani și-au cumpărat un teren la Saint-Florent-Le-Jeune, o mică comună în Franța și visau să-și construiască o casă. Cu multe renunțări familia Morlet a reușit să economisească banii pentru începerea construcției, apoi cu trudă și efort au făcut singuri unele lucrări, așa încît într-un an casa a fost gata. O dată cu ei, pe terenul vecin, alți tineri își construiau și ei o casă. „Cuiburile" fiind aproape gata, a urmat, în mod firesc venirea pe lume a copiilor, făcînd în același timp și mai strînsă vecinătatea dintre ei. Numai că... din păcate, în aprilie 1983, ca urmare a unei dispute, această relație avea să degenereze...

Nu după mult timp de la declanșarea conflictului familia Morlet a primit din partea vecinilor o scrisoare de somație pentru reglementarea imediată a situației : „eliberarea celor 7 cm de teren care figurau în actul lor de proprietate sau plata a 10 mii de franci pentru încheierea litigiului". Erik Morlet nu a luat nici o măsură, iar după un an a crezut că vecinii au renunțat la propunerea lor. Din nefericire se înșelase, căci au urmat mai multe procese, iar în 8 iunie 1988, Curtea de apel din Orleans a decis pentru „afacerea celor 7 cm" plata a 19 mii de franci din partea familiei Morlet. La scurt timp, Erik Morlet a făcut o depresiune nervoasă, în timp ce vecinul său a continuat reclamațiile la Tribunalul din Bourges.

Simțindu-se din ce în ce mai rău, Erik a intrat într-un spital de psihiatrie, iar Corinne a primit, anul trecut în octombrie, sentința care ordona „demolarea casei pînă la 16 iunie 1992".

Impresionați de drama și nedreptatea făcută familiei Morlet, locuitorii din Saint-Florent-Le-Jeune și comunele vecine au creat un comitet de sprijin și au început să strîngă bani și semnături în speranța că, măcar în ceasul al doisprezecelea lucrurile se vor schimba.

Pasiunea pentru video le-a fost potrivnică

Întorcîndu-se într-o seară la locuința sa de pe Hauts de Seine, Roger Sébastien a avut neplăcuta surpriză să vadă în grădina casei patru tineri. Aceștia, observîndu-l, au luat-o la fugă, lăsînd să le scape un obiect. Inițial Roger Sébastien a crezut că trebuie să fie vorba de o armă, dar apropiindu-se a găsit un aparat de filmat. Intrînd în casă și-a dat seama că locuința îi fusese devastată, pereții murdăriți cu grafiti. A anunțat imediat poliția și a predat acesteia obiectul găsit în grădină. Spre surprinderea sa, a doua zi, a fost invitat la sediul poliției, unde a fost așezat în fața unui televizor pentru a asista la... devastarea locuinței sale de către hoți. Părea de necrezut și totuși cei patru tineri filmaseră în detaliu toată descinderea și acțiunea lor.

Desigur, avînd la îndemînă acest „document", poliția n-a întîrziat să-i descopere pe făptași : Ludovic, 19 ani, (părinții : proprietarii unui restaurant) era student în economie ; „Damien și Mathieu, doi frați de 16 și 18 ani (mama lor cineastă, tatăl — învățător) erau și ei cuprinși în diferite sisteme de învățămînt : primul, licean iar al doilea student la telecomunicații. Singurul care provenea dintr-un mediu mai „popular" era Yannick, în vîrstă de 16 ani, care avea ceva experiență în materie de... efracție. El le-a sugerat celorlalți să participe la un furt și frații Damien și Mathieu au fost entuziasmați pentru că au avut ideea de a filma tot ce urma să se întîmple. La televizor, aflaseră că așa ceva se practică în America și au considerat că este șansa lor să introducă „noutatea" și în Franța.

În urma percheziților efectuate la domiciliul tinerilor, poliția avea să găsească destule benzi înregistrate de cei doi frați, încîntați să filmeze fiecare ispravă la care au participat alături de prietenul lor, Yannick. Era vorba de spargerea cîtorva magazine și chiar de un viol. Dacă la începutul „carierei" lor își mascau fețele, ulterior au renunțat la acest obicei pentru ca prietenii cărora le proiectau filmele realizate de ei să-i poată recunoaște și admira... Cele mai multe din magazinele „atacate" erau cele cu materiale tele-video, de unde se aprovizionau.

Părinții lui Yannick pretind că vina este a celorlalți trei băieți, „copii de oameni înstăriți", cu idei excentrice. În schimb, părinții celorlalți trei tineri susțin că Yannick e vinovat, el a venit cu experiența, altfel totul ar fi putut rămîne la fază de proiect. Și unii și alții refuză să vadă în faptele copiilor un eșec al lor, ca părinți.

Teroare la capătul firului

De fiecare dată cînd suna telefonul, lui Claudine îi era frică. Această angoasă dura de cîteva săptămîni și de cîte ori ridica receptorul se auzea vocea unui maniac. Gîfîieli, liniște, întrebări, ecouri, etc., iar la apelul următor o cascadă de insulte „scuipate" de o voce înțepată, ca un metal care se rupe. Altădată cuvinte obscene și urlete care se încheiau cu amenințarea cu moartea și detalii referitoare la tortura care urma să preceadă. Pe scurt, descrieri ieșite dintr-o imaginație bolnavă.

Claudine locuia într-un orășel francez, avea 25 de ani, era divorțată și lucra ca infirmieră la domiciliu. Tocmai din această cauză nu putea debransa telefonul nici măcar în timpul nopții.

Din fericire, în cele din urmă, vinovatul s-a demascat singur, lăudîndu-se cu amenințările sale telefonice. Acesta nu era altul decît ex-soțul Claudinei, care o părăsise pentru o altă femeie, iar acum vrînd să se reîntoarcă acasă, credea că în acest fel își va convinge fosta soție să-i accepte revenirea...

Descoperindu-se făptașul acestei josnice metode de... „a convinge", Claudine și-a regăsit liniștea.

verificati-vă cunoștințele

CHARLES AUGUST DE COULOMB

Unii oameni cu o cultură generală mai redusă confundă numele Columb cu cel al lui Coulomb. Eroarea este însă foarte mare, deoarece Cristofor Columb, care a trăit în secolele 15—16 era un navigator, descoperitor al Continentului nord-american, în 1492, iar Coulomb a fost un fizician și ofițer francez, din secolele 18—19 (1736—1806), care s-a ocupat cu probleme de electricitate, magnetism și altele, având la activul său cîteva descoperiri științifice, publicații etc. Deci între Columb și Coulomb este o diferență de trei secole de viață și totodată, de preocupări.

De fapt cine a fost Coulomb și de ce ne interesează pe noi, cei de azi ?

S-a născut la 14 iunie 1736 în orașul Angoulème din sud-vestul Franței, într-o familie bogată. A studiat matematica și științele naturii la Paris, după care a preferat să intre în armata franceză devenind cu timpul ofițer al serviciilor tehnice.

În 1776 a participat la un concurs organizat de Academia Franceză de Științe, cu privire la perfecționarea instrumentelor de navigație marină.

Coulomb a conceput atunci un nou gen de busolă, perfecționată pentru care a fost premiat de Academie. Dar, tot de atunci a început să se preocupe de magnetism și, mai ales, de relațiile dintre magnetism și căldură.

În 1784, Coulomb a publicat o lucrare în care stabilea o serie de legi, privind torsiunea firelor elastice, care pînă la urmă, l-au condus la realizarea așa numitei „Balanțe de torsiune a lui Coulomb", un instrument foarte sensibil, cu care se pot face măsurări privind atracția dintre ele a sarcinilor electrice de polarități diferite sau respingerea reciprocă a sarcinilor electrice cu aceeași polaritate.

Și acum cîteva întrebări legate de activitatea științifică a lui Coulomb.

1. Care au fost lucrările științifice mai importante ale lui Coulomb ?

2. Ce a determinat aprecierea unanimă a oamenilor de știință contemporani cu privire la cercetările sale și chiar și a celor ce au urmat după el ?

3. În semn de prețuire a lucrărilor lui Coulomb în domeniul elctricității, s-a propus încă din secolul 19, ca unitatea de sarcină electrică să se denumească „Coulomb". Știți cum se definește metrologic astăzi această unitate de măsură ?

(Răspunsul în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

André Marie Ampère

1. André Marie Ampère s-a născut la 22 ianuarie 1775, în Franța, în localitatea Polemieux, lîngă Lyon. Încă de la vîrsta de 13—14 ani era pasionat de științe precum matematica, botanica, chimia, fizica și chiar și filosofie, ci ind foarte mult. La 18 ani învățase și cunostea limbile latină, italiana și greacă clasică. În 1801 a devenit profesor de fizică la Școala Centrală din Orașul Bourg iar în 1805, profesor la Școala Politehnică din Paris. În 1814, pentru lucrările sale științifice din domeniul ecuațiilor diferențiale a fost numit membru al Institutului, devenit ulterior Academia Franceză, iar în 1824 a fost numit profesor de fizică experimentală la Collège de France.

Cele mai importante cercetări ale lui Ampère s-au desfășurat după 1820, cînd fizicianul danez Oersted a descoperit producerea curentului electric.

Ampère a murit la 10 iulie 1836, în timpul unei călătorii către Marsilia.

2. Printre lucrările sale din domeniul matematicii superioare, Ampère a avut o serie de contribuții în domeniul electricității. Astfel, el a fost acela care a formulat prima teorie cu privire la magnetism și interacțiunea curentului electric. El a arătat legătura dintre magnetism și curentul electric ca două grupuri de fenomene, considerate anterior complet diferite. Tot el, în 1826 a reușit să formuleze legea cantitativă privind interacțiunea curenților electrici, afirmînd că „forța cu care acționează două elemente ale curentului, unul asupra altuia este direct proporțională cu pătratul distanței dintre ele". Ampère a fost acela care a realizat primul electromagnet, cu și fără miez de fier.

3. În memoria lui Ampère, încă din secolul 19, oamenii de știință au fost de acord ca unitatea de măsură a intensității curentului electric să fie denumită „amper".

În prezent, această mărime se definește astfel : Un amper este egal cu intensitatea constantă a curentului care, trecînd prin două conductoare electrice, paralele și rectilinii de lungime infinită și de secțiune neglijabilă, aflate în vid, la o depărtare de un metru, unul de celălalt, produce între aceste conductoare o forță egală cu $2X10^{-7}$ newtoni pe fiecare metru de lungime ($2X10^{-7}$ kgm Xs^{-2}), adică 2X10 la puterea minus 7 kilogram-metri X secunde la puterea minus 2 pe metru). Cam complicat, dar așa este.

Ing. LIVIU MACOVEANU

— Iertați-mă.... dumneavoastră ați parcat Mercedes-ul acela argintiu metalizat, în fața garajului meu ?

O ENIGMĂ pe săptămînă

LA O LICITAȚIE

La două zile după o licitație cu obiecte de artă, cumpărătorul unui tablou de Watteau constată că are de a face cu un fals. El se duce la biroul de expertiză al casei de licitație și primește următorul răspuns : „Nu cu acest tablou ați plecat de aici !" Cumpărătorul indignat se întoarce acasă și-și întreabă soția : „A fost cineva pe la noi cît am lipsit de acasă ?", iar aceasta răspunde : „Nu, a fost numai domnul care a vrut să cumpere tabloul la licitație, dar a abandonat în favoarea ta". Care este adevărul ?

RĂSPUNS LA PROBLEMA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Duelul

Nu poate exista decît o explicație : martorii au spus adevărul, dar cel al ducelui John și-a avertizat stăpînul. Aceștia și-a luat gloanțe adevărate. În timp ce lunau poziția de tragere, acesta a schimbat gloanțele oarbe și astfel l-a ucis pe Lord Sussex.

DIN MERS

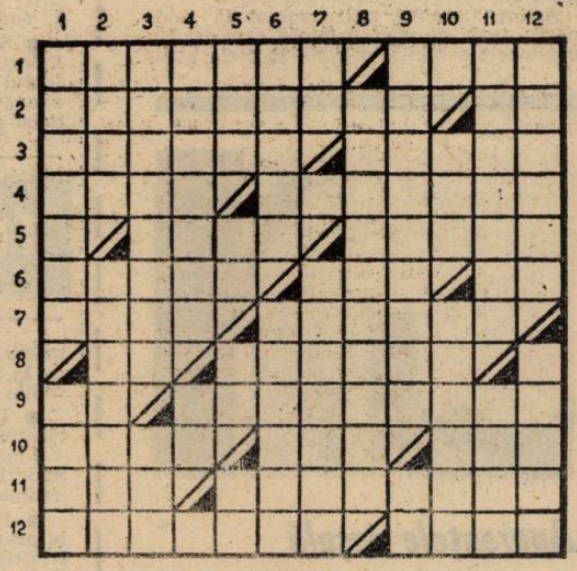

ORIZONTAL : 1) **Stare nestatornică — Originea lui El Zorab (masc. sg.) 2) Merge cu tracțiune mecanică — La intrare în Dorohoi ! 3) Obstacol de netrecut pe drum de munte — Drum prin munți 4) Fără coarne (mas. sg.) — Porții alimentare luate la drum 5) Colbul drumului pe timp umed — Termen general pentru un accident 6) A conduce autoritar — Casa cu banii tuturor — Oprire la mijloc și pe dreapta ! 7) Ifose — N-au mijloace de a purcede la drum 8) Cap de pieton ! — Rezervor alimentar la casa omului 9) Canotă de camion ! — Acul din canul pistonului la motor 10) Cosas prin Maramureș — Pronume posesiv — Marcă de tractor românesc 11) Localitate cu circulație de tracțiune animală — Sînt gata oricînd să te ajute la nevoie 12) Remorcare la drum — Vîrf în Munții Rodnei (2 280 m).**

VERTICAL : 1) **Capriciu pentru unii, amuletă pentru alții, menită să poarte noroc la drum — Locul plecării și întoarcerii de la drum 2) Merg repede — Utilaj scos din revizie 3) Instructori și ghizi luați împreună — Spătare centrale ! 4) A cuprinde — Cal putere 5) Sigla pentru aparate de măsură și control — Coloana din dreapta ! — Cap de coloană ! — Sansă, dușă pînă la sfîrșit ! 6) Se duce învîrtindu-se — Geambaș de cai 7) Inima lui Breban ! — Popas la camping 8) Drumuri de urmat 9) Deranări pe drum ploios — Plecate din timp ! 10) Pom fructifer, cîntat în romanțe — Mașină pentru transportat la mari distanțe 11) Acțiune contra deranării — Trecătoare în Alpii Elvețieni 12) Mașini de formula unu în acțiune — Șanțuri mici pe suprafața unui element de construcție, făcîndu-l mai aspru (sg.).**

DICTIONAR : ARAP. AARE

N. GOLGOJAN
Darova — Timiș

UNUL DIN CINCI

Doar unul din cele cinci desene (indicate prin litere) reprezintă în mod exact partea „a doua" a astronautului prezentat (dar incomplet) în partea stîngă. Examinînd cu atenție unele amănunte, de ordin grafic ați putea să aflați care dintre cele cinci desene reprezintă continuarea primei jumătăți a astronautului.

(Soluția în numărul viitor)

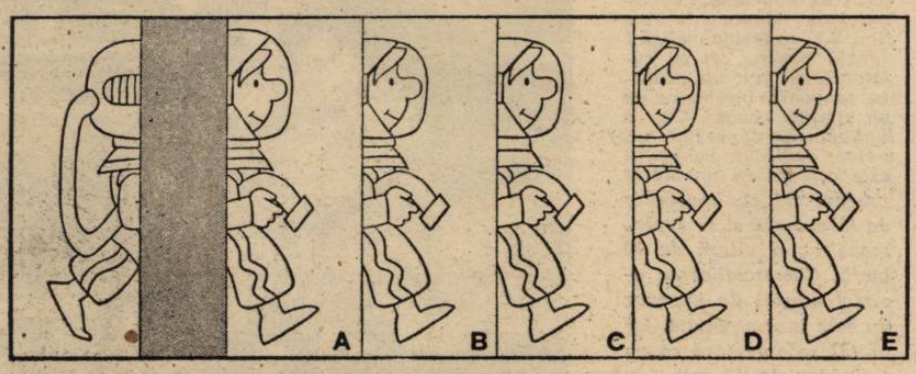

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

DOUĂ DIN OPT

Desenele identice : numerele 1 și 6.

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ANATOMIE

ORIZONTAL : Ficat — Muschi — Anatomie — Lin — Rinichi — Oale — Imita — Nerv — L — Nana — Gingii — G — Iris — Tăcut — Ep — Ec — Tonus — Li — Ușurel — U — Pancreas — Arm — Omorit — An — Eb — Rita — Eo — Amar — Inapt — Măsele.

FEL DE FEL

● **Între** 11—19 mai 1984, la Bristol (Anglia), G. Groft și R. Lang au jucat șah timp de 200 de ore, permițîndu-și cîte o pauză de cinci minute la fiecare oră.

● **Mato Suzusi**, un pescar din Kobe (Japonia), s-a căsătorit cu o tînără care era una din trei surori gemene de o asemănare uimitoare. Efectiv, el nu reușea să-și identifice soția. Întrucît acest fapt a fost apreciat de cele trei surori gemene (mai ales de soția lui), ca o profundă jignire, toate trei au refuzat să-l ajute la identificarea nevestei sale. Supărat, Mato Suzusi s-a adresat instanțelor judecătorești pentru a cere divorțul.

● **Tunelul submarin** care leagă insula japoneză Hokkaido de insula Honshu are o lungime de 54 de kilometri. O importantă porțiune a tunelului se află la o adîncime de peste 100 de metri sub nivelul mării.

POȘTA REBUS

CONSTANTIN DUMITRU — Buzău : foarte bună „Hibernala" dv. ! Celelalte careuri n-au ajuns la redacție, îmi pare rău... **CONSTANTIN BRAN — Solonț :** „În industrie" are două greșeli : ingrijarea cuvîntului TERA (în loc de TERRA) și a verbului „a mirosi", la pers. a III-a sg. (sînt permise doar formele de la infinitiv și part. trecut...). **IULIAN IONESCU — Constanța :** am reținut careurile trimise de dv. Acum, răbdare... **NELU TIUREAN — Blaj :** „Călătorie pe meridiane" are o slabă densitate tematică și prea multe cuvinte rare. Vă aștept cu un careu pe măsura talentului dv. **GH. VADUVA — Cîmpulung :** careul dv. (Vulcani) n-ar putea fi dezlegat de cititori decît cu dicționarul în față... **MARIUS TIU — Arad :** am primit cele 6 careuri. Totul este în ordine.

MARIAN MINCULESCU

Nr. 14 (1798) din 4 aprilie 1992

Caleidoscop

magazin

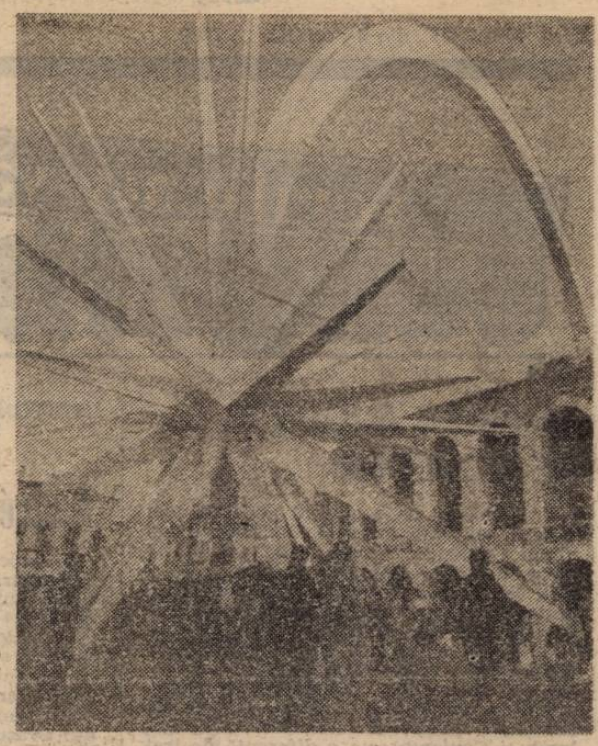

COMETA DIN OȚEL

Pentru locuitorii orașului Verona, construcția prezentată în fotografia de mai sus (care este expusă în fața arenei clubului de fotbal cu același nume), nu reprezintă nici o surpriză. Locuitorii s-au obișnuit cu acest monument original construit din oțel, care cîntărește 70 de tone, iar „coada" sa are o lungime de 50 de metri. Construcția-monument a căpătat denumirea simbolică de Cometă și la construirea sa s-a apelat la serviciile unui computer-grafic care a furnizat datele necesare pentru montarea și fixarea pe „picioare" ale inditului monument.

CAROLINE VISEAZĂ O ALTĂ VIAȚĂ

Prințesa Caroline de Monaco, care n-a cunoscut decît mondenitățile și luxul, a ales, după moartea lui Stefano, un alt stil de viață, simplu și autentic.

În public, Caroline nu mai surîde, obosită de toate obligațiile pe care trebuie să le onoreze. Cu cîteva săptămîni în urmă a asistat la festivalul Circului din Monaco, dar clownii n-au putut să-i smulgă vreun zîmbet, rămînînd tot timpul indiferentă. Aproape cu gesturi mecanice, la închiderea festivalului a înmînat artiștilor premiul „Clownul de argint". A urmat apoi cel de-al 20-lea Festival al tinerilor dansatori de teatru, de la Beaulieu. Îmbrăcată sobru, într-o rochie neagră, creație Karl Lagerfeld, ea a apărut diafană și îngîndurată. Ea, care altădată era Prima Doamnă a principatului, lansînd moda, acum nu dorește decît izolarea.

Astăzi, Caroline apare sub două chipuri: acela al unei prințese care își îndeplinește sarcinile oficiale și acela al unei „doamne din Saint-Rémy-de-Provence". Caroline s-a retras la Saint-Rémy, unde a cumpărat o casă veche cu un confort mult mai redus decît cel cu care a fost obișnuită totdeauna prințesa. Aici ea și-a impus un exil voluntar, devenind o Caroline naturală, simplă, mergînd la cumpărături ca oricare gospodină, înconjurată însă de prieteni adevărați.

În timp ce mii de femei visează să fie prințese, Caroline nu aspiră decît la un anonimat... pe care nu-l va avea niciodată.

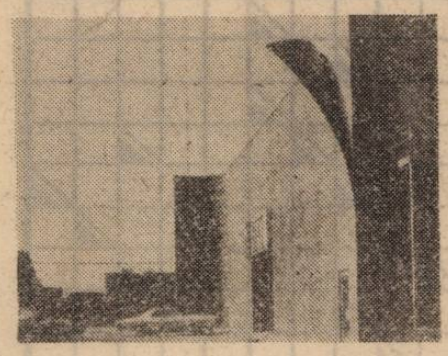

Aparențele înșală

Nu vă lăsați înșelați de aparențe. Zidul acestui edificiu prezentat în fotografia de mai sus nu s-a „dezlipit" din motive necunoscute. Așa cum se prezintă este doar „fructul" ideilor unui grup de arhitecți și constructori din orașul Richmond (USA) care s-au decis să aducă o noutate arhitectonică în cenușiul obișnuitelor construcții din orașul lor. Cînd proprietarul acestei clădiri le-a cerut să modernizeze aspectul clădirii, ei au venit cu această soluție originală care a fost acceptată. A rezultat ceea ce vedeți și dvs. Isprava lor a fost apreciată ca interesantă, astfel că grupul „Site Project" a primit numeroase comenzi asemănătoare.

TELEGRAME

- Japonia reciclează circa 50 la sută din hîrtia pe care o utilizează, iar SUA doar 25 la sută.
- În Japonia, majoritatea populației (în jur de 80 la sută) se teme de energia atomică.
- Studii efectuate în clinici din Erfurt (Germania) au demonstrat faptul că atunci cînd clanțele din alamă sînt umezite, ele au proprietatea de a distruge într-o anumită măsură microorganismele, în timp ce la clanțele din plastic sau aluminiu nu se observă acest lucru.
- Poluarea radioactivă a interioarelor locuințelor se datorește cel mai frecvent componentelor din materialele de construcție care sînt radioactive.
- O substanță „tonică" folosită la prevenirea unor efecte ale îmbătrînirii și tratarea impotenței a fost obținută de specialiștii chinezi prin distilarea viermilor de mătase. O soluție similară era folosită și în timpul dinastiilor Yang și Ming.
- Berlinul are 32 teatre dramatice, între care trei opere și trei teatre de variete sau de revistă.
- La Berlin există 16 scene publice, față de trei scene în Hamburg și München.
- În ultimele două secole, consumul energetic al țărilor dezvoltate a crescut de 30 de ori.

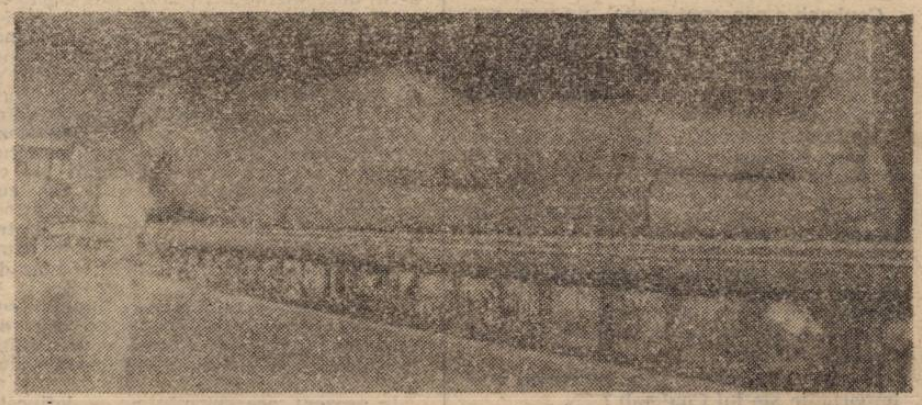

„BUDDHA DORMIND"

Este într-adevăr cea mai mare divinitate (ca mărime) din lume. Măsoară 41 de metri în lungime iar interiorul corpului său adăpostește un enorm muzeu, dedicat vieții sale. Această divinitate care „doarme" se află în Malayezia, la Kota Bharu, o localitate aflată la nord-est în statul Kelatan. Templul budist Wat Photvihan (acesta este numele locului sacru unde se află statuia), este vizitat anual de mii și mii de fideli care sosesc din toate colțurile țării pentru a putea vizita pe „Buddha dormind" și să-i aducă diferite ofrande și a cere sfatul secerdoților.

Cînd o mașină se face valiză

La firma Mazda, a fost creat un nou model revoluționar, demn de un film S.F.: mașina-valiză! Ideală pentru cei ce călătoresc cu avionul, aceasta se poate înregistra ca un simplu bagaj. Cu o lungime de aproape un metru, desfăcut, vehiculului este echipat cu un motor precum cel al mașinilor de tăiat iarbă și se deplasează cu o viteză de 30 km/h. Comercializarea acestei mașini de buzunar nu este încă anunțată, iar prețul se apreciază că va fi în jur de 13 mii de franci cînd afacerea va fi încheiată. Și un ultim detaliu: această jucărie serioasă, apriori pilotabilă fără permis, va putea circula numai pe trotuare.

Astfel, japonezii își demonstrează încă o dată inventivitatea, dacă mai era nevoie, promițînd o exotică perspectivă citadină.

AMICIȚIE...

Cine afirmă că pisicile și porumbeii nu pot fi și prieteni? În fotografia alăturată se poate constata că regula are și excepțiile sale. Fotografia a fost realizată de John Glub, proprietarul porumbelului Rosky și a pisicii Pinky, doi amici aproape inseparabili care conviețuiesc în cea mai mare armonie. Fotografia ne înfățișează un asemenea moment de afecțiune: Pinky întinde în mod amical o labă spre prietenul său, porumbelul **Rocky.**

Citiți în numărul viitor:

DOSARELE (ÎNCĂ) SECRETE ALE BOMBEI ATOMICE

magazin

SERIE NOUĂ – 49

ANUL XXXV • Nr. 15 (1799) SÎMBĂTĂ 11 APRILIE 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Eurodisney la Paris

O LUME DE BASM PENTRU EUROPENI

Corespondență specială din Franța, în exclusivitate pentru revista „MAGAZIN"

În această Europă '92 răscolită pînă în străfundurile ei politice, economice, sociale și naționale de valul transformărilor, într-un moment în care lumea din vest este mai mult ocupată de recluziunea economică și de șomajul care bate la ușă, cînd lumea din est se zbate să iasă din sărăcie și să-și reclădească speranțele, deci, poate într-un moment nefavorabil lansării unei întreprinderi de o asemenea proporție, iată, contrar tuturor previziunilor (sau poate tocmai datorită lor), la porțile Parisului un nou vis prinde realitate.

Duminică, 12 aprilie 1992, la ora nouă fix, se va ridica o splendidă cortină deasupra lumii de vis imaginată de Walt Disney, „prințul divertismentului familial".

Și cum toate spectacolele înainte de premieră au o serie de repetiții generale, și cum o investiție de o asemenea amploare nu se poate face fără suportul financiar al unor bănci și cum, ca o formulă de gentilețe pentru bunele relații ulterioare, într-o miercuri, cu vreo zece zile înainte, EURODISNEY RESORT a oferit o avant-premieră invitaților acestor bănci, iată-mă, dintr-o dată, alături de voi și pentru voi, stimați cititori, pășind în minunata lume unde bucuria și nostalgia copilăriei este dominanta relației care se stabilește atît pentru cei mici, cît, mai ales, pentru cei mari.

După deschiderea celebrului parc de distracții DISNEYLAND din California (1955) și un al doilea în Florida (1971), WALT DISNEY WORLD își proiectează acum spectatorii în lumea fantastică a viitorului. După implantarea în Japonia (1983) cu TOKYO DISNEYLAND, acum a fost ales Parisul pentru EURODISNEYLAND, oferind astfel europenilor șansa de a uita pentru cîteva bune momente angoasele diurne.

Vă propun, alături de personajele desenelor animate atît de îndrăgite de dv., să „pășim" împreună într-o lume aparte, născută „viu și natural" din imaginația genială a celui care a fost „Showman of the World", să aruncăm apoi o privire în istoria unei reușite unice începute cu un șoricel pe nume Mickey și ajunsă la gigantescul Imperiu Disney de astăzi. (În numărul viitor, **O zi în Țara Minunilor**).

OCTAVIAN GREAVU *Paris*

MESAJ PARANORMAL SAU PRESENTIMENTUL UNEI CRIME

În partea nevăzută a Lunii

Miracolul Natalia Moscu

Din dosarele secrete ale bombei atomice

Povestire s.f. MONSTRUL

CONSTANTIN TĂNASE ȘI VISUL SĂU

Biblioteca județeană MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

PAULA ABDUL DATĂ ÎN JUDECATĂ

Poate vă mai amintiți, în vara lui '91 casa de discuri Virgin Records i s-a intentat un proces de către Yvette Mareen care pretindea despăgubiri în valoare de patru milioane de dolari declarînd că ea interpretase cîteva melodii de pe albumul de debut al Paulei (Forever Your Girl), inclusiv marele hit Opposites Attract și nu Paula Abdul. Echipa de specialiști care a făcut expertiza vocilor, a exclus categoric posibilitatea ca Yvette să fi fost vocea solo în compozițiile incriminate. Procesul nu a avut cine știe ce popularitate în mediile muzicale, fanii fiind de partea Paulei. Cazul a fost clasat după ce Paula a susținut cîteva concerte live (ceea ce nu face prea des...) pentru a-și demonstra calitățile vocale. De curînd, Yvette a acționat din nou în justiție cerînd Paulei cinci milioane de dolari (a adăugat, se pare, cheltuielile de judecată de la primul proces...) pentru faptul că i-a ruinat cariera și că i-a adus renumele unei mincinoase care caută o reclamă facilă !... „Numele Paulei Abdul a fost folosit ca trade mark pentru a putea fi vîndută producția unei cîntărețe neînzestrate și pentru a aduce mari venituri casei Virgin". Yvette s-a convins că trebuie schimbată tactica și își întărește afirmațiile cu mărturia unui manager care a participat la mixarea unor melodii ale Paulei. Acesta a declarat că „glasul ei este slab și... necopt", ceea ce a impus folosirea și a altor voci de acompaniament, cel mai recent exemplu fiind cel al clipului „Videology" (n.n. de pe LP-ul Spellbound). Deocamdată Paula nu a comentat cele de mai sus, ea aflîndu-se în momentul de față în turneu în Singapore. Părerea mea este că nici după întoarcerea în America ea nu va declara mare lucru... Pînă atunci trecem la Hot News.

TOP TEN „MAGAZIN"

10. Ne vom despărți astăzi de melodia care a stat cel mai mult în topul nostru, **All For Love — Color Me Badd...**

9. ...acest lucru întîmplîndu-se și cu **Twilight Zone** aflată în cădere liberă. Bye-bye, **2 Unlimited !**

8. Vă propun un nume nou : **Atlantic Starr** cu piese de discotecă **Masterpiece** — Capodoperă.

7. Într-o asemenea companie selectă noul single al lui **Michael Bolton-Missing You Now** n-a reușit să se mențină pe poziția ocupată anterior, căzînd, astfel, trei locuri...

6. ...în timp ce băieții noștri, **KLF**, urcă trei trepte cu noul lor single **What Time Is Love ?**

5. **Prince** s-a supărat că nu-l vol pune N.O. luîndu-și „Diamantele și Perlele" dorind să le ofere altcuiva !

4. „Sînt prea sexy" spune **Right Said Fred** dar cum nu l-am văzut (încă...), nu-mi pot da cu părerea... Urcă un loc.

3. Urcare spectaculoasă, patru locuri, a lui Gary Moore chiar dacă melodia se intitulează **Cold Day In Hell.**

2. **Shanice** ocupă același loc cu **I Love Your Smile** încercînd-o nostalgia primului loc...

1. ...ocupat astăzi tot de **Michael Jackson** care și-a consolidat poziția de lider al topului nostru cu cel de-al doilea single de pe Dangerous, **Remember The Time.**

P.S. Topul nostru este alcătuit, de regulă, pe baza scrisorilor voastre. În lipsa acestora, el reflectă unele din preferințele mele.

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Simply The Best — Tina Turner

Pentru azi v-am pregătit un album excelent, care conține o parte din cele mai frumoase melodii interpretate de Tina Turner în lunga sa carieră muzicală. Această compilație a apărut în toamna trecută și a intrat direct în Top Ten-ul britanic al albumelor (pe care încă nu l-a părăsit, săptămîna trecută era pe locul 10). Să trecem la treabă, nu ? **The Best** deschide dansul fiind urmată de două piese tipice Tinei, **What's Love Got To Do With It** și **Can't Stand The Rain** (preluată și de Eruption) două hituri intrate în istorie... Accelerăm ritmul deoarece ne apropiem de **Nutbush City Limits** iar Tina ne spune să stăm împreună cu, **Let's Stay Together** fiindcă urmează **Private Dancer**... Am făcut o pauză pentru a „da mai tare" muzica deoarece următoarea piesă îmi place foarte mult, este vorba de **We Don't Need Another Hero** (melodie ajunsă Number One). Grozavă bucată ! Vom fi buni cu Tina, **Better Be Good To Me** așteptînd să ne ofere primul său mare hit din carieră, **River Deep Mountain High** iar dacă **Typical Male** nu vă place (cam greu de crezut, dar...) veți fi satisfăcuți de duetul cu Rod Stewart, **It Takes Two** (ați văzut clipul ?)

Mai avem patru compoziții, **Addicted To Love, I Want You Near Me, Love Thing** și **Way Of The World.** Mărturisesc că mă așteptam să găsesc în acest album și compozițiile **Look Me In The Heart, Tonight** (acel duet criminal cu David Bowie), **I Dont' Wanna Lose You sau You Can't Stop Me Loving You...** Oricum, acest LP i-a adus noi admiratori acestei veterane a rock-ului care, la peste 50 de ani, are o vitalitate și un temperament de invidiat, puține fiind interpretele care să-i stea în față pe scenă. Cum reușește să-și mențină tonul... să spun deoarece aceasta este **The Foreign Affair** a Tinei...

TOLBA CU SCRISORI

Cerasela Stere — Topoloveni : n-am posibilitatea expedierii unor postere dar îți pot publica adresa pentru a corespunda cu fani NKOTB bl. P3, sc. A, ap. 4, cod 0347, jud. Arges

Ali Levent — Medgidia : ți-am scris.

Dragoș Barbu : „Step By Step", „Cinema" și „Dreamland" au apărut în 1990 iar „Gonna Make You Sweat" în 1991. 2) KLF și Snap au scos noi albume, C & C Music Factory, nu.

Florin, Cristi și **Adi** așteaptă scrisorile rapperilor la adresa str. Trotus nr. 14, Constanța, cod 8 700. Nu-i lăsați...

Cezar Marian — Hunedoara : scrie-mi din nou, introducînd în plic un timbru de 10 lei (tarifele poștale s-au mărit pentru a cincea oară. Sper că este și ultima...)

Hortensia Varga — Sighetu Marmației : nu am textele melodiilor solicitate de tine.

Ana Mitrea — Brăila : c/o Vanilla Ice Fan Club, P.O. BOX 26 11 17, Plano., Texas 75 026 — 1 117, USA.

Mihaela Ioniță — Hîrșova : O.K.! Scrie-mi.

Valentin Damian — Brăila : Snap, c/o Logic Strahlenberger str. 125 a, 6050 Offenbach, Germany. Ce se mai aude de grupul tău ? Merge treaba ?

Remus Kifer — Bocșa : în curînd un articol despre The Cure

Valentina Cordea, Aiud, str. Unirii, bl. 57, sc. G, ap. 15, jud. Alba, cod 3325, dorește să corespondeze cu fani ai celor patru Depeche Mode

Roxana — Sibiu : astept informațiile promise și sper că vei renunța la acest semi-anonimat...

Adrian Toniță — Iași : îți mulțumesc pentru aprecierile aduse Music Box-ului și te asigur că o parte a ideilor tale își va găsi aplicarea în această pagină.

Valj Singeap — Iași : nu am albumele cerute de tine.

HOT NEWS

● După turneul catastrofal și după refuzul caselor de discuri de a le edita un nou album, se pare că membrii formației **Transvision Vamp** se vor despărți. Frumoasa Wendy James, solista grupei, și-a anunțat colegii că pregătește un LP solistic.

● **Francis Coppola** i-a propus o sumă de bani lui **Axe Rose** pentru a participa în următorul său film, Dracula. Solistul lui Guns'n' Roses n-a dat, încă nici un răspuns deoarece există o „problemă" : va trebui să-și taie pletele...

● În America sînt la modă procesele de tot felul : Steve Farniol'i, fost manager al lui **Prince**, recunoscîndu-se într-un clip al lui Prince ca pitic, a cerut despăgubiri de cinci milioane de dolari în timp ce **George Harrison** a cerut 200 (!) milioane unei reviste care a scris că el ar fi fost simpatizant al naziștilor iar **James Brown** a dat în judecată compania Twentieth Century Fox deoarece a folosit muzica lui fără a-i cere consimțămîntul...

● Boss-ul revine în actualitate editînd două noi albume ! Cele două noi producții ale lui **Bruce Springsteen** sînt intitulate Human Touch și Lucky Town, fiind înregistrate la Los Angeles.

● Vești proaste despre **T'Pau**... Grupa s-a destrămat la o lună după turneul său britanic. So'ista, Carol, a declarat că va începe o carieră individuală... Remember: grupa avea trei albume ajunse în „top-ten"-ul britanic precum și cinci single-uri în Top 20, cel mai bun fiind China In Your Hand care a stat cinci săptămîni pe prima poziție în topul englez în 1987 și le-a adus 4 milioane dolari... Carol regretă desființarea grupei dar tot ea spune că simțea nevoia unei schimbări !

● Ați văzut lista posibililor invitați, la Cerbul de Aur ? Ar fi prea frumos ca să fie adevărat ! Mă surprinde absența informațiilor referitoare la București '92, festival programat cu mai mult de o lună înaintea celui de la Brașov...

FLIRT

Competiție... sexy

Dacă Madonna își permite să facă orice, de ce n-ar avea dreptul și Kylie Minogue ? Punîndu-și această întrebare, liliputana australiancă și-a propus la sfîrșitul anului trecut să uimească prin apariția sa în-

treaga lume a Hollywood-ului. Așa că, înveșmîntată destul de sumar și, mai ales, foarte sexy, a pozat în vederea realizării unui calendar pe anul 1992. Comentariile, în urma comercializării acestui calendar, au apreciat că micuța Kylie a reușit, în ciuda apariției sale în această postură, să-și păstreze o imagine destul de respectabilă, lucru mai greu de spus despre tulburătoarea Madonna.

După zece ani de absență

După două căsătorii și trei copii, Cybill Shepperd, actriță din serialul „Madie și David" pe care l-am urmărit și noi săptămîni la rînd pe micile ecrane, ar fi putut să se declare învinsă de viață, mai ales că a împlinit vîrsta de 40 de ani. Dar ea se declară o luptătoare și consideră că mai are un cuvînt de spus cel puțin în cariera sa. Cu toate acestea nu uită cei zece ani de eclipsă pe care i-a cunoscut

între 25 și 35 de ani. La începutul anilor '70, Cybill era un manechin vedetă. „Life", „Vogue", „Glamour" se băteau să aibă chipul său pe copertă. Chiar și regele rock-ului, Elvis Presley, făcuse o pasiune pentru ea. Cu „The Last Picture Show", a cunoscut în acea perioadă celebritatea. Din păcate însă au urmat și eșecuri, cîteva filme mediocre. Atunci, Cybill s-a hotărît să-și întrerupă cariera pentru a-și crește primul copil. Cînd s-a gîndit să revină la Hollywood, nimeni nu s-a lăsat prea impresionat de „fostul manechin incapabil să cînte, să danseze sau să interpreteze vreun rol". Pe neașteptate, i s-a propus totuși un rol principal în serialul pe care noi îl cunoaștem. Într-o ultimă apariție în film, e vorba de „Texasville", n-a mai strălucit. Dar, se pare că fiind obișnuită să meargă pe lamă de cuțit, frumoasa Cybill nu cedează în fața eșecurilor.

AURORA POPESCU

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția : Piața Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Imprimeria „CORESI" — București.

Administrația „Editura Națională S.A." SERVICIUL DIFUZARE : 18.24.27

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

enciclopedie

APA PE CARE O BEAU BUCUREŞTENII DE ALTĂDATĂ

Renumele riului Dimboviţa, de „apă dulce", se pare că este mai recent, odată cu apariţia spiritului romantic era nevoie de o metaforă transformată în refren de cîntec. In realitate şi ceva mai în urmă, această „girlă venea furioasă" pe vremea ploilor şi a topirii zăpezilor. Fiul lui Vlad Vodă Călugărul, cunoscut sub numele de Vlad cel Tînăr (1512), zis şi Vlad Inecatul, adus de turci, se înecase în Dimboviţa. Riul care taie şi azi Bucureştiul era principala sursă de apă de băut ; şi s-a băut multă vreme apa lui limpezită cu piatră acră. Prin 1718, un istoric italian notează că apele Dimboviţei erau „legiere e salubri", cişmele publice nu existau, apa de put era foarte rea. Pentru casele lor, domnii aduceau în sacale apa de băut de la Pantelimon, iar în curţile boereşti erau fîntîni. Domnul fanariot, Al. Ipsilanti (1779) ia hotărîrea de a aduce apă de băut pentru bucureşteni din izvoare, riul fiind secat, satele de pe cursul riului şi oraşul rămînînd fără apă. Acelaşi Ipsilanti, răzînd că în anumite anotimpuri apele Dimboviţei vin mari şi foarte tulburi, „cu multe necurăţenii", dă poruncă să se sape pentru uzul public două cişmele, una lîngă Curtea Domnească, în spatele bisericii Bărăţiei, cealaltă lîngă mănăstirea Sărindar. Domnii care i-au urmat lui Ipsilanti, Mihai Suţu (1784) şi Nicolae Mavrogheni vor înmulţi cişmelele. Dar între timp şi populaţia Bucureştiului se înmulţeşte, nevoia de apă de băut sporind, şi se revine la aceeaşi sursă — riul Dimboviţa, însă apare acum şi ideea de apă filtrată. De la idee la faptă ne aflăm în anul 1845, sînt aduşi ingineri din străinătate, şi apar, pentru apa de băut, filtre de lînă. Cum vor fi arătînd ele ? Nu ştim. Ştim că ele se instalaseră pe locul Vamei Poştei. Tot aici se instalează prima maşină cu aburi din ţara noastră, care va pompa apa în două rezervoare. De la aceste rezervoare apa nu ţîşnea în casele bucureştenilor, ci era trimisă cişmelelor. Oricum prima maşină cu aburi pe locul amintit era o noutate, oarecum sincronă, ca să spunem cu o vorbă de azi, cu incerputurile maşinismului european. Dar începutul purtase şi neajunsul unui ghinion : după un an de zile filtrele s-au astupat pentru totdeauna, tehnologia se dovedise precară, iar bucureştenii s-au întors, resemnaţi, la apa nefiltrată a Dimboviţei. Consecinţele n-au întîrziat nici ele. Dr. D. Buttescu spunea, prin anul 1933, într-o conferinţă ţinută la radio : „E uşor de înţeles ce epidemii bîntuiau oraşul !" Dar Bucureştiul nu era singurul oraş din Europa în care bolile provocate de calitatea proastă a apei ameninţau populaţia. In anul 1892, de pildă, oraşul german Hamburg a fost bîntuit de o epidemie de holeră provocată de apele impure. Atunci nemţii descoperiră eficacitatea filtrelor de nisip. Ideea filtrelor de nisip apare la noi pe timpul domniei regelui Carol I (1875), dar lucrările pentru realizarea acelor filtre vor începe zece ani mai tîrziu (1885), la Arcuda-Bâcu, 17 kilometri „pe Dîmboviţa în sus", supravegheate de doi ingineri elveţieni, Ziegler şi Külman. Trei ani mai tîrziu (1888), lucrările fiind terminate, bucureştenii contează pe 40.000 metri cubi de apă decantată şi filtrată, în fiecare zi. Se rezolvase „problema apei"? (am folosit ghilimelele pentru că şi în anul de graţie 1992 apa în Bucureşti este „o problemă"). Nici vorbă de aşa ceva...

ION ŢUGUI

(Va urma)

Bucureşti — litografie de la 1688

Din tainele naturii

ALBINELE PREFERĂ MASCULII PARFUMAŢI CU ORHIDEE

Cînd o albină se lasă pe o floare, oricine ar presupune că ea se află acolo în căutare de polen sau de nectar pentru hrană. Şi, în general, aşa stau lucrurile. Dar dacă albina este un mascul din grupul speciilor Euglassini şi dacă floarea este o orhidee, atunci e vorba de cu totul altceva. Cu nişte peri foarte fini situaţi pe membrele lor anterioare, masculii Euglassini colectează compuşii necomestibili ai parfumului de la orhideele pe care le vizitează.

Aceasta este singurul caz cunoscut de entomologi în care o insectă colectează parfumul unei plante. Fenomenul acestor vizite exclusiv masculine la florile de orhidee este cunoscut de mai bine de un secol. (Darwin scria deja despre el în 1877), dar motivul continuă să fie o enigmă.

După părerea botanistului american Norris Williams, care a cercetat ani de zile relaţiile albine-orhidee, cea mai verosimilă explicaţie ar fi că masculii Euglassini adună parfum de floare pentru a-l transforma apoi în feromoni sexuali, acele substanţe chimice care joacă rolul serenadelor cîntate de îndrăgostiţi sub ferestrele iubitelor lor.

„Multe insecte degajă substanţe chimice menite să atragă sexul opus", afirmă Williams. „Este posibil ca şi masculii Euglassini să facă aşa : ei colectează compuşii parfumului de orhidee, îi prelucrează biochimic reordonînd cîteva molecule şi apoi degajă feromonul în scopuri reproductive". Parfumul orhideelor ca atare nu exercită nici o atracţie asupra albinelor femele.

Polenizarea orhideelor este unul din cele mai complexe procese de acest fel. Principiul constă în a oferi o recompensă — de obicei hrană — pentru insecta polenizatoare şi în a o determina astfel să transporte polenul de la o floare la alta. Cele mai eficiente plante sînt cele specializate să atragă doar una sau două specii de insecte care să execute polenizarea : se reduce astfel riscul transportării la alte flori decît cele în cauză, ceea ce ar constitui o enormă risipă de energie reproducătoare. Albinele Euglassini se îndreaptă spre mai multe specii de flori dar majoritatea acestora sînt dotate cu obstacole mecanice care nu permit decît accesul unei anumite insecte „ca la un lacăt cu cheia respectivă", spune Williams.

Insectele masculine ale speciilor respective ar risipa de energie reproducătoare, drept care produc şi degajează feromoni specifici pentru fiecare specie pentru a-şi găsi mai uşor perechea în imensitatea naturii. Majoritatea îşi fabrică feromonii singure, dar masculii albinelor Euglassini, sugerează Williams, preferă să-şi procure materia primă de la orhidee. Fabricarea feromonilor sexuali, cînd sînt nişte substanţe foarte complexe — cere o mare cheltuială de energie pe care albinele Euglassini o economisesc, poate, evitînd să parcurgă tot procesul.

Ce dovezi există în sprijinul acestei ipoteze ? „Deocamdată sîm puţine" — mărturiseşte Williams. Dar experienţele de teren efectuate anul trecut au fost „promiţătoare". În cadrul acestor experienţe, botanistul american a demonstrat că albinele masculi au în capul lor un amestec de compuşi care cuprinde şi unele substanţe organice întîlnite în parfumul orhideelor. Aceşti compuşi sînt specifici de la o specie la alta şi, în cîteva experienţe, s-au dovedit atractivi pentru femelele din specia corespunzătoare. „Următoarea etapă, declară Williams, va fi marcarea substanţelor din parfumul de orhidee cu izotopi radioactivi şi urmărirea traseului lor în organismul albinelor".

Dacă ipoteza lui Williams va fi confirmată, ştiinţa va dispune de încă o dovadă a interdependenţei strînse care există între toate făpturile biosferei, interdependenţă de care omul modern nu a ţinut seama în multe din acţiunile sale, declanşînd grave perturbări ecologice.

Adaptare de
ADRIAN MÎNTULESCU

Ieşite la „pensie" computerele reprezintă, totuşi, o valoare

În Germania funcţionează în prezent circa 11 milioane de computere personale. Din ele anual sînt scoase din funcţiune şi casate aproximativ zece procente, cumulîndu-se pe toată această perioadă o cantitate de 10 mii de tone de computere care devin „fier vechi". Aruncarea la groapa de gunoi a computerelor şi îngroparea lor cu buldozerul înseamnă de fapt distrugerea unor piese, elemente şi dispozitive complexe pentru a căror realizare s-au folosit o serie de materiale scumpe. Pentru a asigura recuperarea şi reintroducerea acestora în circuitul economic în apropiere de oraşul Köln a început construcţia unei uzine profilate pe revalorificarea computerelor ieşite din funcţiune în sensul obţinerii unor materii prime secundare. Cei cincisprezece salariaţi ai acestei unităţi vor transforma într-un an în produse secundare peste 50 mii computere, adică circa jumătate din toate calculatoarele electronice casate. Computerele se dezmembrează în şapte fracţiuni : metale, mase plastice, plăci cu circuite imprimate, ştechere, cabluri, baterii şi sticlă. Nici una din piese nu va fi refolosită ca atare deoarece nu i se poate garanta fiabilitatea, însă sub formă de materii prime secundare ele pot fi utilizate la confecţionarea unor computere noi sau la fabricarea altor dispozitive.

Dintr-o tonă de deşeuri de computere se obţin : pînă la 200 kg de cupru, 480 kg. de fier, 32 kg. aluminiu şi oţel inoxidabil, 3 kg. de argint, un kilogram de aur şi 300 grame paladiu. *O parte din masele plastice care nu se pot retopi trebuie arse.*

Trebuie menţionat faptul că în ianuarie 1994 în Germania urmează să se promulge o lege care va reglementa modul de colectare a aparaturii electrice şi electronice vechi. În urma prevederilor acestei legi nici computerele şi nici maşinile de gătit electrice vechi nu vor mai fi aruncate la lada de gunoi. Ele vor fi colectate, plătindu-se sumele cuvenite în toate magazinele de profil.

Este o măsură lăudabilă, care poate inspira şi pe alţii.

Mini-cameră relaxantă

Sînteţi stresat zilnic ? Intraţi în „Environ Chamber", sau altfel spus o... minicameră relaxantă. De mărimea unei cabine telefonice : 1,80 m lungime şi 3,60 m lăţime, încăperea este în întregime controlată pe ordinator şi pune ocupantul într-o relaxare totală. Odată intrat în interior se pune punct angoaselor, durerilor fizice, nervozităţii şi durerilor de cap. Datorită unui stimulator senzorial şi unei atmosfere de aer ionizat, aromatizat şi filtrat, chiar şi cei mai deprimaţi ies cu un moral de oţel. Cît despre lumini

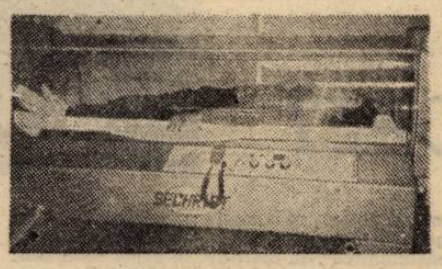

trebuie să spunem că intensitatea şi culoarea lor asigură repausul ochilor.

Inventată de către Franck Italiane pentru compania sa, „Environ Corporation", această cutiuţă magică dă şi sfaturi. Odată ieşit din cabină, complet destins, pacientul învaţă în continuare cum să-şi diminueze stresul, să slăbească sau să reuşească în cariera sa. „Stimulînd sensul şi funcţiile cerebrale, explică Franck Italiane, clienţii pleacă mai bine pregătiţi să înfrunte diverse dispoziţii şi să reţină informaţii, după ce au făcut acest tratament".

Testat la Century City Center Hospital şi la Centrul împotriva durerilor de la Beverly Hills, din Los Angeles, „Environ Chamber" este luată foarte în serios de către corpul medical american. Dacă aparatul îşi va ţine promisiunea, ar putea permite diminuarea consumului de calmante. În sfîrşit, înainte de a fi pusă pe piaţă pentru marele public (mai întîi în Statele Unite), fabricantul a destinat produsul său sportivilor şi marilor întreprinderi pentru efectuarea testelor.

Adept printre adepţi, celebrul cîntăreţ Michael Jackson a participat şi el la aceste teste. Fotografia alăturată îl înfăţişează pe Michael Jackson în timpul unei şedinţe de relaxare.

Un plus de Vitamina C pentru fumători

Aportul vitaminic de 50—60 mg pe zi pentru nefumători trebuie mărit de patru ori la un fumător. Acesta este rezultatul unui studiu recent întreprins pe un lot de 12 000 de persoane din Statele Unite. Cauzele scăderii ratei de vitamine din organism de către tutun nu sînt cunoscute. Primele manifestări privind carenţa de vitamine din organism : starea de oboseală, încetinirea procesului de vindecare a gingivitelor, rezistenţa scăzută în faţa infecţiilor.